ØSTFOLD
FYLKESKOMMUNE

HELHETLIG LØSNINGSFORSLAG FOR

NY SKOLE- OG TILBUDSSTRUKTUR

I ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE

SARPSBORG 28. OKTOBER 2024

DRØ GRUNNLAG

GRUNNLAG

Tittel: Helhetlig løsningsforslag for ny skole- og tilbudsstruktur i Østfold fylkeskommune
Type dokument: Anbefaling
Eier/virksomhet: Østfold fylkeskommune
Forfatter: Arbeidsgruppe for ny skole- og tilbudsstruktur i Østfold fylkeskommune
Vedtatt av: Fylkestinget
Dato vedtatt:
Saksnummer: 2024/19016

DEL 1 INNLEDNING 5

1 BAKGRUNN 6

1.1 Oppdrag 6
1.2 Overordnet innledning 7
1.3 Overordnede funn fra faktarapporten og skoleårsresultater 2023-24 9
1.4 Rapportstruktur 13
1.5 Avgrensninger 13
1.6 Organisering av arbeidet 15

2 METODEBESKRIVELSE 16

2.1 Skolefaglig tilnærming 16
2.2 Ivaretakelse av arbeidslivets behov 17
2.3 Metode HR 17
2.4 Økonomi og eiendom 18
2.5 Medvirkning, informasjon og kommunikasjon 21
2.6 Risikoanalyse 23

DEL 2 FAKTA 27

3 DAGENS SKOLE- OG TILBUDSSTRUKTUR 28

3.1 Skolestruktur 29
3.2 Videregående skole- og tilbudsstruktur 30

4 FAKTAGRUNNLAG 46

4.1 Økonomiske rammer og forutsetninger 46
4.2 Elevtallsprognoser 47
4.3 Eiendomsfakta 49
4.4 Fakta - HR 50
4.5 Skoleskyss 54
4.6 Bærekraft 54

DEL 3 UTREDEDE ENDRINGER 57

5 UTREDEDE ENDRINGER I TILBUDSSTRUKTUR 58

5.1 Bygg- og anleggsteknikk (BA) 59
5.2 Elektro og datateknologi (EL) 69
5.3 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD) 79
5.4 Helse- og oppvekstfag (HS) 92
5.5 Håndverk, design og produktutvikling (DT) 115
5.6 Idrettsfag (ID) 118
5.7 Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM) 122
5.8 Kunst, design og arkitektur (KD) 127
5.9 Medier og kommunikasjon (ME) 130
5.10 Musikk, dans og drama (MD) 133
5.11 Naturbruk (NA) 137
5.12 Restaurant- og matfag (RM) 152
5.13 Salg, service og reiseliv (SR) 158
5.14 Studiespesialisering (ST) 162
5.15 Teknologi- og industrifag (TP) 175

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.16 PÅBYGG TIL STUDIEKOMPETANSE (PB) 189

6 UTREDEDE ENDRINGER I ORGANISERING AV ORDINÆRE VIDEREGÅENDE OPPLÆRINGSTILBUD 195

6.1 ØKTE KLASSE- OG GRUPPESTØRRELSER 196
6.2 OPTIMALISERT RESSURSBRUK MED MÅL OM Å UTDANNE FLERE FAGARBEIDERE 209
6.3 TILPASSET OPPLÆRINGSMODELL - OPPLÆRING I BEDRIFT, SÆRLØP 1+3» 218
6.4 BRUK AV LÆRERNES ÅRSVERK 237
6.5 ORGANISATORISK SAMMENSLÅING AV SKOLER 242
6.6 ANDRE TILTAK 244

7 UTREDEDE ENDRINGER I INDIVIDUELT TILRETTELAGTE OPPLÆRINGSTILBUD 250

7.1 BAKGRUNN 250
7.2 FAKTAGRUNNLAG 251
7.3 VURDERING OG ALTERNATIVER 251

8 UTREDEDE ENDRINGER I VIDEREGÅENDE OPPLÆRING FOR VOKSNE 267

8.1 FAKTA 267
8.2 MULIGE TILTAK FOR EFFEKTIVISERING AV VIDEREGÅENDE OPPLÆRING FOR VOKSNE 271
8.3 KONSEKVENSVURDERINGER OG ANBEFALINGER - VIDEREGÅENDE OPPLÆRING FOR VOKSNE 272

9 UTREDEDE ENDRINGER I OPPLÆRINGSTILBUD INNENFOR BARNEVERN- OG HELSEINSTITUSJONER 291

9.1 BAKGRUNN 291
9.2 FAKTAGRUNNLAG 292
9.3 VURDERINGER OG ALTERNATIVER 294
9.4 ANBEFALING 296

10 FLYFAG – ETABLERING AV LANDSLINJE 297

10.1 BAKGRUNN 297
10.2 STATUS 298
10.3 ØKONOMI 299

11 UTREDEDE ENDRINGER I TILBUD UTENFOR VIDEREGÅENDE OPPLÆRING 300

11.1 TILTAK KONSEKVENSVURDERT AV VIRKSOMHETER OG REFERANSEGRUPPER 300
11.2 ANDRE MULIGE TILTAK 306

12 VURDERINGER FRA VIRKSOMHETER, REFERANSEGRUPPER OG INTERKOMMUNALE POLITISKE RÅD 307

12.1 VURDERINGER FRA VIRKSOMHETER 307
12.2 VURDERINGER FRA INTERKOMMUNALE POLITISKE RÅD 311
12.3 VURDERINGER FRA HOVEDTILLITSVALGTE 315

DEL 4 SAMLEDE VURDERINGER OG ANBEFALINGER 319

13 OPPSUMMERING AV UTREDEDE ENDRINGER 320

14 LØSNINGSFORSLAG OG HANDLINGSROM 333

14.1 UTGANGSPUNKT FOR LØSNINGSFORSLAGENE 333
14.2 LØSNINGSFORSLAG A 335
14.3 LØSNINGSFORSLAG B 365

15 TIDSLINJE OG ANBEFALINGER FOR VIDERE ARBEID 394

VEDLEGG 395

DRØFTINGSGRUNNLAG

DRØFTINGSGRUNNLAG

Del 1

INNLEDNING

DRØFTINGSGRUNNLAG

1 Bakgrunn

1.1 Oppdrag

Fylkestinget behandlet i FT/PS 68/24 Skolefaglig faktarapport - grunnlag for videre arbeid med en optimalisert skole-, tilbuds- og klassestruktur i Østfold fylkeskommune. I saken ble følgende vedtak fattet:

1. Skolefaglig faktarapport for videregående opplæring i Østfold fylkeskommune tas til orientering.
2. Fylkeskommunedirektøren bes om å utarbeide et teknisk-økonomisk faktagrunnlag som supplement til den skolefaglige faktarapporten. Grunnlaget skal beskrive arealeffektivitet, tilstand ved dagens skolebygg, deres egnethet samt vurdering av økonomisk bærekraft.
3. Fylkeskommunedirektøren skal med bakgrunn i begge faktarapportene legge frem en sak om framtidig opplæringstilbud som ivaretar arbeidslivets behov og sikrer bærekraftig struktur, dimensjonering og finansiering.
4. Det skal gjennomføres innspills- og medvirkningsprosesser basert på en interessentkartlegging på utvalgte høringstemaer som en del av videre saksgang.
5. Politisk referansegruppe holdes løpende orientert.

Saken må ses i sammenheng med vedtak i økonomiplan 2025 – 2028. For å møte de økonomiske rammene for 2025, må løsningsforslag om framtidig opplæringstilbud, som ivaretar arbeidslivets behov og sikrer bærekraftig struktur, dimensjonering og finansiering, behandles innen utgangen av 2024.

DRØFTINGSGRUNNLAG

1.2 Overordnet innledning

I den helhetlige gjennomgangen av opplæringstilbudet og skolestrukturen i Østfold er det en målsetting at skole- og tilbudsstrukturen er bærekraftig over tid, tar hensyn til elevenes ønsker og arbeidslivets behov. Videre må det legges til rette for en tilbudsstruktur som aktivt bidrar til å øke andelen elever som fullfører og består videregående opplæring. Det oppnås ved å fokusere på flere nøkkelfaktorer som søkemønster, motivasjon, skolemiljø og kvalitet i opplæringen. Alt dette skal løses innenfor Østfold fylkeskommunes økonomiske rammer.

I en framtidig skole- og tilbudsstruktur for Østfold er det essensielt å ta hensyn til elevenes behov og ønsker. Dette innebærer å sikre at elevene fortsatt har mulighet til å velge blant et bredt utdanningstilbud slik at de kan finne utdanningsprogram som engasjerer og motiverer dem.

For å løse oppdraget, må fylkeskommunen dimensjonere sin tilbudsstruktur slik at den i størst mulig grad treffer behovene som skal dekkes. Å finne balansen mellom utdanningsprogrammer Østfold fylkeskommune skal tilby og dimensjonering av disse og arbeidslivets kapasitet og behov, er en utfordring. Det er ikke alltid samsvar mellom kortsiktige og langsiktige kompetansebehov i fylket, ungdommenes utdanningsønsker og tilgang på læreplasser.

Kompetansebehov i arbeidslivet er i stadig utvikling. Opplæringstilbudet må innrettes slik at det kan tilpasses endringene. I den framtidig skole- og tilbudsstrukturen vil det være viktig å dimensjonere utdanningstilbudet i tråd med arbeidslivets behov for å sikre at elevene utvikler relevant kompetanse og ferdigheter. For å sikre rekruttering til et mangfold av yrker, er samarbeidet med arbeids- og næringsliv av stor betydning. Nærhet til arbeidslivet kan øke elevenes motivasjon for videre utdanning og et fremtidig arbeid.

Den nye opplæringsloven, gjeldende fra 01.08.2024, styrker innbyggers rettigheter til å fullføre videregående opplæring. Betydningen av å fullføre videregående opplæring er stor for samfunnet. Det sikrer økt inkludering og deltakelse i samfunnet. Ny opplæringslov medfører flere reguleringer som gir fylkeskommunen et større ansvar, spesielt knyttet til fullføringsreformen og retten til videregående opplæring frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. De utvidede rettighetene, som inkluderer rett til mer opplæring, utvidet rett til omvalg og muligheten for yrkesfaglig rekvalifisering, vil påvirke planleggingen og dimensjoneringen av tilbudene i Østfold. Lovendringene utvider særlig voksnes rett til videregående opplæring. I hvilken grad lovendringene vil påvirke antall elever og voksne i opplæringen, er ikke kjent. Det må vurderes i den framtidige dimensjoneringen.

Østfold fylkeskommune har en krevende økonomisk situasjon. Fylkets inntekter dekker ikke de fremtidige utgiftene med dagens skole- og tilbudsstruktur. Behovet for investeringer innenfor skolebygg er stort og anses også som nødvendig. Dette utløser et

DRØFTINGSGRUNNLAG

stort investeringsbehov som påvirker det økonomiske handlingsrommet. I økonomiplanen 2025 – 2028 slås det fast at det samlede innsparingsbehovet for Opplæring og kompetanse er 167 mill. kroner. For å nå dette målet, er det nødvendig med endringer i skole- og tilbudsstrukturen.

De overnevnte forholdene gir føringer for utformingen av skole- og tilbudsstruktur. De økonomiske betingelsene og elevenes rettigheter setter grenser for hvordan løsningsforslagene kan utformes. I utarbeidelsen av løsningsforslagene er det gjort vurderinger i lys av hva som er til det beste for elevene. Videre skal løsningsforslagene fortsatt legge til rette for et variert opplæringstilbud som øker andelen elever som består videregående opplæring.

DRØFTINGSGRUNNLAG

1.3 Overordnede funn fra faktarapporten og skoleårsresultater 2023-24

1.3.1 Overordnede funn fra faktarapporten

Skolefaglig faktarapport – grunnlag for analyse og forslag til en optimalisert skole- og tilbudsstruktur ble politisk behandlet i Fylkestinget 19.juni 2024, sak 68/24. I rapporten ble det lagt frem en grundig og detaljert gjennomgang av alle utdanningsprogram, opplæringstilbud og skoleresultater. I tillegg gir rapporten en oversikt over formidling til læreplasser og samsvar mellom formidling og arbeidslivets behov.

Rapporten viser at andelen elever som kommer inn på sitt førsteønske for mange utdanningsprogram er lavt på vg1. Enkelte yrkesfaglige utdanningsprogram utmerker seg spesielt (tabell 1). Det er en korrelasjon mellom inntak på førsteønske og økt sannsynlighet for at elever fullfører og består videregående opplæring på normert tid. Den gjeldende tilbudsstrukturen fører til at for mange elever tas inn på lavere prioriterte ønsker.

Andel Vg1-elever pr. utdanningsprogram inntatt til førsteønske				
	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
Bygg- og anleggsteknikk (BA)	80 %	79 %	81 %	70 %
Elektro og datateknologi (EL)	83 %	86 %	85 %	88 %
Frisør,blomst,int,eksp.design (FD)	68 %	62 %	57 %	67 %
Helse- og oppvekstfag (HS)	81 %	77 %	81 %	75 %
Håndverk, design, produktutv. (DT)	80 %	100 %	65 %	57 %
Idrettsfag (ID)	85 %	85 %	83 %	92 %
IT og medieproduksjon (IM)	80 %	91 %	86 %	65 %
Kunst, design og arkitektur (KD)	93 %	86 %	91 %	89 %
Medier og kommunikasjon (ME)	75 %	80 %	69 %	75 %
Musikk, dans og drama (MD)	92 %	89 %	90 %	91 %
Naturbruk (NA)	82 %	83 %	91 %	82 %
Restaurant- og matfag (RM)	73 %	77 %	55 %	60 %
Salg, service og reiseliv (SR)	71 %	70 %	70 %	62 %
Studiespesialisering (ST)	83 %	83 %	84 %	81 %
Teknologi- og industrifag (TP)	70 %	76 %	67 %	65 %

Tabell 1 – Andelen vg1-elever pr. utdanningsprogram inntatt til førsteønske

Rapporten viser videre flere skole- og utdanningstilbud som har lav søkning (tabell 2). For flere tilbud er det et søkemønster som har vært gjeldende over tid. Konsekvensene er at tilbud med lav tilsøkning enten fylles med elever som ikke har dette som sitt førsteønske eller at vi opprettholder opplæringstilbud med uforholdsmessige små klasser. Dette preger kostnadsbildet for skolene og fylkeskommunen. Faktarapporten viser også at det er stor variasjon mellom de ulike skolene når det gjelder oppfyllingsgrad. Det er derfor

GRUNNLAG

behov for å gjøre en vurdering av både dimensjonering og plassering av ulike tilbud.

Oppfyllingsgrad Vg1 pr. september				
	2020-21 pr. 15. september	2021-22 pr. 16. september	2022-23 pr. 12. september	2023-24 pr. 15. september
Bygg- og anleggsteknikk (BA)	84 %	95 %	96 %	100 %
Elektro og datateknologi (EL)	95 %	95 %	98 %	99 %
Frisør,blomst,int,eksp.design (FD)	64 %	58 %	84 %	79 %
Helse- og oppvekstfag (HS)	94 %	92 %	98 %	95 %
Håndverk, design, produktutv. (DT)	75 %	105 %	85 %	70 %
Idrettsfag (ID)	88 %	94 %	98 %	95 %
IT og medieproduksjon (IM)	95 %	100 %	102 %	104 %
Kunst, design og arkitektur (KD)	95 %	92 %	96 %	97 %
Medier og kommunikasjon (ME)	80 %	78 %	94 %	84 %
Musikk, dans og drama (MD)	85 %	84 %	85 %	79 %
Naturbruk (NA)	78 %	52 %	85 %	82 %
Restaurant- og matfag (RM)	84 %	78 %	95 %	83 %
Salg, service og reiseliv (SR)	77 %	84 %	89 %	91 %
Studiespesialisering (ST)	92 %	91 %	90 %	94 %
Teknologi- og industrifag (TP)	88 %	86 %	96 %	94 %

Tabell 2 – oppfyllingsgrad vg1 pr. september

Deler av næringslivet uttrykker at det er et økende behov for tilførsel av ansatte med fagkompetanse. Det er iverksatt flere tilbud for å møte denne etterspørselen. Imidlertid viser søkertallene, spesielt til utdanningstilbud på vg2 yrkesfag, at elever i for liten grad søker seg til disse tilbudene. Dette resulterer i at det er krevende å opprettholde enkelte tilbud, spesielt innenfor noen mindre fag, og næringslivet får ikke dekket sine behov.

Ved flere av de videregående skolene er det opprettet studieforberedende tilbud på yrkesfag. Disse tilbudene har vist seg å være populære. Elevenes mål innenfor disse opplæringsløpene er å oppnå studiekompetanse, ikke ta et fagbrev. Tilbudene er i stor grad organisert med strukturer og ressurser på linje med yrkesfag. Det innebærer klasser med færre elever sammenliknet med ordinære studieforberedende tilbud. Kostnadene regnet per elev øker dermed tilsvarende. I tillegg har Østfold tradisjonelt gitt tilbud om påbygging til studiekompetanse vg3 i et større omfang enn flere andre fylker. Antall yrkesfagelever som velger å søke læreplass er dermed langt lavere enn det vg1- og vg2-tilbudet er dimensjonert for. Årsakene kan være at det for enkelte fag er få læreplasser tilgjengelig, men det kan også tyde på at elever planlegger studiekompetanse via veien om yrkesfag. Konsekvensene av dette er at til tross for en høy andel av elever som tas inn til yrkesfag vg1, fullfører en for lav andel sitt opplæringsløp med yrkeskompetanse.

DRØFTINGSGRUNNLAG

1.3.2 Skoleårsresultater 2023-2024

Skoleårsresultatene 2023-2024 er presentert i Kvalitetsmelding 1. Resultatene viser en nedgang i andelen elever som fullfører og består opplæringsløpet (tabell 3).

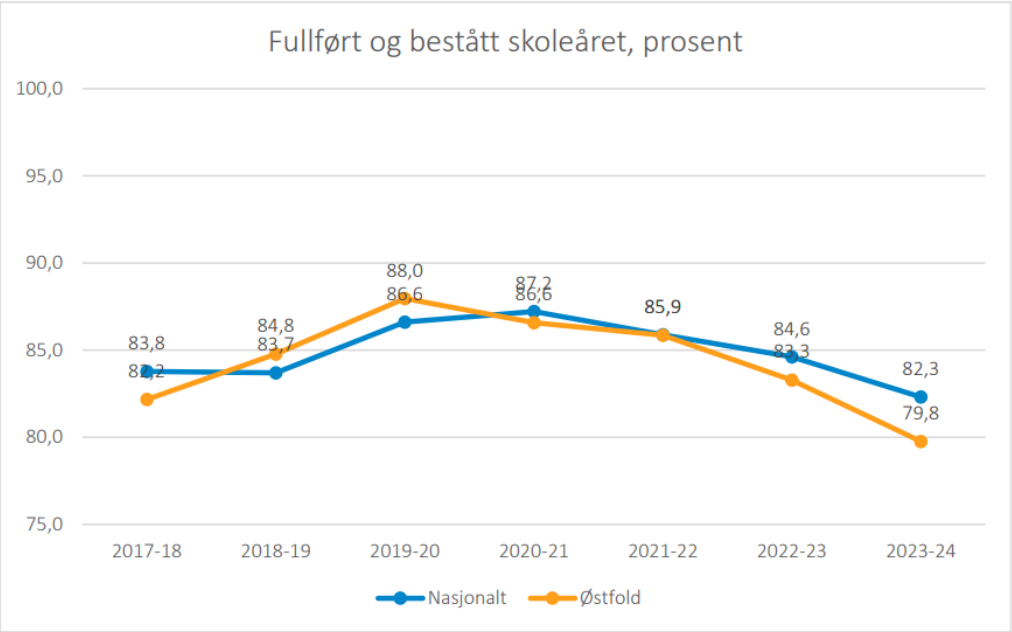

Kilde: Qlik Sense (Vigo)

Tabell 3

Til tross for en nedgang i andelen elever som fullfører og består opplæringsløpet, er det ingen betydelig økning i andelen elever som slutter (tabell 4). Det er et mål i seg selv at få elever i Østfoldskolen slutter. Det er derimot en økning i andelen elever som har stryk i ett eller flere fag («Ikke bestått»). Videre er det en svak økning i andelen elever i kategorien «Holder på». Dette er elever som ikke har bestått hele skoleåret, men som har fått en tilpasning, for eksempel et planlagt opplæringsløp hvor ett skoleår strekker seg over flere år. Tabell 4 viser også en svak økning i andelen elever i kategorien «Mangler vurdering», det vil si elever som mangler vurderingsgrunnlag i ett eller flere fag for å kunne få karakter i faget (IV).

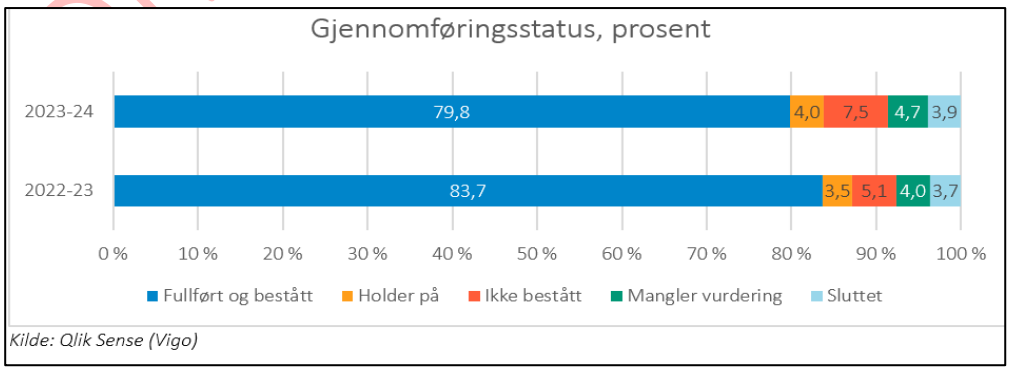

Kilde: Qlik Sense (Vigo)

Tabell 4

Det er nedgang i andelen som fullfører og består for alle de tre utdanningstypene, men det er stor variasjon mellom dem (tabell 5). Det er flest elever som fullfører og består innenfor yrkesfaglige utdanningsprogram, og der har det også vært minst nedgang fra årene før. Innenfor studieforberedende utdanningsprogram var det en markant nedgang fra skoleåret 2022-23, og andelen som fullfører og består er nå lavere enn innenfor de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Resultatene for påbygg har variert mest, og har vist en nedgang siden 2021-22, med en markant nedgang skoleåret 2023-24.

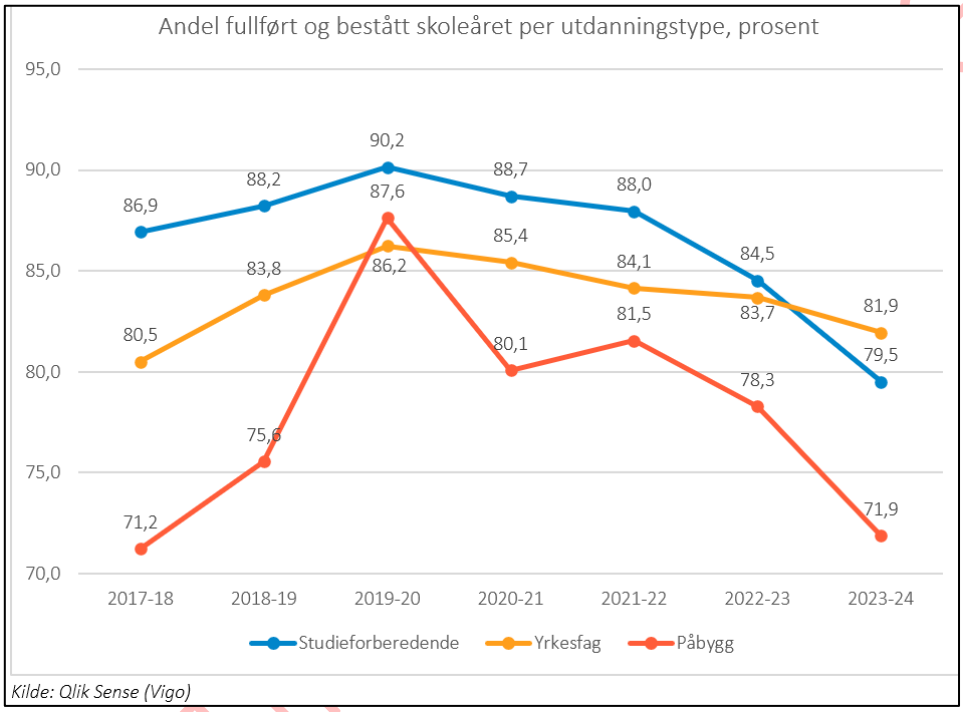

Tabell 5

Fullføringsreformen har lagt grunnlag for store endringer i videregående opplæring. Med fullføringsreformen og med ny opplæringslov er det lagt til rette for strukturer og rettigheter som åpner for flere muligheter. For elever som av ulike grunner ikke består et skoleår, har vi gode muligheter for å legge til rette for oppfølging og tiltak som bidrar til at de likevel fullfører og består sitt planlagte opplæringsløp.

DRAFT

1.4 Rapportstruktur

Rapporten består av fire deler som vist under:

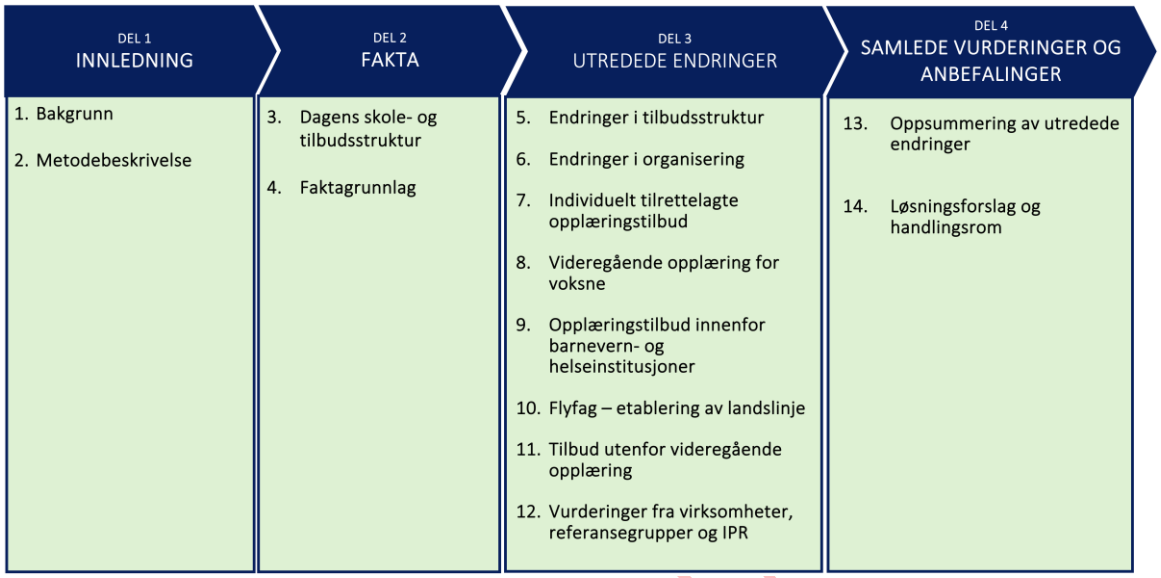

1.5 Avgrensninger

I arbeidet med rapporten er det gjort avgrensninger på tjenester som er vurdert. Hovedfokuset har vært opplæringstilbudet og skolestrukturen som er knyttet til de videregående skolene. Faktagrunnlaget for denne rapporten ble vedtatt i juni 2024. Med bakgrunn i innsparingsbehovets størrelse, har det vært nødvendig å konsentrere arbeidet om den delen av tjenesten som utgjør den største andelen av økonomien for opplæring og kompetanse.

Fag- og yrkesopplæring har i liten grad vært gjenstand for vurderinger. En stor andel av deres aktivitet og økonomi er finansiert gjennom statlige tilskudd. Det kan likevel være områder der det er innsparingsmuligheter, og i det videre arbeidet med økonomioppfølging vil det gjennomføres tiltak innenfor fag- og yrkesopplæring.

Tiltak innenfor PPT/OT er også i liten grad vurdert. Noen forhold knyttet til Oppfølgingstjenesten er tatt med i mulige tiltak knyttet til videregående opplæring for voksne. Det må gjøres et mer grundig utredningsarbeid for å ha et grunnlag for å gjøre videre vurderinger. Prosjektgruppen anbefaler at en slik utredning gjøres på et senere tidspunkt.

Det er i hovedsak tjenester som er direkte knyttet til undervisning på skolene som er omtalt i faktagrunnlaget. Ved alle skoler er det lønns- og driftskostnader knyttet til elevtjeneste, bibliotek, administrasjon med mer. I konsekvensutredningene er det stilt spørsmål til skolene om det er mulige innsparinger knyttet til disse områdene. Tiltak

DRØFTINGSGRU

knyttet til administrasjon og støttetjenester vil følges opp i den kommende organisasjonsgjennomgangen.

Skolens lederressurs vurderes i et eget prosjekt parallelt med gjennomgang av skole- og tilbudsstruktur. Det gjøres av flere årsaker. En hensiktsmessig lederstruktur som er tilpasset våre skoler er ønsket fra skolene selv. Arbeidet ble igangsatt våren 2024, men er ikke ferdigstilt og en eventuell økonomisk effekt er ikke beregnet. Prosjektgruppen anbefaler at organisering av ledergrupper følges opp i det pågående arbeidet og konkluderes når det er ferdigstilt.

Fylkesadministrasjonen i opplæring og kompetanse har gjennomført en første gjennomgang av mulige innsparingstiltak i egen avdeling. Arbeidet vil videre inngå som en del av gjennomgangen av organisasjonen som er varslet. Eventuelle tiltak vil fremkomme i den forbindelse.

Gjennom politiske satsinger og vedtak er det innført flere tiltak rettet mot elevers helse, trivsel og behov. I Østfold er blant annet NAV-veiledere tilknyttet skolene. Ordningen finansieres i et samarbeid med NAV. Videre får elevene tilbud om gratis frukt og grønt, sanitærprodukter er gjort tilgjengelig og elever får også tilbud om et gratis skolemåltid. Alle tilbud av denne karakter er ikke gjenstand for vurdering som mulige tiltak i denne gjennomgangen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

1.6 Organisering av arbeidet

Helhetlig løsningsforslag for ny skole- og tilbudsstruktur i Østfold fylkeskommune er utarbeidet på grunnlag av «Skolefaglig faktarapport – grunnlag for analyse og forslag til en optimalisert skole- og tilbudsstruktur», vedtatt i juni 2024.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe, ledet av en prosjektleder, som har hatt ansvar for organisering av arbeidet og utarbeidelse av foreliggende rapport. Arbeidsgruppen har hatt et hovedansvar for utredninger som er knyttet til organisering av det ordinære videregående opplæringstilbudet og tilbud utenfor videregående opplæring. I tillegg har flere undergrupper hatt oppdrag innenfor følgende avgrensende fagområder:

- Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud
- Videregående opplæring for voksne
- Opplæringstilbud innenfor barnevern og helseinstitusjoner

Arbeidsgruppen har innhentet nødvendig kompetanse i utarbeidelsen av rapporten. Fagressurser fra avdeling Opplæring og kompetanse og avdeling Finans og organisasjon, v/ økonomi, HR og eiendom, har deltatt aktivt i arbeidet og bidratt med beregninger og analyser av tiltak og løsningsforslag.

Fylkeskommunedirektørens ledergruppe har fungert som en styringsgruppe for arbeidet.

To referansegrupper er benyttet aktivt i arbeidet. Nærmere redegjørelse er gitt i kapittel 2.5 – Medvirkning, informasjon og kommunikasjon.

Berørte virksomheter har gjennomført konsekvensutredninger i tre runder høsten 2024. I tillegg har kommuner gitt innspill.

DRØFTINGSGRUNNLAG

2 Metodebeskrivelse

I denne delen av rapporten beskrives arbeidsmetodikken som har ledet frem mot anbefalte tiltak og helhetlige løsningsforslag til ny skole- og tilbudsstruktur. Metodekapitlet er skilt ulike deler som vist under

- 2.1 Skolefaglig tilnærming
- 2.2 Ivaretakelse av arbeidslivets behov
- 2.3 Ivaretakelse av ansattes behov
- 2.4 Økonomi og eiendom
- 2.5 Bærekraft

2.1 Skolefaglig tilnærming

Med utgangspunkt i «Skolefaglig faktarapport – grunnlag for videre arbeid med en optimalisert skole-, tilbuds- og klassestruktur i Østfold fylkeskommune» er følgende skolefaglige data sammenstilt og presentert:

- **Plasser:** Antall elevplasser skoleåret 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Primærsøkere:** Antall primærsøkere 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Inntatte:** Antall inntatte i snitt 22/23 og 23/24
- **Søkning:** Over/undersøking (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Oppfylling:** Oppfyllingsgrad (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **1. ønske:** Andel inntatt til førsteønske (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Fullført og bestått:** Andel fullført og bestått 21/22 og 22/23 (snitt)
- **Søkere læreplass:** Antall søkere til læreplass medio nov 2023
- **Søkere % læreplass:** Andel søkere til læreplass 2023 pr. inntatte (22/23 og 23/24)
- **Formidlet læreplass:** Antall formidlet til læreplass medio nov 2023
- **Formidlet % læreplass:** Andel formidlet til læreplass medio nov 2023 (%)

Dataene er fremstilt separat for hver enkelt skole, utdanningsprogram, programområde og nivå som vist i vedlegg 2, «Sammenfattede kvantitative skoledata». For å avdekke mønster og tendenser i datamaterialet er det benyttet definerte intervaller med fargekoder som også er utdypet i vedlegget.

Basert på datagrunnlaget er det gjort en helhetlig analyse og vurdering av skole- og tilbudsstrukturen i Østfold. Med utgangspunkt i analysen er det utarbeidet mulige tiltak som vil kunne gi en mer bærekraftig skole- og tilbudsstruktur i henhold til mandatet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Tiltakene er på ulikt vis konsekvensutredet avhengig av i hvilken grad høringsinstansene vil bli berørt av tiltakene. Med utgangspunkt i tilbakemeldinger, mønster og funn i analysene av tallmaterialet, samt etter en helhetlig vurdering, er det utarbeidet konkrete anbefalte tiltak. De anbefalte tiltakene kan i all hovedsak deles inn i følgende gruppering;

- Strukturtiltak
- Volum og dimensjonering
- Organisering
- Tiltak som ikke er direkte koblet til skole-, tilbuds- og klassestruktur i videregående opplæring
- Tiltak knyttet til optimalisering av videregående opplæring for voksne
- Tiltak knyttet til optimalisering av individuelt tilrettelagt opplæring
- Tiltak knyttet til opplæring for elever i barnevern og helseinstitusjoner
- Andre tiltak

De samlede anbefalte tiltakene utgjør, sammen med økonomiske beregninger og eiendomsfaglige vurderinger, grunnlaget for de alternative løsningsforslagene til en ny fremtidig bærekraftig skole- og tilbudsstruktur for videregående opplæring i Østfold. Det er også gjennomført prøveinntak på anbefalte løsningsforslag.

2.2 Ivaretakelse av arbeidslivets behov

I foreliggende rapport beskrives arbeidslivets behov for kompetanse og arbeidskraft i del 3 kapittel 6 *Utredede endringer av tilbudsstruktur*. Her foreligger det en detaljert beskrivelse bestående av; fakta, samfunnets og arbeidslivets behov og mulige endringer i dagens tilbudsstruktur for hvert enkelt utdanningsprogram.

Beskrivelsene av arbeidslivets behov er hentet fra sak 16/2024 *Tilrådning til dimensjonering av det yrkesfaglige utdanningstilbudet i Østfold fylkeskommune*, NHOs markedsundersøkelse april 2024, NHOs kompetansebarometer 2023 og NAVs bedriftsundersøkelse for Østfold 2024.

2.3 Metode HR

I arbeidet er det benyttet tilgjengelige styringsdata innenfor personalområdet. Opplysningene er hentet fra de administrative systemene Visma (ERP-systemet), Digital Innsikt (system for sammenstilling og analyse av data) og VIS (Skoleadministrativt system). Årsverkskonsekvenser kommer frem som anslag, med utgangspunkt i rammetildelingsmodell for videregående skoler i Østfold fylkeskommune. Modellen inneholder et beregnet årsverksbehov pr. klasse, og tildelingen det enkelte år beregnes i

DRØFTINGSGRUNNLAG

modellen med justering i tråd med vedtatt tilbudsstruktur og oppdaterte tall på gjennomsnittslønn. Tildelingen skjer altså ikke etter de samme parameterne vi benytter i beregning av snittkost.

Østfold fylkeskommune praktiserer rammebudsjettering for sine virksomheter. Det betyr at det faktiske forbruk av årsverk pr. klasse kan avvike fra rammetildelingsmodellen.

Endelig årsverkskonsekvens vil først være klart i prosessen rundt faktisk gjennomføring av det enkelte tiltak.

Det er kun beregnet konsekvenser som følge av endringer i skole- og tilbudsstrukturen. Evt. andre konsekvenser som f.eks. færre lederstillinger, redusert behov for merkantile tjenester o.l. er ikke beregnet.

2.4 Økonomi og eiendom

2.4.1 Metodikk for virksomhetsberegninger

For å beregne den økonomiske effekten av tilbudsstrukturendringene, er det tatt utgangspunkt i to ulike metoder. Disse to metodene benytter henholdsvis KOSTRA-tall og årsverkskostnader. I tillegg er faktiske regnskapstall for 2023 for skolene i Østfold brukt til å kvalitetssikre og justere resultatene som de to metodene gir.

KOSTRA-tallene beskriver kostnader pr. elev på de enkelte utdanningsprogrammene. KOSTRA-tallene som er brukt i denne rapporten baserer seg på både beregnede KOSTRA-tall for Østfold i 2023 og på KOSTRA-tall for hele landet uten Oslo i 2023. Utgangspunktet har vært å bruke beregnede KOSTRA-tall for Østfold. I noen tilfeller er det store avvik mellom skolene i Østfold innenfor et enkelt utdanningsprogram, og det er i disse tilfellene benyttet KOSTRA-tall for hele landet uten Oslo.

Årsverksbehov baserer seg på fag- og timefordeling for de forskjellige utdanningsprogrammene og årsrammene i de enkelte fagene innenfor de ulike utdanningsprogrammene. I denne metoden er fag og timefordeling for de ulike utdanningsprogrammene hentet fra vilbli.no, mens årsrammene i hvert enkelt fag er hentet fra SFS 2213 – vedlegg 1. Metodikken har tatt utgangspunkt i at et pedagogisk årsverk har en totalkostnad på 1 mill. kr, og effekten av dette er derfor sett opp imot økning eller reduksjon i behov for pedagogiske årsverk basert på endringene i tilbudsstrukturen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

2.4.2 Metodikk for investeringsberegninger knyttet til eiendom

For å beregne den økonomiske effekten som følge av økt investeringsbehov, har man benyttet FEF-modellen. Den er utviklet av Fylkeskommunalt Eiendomsforum for å anslå arealbehovet på de ulike skolene sett opp imot forslagene til ny skole- og tilbudsstruktur. For å anslå årlig økonomisk effekt av investeringene, er det gjort beregninger på hvilket lånebehov investeringene medfører og hvilke finansieringskostnader som oppstår i forbindelse med opptak av disse lånene.

I de tilfellene det er et økt behov for areal er dette økonomisk beregnet med utgangspunkt i en kvadratmeterpris på 55 000 kr for nybygg og 40 000 kr for ombygging (begge beløp ink. mva). Disse anslagene er basert på egne og FEF-erfaringstall, samt innspill fra utbyggere og bransje gjennom markedsdialogen som fylkeskommunen gjennomførte høsten 2024.

Beregning av eventuelle årlige besparelser i FDV-kostnader er gjort basert på erfaringstall for 2023/2024. Vedlikeholdsetterslepet og rehabiliteringsbehov (Vedlegg 1: Ny tilbudsstruktur – Tekniske og økonomiske vurderinger for eiendomsmassen) er basert på beregninger utført av Viken fylkeskommune og oppdatert høsten 2024.

Beregning av lånekostnaden baserer seg på en nedbetalingstid på 25 år og et rentenivå som følger gjennomsnittlig 3 mnd Nibor inkl. kredittmargin fra juli med utgangspunkt i rentebanen fra Norges Bank. For å forenkle beregningene er det ikke hensyntatt årlig reduksjon i lånekostnaden som følge av nedbetaling av lånet. Årlig lånekostnad er derfor holdt flatt med utgangspunkt i året etter at siste del av investeringen er gjennomført.

2.4.3 Usikkerhet og andre forhold

Det vil være en viss grad av usikkerhet i både virksomhets- og investeringsberegningene, da hoveddelen av disse baserer seg på matematiske beregninger og ikke alene på faktiske regnskapstall.

For virksomhetsberegningene er det brukt regnskapstall for 2023 der det er mulig. Dette for å redusere usikkerheten i tallene. Samlet sett anses usikkerheten for virksomhetsberegningene som relativ lav gitt metodikken beskrevet tidligere i kapittelet.

For investeringsberegningen er usikkerheten større da beregningen kun baserer seg på anslagsmessige tall både på arealbehov, kvadratmeterpris og finansieringskostnader. Faktisk arealbehov og kvadratmeterpris vil først sikres i det prosjektering av løsningene igangsettes, mens lånekostnader vil variere avhengig av det til enhver tid gjeldene rentenivået og påvirkes av såpass mange eksterne faktorer at forventet renteutvikling er

DRØFTINGSGRUNNLAG

vanskelig å anslå. Usikkerheten i disse tallene vil derfor være moderate frem til prosjektering er igangsatt og prosjektene gjennomført.

2.4.4 Økonomiske rammer og forutsetninger

Allerede i utredningen, som ble lagt til grunn for søknaden om å dele opp Viken fylkeskommune, ble det pekt på at Østfold fylkeskommune ville få en krevende økonomisk situasjon etter delingen. Siden har situasjonen forverret seg pga. nytt inntektssystem, høy kostnadsvekst og høyt rentenivå.

I årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 ble det anslått et samlet tilpasningsbehov på 244 mill. kr. I økonomiplanen for 2025-2028, som ble behandlet i august i 2024, er dette økt til noe over 344 mill. kr., hvorav tjenesteområde Opplæring og kompetanses andel utgjør nærmere 170 mill. kr. i perioden.

Bakgrunnen for noe av den betydelige økningen av tilpasningsbehovet i den vedtatte økonomiplanen er knyttet til at ikke-bærekraftig fondsbruk faller bort, rentekompensasjonsordningen knyttet til investeringer i fylkesvei og skolebygg avtar, nytt inntektssystem fases inn og renter og avdrag knyttet til nye investeringer øker. På lengre sikt vil også antallet 16-18 åringer gå ned. Disse gir nesten halvparten av fylkeskommunens inntekter knyttet til rammetilskuddet.

Fylkeskommunedirektøren skriver i sin innledning til økonomiplanen for 2024-2027 at: «*Alle steiner må snus i økonomiplanperioden for å skape økonomisk bærekraft og øke handlingsrommet. Arbeidet må starte med å utvikle, forbedre og endre fylkeskommunens tjenestetilbud gjennom tilpasning av drift i forhold til gjeldende rammer og tilgjengelige ressurser allerede i 2024. Østfold fylkeskommune må fokusere på å prioritere begrensede økonomiske ressurser samtidig som vi har utviklingsfokus, beholder og øker samlet kompetanse og opprettholder vilje og evne til å omstille, utarbeide gode kunnskapsgrunnlag om prioriteringer og konsekvenser for å sikre riktige beslutninger.*

Samtidig må kommunelovens krav om at budsjett og økonomiplan skal være i balanse, være realistisk og fullstendig. Investeringsplanen bør over tid ha en egenfinansiering som ivaretar fylkeskommunens handlingsevne og opprettholder anbefalt gjeldsgrad.

Det må derfor arbeides strategisk med en økonomisk langtidsplan ut over økonomiplanperioden for å sikre bærekraftig økonomi og redusere økonomisk risiko.»

DRØFTINGSGRUNNLAG

For å løse en så krevende situasjon er det i prinsippet tre måter å gjøre dette på:

- Produktivitet og effektivitet
  Sørge for at hver krone brukes klokt og gir mest mulig tilbake.
- Tjenestenivået
  Tilpasse nivået på tjenestene til de faktiske økonomiske rammene.
- Tjenestestrukturen
  Vurdere hvordan vi kan omstrukturere for å frigjøre midler til nødvendige investeringer.

Av disse tre prinsippene er det endringer i tjenestestrukturen som kan gi bidrag av betydning når det gjelder å frigjøre midler til både å finansiere de nødvendige investeringene og skape handlingsrom innenfor tjenesteområdet.

Det bør understrekes at å bidra til å finansiere nødvendige investeringer innenfor tjenesteområdet ikke gjør tjenesteområdets andel av fylkeskommunens driftsutgifter mindre. Driftsutgiftene kommer derimot til syne i form av renter og avdrag i stedet for at de er knyttet til investeringene på tjenesteområdet.

For en nærmere beskrivelse av forutsetningene som er lagt til grunn for beregningene, vises det til den omtalen av metodikk for virksomhetsberegninger, metodikk for investeringsberegninger knyttet til eiendom, samt usikkerhet og andre forhold.

2.5 Medvirkning, informasjon og kommunikasjon

Denne saken er svært omfattende og har mange interessenter. Det er lagt til rette for medvirkning innenfor de tidsrammene arbeidet har hatt til rådighet.

Det er etablert to referansegrupper med møtefrekvens hver andre uke. Én referansegruppe har bestått av rektorer og øvrige virksomhetsledere innenfor opplæring og kompetanse. Denne referansegruppen har vært et viktig bindeledd mellom arbeidsgruppen og de respektive virksomhetene.

Den andre referansegruppen er satt sammen av fire representanter fra de tillitsvalgte på fylkesnivå, fylkeshovedverneombud, tre representanter fra Ungdommens fylkesråd og én representant fra henholdsvis LO og NHO. Begge referansegrupper er jevnlig holdt orientert om status i arbeidet og er også invitert til å gi innspill til innhold og innretning i de mange mulige tiltakene som er konsekvensvurdert. Tilbakemeldingene fra referansegruppene har vært viktige innspill til både prosessen og innholdet i utredningsarbeidet.

I tillegg har en politisk referansegruppe bestående av fem politikere fra henholdsvis posisjon og opposisjon fått fortløpende oppdatering om status og fremdrift i arbeidet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Alle kommunene i Østfold er representert i totalt tre interkommunale politiske råd. Hvert av rådene er gitt informasjon om prosessen og er også invitert til å gi sine innspill om forhold som har betydning for dem. Det er ikke satt krav om at hvert enkelt IPR skulle gi et samlet innspill for deltakerkommunene. Hver enkelt kommune er dermed gitt anledning til å fremme sine vurderinger. Mange av kommunene har benyttet seg av den muligheten.

2.5.1 Konsekvensutredninger

Metodikken i arbeidet har vært å identifisere forhold som kan være et mulig tiltak. Tiltakene er innrettet i ulike kategorier og omhandler struktur, volum og dimensjonering, organisering og tiltak som ikke er direkte koblet til skole-, tilbuds- og klassestruktur i videregående opplæring. I tillegg er det lagt frem mulige tiltak som omhandler individuelt tilrettelagte opplæringstilbud, videregående opplæring for voksne, opplæringstilbud innenfor barnevern- og helseinstitusjoner.

Tiltakene er forelagt alle virksomheter med et oppdrag om å konsekvensvurdere tiltak som er relevante for virksomheten. Til tross for korte tidsfrister har alle virksomheter levert grundige tilbakemeldinger. Skolene har involvert elever, tillitsvalgte, vernetjeneste og fagmiljøer i arbeidet. Oppsummeringer av konsekvensvurderingene er synliggjort i rapporten.

Det har vært et viktig prinsipp å vise åpenhet om alle forhold som har vært til vurdering i prosessen. Fylkeskommunen har brukt sine hjemmesider og ansattportal for å synliggjøre for egne ansatte og omgivelsene hva som har vært til vurdering. Åpenheten har gitt interessegrupper innsyn og mulighet til å gi innspill på forhold som er av interesse.

DRØFTINGSGRUNNLAG

2.6 Risikoanalyse

Risikovurdering omfatter:

- en systematisk kartlegging og vurdering av alle forhold i arbeidet som kan føre til personskader, helseplager eller sykdom.
- et systematisk arbeid med å identifisere og vurdere effekten av tiltak som kan redusere risikoen ved disse forholdene. (Arbeidstilsynet)

Valg av metode for risikovurdering er tatt etter vurdering av hva som skal risikovurderes, omfang og innhold. Den valgte metoden er en Excel-mal basert på «Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll», Praktisk veileder, Versjon 3, KS.

Stegene i arbeidet har bestått av:

1. Beskrivelse av normale/aktuelle aktiviteter i analyseområdet.
2. Hva kan gå galt? Beskrivelse av utfordring/uønsket hendelse/trussel.
3. Hvor galt kan det gå? Vurdering av iboende risiko – sannsynlighet og konsekvens.
4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt? Beskrivelse av etablerte tiltak for å redusere risiko.
5. Er det nok? Vurdering av restrisiko – sannsynlighet og konsekvens.
6. Oppfølging. Beskrivelse av nye eller endrede internkontrollaktiviteter.

DRØFTINGSUTKAST

Vurdering av sannsynlighet og konsekvens er gjort etter 5-delt skala.

Sannsynlighetsgradering Hvor stor sannsynlighet er det at hendelsen inntreffer?	**Tall-vurdering**
Svært sannsynlig	5
Meget sannsynlig	4
Sannsynlig	3
Mindre sannsynlig	2
Lite sannsynlig	1

Konsekvensgradering Hvor alvorlig kan konsekvensene være?	**Tall-vurdering**
Svært stor konsekvens (katastrofal)	5
Stor konsekvens	4
Middels konsekvens	3
Mindre konsekvens	2
Liten konsekvens (dette lever vi godt med)	1

For å beregne risiko, ble vurderingen av sannsynlighet og konsekvens sammenstilt i en matrise på 5x5. Sannsynlighet x konsekvens = risiko.

Risikomatrise						
Sannsynlighet	Svært sannsynlig	5	10	15	20	25
	Meget sannsynlig	4	8	12	16	20
	Sannsynlig	3	6	9	12	15
	Mindre sannsynlig	2	4	6	8	10
	Lite sannsynlig	1	2	3	4	5
		Liten	Mindre	Middels	Stor	Svært stor/ katastrofal
	Konsekvens					

DRØFTINGSGRUNNLAG

Verdiene for hva som er akseptabel risiko, når tiltak skal vurderes og hva som er uakseptabel risiko, er definert slik:

Hovedregelen for å vurdere behov for tiltak, er ved risiko over 10. Risikovurderingens analyseområde er omfattende. Det er mange skoler og ansatte, og sannsynligheten er stor for at det er lokale variasjoner på risikonivå. Tiltak kan derfor være vurdert også ved risiko under 10.

DRØFTINGSGRUNNLAG

2.6.1 Avgrensning

Arbeidsgruppen ble bedt om å gjøre en risikovurdering av de personalmessige konsekvensene av den helhetlige gjennomgangen av opplæringstilbudet, uavhengig av hvilke vedtak som blir gjort og omfanget av dette. For å sikre at arbeidet kunne bli ferdigstilt innen fristen, ble det utarbeidet et forslag til aktuelle analyseområder av ansatte i HR og analyseleder. Forslaget ble fremlagt Overordnet drøftingsarena (ODA) for drøfting og beslutning.
Risikovurderingens hovedområde er Personal / arbeidsmiljø på de videregående skolene i fylket. Dette er et stort område og er videre kategorisert i delområder:

- Medvirkning
- Informasjon og kommunikasjon
- Organisering av omstillingsprosess
- Opprettholde normal drift
- Fremdrift / effektuering av politisk sak
- Kompetanse
- Arbeidsforhold

Under hvert av disse delområdene er det beskrevet normale og aktuelle aktiviteter som faller inn under områdene. Det er disse aktivitetene som har blitt risikovurdert, altså hva som kan gå galt og hva som allerede er iverksatt/eksisterende tiltak. Finnes det restrisiko og hva er aktuelle tiltak for å redusere restrisiko?

Analysen vil bli presentert kronologisk etter delområdene ovenfor. De foreslåtte tiltakene står i lys-rosa felt under oppfølging. Analysen følger som vedlegg til rapporten.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Del 2

FAKTA

DRØFTINGSGRUNNLAG

3 Dagens skole- og tilbudsstruktur

Avdeling Opplæring og kompetanse har i dag ansvaret for følgende kategorier av tilbud:

- Ordinære videregående opplæringstilbud i skole
- Fag- og yrkesopplæring
- Videregående opplæring for voksne
- Opplæring spesielt tilrettelagt for minoritetsspråklige elever (forberedende opplæring)
- Opplæring innenfor kriminalomsorgen
- Fagskoleutdanning (i samarbeid med Akershus og Buskerud fk)
- Folkehøyskoletilbud (Skjeberg folkehøyskole)
- Oppfølgingstjeneste for ungdom utenfor skole og arbeid (16-24 år)
- Pedagogisk-psykologisk støttetjeneste (PPT)
- Karriereveiledning for både ungdom og voksne
- Tilbud til ungdom som er utenfor videregående opplæring
- Andre ikke-lovpålagte tilbud

I det følgende utdypes skole- og tilbudsstrukturen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

3.1 Skolestruktur

Dagens skolestruktur består av følgende 11 videregående skoler.

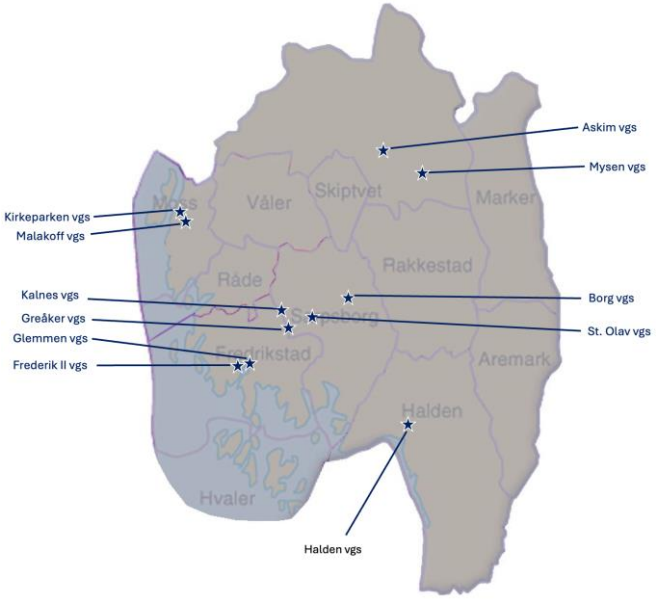

I tillegg til de videregående skolene eier Østfold fylkeskommune Skjeberg folkehøyskole samt at Østfold fylkeskommune delfinansierer driften av Fagskolen i Viken sammen med Akershus og Buskerud fylkeskommuner.

DRØFTINGSGRUNNLAG

3.2 Videregående skole- og tilbudsstruktur

3.2.1 Nasjonal struktur for videregående opplæring

Samlet videregående opplæringstilbud i Østfold fylkeskommune fordeler seg på 54% yrkesfag og 46% studieforberedende opplæring. Alle utdanningsprogram i nasjonal struktur tilbys i Østfold, jf. rammen under

Utdanningsprogrammene markert med gul farge er studieforberedende utdanningsprogram (SF). Utdanningsprogrammene markert med grønn farge er yrkesfaglige utdanningsprogram.

3.2.2 Organisering av det videregående opplæringsløpet

Studieforberedende utdanningsprogram har normert opplæringstid på 3 år i skole.

Yrkesfaglige utdanningsprogram er organisert som to år i skole og to år i bedrift som hovedmodell (2+2-modellen). Det første året (vg1) på et yrkesfaglig utdanningsprogram er i utgangspunktet likt for alle elever, mens elevene det andre året (vg2) velger mellom ulike programområder som leder frem mot forskjellige sluttkompetanser i bedrift. Noen få yrkesfaglige utdanningstilbud er også organisert som tre år i skole.

DRAFT

Som det går frem av modellen i rammen under, er det også mulig å velge påbygg til generell studiekompetanse enten etter vg2 eller etter opplæring i bedrift (markert med blått).

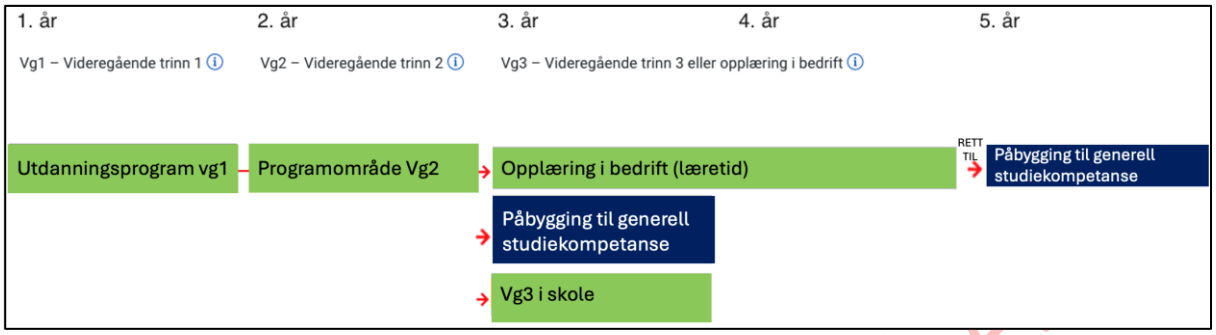

3.2.3 Fordeling av utdanningsprogram på ulike skoler

DAGENS SKOLE- OG TILBUDSSTRUKTUR	Askim	Mysen	Halden	Borg	St. Olav	Kalnes	Greåker	Glemmen	Frederik II	Malakoff	Kirkeparken	Antall skoler
Yrkesfag												
Bygg- og anleggsteknikk		■	■	■		■	■			■		6
Elektro og datateknologi	■		■	■				■		■		5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign		■				■		■				3
Helse- og oppvekstfag	■	■	■	■			■	■		■		7
Håndverk, design og produktutvikling								■				1
Informasjonsteknologi og medieproduksjon		■	■					■			■	4
Naturbruk						■						1
Restaurant- og matfag		■	■					■			■	4
Salg, service og reiseliv	■	■	■		■				■		■	6
Teknologi- og industrifag	■		■	■				■		■		5
Studieforberedende												
Studiespesialisering	■	■	■		■		■		■	■	■	8
Idrettsfag	■		■		■	■			■		■	6
Kunst, design og arkitektur								■			■	2
Medier og kommunikasjon		■						■				2
Musikk, dans og drama	■		■				■				■	4
Påbygg til studiekompetanse												
Vg3 Påbygg til studiekompetanse	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	11
Antall utdanningsprogram:	8	9	11	5	4	5	5	10	4	6	8	

3.2.4 Samlet oversikt over ordinære videregående opplæringstilbud i Østfold fylkeskommune i dag

I det følgende presenteres vedtatt videregående opplæringstilbud i Østfold fylkeskommune for 2024-25 over vedtatt tilbudsstruktur for de ulike skolene skoleåret 2024-25 (jf Sak i Fylkestinget 56/2023).

Askim videregående skole Samlet antall elevplasser: 1073				
Utdanningsprogram	**Trinn:**	**Programområde:**	**Antall klasser**	**Antall elevplasser**
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	3	45
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	3	42
	Vg1	Elektro-TEK	1	12
	Vg2	Elektro-TEK	0,3	3
	Vg2	Datateknologi og elektronikk	0,7	12
	Vg2	Elenergi og ekom	2	26
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	3	60
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	30
	Vg2	Helsearbeiderfag	2	30
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	0,7	20
	Vg2	Musikk	0,7	20
	Vg3	Musikk	0,7	20
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	2	40
	Vg2	Salg og reiseliv	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Realfag	2	42
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	3	108
	Vg3	Realfag	2	59
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	3	91
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	3	42
	Vg2	Arbeidsmaskiner	1	12
	Vg2	Industriteknologi	1	12
	Vg2	Kjøretøy	1	12
	Vg2	Transport og logistikk	1	15
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	1	30
	Vg3	Påbygg etter Elektro-TEK	0,3	7
	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	0,7	23

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mysen videregående skole Samlet antall elevplasser: 1003				
Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	4	60
	Vg2	Anleggsgartner	0,5	8
	Vg2	Betong og mur	0,5	7
	Vg2	Rørlegger	1	12
	Vg2	Tømrer	2	30
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	Vg1	Frisør,blomst,int,eksp.design	2	40
	Vg2	Blomsterdekoratør	0	2
	Vg2	Frisør	1	15
	Vg2	Interiør og eksponeringsdesign	1	13
	Vg3	Interiør	1	15
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	2	40
	Vg1	3-årig helsearbeiderfag mot studiekompetanse	1	20
	Vg2	Helsearbeiderfag	1	15
	Vg2	3-årig helsearbeiderfag mot studiekompetanse	1	20
	Vg2	Helseservicefag	1	15
	Vg3	Helsesekretær	1	15
	Vg3	3-årig helsearbeiderfag mot studiekompetanse (påbygg)	1	20
IT og medieproduksjon	Vg1	IT og medieproduksjon	2	30
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	15
	Vg2	Medieproduksjon	1	15
Medier og kommunikasjon	Vg1	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg2	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg3	Medier og kommunikasjon	1	30
Restaurant- og matfag	Vg1	Restaurant- og matfag	2	30
	Vg2	Kokk- og servitørfag	1	15

DRØFTINGSGRUNNLAG

Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	1	20
	Vg2	Salg og reiseliv	1	15
	Vg2	Service, sikkerhet og admin.	1	15
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4	112
	Vg2	Realfag	2	40
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	2	72
	Vg3	Realfag	2	44
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	2	68
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	2	30
	Vg2	Industriteknologi	1	15
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	0	0
	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Halden videregående skole Samlet antall elevplasser: 975				
Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	2	30
	Vg2	Tømrer	1	15
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	2	30
	Vg2	Datateknologi og elektronikk	1	15
	Vg2	Elenergi og ekom	1	15
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	4	64
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	30
	Vg2	Helsearbeiderfag	2	30
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
IT og medieproduksjon	Vg1	IT og medieproduksjon	2	30
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	15
	Vg2	Medieproduksjon	1	15
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama,drama	0,5	15
	Vg1	Musikk, dans og drama,musikk	0,5	11
	Vg2	Drama	0,5	15
	Vg2	Musikk	0,5	10
	Vg3	Drama	0,5	15
	Vg3	Musikk	0,5	10
Restaurant- og matfag	Vg1	Restaurant- og matfag	0	0
	Vg2	Kokk- og servitørfag	1	15
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	1	20
	Vg2	Salg og reiseliv	1	15
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4	120
	Vg2	Realfag	1	45
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	3	60
	Vg3	Realfag	2	25
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	2	70

DRØFTINGSGRUNNLAG

Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	3	45
	Vg2	Industriteknologi	1	15
	Vg2	Kjemiprosess- og laboratorief.	1	12
	Vg2	Kjemiprosess- og laboratoriefag etter Studiespes	0	3
	Vg2	Kjøretøy	1	15
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	1	30
	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Borg videregående skole

Samlet antall elevplasser: 596

Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	3	45
	Vg2	Klima, energi og miljøteknikk	1	12
	Vg2	Rørlegger	2	24
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	4	60
	Vg2	Automatisering	1	15
	Vg2	Datateknologi og elektronikk	1	15
	Vg2	Elenergi og ekom	1	15
	Vg3	Automatiseringsfaget	1	15
	Vg3	Dataelektronikerfaget	1	15
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	4	80
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	30
	Vg2	Helsearbeiderfag	3	45
	Vg2	Helseservicefag	1	15
	Vg2	Hudpleie	1	15
	Vg3	Apotekteknikk	1	15
	Vg3	Hudpleier	1	15
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	4	60
	Vg2	Bilskade, lakk og karosseri	1	15
	Vg2	Industriteknologi	1	15
	Vg2	Kjemiprosess- og laboratorief.	2	25
	Vg2	Kjemiprosess- og laboratorief.,SY	0	5
	Vg2	Kjøretøy	1	15
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	30

DRØFTINGSGRUNNLAG

St. Olav videregående skole Samlet antall elevplasser: 750				
Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	2	56
	Vg1	Idrettsfag med toppidrett	1	30
	Vg2	Idrettsfag	2	58
	Vg2	Idrettsfag med toppidrett	1	30
	Vg3	Idrettsfag	2	56
	Vg3	Idrettsfag med toppidrett	1	30
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	2	40
	Vg2	Salg og reiseliv	1	15
	Vg2	Service, sikkerhet og administrasjon	1	15
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4,5	125
	Vg1	Studiespesialisering med toppidrett	0,5	15
	Vg2	Realfag	2	56
	Vg2	Realfag m/toppidrett	0,2	6
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	2,5	70
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi m/toppidrett	0,3	8
	Vg3	Realfag	1,5	42
	Vg3	Realfag m/toppidrett	0,2	6
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	2	56
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi m/toppidrett	0,3	8
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	28

DRØFTINGSGRUNNLAG

Kalnes videregående skole Samlet antall elevplasser: 499				
Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	2	30
	Vg2	Anleggsgartner	1	15
	Vg2	Anleggsteknikk	4	60
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	Vg1	Frisør,blomst,int,eksp.design	2	40
	Vg2	Blomsterdekoratør	1	15
	Vg2	Frisør	1	15
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	0	0
Naturbruk	Vg1	Naturbruk	7	105
	Vg2	Fiske og fangst	1	15
	Vg2	Heste- og dyrefag	2,5	36
	Vg2	Landbruk og gartnernæring	2	25
	Vg2	Skogbruk	0,5	8
	Vg3	Landbruk	1	15
	Vg3	Studieforberedende naturbruk	1	30
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Greåker videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1176

Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	3	45
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	4	60
	Vg2	Betong og mur	1	15
	Vg2	Overflateteknikk	0,5	7
	Vg2	Treteknikk	0,5	8
	Vg2	Tømrer	3	45
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	4	80
	Vg1	Barne- og ungdomsarbeider mot planlagt studiekompetanse	1	20
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	30
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeider mot planlagt studiekompetanse	1	20
	Vg2	Helsearbeiderfag	2	30
	Vg2	Helseservicefag	2	30
	Vg3	Helsesekretær	1	15
	Vg3	Barne- og ungdomsarbeider mot planlagt studiekompetanse (påbygg)	1	21
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	30
	Vg2	Musikk	1	30
	Vg3	Musikk	1	30
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4	120
	Vg1	Studiespesialisering,science	2	60
	Vg2	Realfag	2,5	75
	Vg2	Realfag,science	2	60
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	2,5	75
	Vg3	Realfag	2	39
	Vg3	Realfag,science	2	60
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	2	81
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	1	30
	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	30
	Vg3	Påbygg gen studiekomp,realfag	1	30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Frederik II videregående skole Samlet antall elevplasser: 1154				
Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	2	30
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	3	84
	Vg2	Idrettsfag	3	84
	Vg3	Idrettsfag	3	84
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	3	60
	Vg1	Salg, service og reiseliv, dobbeltløp yrkes- og studiekompetanse (YSK)	1	20
	Vg2	Salg og reiseliv	2	30
	Vg2	Salg og reiseliv, dobbeltløp yrkes- og studiekompetanse (YSK)	1	21
	Vg2	Service, sikkerhet og admin.	1	15
	Vg2	Service, sikkerhet og admin., dobbeltløp yrkes- og studiekompetanse (YSK)	0	2
	Vg3	Salg, service og reiseliv, dobbeltløp yrkes- og studiekompetanse (YSK). Vg3 Påbygg første år	1	17
	Vg3	Salg, service og reiseliv, dobbeltløp yrkes- og studiekompetanse (YSK). Vg3 Påbygg første år	1	23
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	7	182
	Vg1	Studiespesialisering, forskerlinje	1	26
	Vg2	International baccalaureate	1	4
	Vg2	Realfag	3	67
	Vg2	Realfag, forskerlinje	0,5	26
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	4	116
	Vg2	Språk/samf.fag/økonomi, forskerlinje	0,5	0
	Vg3	International baccalaureate	1	3
	Vg3	Realfag	3	60
	Vg3	Realfag,forskerlinje	1	19
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	4	153
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	28

DRØFTINGSGRUNNLAG

Glemmen videregående skole Samlet antall elevplasser: 1393 (+660 plasser voksenopplæring)				
Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	5	75
	Vg1	Elektro-TEK, studiekompetanse med realfag	1	15
	Vg2	Elektro-TEK, studiekompetanse med realfag	1	15
	Vg2	Dronefag	1	12
	Vg2	Elenergi og ekom	3	45
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	Vg1	Frisør,blomst,int,eksp.design	1	20
	Vg2	Interiør og eksponeringsdesign	1	20
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	8	120
	Vg1	Helse-TEK, studiekompetanse med realfag	2	31
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	3	36
	Vg2	Helsearbeiderfag	3	45
	Vg2	Helse-TEK, studiekompetanse med realfag	2	31
Håndverk, design og produktutvikling	Vg1	Håndverk, design, produktutv.	1	20
	Vg2	Søm og tekstilhåndverk	1	20
IT og medieproduksjon	Vg1	IT og medieproduksjon	3	45
	Vg2	Informasjonsteknologi	2	30
	Vg2	Medieproduksjon	1	15
Kunst, design og arkitektur	Vg1	Kunst, design og arkitektur	2	60
	Vg2	Kunst, design og arkitektur	2	60
	Vg3	Kunst, design og arkitektur	2	60
Medier og kommunikasjon	Vg1	Medier og kommunikasjon	2	60
	Vg2	Medier og kommunikasjon	2	60
	Vg3	Medier og kommunikasjon	2	60

DRØFTINGSGRUNNLAG

Restaurant- og matfag	Vg1	Restaurant- og matfag	2	30
	Vg1	Restaurant- og matfag, toppkokk	1	15
	Vg2	Baker og konditor	1	15
	Vg2	Kokk- og servitørfag	1	15
	Vg2	Kokk- og servitørfag, toppkokk	1	15
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	5	75
	Vg1	Industri-TEK, studiekompetanse med realfag	1	15
	Vg2	Industriteknologi	3	36
	Vg2	Industri-TEK, studiekompetanse med realfag	1	15
	Vg2	Kjøretøy	1	12
	Vg2	Transport og logistikk	1	15
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	2	60
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg studiekompetanse med realfordypning etter TEK, 3-årig YF med studiekompetanse	2	60
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	2	60

DRØFTINGSGRUNNLAG

Malakoff videregående skole Samlet antall elevplasser: 984				
Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	2	30
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	3	45
	Vg2	Rørlegger	1	12
	Vg2	Tømrer	1	15
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	4	60
	Vg2	Datateknologi og elektronikk	1	15
	Vg2	Elenergi og ekom	2	30
	Vg2	Kulde-, varmepumpe-, vent.tekn	1	14
	Vg3	Dataelektronikerfaget	1	15
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	5	90
	Vg2	Ambulansefag mot Studiekomp. etter Vg1.	1	15
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	30
	Vg2	Helsearbeiderfag	2	30
	Vg2	Helsearbeiderfag mot Studiekomp. etter Vg1.	1	15
	Vg2	Helseservicefag	1	15
	Vg3	Tannhelsesekretær	1	15
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4	120
	Vg2	Realfag	2	34
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	2	86
	Vg3	Realfag	2	35
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	2	85
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	3	45
	Vg2	Industriteknologi	1	15
	Vg2	Kjøretøy	1	12
	Vg2	Transport og logistikk	1	15
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	1	31
	Vg3	Påbygg etter Vg2 Ambulansefag og Vg2 Helsearbeider mot studiekomp. etter Vg1.	1	30
	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Kirkeparken videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1015

Utdanningsprogram	Trinn:	Programområde:	Antall klasser	Antall elevplasser
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	2	60
	Vg2	Idrettsfag	2	60
	Vg3	Idrettsfag	2	60
IT og medieproduksjon	Vg1	IT og medieproduksjon	2	30
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	15
	Vg2	Medieproduksjon	1	15
Kunst, design og arkitektur	Vg1	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg2	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg3	Kunst, design og arkitektur	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama,dans	0,5	15
	Vg1	Musikk, dans og drama,musikk	0,5	15
	Vg2	Dans	0,5	15
	Vg2	Musikk	0,5	15
	Vg3	Dans	0,5	15
	Vg3	Musikk	0,5	15
Restaurant- og matfag	Vg1	Restaurant- og matfag	2	30
	Vg2	Kokk- og servitørfag	1	15
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	2	40
	Vg2	Salg og reiseliv	2	30
	Vg2	Service, sikkerhet og admin.	0	0
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Realfag	2	50
	Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	3	100
	Vg3	Realfag	2	50
	Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	3	100
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	1	30

DRØFTINGSGRUNNLAG

4 Faktagrunnlag

4.1 Økonomiske rammer og forutsetninger

I forbindelse med overgangen fra Viken til nye Østfold fylkeskommune ble det klart at organisasjonen måtte gjennom en større økonomisk omstilling. Dette ble pekt på allerede i analysen av oppløsningsvedtaket i 2021. Fylkestingets vedtatte økonomiplan for 2025-28 viser et salderingsbehov på 344 millioner kroner for fylkeskommunen samlet i løpet av fireårsperioden.

Det fremgår av økonomiplanen at det for hele organisasjonen vil kreve både effektivisering, justeringer av tjenestenivået og strukturendringer. Tilpasningskravet for tjenesteområdet Opplæring og kompetanse utgjør kr 116 mill. kr i kommende fireårsperiode (170 mill. kr når en inkluderer 2024). Foreliggende utredning og sak skal fremme forslag som kan realisere dette.

4.1.1 Økonomiske rammer

Som grunnleggende føring for arbeidet har fylkeskommunedirektøren tatt utgangspunkt i de rammer og det tilpasningskravet som følger av fylkestingets vedtak 20.08.24 om økonomiplanen for 2025-28 (sak 83/2024). Her fremkommer følgende tilpasningskrav for tjenesteområdet Opplæring og kompetanse:

	Pr. år	Akkumulert
2025:	69 mill	
2026:	8 mill	77 mill
2027:	14 mill	91 mill
2028:	25 mill	116 mill

Noen tilpasninger av tilbudsstrukturen ble gjort i det vedtatte 2024-budsjettet, og har overslag til 2025 og senere år. Dette gjelder reduksjon av en påbyggsklasse på Malakoff, Glemmen, Frederik II, Halden og Askim vgs. Alle har en halvårseffekt i 2024, og en helårseffekt fra 2025. I tillegg ble IB på Frederik II vedtatt nedlagt.

Effekten av et varslet merforbruk i 2024, og en evt overslagseffekt til 2025 gjør det krevende å si noe sikkert om det totale tilpasningsbehovet i 2025, utover at det vil være høyere enn det som er anslått i økonomiplanen for 2025-2028.

DRØFTINGSGRUNNLAG

I tillegg må det tas hensyn til vedtaket om etablering av et flyfagtilbud. Dette har en anslått en årlig merkostnad på 17 mill. kr, hvorav 11 mill. kr i finansieringskostnader. Med uendret samlet økonomiplanramme for tjenesteområdet, øker dette tilpasningskravet på øvrig virksomhet innenfor videregående opplæring tilsvarende.

Siden tilpasningene som ble gjennomført i 2024 er begrensede anses det langsiktige effektiviseringsbehovet å fortsatt ligge på i størrelsesorden kr 160 – 180 mill. kr for tjenesteområdet Opplæring og kompetanse.

4.1.2 Midler til omstilling og investeringer for å realisere strukturendringene

Fylkeskommunedirektøren vil i sitt budsjettforslag for 2025 foreslå at inntil kr 12,5 mill. kr kan brukes av fylkeskommunens reservefond til nødvendige omstillingstiltak. Beløpets endelige størrelse må en komme tilbake til når fylkestingets vedtak i denne saken foreligger og en har større sikkerhet for tidslinjen for gjennomføring.

Når det gjelder tilgjengelige investeringsmidler til å finansiere konsekvenser for nybygg, ombygginger m.v., som følge av de anbefalte tiltakene, er det tatt utgangspunkt i gjeldende investeringsrammer i vedtatt økonomiplan. Dvs at nye tiltak må finansieres ved omdisponering fra prosjekter som allerede ligger inne (f.eks i Fredrikstad) eller at dekning kan skje ved bortfall av leieutgifter, salg av eiendom som ikke lenger skal benyttes m.v. Dette må man komme tilbake til.

4.2 Elevtallsprognoser

Beregningene av behovet for framtidige elevplasser i Østfold som er benyttet i denne rapporten er basert på SSB sine befolkningsprognoser og da spesifikt antall 15 - 17 åringer i befolkningen (da de aller fleste som søker videregående opplæring direkte fra grunnskolen er 15 år) og inntaksstatistikk fra videregående skole i Østfold i perioden 2021 til 2023. SSB alternativ MMMH, høy innvandring, er lagt til grunn. Nye befolkningsprognoser fra SSB vil først være tilgjengelige i endelig form i juni/juli 2024. Når disse prognosene foreligger vil det gjennomføres grundige demografiske analyser med detaljer fra 2023, slik at man har et mest mulig korrekt grunnlag til å utføre en evaluering av SSB sine framskrivninger. Når dette er gjort vil det bli utarbeidet nye og oppdaterte elevplassprognoser.

Den underliggende befolkningsutviklingen antyder at antall elever vil øke frem mot 2026/2027 for deretter å synke i årene frem mot 2034. Dette skyldes i hovedsak størrelsen på disse alderskohortene i eksisterende befolkning. Flytting, innvandring og flyktningsituasjonen i Europa kan endre noe på dette, men de aller fleste som skal begynne på videregående de neste 5 årene bor allerede i Østfold. Den overordnende

DRØFTING

utviklingen i prognosen er derfor relativt sikker, men det er noe usikkerhet knyttet til det nøyaktige nivået. Her spiller også elevenes søkemønster inn.

Tabellen under viser predikert utvikling i antall elevplasser fra 2024 til 2028 og 2034

ELEVTALLSPROGNOSER FOR ØSTFOLD (2024-2034)								
	2024	2025	2026	2027	2028	2034	Vekst 2024-2028	Vekst 2024-2034
Halden	1 113	1 121	1 126	1 076	1 040	970	-6,6 %	-13 %
Indre Østfold	2 110	2 129	2 162	2 184	2 164	2 037	2,6 %	-3 %
Moss	2 260	2 307	2 324	2 336	2 281	2 181	0,9 %	-3 %
Fredrikstad og Sarpsborg	5 835	6 076	6 041	5 939	5 804	5 558	-0,5 %	-5 %
Samlet Østfold	**11 318**	**11 633**	**11 653**	**11 535**	**11 289**	**10 746**	**-0,3 %**	**-5 %**

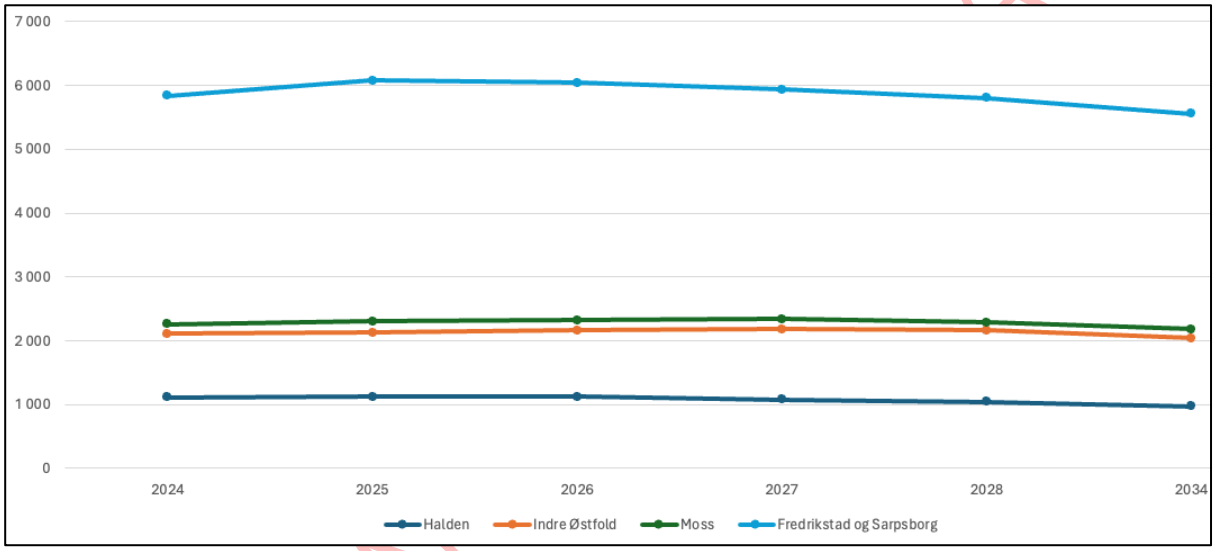

Tabellen og figuren over viser at det vil være et behov for å opprette flere elevplasser totalt sett i Østfold de nærmeste årene frem til 2026, men at dette er et midlertidig behov om man ser på perioden fra 2027 til 2034. Veksten er størst i Fredrikstad og Sarpsborg hvor utviklingen tilsier at det vil være ca. 230 - 240 flere elevplasser i 2025/2026 enn i inneværende skoleår (2023/2024). Øvrige deler av fylket har en liten vekst frem til 2027, med unntak av Halden hvor veksten stopper opp i 2026, men denne veksten er liten sammenlignet med veksten i Fredrikstad og Sarpsborg. Den midlertidige veksten i behovet for elevplasser er ikke større enn at det forutsettes at dette kan løses innenfor eksisterende kapasitet. Imidlertid vil det kunne oppstå en situasjon med enda høyere oppfyllingsgrad ved enkelte skoler og at noe færre elever blir tatt inn til sitt førsteønske i en kort periode. Særlig gjelder dette da for Fredrikstad og Sarpsborg, men dette må vurderes fortløpende med tanke på utvikling, tiltak og konsekvenser.

DRØFTIN

4.3 Eiendomsfakta

Østfold fylkeskommune eier og forvalter en bygningsmasse med et areal på ca. 300.000 m². I tillegg er fylkeskommunen leietakere av 73.600 m² bygg.

Bygningsmassen har stor spredning i alder og kompleksitet, utgjør store verdier for fylkeskommunen og innvirker vesentlig på kvaliteten på samfunnsoppdraget. Det er derfor viktig at tilstanden til byggene er tilfredsstillende.

Målsettinger om bærekraftige løsninger og bærekraftig utvikling er en del av de styrende dokumenter og planer i Østfold fylkeskommune. Godt vedlikeholdte bygg er et solid bidrag til en framtidig bærekraftig fylkeskommune. Godt vedlikeholdte bygg oppnår lengre levetid og har lavere ressursforbruk over byggets levetid, som igjen bidrar til et mindre klimaavtrykk. Godt vedlikeholdte bygg øker brukertilfredsheten, sikrer et godt inneklima og gode arbeidsforhold i hele byggets levetid og vil i tillegg holde årskostnadene nede samt gi økonomisk forutsigbarhet.

Det er under utarbeidelse en utfyllende eiendomsoversikt for Østfold fylkeskommune, med oversikt over matrikkelenheter, verdi, tilstand, egnethet og utviklingsalternativer. Denne vil danne grunnlaget for kommende Eiendomsstrategi for Østfold fylkeskommune, hvor det settes retning og standarder for eierskapet, verdibevarende vedlikehold, arealeffektivitet, avhendingsmål, mm.

I vedlegg 1; *Tekniske og økonomiske vurderinger av eiendomsmassen,* er det beskrevet hvilket utbyggingsbehov de foreslåtte tiltak og alternativer i tilbuds- og skolestruktur, medfører for bygningsmassen. Innledningsvis i vedlegget gis det en skisse av dagens betydelige overskuddsareal, som isolert sett er en vesentlig utfordring – men som nå i struktursammenheng, muliggjør enkle ombygninger og tilpasninger på skoler som endrer utdanningstilbud.

NS 3424 (Tilstandsanalyse av byggverk) og NS 3454 (Livssykluskostnader for byggverk) brukes som metode for kartlegging av bygningsmassen. Kartleggingen så langt har avdekket at Østfold fylkeskommune har et totalt vedlikeholdsetterslep på ca. 768 mill. kr.

DRØFTINGSGRUNNLAG

4.4 Fakta - HR

Tabellen nedenfor viser dagens bemanningssituasjon ved de videregående skolene i Østfold fylkeskommune.

	TOTALT		PED. LEDERE		PED. PERSONALE		ANDRE ANSATTE	
VIDEREGÅENDE SKOLE	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk
KIRKEPARKEN	161	136	12	12	117	97	32	27
MALAKOFF	153	139	13	13	106	99	34	27
GLEMMEN	273	253	23	23	193	181	57	49
FREDERIK II	165	158	12	12	116	113	37	33
GREÅKER	164	147	18	18	121	106	25	23
ST. OLAV	84	79	10	10	61	58	13	11
KALNES	134	126	12	12	73	70	49	43
BORG	162	154	15	15	101	97	46	43
HALDEN	220	194	19	19	136	122	65	53
MYSEN	189	164	15	15	119	113	55	36
ASKIM	175	155	14	14	124	109	37	32
	1880	**1705**	**163**	**163**	**1267**	**1165**	**450**	**377**

Pedagogiske ledere omfatter pedagogiske lederstillinger (Rektor, Ass. Rektor, Utdanningsleder, Fagleder). Pedagogisk personale er alle undervisningsstillinger, mens andre ansatte omfatter bl.a. administrative lederstillinger, kontor-, kantine- og bibliotekansatte, renholdere, fagarbeidere og assistenter.

Renholdere har organisatorisk tilhørighet til den enkelte skole, mens IKT-driftspersonell og eiendomsfaglige driftsoperatører har organisasjonsmessig tilhørighet til hhv. FRID IKS og fylkesadministrasjonens eiendomsseksjon.

Skolene har samlet 2265 ansatte fordelt på 1880 faste og 385 midlertidige stillinger. Antallet faste ansatte omfatter også ansatte i permisjon med eller uten lønn. En ansatt (enten fast og/eller midlertidig) kan ha flere deltidsstillinger. Antallet ansatte, stillinger og årsverk er derfor ikke sammenfallende. I tabellen viser årsverkskolonnen de ansattes samlede stillingsprosent.

Alderssammensetting

Skoler	<30	30-39	40-49	50-59	60-67	68-70	Totalt
Kirkeparken	2	26	48	63	22		161
Malakoff	5	26	42	56	24		153
Glemmen	9	39	59	116	46	4	273
Frederik II	5	33	42	65	19	1	165
Greåker	3	33	49	60	19		164
St. Olav	1	20	27	28	8		84
Kalnes	9	26	32	48	18	1	134
Borg	3	31	35	64	27	2	162
Halden	4	35	65	77	37	2	220
Mysen	5	41	48	67	28		189
Askim	3	28	46	63	33	2	175
Totalsum	**49**	**338**	**493**	**707**	**281**	**12**	**1880**

Ansatte totalt fordelt på aldersgrupper pr oktober 2024

DRØFTINGSGRUNNLAG

De videregående skolene i Østfold har samlet 293 ansatte over 60 år. Tilsvarende tall for hele fylkeskommunen er 384.

De siste 3-5 år er det i snitt lyst ut 110 ledige undervisningsstillinger årlig. Løpende kompetansebehov, turnover og alderssammensetting/naturlig avgang, tilsier at det vil være rom for å løse deler av en evt. overtallighet innenfor dagens organisasjon.

Fylkeskommunen er en ansvarlig arbeidsgiver, og alle muligheter må vurderes i en prosess med å vurdere annet passende arbeid.

Til tross for overtallighet kan vi ikke se bort fra kravet om fagspesifikk spisskompetanse i en del av fylkeskommunens stillinger. Lærere må fylle opplæringslovens krav til kompetanse.

I lys av at lønnsutbetalinger utgjør om lag 90 % av skolenes totale driftskostnader, er det gitt at de løsningsforslagene som presenteres vil måtte få personalmessige konsekvenser. Det betyr at mange ansatte vil kunne bli berørt av omstillingen gjennom endring i arbeidsoppgaver/arbeidssted eller endring i ansettelsesforhold i Østfold fylkeskommune.

Det er ikke gjort gjennomgående analyser av dagens bemanningssituasjon opp mot dagens opplæringstilbud. Med rundt 800 ledige plasser i videregående opplæring er det nærliggende å anta at vi også på personalsiden har en viss overkapasitet/skjult overtallighet. I tillegg spiller forhold som oppfylling av lærernes årsverk, sum av teknisk undertid, vikarlønn, og overtid inn på den totale ressursbruken. Her kan vi også anta at det er noe å hente på sterkere styring og lik praksis, men dette er ikke kartlagt på nåværende tidspunkt. Dette er imidlertid forhold som følges tett opp i den løpende økonomirapporteringen.

Dersom dagens utdanningstilbud skulle vært videreført, ville det medføre en ustabil økonomisk situasjon, som igjen gjør at en evt. overtallighet vil oppleves som mer vilkårlig og mindre forutsigbar fra år til år. Omstillingsprosesser basert på mindre justeringer det enkelte år, gir ikke samme handlingsrom som større og mer omfattende endringer som planlegges frem i tid. Usikkerhet på kort vs. lang sikt har ulike konsekvenser for den enkelte ansatte.

En videreføring av dagens tilbudsstruktur vil ikke gjøre det mulig å tilpasse økonomien til de endrede rammevilkårene, og justeringene det enkelte år ville gi kort tid mellom fattede vedtak og faktisk bortfall av oppgaver. Et vedtak med konsekvenser på en tidslinje gir tid til mental omstilling og forberedelse, både for arbeidstaker og arbeidsgiver.
I tillegg til å legge betydelig press på økonomien, vil en videreføring av dagens tilbud kunne gi mer vilkårlige konsekvenser, både for pedagogiske stillinger og for stab- og støttefunksjoner.

Det er ikke mulig å utelukke at en videreføring av dagens tilbud vil få personalmessige konsekvenser, både direkte og indirekte. Indirekte påvirkning av omstilling vil påvirke

DRØFTINGSGRUNNLAG

lærerens tjenesteleveranse overfor elevene, tilsvarende som for andre medarbeideres tjenesteleveranse til «sine kunder».

Forutsigbarhet gir ro til å fokusere på kjerneoppgavene. Arbeidsgiver må i prosessen ha fokus på forebygging av psykososiale negative konsekvenser som uro, jobbstress, arbeidsmiljøutfordringer osv. Dette må også håndteres raskt dersom det oppstår. Vårt individuelle reaksjonsmønster i forhold til omstilling er naturlig nok ulikt. Tydelighet i beslutningene og tilstrekkelig rom for ivaretakelse av den enkelte blir viktig. En omstillingsprosess er i seg selv en belastning for arbeidsmiljøet og for den enkelte ansatte. Det er derfor viktig å ha effektive prosesser med gode og detaljerte tidsplaner for når tiltak iverksettes og når konsekvensene skal håndteres. Dette må balanseres med fokus på den økonomiske effekten som prosessen skal gi.

Lov- og avtaleverk, og interne retningslinjer og rutiner regulerer prosessene knyttet til overtallighet og omstilling. Endring i opplæringstilbudet medfører endring i kompetansebehov, noe som igjen vil medføre kompetanseoverskudd/overtallighet. I videregående opplæring er dette noe som skjer hvert eneste år som følge av justering av tilbudet i tråd med elevenes ønsker og næringslivets behov. De anbefalte strukturendringene i denne gjennomgangen har et større omfang enn årlige justeringer, men prosessen rundt overtallighet og omstilling blir den samme. Det som skiller de årlige justeringene fra den omstillingsprosessen som nå kreves, er at denne gangen kan arbeidssituasjonen endres vesentlig, dvs. at det får mer gjennomgripende konsekvenser.

Etter vedtak om ny skole- og tilbudsstruktur må de faktiske konsekvensene av endringene kartlegges og detaljeres, herunder endring i oppgaver og kompetansebehov og hva dette vil kunne bety for bemanningen.

Ved overtallighet vurderes muligheter for løsning internt i organisasjonen. Dersom dette ikke er tilstrekkelig, må det utarbeides en plan for nedbemanning. Det er naturlig å tenke at iverksetting av tiltak og behov for bemanningsendringer vil følge en skoleårssyklus. I mellomperiodene må vi ha tett oppfølging av bemanningssituasjonen gjennom styrt ansettelse/ansettelsesstopp for enkelte fag, og fortløpende vurdere behov for kompetanseheving.

Anslag på antall overtallige er mulig å gi, men det er først gjennom en omfattende prosess at det avgjøres hvor overtalligheten oppstår og hvem som blir overtallige. Med overtallig menes en arbeidstaker som innehar en stilling eller oppgaver som bortfaller på grunn av bemanningsendring, omorganisering og/eller nedbemanning, og som ikke kan omplasseres innenfor arbeidsgivers styringsrett. En ansatt er overtallig, med de rettigheter det innebærer, først når vedkommende er meldt inn til HR-seksjonen som overtallig. Kompetanse og ansiennitet er de sentrale kriteriene ved utvelgelse av overtallige.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Ved flytting av tilbud, enten som konsekvens av endring i tilbudet generelt eller som følge av nedleggelse av skoler, vil det være helt naturlig at det følger ansatte med disse oppgavene.
Evt. bortfall av oppgaver vil imidlertid først skje etter replanlegging av kompetansebehov dit tilbudet og oppgavene flyttes. Ved ren nedleggelse og faktisk bortfall av oppgaver vil prosessen bli kortere, med færre involverte.

Overtallighet kan ramme alle yrkesgrupper i skolene, både faglærere, fellesfaglærere, ledere, merkantile stillinger og annet støttepersonell. Overtallighet vil påvirke alle rekrutteringsprosesser i Østfold fylkeskommune i årene som kommer. HR-seksjonen må ha totaloversikt over utlysninger, og sentral godkjenning vil være nødvendig.

Det kan bli aktuelt å vurdere utvalgskrets når overtallighet skal fastsettes. En evt. begrensning av utvalgskrets må være saklig begrunnet. Østfold fylkeskommunes geografi anses som så kompakt at geografi antakelig ikke vil være et saklig hensyn. Utvalgskretsen må være stor nok til å sikre at ikke oppsigelsesvernet forringes markant for berørte ansatte. Det må videre vurderes hvorvidt det er formålstjenlig at utvalgskretsene omfatter de skoler som berøres av det enkelte tiltak, dvs. skoler som mister eller blir tilført tilbud. Skoler der tilbudet videreføres uendret omfattes da i så fall ikke.
Forhold rundt utvalgskrets må drøftes.

Arbeidsgiver må påse at nødvendig omstilling og evt. nedbemanning som følger av skole- og tilbudsstrukturendringene gjennomføres i tråd med gjeldende lov- og avtaleverk samt interne retningslinjer og rutiner. Fylkeskommunen har meldeplikt og plikt til samarbeid med NAV dersom flere enn 10 arbeidstakere står i fare for å bli oppsagt. Oppsigelse følger Arbeidsmiljølovens og Forvaltningslovens formkrav, og ved oppsigelse har den oppsagte fortrinnsrett til stilling vedkommende er kvalifisert til fra oppsigelsestidspunkt og inntil ett år.

Omstillingsprosessen vil forankres på fylkesnivå og det vil være svært tett samarbeid mellom fylkesadministrasjonen og den enkelte skole. Prosessene skal kjennetegnes av god medvirkning i alle ledd, høy grad av forutsigbarhet, likebehandling, samt inkludering og ivaretakelse av den enkelte. Både plasstillitsvalgte og fylkestillitsvalgte, samt lokal og sentral vernetjeneste vil ha særlig viktige roller i omstillingsarbeidet.

HR-seksjonen vil, i tillegg til å ha koordineringsansvar i prosessen, måtte yte lederstøtte til berørte virksomheter, og ha fokus på ivaretakelse av ledere, ansatte og arbeidsmiljøet.
Det må utarbeides en gjennomføringsplan med definert ansvar på det enkelte prosess-steg, samt tidslinje for tiltak.

Arbeidet med stillingsplaner/skoleårsplanlegging, tilpasset ny dimensjonering og struktur på den enkelte skole, må starte umiddelbart etter at vedtak om ny skole- og tilbudsstruktur er fattet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Oppsummert vil mange medarbeidere over tid få sitt nåværende arbeidsforhold i Østfold fylkeskommune endret som følge av forslag til vedtak som ligger i denne utredningen. Noen stillinger vil falle bort, noen stillinger vil bli flyttet til en annen skole (stort sett i samme region), og andre steder vil nye stillinger bli opprettet der volumet på et undervisningstilbud skal økes fordi et annet tilbud tas ut. Antakelig vil en god del løses ved frivillighet, naturlig avgang, omplasseringer o.l., mens for andre vil endringene innebære at arbeidsforhold vil bli avviklet. Av samme grunner er det vanskelig å anslå midlertidige utgifter til omstilling av personale og midlertidig overtallighet, men det vil bli avsatt midler til dette i kommende årsbudsjetter når fylkestingets vedtak er fattet.

4.5 Skoleskyss

4.6 Bærekraft

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringer innen 2030. Bærekraftsmålene består av 17 overordnede mål for en bærekraftig utvikling, samt verdens felles erklæring for en bærekraftig utvikling innen år 2030.

Alle de tre bærekraftdimensjonene (sosial, økonomisk og miljø-/klimamessig) er relevante og viktige ved vurdering av endringer i skole og tilbudsstruktur og ved investeringer i videregående opplæring. Det ligger i sakens natur at det er flere målkonflikter innebygget i mange av forslagene som fremmes i utredningen.

Bærekraftdimensjonene er i konsekvensvurderingen av enkelt-tiltak gjort ved at det for hvert tiltak er angitt skolefaglige konsekvenser, konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet, HR-konsekvenser, konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg, samt økonomiske konsekvenser. I tillegg er det så langt mulig vurdert risiko og usikkerhet ved de ulike tiltakene.

Tilbudsstrukturen er av stor betydning for hverdagen til mange mennesker både i og utenfor skolen. Skoler er viktige institusjoner for utvikling og muligheter, både for enkeltindividet og samfunnet totalt. Skolene skal sikre alle tilgang til utdanning og kompetanse, faglig og sosialt, samtidig som de også skal bidra til økt folkehelse, demokratiforståelse, sysselsettingsmuligheter og legge til rette for mangfold og inkludering på en god måte. Utover dette er det også et mål at skolen skal bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Utdanningstilbudenes geografiske plassering, bredden i tilbud og dimensjonering har betydning for hver enkelt elevs valg av utdanning og yrke og påvirker også samfunnets omstillingsevne til en mer bærekraftig utvikling både på kort og lang sikt.

I gjeldende regional planstrategi (vedtatt for Viken fylkeskommune) er det spesielt innsatsområde 1. Livskvalitet, velferd og like muligheter som er sentralt for sosial bærekraft. Her kan bl.a. følgende delmål nevnes:

- 1.3. I Viken er det mindre sosiale og økonomiske forskjeller mellom innbyggerne.
- 1.8. I Viken har alle tilgang til relevant utdanningstilbud og kompetanseutvikling som svarer til den enkeltes, samfunnets og næringslivets behov.
- 1.15. I Viken tilegner elever og studenter seg den kompetanse som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling.

Tilgang til læreplasser for elevene på yrkesfaglige utdanningsprogram anses særlig viktig og presserende for å oppnå disse delmålene.

4.6.1 Miljø og klima

Miljø/klimadimensjonen er viktig i vurdering av f.eks nybygg satt opp mot ombygging, eller fortsatt bruk av eksisterende bygg og lokaler. Nybygg er gjerne mer energieffektive og kan bygges etter nyere miljø-standarder enn gamle, men byggingen i seg selv medfører klimaavtrykk og det er i utgangspunktet bra for miljø- og klimaregnskapet å utnytte eksisterende ressurser og bygg så lenge som mulig. I tillegg kommer muligheten for at strukturendringer i form av å samle tilbud på færre lokasjoner kan gi økt transportbehov.

Skolenes beliggenhet og tilgjengelig utdanningstilbud har også miljø- og klimamessige konsekvenser for samfunnet som helhet. Geografisk avstand og tilgang til kollektivtransport sett i relasjon til utdanningstilbud, søkemønster, inntaksforskrifter og det lokale næringslivets behov for kompetanse, vil være viktige elementer som må inngå i en vurdering av effekter/konsekvenser for miljø og klima.

For å nå fylkeskommunens klimamål og bevare biologisk mangfold må elever og studenter tilegne seg den kompetansen som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling. Dette kan en god skolestruktur legge til rette for ved å tilby fag og kompetanse som bidra til at elevene utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet. Ved å ha klima- og miljøbevissthet rundt skolebygg kan også fylkeskommunen som skole-eier redusere den totale bruken av energi i bygg- og renoveringsprosjekter, og prioritere og stimulere til overgang fra fossil til fornybar energi. Sentral lokalisering nær infrastruktur kan også bidra til å gjøre det attraktivt og trygt å reise kollektivt, sykle og gå.

I regional planstrategi for Viken bidrar utdannings- og kompetansesektoren til hele innsatsområdene 4. Redusert klimagassutslipp og energiomlegging og 6: Miljø, økosystem

DRØFTING - INNLAG

og biologisk mangfold, da alle de delmålene krever kompetanse og kunnskap for å følges opp.

4.6.2 Økonomisk bærekraft

Balanse mellom fylkeskommunens framtidige inntekter og utgifter, samt behovet for å opprettholde en bærekraftig gjeldsgrad har vært en vesentlig premiss for utredningsarbeidet. I forbindelse med overgangen fra Viken til nye Østfold fylkeskommune ble det klart at organisasjonen måtte gjennom en større økonomisk omstilling, parallelt med et stort investeringsbehov. Fylkestingets vedtatte økonomiplan for 2025-28 viser et salderingsbehov på 344 millioner kroner for fylkeskommunen samlet i løpet av fireårsperioden. Kommunelovens absolutte balansekrav for årlige driftsbudsjetter må innfris.

Det viktigste bidraget for å jevne ut økonomiske forskjeller mellom grupper i samfunnet er generelt å ha en utdanning som fører til jobb og arbeidsdeltagelse for den enkelte.

I gjeldende regional planstrategi kan det særlig pekes på delmål 2.2 underinnsatsområde 2 som spesielt relevant for denne utredningen: «I Viken vil alle fullføre videregående opplæring og tilegne seg kompetanse, ferdigheter og holdninger det er behov for i arbeidslivet.»

Til sist er det også naturlig å peke på Bærekraftmål nr 17 Samarbeid. Samarbeid både internt på skoler, mellom skoler og mellom skoler og lokalt næringsliv og lokalsamfunnet for øvrig er et viktig bærekraftsmål. En fremtidig tilbudsstruktur bør derfor underbygge allerede eksisterende samarbeid, samt bidra til å utvikle nye bærekraftige samarbeidsformer til beste for både bærekraft, klima og miljø. Bærekraftmål nr 16 om velfungerende institusjoner innebærer også vårt ansvar for å ha kontroll med økonomien, et bærende prinsipp i en velfungerende organisasjon. Hvis fylkeskommunen ikke driftes økonomisk bærekraftig risikerer vi om noen år å måtte ta enda tøffere grep. Det vil ikke være rettferdig overfor de elevkullene som kommer inn i vgs i fremtiden. Da må de bære konsekvensene av manglende økonomistyring nå.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Del 3

UTREDEDE ENDRINGER

DRØFTINGSGRUNNLAG

5 Utredede endringer i tilbudsstruktur

I dette kapitlet presenteres faktagrunnlag som danner utgangspunkt for utredede mulige endringer i tilbudsstruktur. Faktaene er en kombinasjon av kvantitative data og kvalitative beskrivelser.

De kvantitative dataene er gjengitt og utdypet i egne tabeller for hvert utdanningsprogram. Tabellene består av følgende fakta:

- **Plasser:** Antall elevplasser skoleåret 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Primærsøkere:** Antall primærsøkere 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Inntatte:** Antall inntatte i snitt 22/23 og 23/24
- **Søkning:** Over/undersøking (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Oppfylling:** Oppfyllingsgrad (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **1. ønske:** Andel inntatt til førsteønske (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Fullført og bestått:** Andel fullført og bestått 21/22 og 22/23 (snitt)
- **Søkere læreplass:** Antall søkere til læreplass medio nov 2023
- **Søkere % læreplass:** Andel søkere til læreplass 2023 pr. inntatte (22/23 og 23/24)
- **Formidlet læreplass:** Antall formidlet til læreplass medio nov 2023
- **Formidlet % læreplass:** Andel formidlet til læreplass medio nov 2023 (%)

Søkning, oppfylling, 1. ønske, Fullført & bestått, Søkere (%) læreplass og Formidlet (%) læreplass er angitt med fargekoder som vist i tabellen under:

Indikator / fargekode:				
Søkning	Over 105%	95% - 105%	80% - 95%	Under 80%
Oppfylling	Over 105%	95% - 105%	80% - 95%	Under 80%
1. ønske	Over 95%		80% - 95%	Under 80%
Fullført & bestått	Over 95%		80% - 95%	Under 80%
Søkere % læreplass	Over 80%		60% - 80%	Under 60%
Formidlet % læreplass	Over 95%		80% – 95%	Under 80%

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.1 Bygg- og anleggsteknikk (BA)

5.1.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	Borg	45	27	44	60 %	98 %	55 %	66 %				
Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	Greåker	75	76	71	101 %	94 %	75 %	80 %				
Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	Halden	30	41	37	135 %	123 %	77 %	84 %				
Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	Kalnes	30	30	29	98 %	97 %	83 %	92 %				
Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	Malakoff	45	49	45	109 %	99 %	78 %	75 %				
Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	Mysen	60	49	50	81 %	83 %	86 %	77 %				
Vg2	Anleggsgartner	Kalnes	15	17	16	113 %	107 %	84 %	100 %	6	38 %	5	83 %
Vg2	Anleggsteknikk	Kalnes	60	41	42	68 %	70 %	90 %	88 %	21	50 %	21	100 %
Vg2	Betong og mur	Greåker	15	6	12	40 %	80 %	50 %	57 %	3	25 %	3	100 %
Vg2	Betong og mur	Mysen	7	3	6	43 %	86 %	50 %	83 %	4	67 %	4	100 %
Vg2	Klima, energi og miljøteknikk	Borg	12	6	10	46 %	79 %	58 %	79 %	6	63 %	6	100 %
Vg2	Overflateteknikk	Greåker	7	2	5	21 %	71 %	20 %	45 %	2	40 %	1	50 %
Vg2	Rørlegger	Mysen	12	16	15	129 %	125 %	86 %	83 %	13	87 %	10	77 %
Vg2	Rørlegger	Borg	24	29	25	119 %	102 %	80 %	85 %	16	65 %	16	100 %
Vg2	Rørlegger	Malakoff	12	13	12	108 %	100 %	96 %	92 %	10	83 %	5	50 %
Vg2	Treteknikk	Greåker	7	10	8	136 %	114 %	80 %	67 %	3	38 %	3	100 %
Vg2	Tømrer	Greåker	45	57	38	127 %	84 %	95 %	75 %	21	55 %	20	95 %
Vg2	Tømrer	Halden	15	15	14	100 %	93 %	82 %	96 %	11	79 %	11	100 %
Vg2	Tømrer	Malakoff	15	20	17	133 %	113 %	94 %	96 %	12	71 %	10	83 %
Vg2	Tømrer	Mysen	30	33	30	110 %	100 %	95 %	91 %	14	47 %	14	100 %

** Tilbudet på Askim vgs er flyttet til Mysen vgs*

DRØFTINGSGRUNN

Mønster på Vg1 Bygg- og anleggsteknikk (BA)

Søkning til Vg1 BA generelt høy. Unntaket er tilbudet på Borg vgs, der det er en relativt stor undersøkning på 40% i forhold til antall plasser.

Oppfyllingsgraden er også generelt høy ved de fleste av skolene. Ved fire av seks skoler som tilbyr Bygg- og anleggsteknikk, er det en relativt lav andel av elever som har dette utdanningsprogrammet som førsteønske. Særlig gjelder dette for Borg vgs hvor bare 55% av elevene har dette tilbudet som sitt førsteønske.

Andelen som fullfører og består varierer mye mellom skolene. Ved halvpartene av skolene er det under 78% av elevene som har fullført og bestått Vg1. Borg vgs har den laveste andelen av elever som fullfører og består (66%), mens Kalnes vgs har den høyeste andelen (92%).

Mønster på Vg2 Bygg- og anleggsteknikk (BA) og formidling til læreplass

På Vg2 BA er det stor variasjon på tvers av programområder og skoler. Det er svært god søkning til Rørlegger, Treteknikk og Tømrer og gjennomgående lav søkning til Betong og mur, Overflateteknikk, Klima/energi/miljøteknikk og Anleggsteknikk. I skoleåret 2024-2025 ble det startet opp et tilbud om Anleggsgartner på Mysen vgs. Det var 1 søker til dette tilbudet.

Det er også store variasjoner mellom skolene når det gjelder andelen av elever som fullfører og består Vg2. På Vg2 Tømrer ved Malakoff og Halden vgs og på Vg2 Anleggsgartner ved Kalnes vgs fullfører og består henholdsvis 96% og 100% av elevene.

Vg2 Overflateteknikk, Vg2 Betong og mur og Vg2 Treteknikk, alle tilbud ved Greåker vgs, har den laveste andelen av fullført og bestått (henholdsvis 45%, 57% og 67%).

Andelen som søker læreplass, er høyest på Vg2 Rørlegger. Unntaket er Malakoff vgs og Askim vgs hvor andelen søkere formidlet til læreplass i dette faget er henholdsvis på 50% og 77%. Lavest andel som søker læreplass er det på Vg2 Betong og mur på Greåker (25%) og Vg2 Anleggsgartner på Kalnes (38%).

Ved flertallet av Vg2-tilbudene er det en lav andel av elevene som søker læreplass. I snitt søker 57% av elevene læreplass.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Østfold 2023)

Kr. 123 791

5.1.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Bygg- og anleggsteknikk er en konjunkturutsatt bransje. Ifølge NAVs bedriftsundersøkelse for 2024 har det på landsbasis vært en nedgang i behov for arbeidskraft på nærmere 30% siste år. Det er imidlertid store variasjoner i behovet innen sektoren. Det er betydelig mangel på flere yrkesgrupper. Særlig gjelder dette tømrere og snekkere, samt rørleggere og VVS-montører.

NHOs kompetansebarometer for 2023 viser at utdanningsprogrammet Bygg- og anleggsteknikk er blant de med størst mangel på lærlinger. Bransjen uttrykker også et stort udekket kompetansebehov og mangel på arbeidskraft. Også kompetansebehovs-utvalgets temarapport fra 2023 beskriver et stort behov for kompetanse innen bygg- og anleggssektoren. Særlig er dette knyttet til kompetanse for å kunne gjennomføre endringer knyttet til grønn omstilling. NHO Viken Oslo og NHO Byggenæringen ønsker å understreke viktigheten av at dimensjoneringen innenfor Bygg- og anleggsteknikk ikke må tas ned, da alle prognoser vi har tilsier at byggeaktiviteten og omsetningen av nye boliger igjen vil ta seg opp mot 2027. Bransjen frykter en stor mangel på fagarbeidere mot 2027-2030.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.1.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Bygg- og anleggsteknikk:

BA1 - Flytte tilbudet om Bygg- og anleggsteknikk fra Borg vgs til én eller flere av de andre videregående skolene i Sarpsborg som har dette tilbudet

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Bedre forutsetninger for høyere søkning pr. elevplass og at flere elever får innvilget sitt førstevalg. • Bredere fagmiljø og høyere kvalitet på undervisningen (økt andel fullført og bestått) • Bedre læringsmiljø med flere valgmuligheter for elevene. • Fleksibilitet for elever som ønsker å bytte yrkesfaglig fordypning. • Tettere samarbeid mellom fagmiljøer. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lengre reisevei for noen elever, spesielt for de som bor på østsiden av Glomma, noe som i enkelte tilfeller kan øke andelen som ikke fullfører og består. • Viss fare for økte skysskostnader. • Større elevmiljø kan være utfordrende for enkelte elever. • Mulig større fare for gjengdannelser.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Større fagmiljø kan øke gjennomføringsgraden. • Lettere for arbeidslivet å samarbeide med færre skoler. • Bedre forutsetninger for tettere samarbeid mellom opplæringskontor og skoler. • Enhetlig utdanning ved færre opplæringssteder kan lette rekrutteringsarbeidet for bransjer. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Mulig fare for at lengre reisevei kan ha negativ innvirkning gjennomføringsgraden.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større og bredere fagmiljø.
- Mer attraktivt å søke til sterkere fagmiljø.
- Bedre mulighet for samarbeid og spesialisering.
- Bedre forutsetninger for sambruk av utstyr.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Usikkerhet i overgangsperiode.
- Flere arbeidsmiljø/kulturer skal integreres.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av rom og utstyr med stordrift.
- Mulighet for bedre yrkesrettede verksteder med riktig investering.
- Tilgjengeliggjøring av arealer til andre formål på Borg vgs.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Investeringskostnader knyttet til nyetablering av nødvendige undervisningsarealer ved andre skoler.
- Fare for at arealer blir stående ubenyttet.

Mulige risikoreduserende tiltak / risikovurdering:

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Opprettholde/forsterke arbeid for å ivareta et godt skolemiljø.

Økonomiske vurderinger

En fusjonering av tilbudet på Borg vgs med tilbudet på en annen skole, gir grunnlag for bedre utnyttelse av lærerårsverk, arealer og utstyr.

En flytting av tilbudet kan innebære utgifter til tilpasning av arealer som skal ta imot flere elever og til flytting av utstyr og inventar, samt eventuelt andre omstillingskostnader knyttet til f.eks personalområdet. Det antas også at kostnader til elevskyss vil øke noe ved en slik sentralisering, bl.a. som følge av lengre reisevei for elever fra østsiden av Glomma.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Dette utdanningsprogrammet er arealkrevende og krever tilpassede lokaler. I dag er det slike arealer tilgjengelig både ved Kalnes vgs og Greåker vgs, men flytting av hele eller deler av utdanningstilbudet på Borg til disse skolene vil også medføre kostnader knyttet til utbedring og utvidelse av eksisterende lokaler. Det er også kommet frem et alternativ med å fordele tilbudet mellom Sarpsborg og Fredrikstad med bakgrunn i arbeidslivets behov. En flytting av tilbudet til Fredrikstad, krever investeringer i nye arealer og vil dermed medføre høyere investeringskostnader.

Basert både på konsekvensvurderingene med særlig fokus på tilgjengelighet og etter en samlet vurdering anbefales følgende:

- **Bygg- og anleggsteknikk samles i Nedre Glomma på Greåker eller Kalnes og i Fredrikstad.**

Utgifter til klasseressurser blir uendret. Omstillings-, flytte og tilpasningsutgifter vil redusere den økonomiske gevinsten på kort sikt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

BA2 - Redusere antallet elevplasser på Vg2 Betong og mur ved Greåker vgs og Mysen vgs, og/eller samle tilbudet på én skole

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ved ikke reduksjon av antall elevplasser:
  - Større fagmiljø ved å samle tilbudet på én skole.
  - større elevgruppe og flere sosiale muligheter.
  - Mer spesialiserte rådgivere.
  - Bedre informasjonsflyt om fagkretsen.

- Ved å redusere antall elevplasser og samle tilbudet i én klasse på én av skolene:
  - Mer motiverte elever ved færre elevplasser (elever med førstevalg).
  - Mulighet for å utvide andre tilbud som tømrer eller rørfag.
  - Bedre utnyttelse av fylkeskommunale ressurser og tilby flere elever sitt førstevalg (i dag; lav søkning, lav oppfyllingsgrad, få elever får innfridd sitt førstevalg)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre reisevei kan føre til frafall og enda lavere søkertall.
- Synergieffekter med andre studieretninger, som anleggsgartner, kan forsvinne.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Færre skoler å forholde seg til for bransjen.
- Styrket samarbeid med lokalt næringsliv rundt skolen.
- Større andel elever med utdanningstilbudet som sitt førstevalg, og dermed mer motiverte elever

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ujevn tilgang til kvalifisert arbeidskraft i ulike regioner.
- Færre lærlinger til bransjen.
- Mulig økte transportkostnader til praksissteder.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større og sterkere fagmiljø ved samlokalisering.
- Flere muligheter for samarbeid og spesialisering.
- Bedre tilgang til kvalifiserte vikarer.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ved samling av tilbudet; lengre reisevei kan føre til kompetansebortfall på kort sikt.
- Overtallighet og utrygghet i arbeidsmiljøet.
- Mer krevende for ledelsen å sikre gode arbeidsforhold i overgangen.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av spesialrom og utstyr ved samling på én skole.
- Mer bærekraftig bruk av ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ved opprettholdelse av samme antall elevplasser; mulige investeringskostnader for bygningsmessige tiltak.

Mulige risikoreduserende tiltak / risikovurdering:

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Tilrettelegge for digital opplæring når det er hensiktsmessig.

Økonomiske vurderinger

De to vg2-tilbudene har hatt middels god oppfyllingsgrad.

Å samle tilbud på færre skoler gir normalt og generelt grunnlag for kostnadseffektivisering ved mer effektiv utnyttelse av både lærer-ressurser, arealer og utstyr, samt at utgifter til ledelse og støttefunksjoner også kan bli redusert.

Tiltaket kan føre til utgifter til tilrettelegging av undervisningsarealer på skolen som får flere elever. I tillegg er det sannsynlig med en viss økning i skyssutgifter. Transportutgiftene til praksissteder kan også øke. Færre elevplasser på et tilbud kan gi omstillingskostnader for personalet (midlertidig overtallighet, omskolering o.l.)

BESTILLINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Tilbudet har svake søkertall både på Mysen og Greåker vgs (hhv 3 og 6 primærsøkere). Greåker har egnede lokaler til tilbudet i dag, mens på Mysen vgs skal det bygges nye lokaler for Bygg- og anleggsteknikk. Å flytte tilbudet fra Mysen vgs vil således innebære reduserte investeringskostnader. Det motsatte er tilfelle dersom tilbudet flyttes fra Greåker til Mysen. I konsekvensvurderingen argumenterer Mysen vgs for at nyopprettet tilbud om halv klasse innenfor Anleggsgartner vil påvirkes av en eventuell flytting av Betong og mur. Arbeidsgruppa vurderer imidlertid at en opprettholdelse av tilbudet om anleggsgartner på Mysen må vurderes isolert uavhengig av eventuelle synergier knyttet til Vg2 betong og mur.

Sett i lys av at Vg2 Betong og mur er svakt søkt både på Greåker vgs og på Mysen vgs, og sett i lys av at det anses som sannsynlig at elevene i begrenset grad kommer til å søke seg fra Ytre Østfold til Indre Østfold og motsatt, anbefales følgende:

- **Vg2 Betong og mur på Greåker vgs og Mysen vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 1,5 mill. Midlertidig overtallighet kan redusere den økonomiske gevinsten på kort sikt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

BA4 - Ikke tilby Vg2 Overflateteknikk på Greåker vgs

Skolefaglige konsekvenser

Positive:

- Bedre utnyttelse ressurser (i dag; lav søkning, lav oppfylling, få elever får innfridd sitt førstevalg og lav andel fullført og bestått)

Negative:

- Færre valgmuligheter for den enkelte elev.
- Nærliggende fylker tilbyr ikke overflateteknikk ved noen av sine skoler. Nærmeste tilbud er Stange vgs (Innlandet).

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive:

- Samfunnsøkonomisk bedre utnyttelse av ressurser.

Negative:

- Bransjen mister et viktig rekrutteringsgrunnlag til arbeidskraft.
- Skaper større behov for arbeidsinnvandring.

HR-konsekvenser

Positive:

- Ingen

Negative:

- Mulig overtallighet for ansatte.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive:

- Frigjøring av areal til annet bruk.

Negative:

- Kan medføre dårlig utnyttelse av allerede eksisterende arealer og utstyr.

Mulige risikoreduserende tiltak / risikovurdering:

- Inngå avtaler om full opplæring i bedrift med sentrale bransjeaktører.
- Tilby voksenopplæring (fra 19 år) i samarbeid med NAV for å tilfredsstille bransjens behov for arbeidskraft.

Økonomiske vurderinger

Den lave oppfyllingsgraden av klassen på Greåker gir høye utgifter pr elev. En avvikling av Vg2 Overflateteknikk (0,5 klasse / 7 elevplasser) ved Greåker vgs vil innebære bortfall av skolens klasseressurs til dette tilbudet. Dette utgjør ca kr 1 mill på årsbasis .

Utgifter kan påløpe til midlertidig overtallighet og til tilpasning av arealer til alternativ bruk.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å fjerne Vg2 Overflateteknikk på Greåker vgs har negative konsekvenser. Disse er først og fremst knyttet til redusert rekrutteringsgrunnlag til bransjen og reduksjon i elevenes valgmuligheter. Til tross for dette anses det som lite økonomisk bærekraftig å videreføre dette tilbudet i sin nåværende form. Det er få elever som søker tilbudet i dag, og opplæringsmodell «*Opplæring i bedrift – særløp 1+3*» (jf. ordliste i vedlegg 1) kan være en egnet løsning for å produsere minst tilsvarende antall fagarbeidere som i dag.

Sett i lys av tiltak A3 og basert på en helhetlig vurdering og skolenes konsekvensvurderinger, anbefales følgende:

- **Vg2 Overflateteknikk på Greåker vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 0,3 mill. Omstillings- og tilpasningsutgifter vil redusere den økonomiske gevinsten på kort sikt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

BA5 - Øke antall elevplasser på Vg2 Tømrer

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Flere elever får innvilget sitt førstevalg.
- Økt motivasjon og bedre gjennomføring
- Bredere fagmiljø og høyere kvalitet på undervisningen (økt andel fullført og bestått)
- Bedre læringsmiljø med flere valgmuligheter for elevene.
- Fleksibilitet for elever som ønsker å bytte yrkesfaglig fordypning.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Verksteder er ikke dimensjonert for flere elever ved enkelte skoler

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Økt antall lærlinger og økt tilgang på kvalifisert arbeidskraft, som igjen vil styrke lokalsamfunnet
- Større mulighet for å rekruttere dyktige håndverkere lokalt

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Vanskeligere å finne utplasseringsplasser
- Risiko for ubalanse mellom antall tømrere og tilgjengelige læreplasser
- Mulig økte transportkostnader til praksissted

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Skaper flere arbeidsplasser for lærere og fagarbeidere
- Større fagmiljø, og mer tverrfaglighet
- Bedre tilgang til vikarer ved større fagmiljø

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulige utfordringer med tilgang på kvalifiserte lærekrefter.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Mer effektiv bruk av eksisterende fasiliteter

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- For få verksteder og klasserom, noe som krever bygningsmessige tiltak ved enkelte skoler.

Mulige risikoreduserende tiltak / risikovurdering:

Etablere bedre kontakt med bedrifter for å sikre nok praksisplasser.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomiske vurderinger

Tiltaket vil kreve enkelte utbygginger/tilpassinger avhengig av om det flyttes til andre lokasjoner enn i dag.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket "Øke antall elevplasser på Vg2 Tømrer" har flere positive konsekvenser, inkludert flere skoleplasser. Videre kan tiltaket bidra til bedre lokal dekning av behovet for lærlinger og styrke lokalsamfunnet. Det vil også kunne gi flere arbeidsplasser for lærere og bidra til et større fagmiljø. På den negative siden vil tiltaket kunne medføre utfordringer med å skaffe nok praksis- og læreplasser.

Basert på faktarapporten og gjennomført prøveinntak, økes antall elevplasser på Vg2 Tømrer med 30 elevplasser.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.2 Elektro og datateknologi (EL)

5.2.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Elektro og datateknologi	Askim	42	54	40	127 %	95 %	90 %	90 %	150			
Vg1	Elektro og datateknologi	Borg	60	68	60	113 %	99 %	86 %	91 %				
Vg1	Elektro og datateknologi	Glemmen	68	98	68	144 %	100 %	87 %	93 %				
Vg1	Elektro og datateknologi	Halden	30	42	31	138 %	102 %	85 %	91 %				
Vg1	Elektro og datateknologi	Malakoff	60	66	60	110 %	99 %	82 %	93 %				
Vg1	Elektro-TEK (3-årig m/ realfagsfordypning)	Askim	12	12	11	96 %	92 %	91 %	86 %				
Vg1	Elektro-TEK (3-årig m/ realfagsfordypning)	Glemmen	15	21	15	140 %	97 %	97 %	85 %				
Vg2	Elektro-TEK (3-årig m/ realfagsfordypning)	Askim	12	9	9	71 %	75 %	94 %	100 %				
Vg2	Elektro-TEK (3-årig m/ realfagsfordypning)	Glemmen	15	14	14	90 %	90 %	100 %	96 %				
Vg2	Automatisering	Borg	15	15	15	97 %	97 %	83 %	85 %	12	83 %	12	100 %
Vg2	Datateknologi og elektronikk	Askim	12	3	5	21 %	38 %	44 %	89 %	0	0 %	0	
Vg2	Datateknologi og elektronikk	Borg	15	8	14	50 %	90 %	44 %	89 %	8	59 %	8	100 %
Vg2	Datateknologi og elektronikk	Halden	15	7	12	43 %	77 %	52 %	90 %	6	52 %	3	50 %
Vg2	Datateknologi og elektronikk	Malakoff	15	11	14	73 %	90 %	78 %	82 %	1	7 %	0	0 %
Vg2	Elenergi og ekom	Askim	26	34	27	129 %	104 %	96 %	96 %	24	89 %	21	88 %
Vg2	Elenergi og ekom	Borg	15	32	15	213 %	100 %	100 %	97 %	15	100 %	15	100 %
Vg2	Elenergi og ekom	Glemmen	45	55	45	122 %	100 %	86 %	98 %	30	67 %	28	93 %
Vg2	Elenergi og ekom	Halden	15	21	15	140 %	100 %	100 %	97 %	12	80 %	12	100 %
Vg2	Elenergi og ekom	Malakoff	30	38	30	127 %	100 %	95 %	98 %	26	87 %	19	73 %
Vg2	Kulde-, varmepumpe-, vent.tekn	Malakoff	14	14	12	100 %	86 %	92 %	96 %	10	83 %	9	90 %
Vg2	Dronefag	Glemmen	12	14	12	117 %	100 %	92 %	100 %	Nytt programområde 2023-24			
Vg3	Automatiseringsfaget	Borg	15	11	11	70 %	70 %	90 %	90 %	12	114 %	12	100 %
Vg3	Dataelektronikerfaget	Borg	15	10	8	63 %	53 %	81 %	87 %	7	88 %	2	29 %
Vg3	Dataelektronikerfaget	Malakoff	15	11	10	73 %	67 %	90 %	96 %	10	100 %	2	20 %

Mønster på Vg1 Elektro og datateknologi (EL)

Søkningen til Vg1 Elektro og datateknologi er svært høy og det er oversøking ved alle skoler med et lite unntak når det gjelder Vg1 Elektro-TEK ved Askim videregående skole. Også oppfyllingsgrad og innvilgelse av førsteønske er høy eller svært høy ved alle skoler. Andelen av elever som fullfører og består Vg1, er generelt høy ved alle skolene som tilbyr Elektro og datateknologi i sin tilbudsvifte. I snitt har dette utdanningsprogrammet den høyeste andelen fullført og bestått av alle de yrkesfaglige utdanningsprogrammene i Østfold.

Mønster på Vg2 Elektro og datateknologi (EL) og formidling til læreplass

På Vg2 EL er det relativt stor variasjon på tvers av programområder og skoler når det gjelder søkning, oppfyllingsgrad og andel førsteønske. Det er svært god søkning til Vg2 Elenergi og ekom og relativt god søkning til Vg2 Automatisering. Motsvarende er det gjennomgående lav søkning til Vg2 Datateknologi og elektronikk. Søkningen til de studieforberedende tilbudene med realfagsfordypning (Elektro-TEK) ved hhv Askim og Glemmen vgs er godt søkt på Vg1. På Vg2 er tilbudet på Glemmen relativt godt søkt, mens tilbudet på Askim har vesentlig lavere søkning (71%). Andelen som fullfører og består er høyest på Vg2 Elenergi og ekom, hvor mellom 96% og 100% av elevene fullfører og består Vg2. Andelen som fullfører og består på øvrige programområder ligger ca. 8 til 9 prosentpoeng i snitt under disse tallene.

DRØFTINGSGRU

Andelen som søker læreplass, er høy på alle programområder med unntak av Vg2 Datateknologi og elektronikk. Her er søkningen lav (hhv 0%, 7%, 52% og 59%).

Det er store variasjoner i andelen av de som søker læreplass som blir formidlet. Det er svært lav andel av de som søker læreplass innenfor Dataelektronikerfaget som får tilbud om dette. Innenfor Datateknologi og elektronikk er det stor variasjon i formidlingstallene på tvers av skoler. Høyest andel som får læreplass er det på Borg (100%), mens det motsvarende er lavest andel på Halden (50%).

Mønster på Vg3 Elektro og datateknologi (EL)

På Vg3 EL er det lav søkning og oppfylling både innenfor automatiseringsfaget og innenfor dataelektronikerfaget.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Østfold 2023)

Kr. 117 412,-

5.2.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Ifølge NAVs bedriftsundersøkelse for 2024 er det i Østfold er stor mangel på elektrikere.

NHOs kompetansebarometer for 2023 viser at utdanningsprogrammet elektro og datateknologi er blant de med størst mangel på lærlinger. Bransjen selv uttrykker også at de har et udekket kompetansebehov og mangler arbeidskraft.

Kompetansebehovsutvalget peker på et stort behov for kompetanse innenfor blant annet energisektoren i forbindelse med den grønne omstillingen. Det er behov for ingeniører, IKT-spesialister og fagarbeidere, som er sentrale for utvikling av ny teknologi og fornybare næringer, samt elektrifisering og utbygging av kapasiteten i kraftoverføringssystemet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.2.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Elektro og datateknologi:

EL1: Øke antall elevplasser på Vg1 Elektro og datateknologi

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Flere elever får oppfylt sitt førstevalg – både de som søker Elektro og datateknologi og de som søker f.eks. Teknologi- og industrifag • Flere elever får • Et større fagmiljø kan bidra til bedre læring og faglig utvikling. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lavere karaktersnitt blant elever som kommer inn, noe som kan redusere andelen som fullfører og består. • Økt konkurranse om læreplasser. • Utfordringer med faglige prestasjoner kan påvirke klassemiljøet negativt.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Økt rekruttering av lærlinger, som svarer på etterspørselen fra bedrifter etter flere kvalifiserte fagarbeidere. • Flere elever får utdanning innen elektrofag, noe som styrker næringslivet. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Det er ikke nok lærlingeplasser tilgjengelig i nærmiljøet for alle elever som fullfører.
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Flere ansatte, sterkere fagmiljø, og bedre profesjonsfellesskap • Sikring av ansattes stillinger på lengre sikt. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Utfordringer med å rekruttere kvalifiserte lærere.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Skolen kan oppgradere rom og verksteder ved å utvide tilbudet.
- Mer plass kan gi bedre fasiliteter og oppdatert utstyr.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mangel på verksteder og plass for flere elever i eksisterende fasiliteter.
- Dårlig ventilasjon, sanitærforhold og plassmangel kan forverres.

Mulig kompenserende tiltak for negative konsekvenser

- Tettere samarbeid med lokalt næringsliv for å sikre flere læreplasser til de nyutdannede.

Økonomiske vurderinger

Klassene har hatt god oppfyllingsgrad.

Tiltaket kan i tillegg til klassekostnader medføre behov for - og utgifter til oppgradering og utvidelser av rom og verksteder.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket vil gi flere elever muligheten til å få innvilget sitt førsteønske, samtidig som det gir en nødvendig tilførsel av lærlinger til lokalt næringsliv. Det styrker også fagmiljøet. På den andre siden er det risiko for lavere karaktersnitt, redusert fullføringsprosent og utfordringer knyttet til kapasitet i skoleanlegg og tilgang til læreplasser.

Basert på konsekvensutredningene kombinert med mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, anbefales følgende:

- **Dimensjoneringen på Vg1 Elektro og datateknologi i Fredrikstad økes med to eller tre klasser.**
- **Dimensjoneringen på Vg1 Elektro og datateknologi ved Halden vgs økes med én klasse.**

Den økonomiske effekten av tiltaket anslås til 1,8 mill i Halden og 3,5 mill i Fredrikstad. I tillegg kommer utgifter til bygningsmessige tiltak.

DRØFTINGSGRUNNLAG

EL2 – Øke antall elevplasser på Vg2 Elenergi og ekom

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Flere får sitt førstevalg oppfylt.
- Samlet bedre oppfyllingsgrad på Vg2 Elektro og datateknologi (alle programområder)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Noe lavere faglig nivå på elever som kommer inn på Vg2 Elenergi og ekom.
- Vanskeligere å få utplasserings- og lærlingeplasser.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Flere dyktige lærlinger tilgjengelig for bedrifter.
- Mulig styrket samarbeid mellom skole og bedrifter.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Usikkerhet om tilstrekkelig antall læreplasser.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Flere ansatte og et større fagmiljø med potensial for nytenkning.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Rekruttering av kvalifiserte lærere kan bli utfordrende.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Behov for utvidelse og oppgradering av verksteder og klasserom, som kan forbedre fasilitetene.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Skolene har i dag ikke nok plass til flere klasser uten parallell avvikling eller neddimensjonering av andre tilbud.
- Behov for større investeringer.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablere tettere samarbeid med bedrifter for å sikre tilstrekkelig antall læreplasser.

Økonomiske vurderinger

Klassene har hatt god oppfyllingsgrad.

Tiltaket kan medføre behov for og utgifter til utvidelse og oppgradering av verksteder og klasserom samt utstyrsinnkjøp.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket "Øke antall elevplasser på Vg2 Elenergi og ekom" kan gi flere elever muligheten til å få innvilget sitt førsteønske og kan gi arbeidslivet tilgang til flere lærlinger. Dette vil styrke både utdanningsprogrammet og båndene til lokale bedrifter. Samtidig kan tiltaket medføre utfordringer, først og fremst knyttet til tilgang på læreplass- og praksisplasser samt et behov for investeringer i undervisningslokaler og utstyr.

Basert på konsekvensutredningene kombinert med mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, anbefales følgende:

- **Økt dimensjonering på Vg2 Elenergi og ekom i Fredrikstad og på Halden vgs tilsvarende økt dimensjonering som på Vg1 (jf. EL1).**
- **Erstatte tre klasser Vg2 Datateknologi og elektronikk med tre klasser Vg2 Elenergi og ekom på hhv Askim vgs, Borg vgs og Halden vgs.**
- **Øke med 3 klasser Vg2 Elenergi og ekom i Fredrikstad**

Den økonomiske effekten av tiltakene anslås til en økning av kostnadene tilsvarende 10,7 mill. kr.

DRØFTINGSGRUNNLAG

EL3 – Samle og/eller redusere antall elevplasser på Vg2 Datateknologi og elektronikk

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Færre plasser gir større konkurranse, noe som kan øke motivasjonen og fullføringsgraden.
- Elevene blir del av et større læringsmiljø ved samling av tilbudet.
- Ved å redusere antall elevplasser kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte gjennom å tilby flere elever sitt førstevalg (i dag; lav søkning, lav oppfylling og få elever får innfridd sitt førstevalg)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Flere elever kan få lengre reisevei, noe som kan føre til at de velger et annet utdanningstilbud nærmere bostedet.
- Elever i områder som Halden og Moss kan oppleve mindre bredde i lokalt tilbud på Vg2.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- De elevene som kommer inn på dette utdanningstilbudet er mer teoristerke og vil lettere komme ut i arbeidslivet.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Reduksjon i antall elevplasser kan føre til færre med fagbrev innen svakstrømsyrkene og dårligere rekruttering til relevante bransjer.
- Bedrifter i teknologi- og elektronikkbransjen kan oppleve mangel på kompetanse, spesielt i områder som Halden og Moss.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ved samlokalisering vil fagmiljøene kunne bli større, noe som kan være positivt for profesjonsfellesskapet.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Samlokalisering kan føre til at fagmiljøer på enkelte skoler mister bredden og viktig kompetanse.
- Risiko for overtallighet og tap av verdifull kompetanse.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Kan frigjøre arealer til andre utdanningstilbud.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Nybygg og eksisterende skoleanlegg er allerede tilpasset dagens undervisningstilbud, og en endring kan medføre kostbare ombygginger.
- Spesialbygde verksteder kan miste sin funksjon, noe som kan medføre store kostnader ved endret bruksområde.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablering av samarbeid med næringslivet for å sikre gode læringsmuligheter, selv med redusert tilbud.
- Tilbud om digital undervisning, når det er hensiktsmessig, for å redusere utfordringene med reisevei for elever.
- Styrking av faglig rådgivning på Vg1-nivå for å sikre at elevene får god innsikt i fagenes muligheter før de velger retning på Vg2.

Økonomiske vurderinger

Vg2 Datateknologi og elektronikk har lav oppfylling av klassene på Askim (særlig) og Halden, noe som gir høye kostnader pr elevplass. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet. Omdisponering av arealer kan medføre investeringsutgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Med bakgrunn i at Vg2 Datateknologi og elektronikk har svak søkning, lav oppfyllingsgrad og i liten grad produserer faglært kompetanse og jf. anbefaling i EL2, anbefales følgende:

- **Tre klasser Vg2 Datateknologi og elektronikk erstattes med tre klasser Vg2 Elenergi og ekom på hhv Askim vgs, Borg vgs og Halden vgs.**

Den økonomiske effekten på klassekostnader er ca 1,8 mill ved hver av skolene, til sammen kr 5,4 mill. Til fradrag kommer eventuelle utgifter til midlertidig overtallighet og omdisponering av arealer.

DRØFTINGSGRUNNLAG

EL4 – Samle eller ikke tilby Vg3 Dataelektronikk

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ved å samle, uten å redusere tilbudet, blir elevene del av et større læringsmiljø.
- Ved å ikke tilby utdanningstilbudet kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte (i dag; lav søkning og lav oppfyllingsgrad)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre reisevei for enkelte elever.
- Muligheten for å oppnå fagbrev som dataelektroniker forsvinner hvis utdanningstilbudet ikke tilbys.
- Til tross for at svært få får læreplass, får en høy andel av de som fullfører fagprøven på skolen tilbud om jobb.
- Relativt mange går videre til ingeniørstudier.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Ved å samle, uten å redusere tilbudet, styrkes fagmiljøet

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Redusert elevrekruttering i deler av fylket som mister tilbudet.
- Fare for at arbeidslivet vil mangle kompetanse på IT- og datafeltet under ingeniørnivå.
- Mange bedrifter i Norge er avhengige av kompetansen fra dataelektronikerne.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ved å samle, uten å redusere tilbudet, blir de ansatte del av et større fagmiljø.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre reisevei og mulig usikkerhet rundt arbeidsplass.
- Tap av nøkkelkompetanse kan svekke skolens undervisningskvalitet.
- Ansatte kan måtte bytte arbeidssted.
- Mulighet for overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av arealer til andre tilbud.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Skoleverksteder er spesialbygd for utdanningsløpet, og omstilling til annet bruk kan medføre store kostnader.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

Kompensatoriske tiltak:

- Tilbud om digital undervisning, når det er hensiktsmessig, for å redusere utfordringene med reisevei for elever.
- Sikre tett samarbeid med næringslivet for å muliggjøre flere læreplasser etter Vg2 Datateknologi og elektronikk.

Økonomiske vurderinger

Klassene på Borg og Malakoff har lav oppfylling, noe som gir høye utgifter pr elevplass. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre midlertidig overtallighet, utgifter til omdisponering av arealer, lengre reisevei og økte skyssutgifter for noen elever.

Samlet vurdering og anbefaling

Sett i lys av tiltak EL 3, som innebærer at tilbudet innenfor Vg2 Datateknologi og elektronikk begrenses til én klasse på Malakoff vgs kombinert med lav oppfyllingsgrad på dagens tilbud anbefales følgende:

- **Vg3 Dataelektroniker reduseres med to klasser og samles på Malakoff vgs.**

Den økonomiske effekten av tiltaket anslås til 3,6 mill i reduserte klasseutgifter.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.3 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD)

5.3.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Frisør,blomst,int,eksp.design	Kalnes	40	25	33	61 %	83 %	52 %	69 %				
Vg1	Frisør,blomst,int,eksp.design	Mysen	40	26	32	64 %	79 %	79 %	68 %				
Vg2	Blomsterdekoratør	Kalnes	15	6	5	37 %	33 %	80 %	71 %	2	40 %	1	50 %
Vg2	Frisør	Kalnes	15	15	13	100 %	83 %	100 %	90 %	6	48 %	5	83 %
Vg2	Frisør	Mysen	15	10	10	67 %	67 %	95 %	84 %	4	40 %	4	100 %
Vg2	Interiør og eksponeringsdesign	Glemmen	20	20	18	98 %	88 %	94 %	86 %	0	0 %	0	
Vg2	Interiør og eksponeringsdesign	Mysen	15	12	13	77 %	87 %	88 %	96 %	2	15 %	2	100 %
Vg3	Interiør	Mysen	15	10	11	67 %	73 %	91 %	86 %				

Mønster på Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD)

Det er lav søkning og relativt lav oppfyllingsgrad til Vg1-tilbudet ved Kalnes vgs og Mysen vgs. Tilbudet ved Glemmen vgs er vesentlig bedre søkt (98%), og har også høyere oppfyllingsgrad enn de to øvrige skolene. Andelen elever inntatt til førsteønske er lav ved alle skoler, særlig ved Glemmen vgs. Andelen som fullfører og består er også gjennomgående lav (69%) ved alle de tre skolene som tilbyr utdanningsprogrammet Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign i Østfold.

Mønster på Vg2 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD) og formidling til læreplass

På Vg2 FD er det stor variasjon på tvers av programområder og skoler. Søkningen er god på Frisør ved Kalnes vgs og Interiør og Eksponeringsdesign på Glemmen vgs. Det er lav søkning ved øvrige Vg2-tilbud. Særskilt lav er søkningen til Blomsterdekoratør ved Kalnes vgs. Andelen som fullfører og består varierer mellom de ulike programområdene og skolene. Høyest andel som fullfører og består er å finne på Vg2 Interiør og eksponeringstilbudet ved Mysen vgs (96%). Blomsterdekoratørtilbudet ved Kalnes har den laveste andelen (71%) av elever som har fullført og bestått Vg2 i perioden.

Det er gjennomgående lav andel av elevene som søker læreplass (i snitt godt under 50% på alle programområder). Lavest andel som søker læreplass er det på Interiør og eksponeringsdesign (hhv 0% på Glemmen og 16% på Mysen), men 11 elever startet på Vg3 Interiør, som er et tilbud mot yrkeskompetanse i skole. Andelen som formidles er varierende på tvers av programområder og skoler.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mønster på Vg3 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD)

På Vg3 FD er det lav søkning og oppfylling på Interiør ved Mysen vgs. 86% av elevene på dette tilbudet har fullført og bestått Vg3.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Landet uten Oslo 2023)

Kr. 113.609

5.3.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Det er en jevn etterspørsel etter frisører, spesielt i byområder som Fredrikstad og Sarpsborg. Ifølge Fafos «Frisør- og velværeundersøkelse» fra 2023 oppgir 85 % av bedriftene på landsbasis at det er vanskelig å finne kvalifisert arbeidskraft, og 54 % oppgir at det er vanskelig å få tak i lærlinger. I 2022-2023 ble det totalt avlagt 337 svenneprøver i frisørfaget, mens i 2014-2015 var tallet 530. Nedgangen er på 36 prosent.

Behovet for blomsterdekoratører er også stabilt, med etterspørsel som varierer med sesonger og spesielle anledninger som bryllup og høytider. Det er en økende etterspørsel etter interiørdesignere som har kompetanse innen bærekraftig design og gjenbruk. Dette er spesielt viktig i dagens marked hvor miljøbevissthet er i fokus.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.3.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign:

FD1 – Samle Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign på færre skoler og/eller redusere antall elevplasser

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Høyere kvalitet på opplæring grunnet større kompetansespenn hos lærere. • Bedre, mer og mer oppdatert utstyr og læremidler. • Mulighet for tryggere overganger mellom Vg1 og Vg2. • Flere valgmuligheter, også innen Vg2/Vg3 uten å bytte skole. • Ved å redusere antall elevplasser; mer motiverte elever med færre som får tilbudet som andre eller tredjevalg. • Ved å redusere antall elevplasser kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte gjennom å tilby flere elever sitt førstevalg (i dag; lav søkning, lav oppfyllingsgrad og få elever får innfridd sitt førstevalg) Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lengre reisevei og lengre skoledager kan bidra til at færre fullfører og består. • Sårbare elever kan oppleve utrygghet ved å måtte forlate kjente miljøer.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Mer synlig og tilgjengelig tilbud for bransjen. • Enklere å muliggjøre samarbeid med næringslivet, spesielt for skoler med flere utdanningsprogram. • Ved å redusere antall elevplasser får bedriftene flere elever som har utdanningstilbudet som sitt førstevalg. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lokal arbeidskraft kan oppleve større avstand til utdanningsmiljøet. • Økte kostnader for transport til praksisplasser og spesialskyss.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø, spesialisering og spisskompetanse.
- Mer fleksibilitet i timeplanlegging og bedre mulighet for vikarer.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Noen må bytte arbeidssted, noe som kan skape utrygghet.
- Lengre reisevei kan medføre tap av verdifull kompetanse.
- Økt risiko for negativt psykososialt arbeidsmiljø under prosessen.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av spesialrom og verksteder.
- Mer effektiv bruk av utstyr og langsiktig tenkning rundt skolelokalene.
- Frigjøring av arealer

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Eksisterende spesialrom kan stå ubrukt.
- Ombygging av mottakerskolen kan være kostnadskrevende og tidkrevende.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Bedre transporttilbud for å redusere reisebelastningen for elever og ansatte.

Økonomisk vurdering

Tilbudte på Mysen har lav oppfylling, noe som gir høye utgifter pr elevplass. Tilbudte på Kalnes middels oppfyllingsgrad. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre lengre reisevei og økte skysskostnader for noen elever, utgifter til midlertidig overtallighet og utgifter til omdisponering av arealer.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å samle tilbudet på færre skoler har flere positive sider, spesielt knyttet til styrket fagmiljø, bedre ressurser for elever og ansatte, samt tettere samarbeid med arbeidslivet. Samling av tilbudet på færre skoler kan også gi større valgmuligheter for elevene. På den negative siden fremstår spesielt lengre reisevei for elever og usikkerhet knyttet til omstilling for ansatte som de mest sentrale faktorene. Sett i lys av at dette tilbudet har blitt omstrukturert i Østfold for få år siden og at det i tillegg har vært overtallighet knyttet til utdanningsprogrammet, er det fare for at en ny omstilling oppleves belastende.

Med bakgrunn i søkning og oppfyllingsgrad er det også, i tillegg til at det samles, behov for å redusere det totale antallet elevplasser.

Basert på konsekvensvurderingene og tilgjengelig mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, anbefales følgende:

- **Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign reduseres fra fra 5 klasser (100 elevplasser) til 2 klasser (40 elevplasser) og samles i Fredrikstad.**

Den økonomiske effekten av tiltak anslås til 5,4 mill i reduserte klasseutgifter.

DRØFTINGSGRUNNLAG

FD2 - Ikke tilby Vg2 Blomsterdekoratør på Kalnes vgs

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ved å avvikle tilbudet kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte (i dag; lav søkning, lav oppfyllingsgrad og få elever som søker læreplass).

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Elever som ønsker blomsterdekoratørutdanning, må søke ut av fylket og får dermed lengre reisevei (nærmeste skole er Edvard Munch vgs i Oslo)
- Elever med særskilte behov mister muligheten for opplæring på lavere nivå innenfor blomsterfag og dekorasjon, og tilrettelagte arbeidsplasser.
- Muligheten for å høste kortreiste materialer og lære om bærekraft forsvinner, noe som kan være gunstig for elevenes helse.
- Elevene mister sjansen til å delta på oppdrag i sitt lokalsamfunn, noe som påvirker deres nettverk og mulighet for læreplass.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Ved å avvikle tilbudet kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte (i dag; lav søkning, lav oppfyllingsgrad og få elever som søker læreplass).

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Blomsterdekoratør er et nisjefag, og elever som tvinges til å velge andre fag kan ha lavere sannsynlighet for å fullføre.
- Bransjen har behov for fagarbeidere fremover.
- Fraværet av samarbeid mellom skole og bransje lokalt i Østfold kan gjøre det vanskeligere å få læreplass og påvirke elevenes karrieremuligheter.
- Kvaliteten på opplæringen vil kunne reduseres dersom teoridelen forsvinner fra skolen, da bedriftene ikke har kapasitet til dette.
- Elever som får læreplass lokalt, har større sannsynlighet for å bli boende og bidra i lokalsamfunnet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen spesifikke positive konsekvenser for ansatte.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av plass i verksted og klasserom som kan brukes til andre formål.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Programområdet er tett knyttet til skolens øvrige virksomhet. Blomsterdekoratørlinjen bruker råmaterialer produsert på gården og bidrar til vedlikehold av parkanlegget. Dette vil forsvinne hvis linjen fjernes.

Mulige risikoreduserende tiltak

Kompenserende tiltak:

- Avtaler med sentrale bransjeaktører om full opplæring i bedrift
- Dersom nedleggelsen vedtas, bør det etableres tiltak for å sikre at elever som ønsker å utdanne seg innen blomsterdekoratør fortsatt har muligheter, for eksempel gjennom et samarbeid med andre fylker for fjernundervisning eller et nettverk av læreplasser som sikrer elevene gode læringsmuligheter utenfor fylket.

Økonomisk vurdering

Klassen har lav oppfylling, noe som gir høye utgifter pr elevplass. For en klasse med 15 elever er forventet besparelse i virksomhetsutgifter kr 1,5 mill

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet og omdisponering av arealer, samt at blomsterdekoratørlinjens bidrag til vedlikehold av skolens parkanlegg blir borte.

Samlet vurdering og anbefaling

De positive konsekvensene handler hovedsakelig om effektivisering gjennom potensiell økonomisk innsparing og frigjøring av plass til andre fag. Negative konsekvenser er at elevene mister tilgang til et nisjefag i sitt fylke, noe som kan påvirke deres utdanningsvalg og fremtidige karrieremuligheter. Det vil også kunne være utfordrende å opprettholde samarbeidet med lokale bedrifter.

For å kunne ivareta elevenes ønsker og arbeidslivets behov, til tross for lav søkning, anbefales følgende:

- **Dagens opplæringstilbud på Vg2 blomsterdekoratør erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

DRØFTINGSGRUNNLAG

FD3 – Samle Vg2 Frisør på én skole og/eller redusere antall elevplasser

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Flere elever på samme skole gir økte ressurser til lærere og mulig bedre opplæring.
- Samling av tilbudet gir bedre tilgang til kvalifiserte vikarer og færre avbrudd i praksisøkter.
- Samling av tilbudet gir større muligheter for oppdatert utstyr og læremidler.
- Samling av tilbudet gir et sterkere fagmiljø og flere sosiale muligheter for elevene.
- Hvis antall elevplasser reduseres, vil det muligens gi mer motiverte elever gjennom at større andel av elevene er tatt inn til sitt førstevalg.
- Mer effektiv utnyttelse av fylkeskommunens ressurser (i dag; lav oppfyllingsgrad og få elever som søker læreplass)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre reisevei og potensielt lengre skoledager, noe som kan påvirke fullføring.
- Elever kan miste tilhørighet til lokalmiljø og arbeidsliv.
- Sårbare elever kan oppleve større usikkerhet.
- Elever med individuelt tilrettelagt opplæring og spesialskyss får lengre reisevei, noe som bidrar til økte skysskostnader.
- Færre elevplasser kan føre til at færre elever får sitt førstevalg.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samlet fagmiljø gir større forutsigbarhet for bransjen.
- Større kontaktnettverk mellom skole og arbeidsliv.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ulik tilgang til kvalifisert arbeidskraft i ulike deler av fylket.
- Økt transportbehov har en negativ effekt på miljøet og medfører høyere kostnader
- Reduksjon i antall elevplasser kan bidra til økt behov for voksenopplæring.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og flere samarbeidsmuligheter.
- Bedre tilgang til kvalifiserte vikarer og mulighet for spesialisering.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulighet for overtallighet og lengre reisevei.
- Økt risiko for negativt psykososialt arbeidsmiljø under prosessen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av spesialrom og utstyr.
- Mulighet for utvidelse og langsiktig disponering av skolelokaler.
- Frigjøring av arealer

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ubrukt kapasitet på skolene som mister tilbudet.
- Eventuelt behov for ombygging eller nybygging ved samling uten reduksjon i antall elevplasser.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.

Økonomisk vurdering

Vg2 Frisør har generelt ganske lav oppfylling av klassene, særlig på Mysen, noe som gir høye utgifter pr elevplass. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Bortfall av en klasse med 15 elever gir en forventet besparelse i virksomhetsutgifter slik: helårseffekt kr 1,8 mill.

Tiltaket kan medføre skyssutgifter for noen elever, utgifter til midlertidig overtallighet og utgifter til omdisponering av arealer.

Samlet vurdering og anbefaling

Som en konsekvens av anbefaling om å samle Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign på én skole og reduksjon til en klasser (FD2), anbefales følgende:

- **Vg2 Frisør samles i Fredrikstad og reduseres til én klasse.**

Den samlede økonomiske effekten av tiltaket anslås til 1,8 mill. kr

DRØFTINGSGRUNNLAG

FD4 – Samle tilbudet innenfor Vg2 Interiør og eksponeringsdesign på én skole eller ikke tilby dette programområdet i Østfold

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ved å samle tilbudet, blir det større fagmiljø
- Ved å samle tilbudet blir det lettere tilgang til fullt utdanningsløp ved å tilby både Vg2 og Vg3 på samme skole
- Ved å samle tilbudet uten å redusere antall elevplasser, blir det større elevgruppe og flere sosiale muligheter
- Bedre informasjon om bredden i fagkretsen
- Ved å samle tilbudet blir det større tilgjengelighet til utstyr og ressurser

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lang reisevei kan øke fravær og redusere fullføring
- Mulighet for tidlig flytting hjemmefra kan påvirke gjennomføringen negativt
- Sårbare elever kan føle seg utrygge ved å forlate sitt nærmiljø
- Fare for redusert tilbud for elever med behov for individuelt tilrettelagt opplæring
- Fagområdet interiør/eksponeringsdesign risikerer å forvitre dersom det flyttes fra sin bynære beliggenhet (Glemmen vgs), da urbane omgivelser er viktig for virkelighetsnær undervisning.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Reduserte kostnader ved samlokalisering
- Større forutsigbarhet og bedre samarbeid med lokalt næringsliv

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Bedrifter kan miste tilgang til kvalifisert arbeidskraft i nærområdet
- Økte kostnader til transport og spesialskyss

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og flere samarbeidsmuligheter
- Mulighet for spesialisering og økt fleksibilitet

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig overtallighet og derav utrygghet
- Lengre reisevei for noen ansatte

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av spesialrom og utstyr
- Frigjøring av arealer

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ved samling uten å redusere antall elevplasser, kan det medføre ombyggingskostnader for spesialrom og behov for nye verksteder.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Sørge for et nært samarbeid med lokale bedrifter og skoler for å minimere negative konsekvenser for elever og ansatte.

Økonomisk vurdering

Klassene har hatt middels oppfyllingsgrad. Samling av tilbud gir grunnlag for bedre utnyttelse av personalressurser, areal og utstyr. Bortfall av en klasse med 15 elever gir en forventet besparelse i virksomhetsutgifter slik: helårseffekt kr 1,8 mill.

Tiltaket kan gi noen elever lengre reisevei og gi økte skyssutgifter, utgifter til midlertidig overtallige kan påløpe og omdisponering av arealer kan medføre utgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Som en konsekvens av anbefaling om å samle Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign på én skole og redusere til to klasser (FD2), anbefales følgende:

- **Vg2 Interiør og eksponeringsdesign samles i Fredrikstad og reduseres til én klasse.**

Den samlede økonomiske effekten av tiltaket anslås til 1,8 mill.

Til fradrag for dette kan det på kort sikt komme utgifter til midlertidig overtallige og til omdisponering av arealer.

DRØFTINGSGRUNNLAG

FD5 – Ikke tilby Vg3 Interiør på Mysen vgs

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Mer effektiv utnyttelse av fylkeskommunens ressurser (i dag; lav søkning og lav oppfyllingsgrad)
- Mulig større tilgang til spesialkompetanse på Vg1 og Vg2 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign inn mot utvalgte kompetansemål.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Færre elever får innfridd sitt førstevalg.
- Reduserte valgmuligheter for elever på dette utdanningsprogrammet.
- Enkelte elever får lengre reisevei.
- Lavere faglige forutsetninger for videre studier innen interiørfaget.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Positiv samfunnsøkonomisk effekt gjennom mer effektiv utnyttelse av fylkeskommunens ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Færre elever å rekruttere arbeidskraft fra innen interiørfaget.
- Kan føre til mangel på relevant og kompetent arbeidskraft i Østfold.
- Viktig for attraktiviteten til regionen å ha et bredt utdanningstilbud for videregående skole, som påvirker både tilflytting og arbeidsplasser.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen spesifikke positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig overtallighet blant ansatte.
- Økt usikkerhet og risiko for dårligere psykososialt arbeidsmiljø på kort sikt.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Omdisponering og frigjøring av lokaler til andre behov.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Undervisningslokaler, spesielt spesialrom, vil kunne stå ubrukt hvis tilbudet legges ned.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Omdisponering av spesialrom og ressurser til andre fagområder der det er behov.
- Sørge for et nært samarbeid med lokale bedrifter og skoler for å minimere negative konsekvenser for elever og ansatte.

Økonomisk vurdering

Klassen på Mysen har lav oppfyllingsgrad, noe som gir høye utgifter pr elevplass. Reduksjon av en klasse med 15 elever gir en forventet besparelse i virksomhetsutgifter med en årseffekt på kr 1,8 mill.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet og omdisponering av arealer til annen bruk, samt at enkelte elever kan få lengre reisevei og økte skyssutgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Tilbudet er svakt søkt i dag. En reduksjon i antall elevplasser på Vg2 (jf. FD4) vil redusere søkergrunnlaget ytterligere. Samtidig innebærer ikke videreføring av Vg3 Interiør på Mysen vgs at elevenes valgmuligheter reduseres til profileringsdesignfaget og påbygg til studiekompetanse.

Basert på konsekvensvurderinger, næringslivets begrensede behov, mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget og som en konsekvens av tiltaket med å redusere med én klasse Vg2 Interiør og ekponeringsdesign, anbefales følgende:

- **Vg3 Interiør på Mysen vgs avvikles**

Den samlede økonomiske effekten av tiltaket anslås til 1,8 mill.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.4 Helse- og oppvekstfag (HS)

5.4.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Helse- og oppvekstfag	Askim	60	53	56	88 %	93 %	80 %	72 %				
Vg1	Helse- og oppvekstfag	Borg	80	47	72	58 %	89 %	59 %	77 %				
Vg1	Helse- og oppvekstfag	Glemmen	130	161	119	123 %	92 %	87 %	88 %				
Vg1	Helse- og oppvekstfag	Greåker	80	77	75	96 %	94 %	69 %	79 %				
Vg1	Helse- og oppvekstfag	Halden	80	63	58	79 %	73 %	82 %	88 %				
Vg1	Helse- og oppvekstfag	Malakoff	90	80	88	89 %	97 %	78 %	78 %				
Vg1	Helse- og oppvekstfag	Mysen	40	32	40	80 %	100 %	59 %	83 %				
Vg1	HO - 3-årig løp mot stud.komp Barne- og ungd	Greåker	20	51	20	253 %	100 %	95 %	100 %				
Vg1	Helse-TEK (3-årig løp mot SK m/realfag)	Glemmen	30	58	30	193 %	100 %	100 %	100 %				
Vg1	HO - 3-årig løp mot stud.komp mot Helsefag	Mysen	20	34	20	170 %	100 %	98 %	95 %				
Vg2	Ambulansefag,SK 3 år fra ord Vg1	Malakoff	15	60	15	397 %	100 %	90 %	97 %				
Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	Askim	30	33	30	108 %	100 %	92 %	89 %	15	50 %	14	93 %
Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	Borg	30	16	22	52 %	72 %	60 %	86 %	15	70 %	14	93 %
Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	Glemmen	36	34	33	94 %	90 %	94 %	87 %	11	34 %	11	100 %
Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	Greåker	30	29	27	97 %	90 %	91 %	83 %	11	41 %	11	100 %
Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	Halden	30	21	26	68 %	87 %	87 %	90 %	12	46 %	10	83 %
Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	Malakoff	30	8	22	27 %	72 %	33 %	69 %	5	23 %	5	100 %
Vg2	HO - 3-årig løp mot stud.komp Barne- og ungd	Greåker	20	20	20	98 %	98 %	100 %	95 %				
Vg2	Helsearbeiderfag	Askim	30	18	23	60 %	75 %	71 %	70 %	8	36 %	8	100 %
Vg2	Helsearbeiderfag	Borg	45	27	41	60 %	91 %	62 %	66 %	18	44 %	17	94 %
Vg2	Helsearbeiderfag	Glemmen	45	54	46	120 %	102 %	90 %	95 %	15	33 %	15	100 %
Vg2	Helsearbeiderfag	Greåker	30	28	27	92 %	88 %	70 %	82 %	9	34 %	7	78 %
Vg2	Helsearbeiderfag	Halden	30	29	24	97 %	80 %	88 %	91 %	12	50 %	12	100 %
Vg2	Helsearbeiderfag	Malakoff	30	25	27	83 %	90 %	78 %	77 %	8	30 %	8	100 %
Vg2	Helsearbeiderfag	Mysen	15	21	17	140 %	113 %	85 %	100 %	7	41 %	7	100 %
Vg2	Helsearbeiderfag mot studiekomp (etter ord Vg1)	Malakoff	15	15	15	100 %	97 %	48 %	74 %				
Vg2	Helse-TEK (3-årig løp mot SK m/realfag)	Glemmen	30	28	28	93 %	93 %	100 %	96 %				
Vg2	HO - 3-årig løp - helsearbeiderfag	Mysen	20	20	20	100 %	100 %	100 %	98 %				
Vg2	Helseservicefag	Borg	15	17	16	113 %	107 %	84 %	100 %				
Vg2	Helseservicefag	Greåker	30	28	27	93 %	88 %	79 %	73 %				
Vg2	Helseservicefag	Malakoff	15	15	15	100 %	97 %	41 %	93 %				
Vg2	Helseservicefag	Mysen	15	12	15	80 %	100 %	67 %	90 %				
Vg2	Hudpleie	Borg	15	14	12	93 %	77 %	87 %	89 %				
Vg3	Apotekteknikk	Borg	15	8	7	50 %	47 %	93 %	50 %				
Vg3	Helsesekretær	Greåker	15	15	12	100 %	80 %	100 %	65 %				
Vg3	Helsesekretær	Mysen	15	13	15	87 %	97 %	90 %	90 %				
Vg3	Hudpleier	Borg	15	8	8	53 %	50 %	87 %	93 %				
Vg3	Tannhelsesekretær	Malakoff	15	14	12	90 %	80 %	92 %	96 %				

Mønster på Vg1

Det er generelt høy søkning til Vg1 Helse- og oppvekstfag ved alle skoler, med unntak av Borg og Mysen (hhv 58% og 80%). Søkningen er svært høy på Glemmen (123%) og Halden (105%). Oppfyllingen er relativt høy ved alle skoler. Lavest oppfylling er det ved Borg (89%). Andelen fullført og bestått er relativt lav ved flertallet av skolene som tilbyr ordinært yrkesfaglig løp i Helse- og oppvekstfag, og varierer fra 72% på Askim til 79% på Greåker. Høyest andel fullført og bestått er det på Glemmen og Halden vgs, begge med 88%.

Greåker, Glemmen og Mysen har i tillegg egne opplæringstilbud mot planlagt studiekompetanse. Søkningen er her svært høy til alle tilbudene (170% til 253%). Oppfylling og andel fullført og bestått er også svært høy ved disse tilbudene.

DRØFTINGS

Mønster på Vg2 og formidling til læreplass

Søkningen til Barne- og ungdomsarbeiderfag er varierende. Ved tre av seks skoler som har dette tilbudet, er det en undersøking på i snitt ca. 50%. Dette gjelder Borg, Halden og Malakoff videregående skole. Høyest søkning til dette programområdet er det ved Askim vgs (108%) og Greåker vgs (97%). Lavest søkning er ved Malakoff vgs (27%) etterfulgt av Borg vgs (52%). Andelen som fullfører og består varierer og ligger med ett unntak på mellom 83% og 90%. Unntaket er Malakoff vgs, hvor 69% av elevene har fullført og bestått.

Søkningen til helsearbeiderfag er også varierende, fra en undersøkning på ca. 40% ved Borg og Askim, til en oversøkning på Mysen (+40%) og Glemmen (+16%). Oppfyllingsgraden er også relativt lav, med unntak av Mysen og Glemmen. Andelen fullført og bestått er varierende, men samlet sett relativ lav. Særlig gjelder dette for Helsearbeiderfag på Borg vgs, hvor andelen som fullfører og består er på 66%.

Helseservicefag er relativt godt søkt, men med noe variasjon mellom skoler. Oppfyllingsgraden er også relativt god, men andelen tatt inn til førsteønske er lav ved tre av de fire skolene (41% ved Malokoff, 67% ved Mysen og 79% ved Greåker). Andelen fullført og bestått er høyest ved Malakoff (93%) og lavest ved Greåker (80%).

Hudpleie på Borg vgs. er også forholdsvis godt søkt (93%), men oppfyllingsgraden er lav (77%). Andelen som fullfører og består er på 89%.

Ved Malakoff vgs, Glemmen vgs og Mysen vgs har de også et studieforberedende tilbud innenfor helsearbeiderfag. Her er søkningen og oppfyllingsgraden god. Andel fullført og bestått er svært høy ved Glemmen vgs og Mysen vgs. Ved Malakoff er den lav (74%). Også de øvrige HS-tilbudene mot studiekompetanse innenfor Vg2 har god søkning, oppfyllingsgrad og høy andel som fullfører og består. Særlig gjelder dette Ambulansefag på Malakoff som er det best søkte videregående utdanningstilbudet i Østfold (+297%). Det er her også svært god oppfylling og høy andel som fullfører og består.

Andelen som søker læreplass, er lav (under 50%) eller svært lav på alle programområder. Høyest andel av elever som søker læreplass har programområdet Barne- og ungdomsarbeiderfaget ved Borg videregående skole, hvor i snitt 70% av de inntatte elevene søker læreplass. Av de som søker, får de aller fleste læreplass.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mønster på Vg3

Det er variabel søkning til de ulike Vg3-tilbudene. Høyest søkning er det til Helsesekretær på Greåker (100%). Lavest søkning er det til Apotekteknikk og Hudpleier på Borg (hhv 50% og 53%). Oppfyllingsgraden er også variabel. Lavest oppfylling er det ved tilbudene på Borg (Apotekteknikk 50% og Hudpleier 53%). Andelen fullført og bestått er svært varierende. På Apotekerteknikk ved Borg vgs og Helsesekretær ved Greåker er andelen som fullfører og består henholdsvis 50% og 65%. På de øvrige tre Vg3 tilbudene i Østfold ligger fullført og bestått andelen på mellom 90% og 96%.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Landet uten Oslo 2023)

Kr 113 868

5.4.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Det er store utfordringer med tilgang på personell i helse- og omsorgstjenestene, og situasjonen ser ut til å bli enda strammere frem mot 2040. Dette kommer fram i regjeringens perspektivmelding 2024, helsepersonellkommisjonens NOU 2023.

I NAVs bedriftsundersøkelse i 2024 viser tallene for Østfold at av alle yrkesgrupper er det størst mangel på arbeidskraft i helsesektoren, og særlig helsefagarbeidere og sykepleiere. Ifølge Kommunesektorens arbeidsgivermonitor meldes det om at 92% av kommunene opplever det meget eller ganske utfordrende å rekruttere sykepleiere. Tilsvarende tall er hhv 82% for leger, 80% for vernepleiere, 56% for helsefagarbeidere og 63% for psykologer.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.4.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Helse- og oppvekstfag:

HS1 – Samle Helse- og oppvekstfag i Sarpsborg på én av skolene

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø med flere å samarbeide med, noe som kan øke yrkesstoltheten.
- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser gjennom stordriftsfordeler.
- Muliggjør mer økonomisk bærekraftig modell jf. tiltak YF-SK1A der full effekt forutsetter et høyere antall elevplasser på hvert utdanningsprogram på den enkelte skole.
- Ulike faggrupper kan samles, og det kan åpnes for ny organisering av opplæringen.
- Elevene slipper å bytte skole til Vg2.
- Tryggere overganger mellom trinn.
- Flere sosiale muligheter for elevene.
- Spesialiserte rådgivere og større muligheter for informasjon om bredden i fagkretsen.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Noen elever vil kunne få lengre reisevei, noe som kan påvirke andel fullført og bestått.
- Kjønnsbalansen i elevmassen på Borg vgs kan endres dramatisk hvis HO flyttes til Greåker vgs.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Eksterne samarbeidspartnere har kun én skole å forholde seg til, noe som kan lette samarbeidet.
- Mulig økning i antall lærlinger og bedre yrkesstolthet.
- God planlegging og investering i funksjonelle bygg kan gi bedre rom for yrkesretting.
- Ved samling på St.Olav vgs vil tiltaket kunne bidra til en styrket sentrumsutvikling.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Økt avstand til skolen betyr at flere elever må transporteres lengre.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større og sterkere fagmiljø med mulighet for bedre faglig utvikling.
- Ulike faggrupper kan samles, og det kan åpnes for ny organisering av opplæringen.
- Bedre tilgang til kvalifiserte vikarer og større muligheter for spesialisering.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Arbeidskulturer fra flere skoler må samles, noe som kan kreve mye tid og innsats.

UTKAST BESLUTNINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- God planlegging og riktig investering kan føre til bedre yrkesrettede lokaler.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kostnader knyttet til ombygging/nybygg.

Mulige risikoreduserende tiltak:

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Implementere tiltak for å sikre et balansert og inkluderende arbeidsmiljø, inkludert bevisst rekruttering og opplæring for å bevare mangfoldet i fagmiljøet.
- Opprettholde/forsterke arbeid for å ivareta et godt skolemiljø.

Økonomisk vurdering

Å samle Helse- og oppvekstfag i Sarpsborg på én av skolene gir stordriftsfordeler generelt knyttet til utnyttelse av personale, arealer og utstyr.

Tiltaket vil antakelig gi end del elever lengre reisevei og kan medføre økte skyssutgifter. Utgifter til omdisponering av arealer vil påløpe, kanskje også til ombygginger/nybygg.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å samle Helse- og oppvekstfag på én skole i Sarpsborg har flere positive konsekvenser, inkludert sterkere fagmiljø og mer effektiv bruk av skoleanlegg. Det kan også bidra til at undervisningslokaler blir bedre tilpasset behovet i læreplanene. På den negative siden vil tiltaket kunne føre til lengre reisevei for elever og ansatte.

Basert mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering ut fra et skolefaglig perspektiv, anbefales følgende:

- **Helse- og oppvekstfag samles i Sarpsborg på St. Olav vgs.**

Den samlede økonomiske effekten av tiltaket anslås til reduserte kostnader tilsvarende 2,0 mill.

Til fradrag på denne økonomiske effekten kommer utgifter til omdisponering/ombygging av arealer – arealutvidelser på St. Olav.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HS2 – Samle Helse- og oppvekstfag i Indre Østfold på én av skolene

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og flere valgmuligheter på egen skole.
- Elevene slipper å bytte skole til Vg2.
- Tryggere overganger mellom trinn.
- Flere sosiale muligheter for elevene.
- Spesialiserte rådgivere og større muligheter for informasjon om bredden i fagkretsen.
- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser gjennom stordriftsfordeler.
- Muliggjør mer økonomisk bærekraftig modell jf. tiltak YF-SK1A der full effekt forutsetter et høyere antall elevplasser på hvert utdanningsprogram på den enkelte skole.
- Ulike faggrupper kan samles, og det kan åpnes for ny organisering av opplæringen.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre reisevei for noen elever, noe som kan redusere andel som fullfører og består.
- Redusert mulighet til å bytte skole.
- Økte transportkostnader, spesielt for elever med behov for spesialskyss.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Eksterne samarbeidspartnere har kun én skole å forholde seg til, noe som kan lette samarbeidet.
- Mulig økning i antall lærlinger og bedre yrkesstolthet.
- God planlegging og investering i funksjonelle bygg kan gi bedre rom for yrkesretting.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre avstand mellom skolen og lokale praksisplasser.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og flere samarbeidsmuligheter.
- Bedre tilgang til kvalifiserte vikarer og større muligheter for spesialisering.
- Ulike faggrupper kan samles, og det kan åpnes for ny organisering av opplæringen.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Noen ansatte må bytte arbeidsplass, noe som kan føre til lengre reisevei.
- Arbeidskulturer fra flere skoler må samles, noe som kan kreve mye tid og innsats.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Mer effektiv bruk av kostnadskrevende utstyr.
- God planlegging og riktig investering kan føre til bedre yrkesrettede lokaler.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kostnader knyttet til ombygging/nybygg.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak:

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Opprettholde/forsterke arbeid for å ivareta et godt skolemiljø.

Økonomisk vurdering

De økonomiske gevinstene ved å samle Helse- og oppvekstfag i på én av skolene gir stordriftsfordeler generelt knyttet til utnyttelse av personale, arealer og utstyr.

Tiltaket vil antakelig gi en del elever lengre reisevei og kan medføre økte skyssutgifter, spesielt for elever med behov for spesialskyss. Utgifter til omdisponering av arealer vil påløpe, kanskje også til ombygginger/nybygg.

Samlet vurdering og anbefaling

Samlokaliseringen av Helse- og oppvekstfag i Indre Østfold vil gi større fag- og læringsmiljøer for både elever og ansatte. Elevene får flere valgmuligheter på Vg2 og slipper å bytte skole, noe som kan gi tryggere overganger mellom trinnene. Samlingen av ressurser, inkludert spesialrom og utstyr, kan forbedre undervisningskvaliteten og gjøre det enklere for både elever og lærere å få tilgang til nødvendig opplæringsmateriell. I tillegg kan en slik samlokalisering gjøre det lettere for kommunene å følge opp elevene, samt gi bedre muligheter for samarbeid på tvers av yrkesfagene.

På den andre siden vil tiltaket kunne føre til lengre reisevei for elever, noe som kan ha negativ innvirkning på fullføringsgraden, særlig for sårbare elever. I tillegg vil det være behov for kostnadskrevende ombygginger eller nybygg for at samlingen skal kunne realiseres.

Basert på en samlet vurdering med særlig vekt på økt økte investeringskostnader på kort sikt, anbefales ikke tiltaket gjennomført.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HS3 - Samle og/eller redusere antallet elevplasser på Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Høyere kvalitet på opplæring grunnet større kompetansespenn hos lærere.
- Bedre, mer og mer oppdatert utstyr og læremidler.
- Større fagmiljø blant lærere.
- Flere paralleller på skolene.
- Ved å redusere antall elevplasser kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte gjennom å tilby flere elever sitt førstevalg.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre reisevei med fare for større skysskostnader og lengre skoledager for elevene. Lengre reisevei kan bidra til at færre fullfører og består.
- Sårbare elever kan oppleve utrygghet ved å måtte forlate kjente miljøer.
- Samling på færre skoler kan føre til utfordringer med å skaffe tilstrekkelig antall praksisplasser.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Bedre balanse mellom antall skoleplasser og fremtidige læreplasser.
- Reduksjon kan gi et mer riktig antall utdannede fagfolk som fullfører og består.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Reduksjon av elevplasser kan føre til mangel på kvalifiserte fagarbeidere, som er kritisk for samfunnsbehov innen barne- og ungdomsarbeid.
- Sentralisering kan svekke tilbudet små lokalsamfunn og bidra til økt sosioøkonomisk ulikhet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større og sterkere fagmiljøer, som kan styrke profesjonsfellesskap og faglig utvikling.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig overtallighet.
- Lengre reisevei for noen ansatte.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av lokaler ved enkelte skoler og mulighet til å frigjøre plass til andre utdanningstilbud.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Spesialrom kan bli stående ubrukte, noe som krever bygningsmessige tilpasninger.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Sørge for et nært samarbeid med arbeidslivet for å minimere negative konsekvenser for elever og ansatte.

Økonomisk vurdering

Oppfyllingsgraden for tilbudene på Malakoff og Borg er lave og gir høye utgifteneutgifter pr elevplass. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Dersom det gis en «tilbakeføring» tilsvarende som for Vg1 innebærer det en redusert innsparingseffekt.

En samling kan gi lengre reisevei og økte skyssutgifter. Færre elevplasser kan medføre midlertidig overtallighet. Tiltaket kan også medføre utgifter til tilpasning av arealer som fraflyttes og til nye elevplasser på andre skoler.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å samle og/eller redusere antallet elevplasser på Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag kan gi en mer riktig dimensjonering av antall utdannede fagarbeidere, styrke fagmiljøene ved skolene, og bidra til bedre samhandling med eksterne samarbeidspartnere. Imidlertid kan tiltaket medføre lengre reisevei for noen elever.

Basert mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales følgende knyttet til programområdet Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag:

- **Vg2 Barne- og ungdomsarbeider samles i Sarpsborg på St.Olav vgs**
- **Totalt antall elevplasser på Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag i fylket opprettholdes, men antall klasser og elevplasser reduseres på Malakoff vgs og på Halden vgs.**
- **I Fredrikstad reduseres antall klasser Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag uten at elevtallet reduseres.**

Den samlede økonomiske effekten av tiltaket anslås å gi reduserte klasseutgifter med 1,7 mill på hver av skolene Malakoff, Halden og Glemmen – til sammen kr 5,1 mill

DRØFTINGSGRUNNLAG

HS4 - Ikke tilby Vg2 og Vg3 Hudpleie på Borg vgs

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser og mulighet for å tilby flere elever sitt førstevalg (i dag; lav søkning og oppfyllingsgrad – særlig på Vg3)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Færre valgmuligheter på Vg2.
- Elever må eventuelt ta utdanningen hos private aktører eller det må kjøpes skoleplasser i andre fylker.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samfunnsøkonomisk gevinst gjennom bedre utnyttelse av ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for redusert antall faglærte hudpleiere.
- Færre får råd til utdanningen på grunn av økte kostnader ved å måtte velge private løsninger.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør undervisningsarealer til andre formål.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lokaler kan bli stående tomme.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Samarbeide med andre fylker om kjøp av skoleplasser (Akershus, Oslo, Buskerud og Innlandet tilbyr denne utdanningen)

Økonomisk vurdering

Klassene på Borg har lav oppfyllingsgrad, noe som gir høye utgifter pr elevplass.
Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet og til omdisponering av arealer.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

De positive konsekvensene er i hovedsak knyttet til bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser og frigjøring av arealer. De negative konsekvensene inkluderer ingen utdanningsmuligheter i eget fylke for elevene på Helse- og oppvekstfag som ønsker å bli hudpleier, overtallighet og potensielt tap av faglært kompetanse.

Basert på konsekvensvurderinger, mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget og etter en samlet vurdering, anbefales følgende:

- **Vg2 Hudpleie på Borg vgs avvikles**
- **Vg3 Hudpleier på Borg vgs avvikles**

Tiltaket anslås å gi reduserte klasseutgifter på i alt kr 3,2 mill på helårsbasis.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HS5 – Ikke tilby Vg3 Apotekteknikk på Borg vgs

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnytte fylkeskommunens ressurser (i dag; lav søkning, lav oppfyllingsgrad og lav andel fullført og bestått)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Elever som ønsker å bli apotekteknikere mister tilbudet om Vg3 og må fullføre utdanningen enten i annet fylke eller gjennom voksenopplæring (fra 19 år).
- Hvis Vg3-tilbudet forsvinner, vil også Vg2 helseservice bli berørt.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samfunnsøkonomisk gevinst gjennom bedre utnyttelse av ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Manglende utdanning av apotekteknikere via ordinære utdanningsløp.
- Færre utdannede apotekteknikere kan resultere i at farmasøyter i større grad må gjøre apotekteknikeres jobb til fordel for farmasøytoppgaver.
- Færre utdannede apotekteknikere kan resultere i at apotekene ansetter flere ufaglærte.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser identifisert.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør undervisningslokaler, som kan benyttes til andre formål.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for lavere utnyttelsesgrad av lokaler.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablere et nært samarbeid med voksenopplæringen for å sikre at elever som ønsker å utdanne seg som apotekteknikere får muligheten til å fullføre utdanningen.
- Samarbeide med andre fylker om kjøp av skoleplasser (Akershus, Oslo og Vestfold)

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering

Klassen på Borg har lav oppfyllingsgrad og dermed høye utgifter pr elevplass.

Tiltaket kan medføre utgifter til omdisponering av arealer og til midlertidig overtallighet

Samlet vurdering og anbefaling

De positive konsekvensene ved å avvikle Vg3 Apotekteknikk er i knyttet til bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser og frigjøring av arealer. De negative konsekvensene inkluderer fare for at det utdannes for få apotekteknikere og derav at farmasøyter må ta apotekteknikeres jobb og/eller at apotekene ansetter ufaglærte. Imidlertid finnes det et tilbud innenfor voksenopplæring i Østfold fylkeskommune som kan kompensere for dette.

Sett i lys av svak søkning til det ordinære skoletilbudet, dårlig ressursutnyttelse og at det samtidig finnes voksenopplæringstilbud rettet mot Apotekteknikk, anbefales følgende:

- **Ordinært opplæringstilbud for ungdom på Vg3 Apotekteknikk avvikles.**
- **Elever på Vg2 Helseservicefag som ønsker å bli apotektekniker tas inn på voksenopplæringstilbudet apotekteknikk sammen med voksenopplæringskandidater, med eventuelt nødvendige tilpasninger slik at elevenes rettigheter ivaretas.**

Fullt innført anslås årlig besparelse klasseutgifter ved avvikling av vg3 Apotekerteknikk på Borg til ca kr 1,6 mill. Til fradrag for dette på kort sikt kan komme utgifter til midlertidig overtallighet.

Når det gjelder økonomisk effekt av at elever på Vg2 Helseservicefag som ønsker å bli apotektekniker tas inn på voksenopplæringstilbudet apotekteknikk sammen med voksenopplæringskandidater er ikke beregnet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HS6 – Øke antall elevplasser på Vg1 Helse- og oppvekstfag med planlagt studiekompetanse

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Flere elever kan velge dette programmet, og flere får oppfylt sitt førsteønske.
- Kortere reisevei for flere elever hvis tilbudet utvides til flere skoler.
- Motiverende for elever som ønsker videre studier, særlig innen helse- og paramedisin.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Få læreplasser i regionen i forhold til antall utdannede elever.
- Konkurranse om praksisplasser og læreplasser med andre utdanningsløp (f.eks. paramedisin).
- Flere elever kan ende uten relevant praksis og jobbmuligheter etter endt utdanning.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Tilgang på mer kvalifisert arbeidskraft innen helse- og oppvekstsektoren.
- Mulighet for flere elever til å ta høyere utdanning, spesielt innen paramedisin.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig utdanning til arbeidsledighet dersom antall læreplasser og jobbmuligheter ikke står i samsvar med antall utdannede.
- Økonomiske kostnader knyttet til etablering av nytt utstyr og lokaler.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Utvidelse av arbeidsplasser og større fagmiljø på skolene.
- Mer spennende undervisning med motiverte elever.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig manglende kompetanse blant ansatte til å dekke alle fagområder.
- Mulige rekrutteringsutfordringer.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av eksisterende lokaler.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kostnader knyttet til utvidelser og spesialrom, samt behov for nytt utstyr.

PRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

Risikovurdering:

- Det er en risiko for at tiltaket vil føre til utdanning av flere elever enn det er læreplasser og jobbmuligheter for. Konkurransen om praksisplasser med paramedisin-studenter kan også gjøre det vanskelig for elevene å få relevant praksis, noe som kan svekke deres sjanser på arbeidsmarkedet.

Kompenserende tiltak:

- Etablere flere samarbeid med lokale helseforetak for å sikre tilstrekkelig antall praksisplasser.
- Tilby alternative praksismuligheter innen relaterte helsefag der det er mangel på ambulanseplasser.
- Vurdere å sette opptakskrav for å sikre at de mest kvalifiserte elevene får plass, noe som kan øke sjansene for læreplass og ansettelse.

Økonomisk vurdering

Kortere reisevei kan gi reduserte skyssutgifter for noen elever hvis tilbudet utvides til flere skoler.

Tiltaket kan utløse noe kostnader knyttet til utvidelser og spesialrom, samt behov for nytt utstyr.

Samlet vurdering

Jf. anbefaling i tiltak YF-SK1A (kap 8), anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HS7 – Øke antall elevplasser på Ambulansefag ved å tilby dette ved flere skoler enn Malakoff vgs

Skolefaglige konsekvenser

Positive:

- Flere elever får mulighet til å gå på Vg2 Ambulansefag (kortere reisevei for elever, spesielt i Askim og andre regioner).
- Flere elever får innfridd sitt førstevalg på Vg2 Helse- og oppvekstfag.
- Gir et godt grunnlag for høyere utdanning, særlig innen helsefag (f.eks. paramedic).
- Større tilgjengelighet for elever som bor i regioner med lengre reisevei til eksisterende tilbud.
- Enklere å tilby yrkesfaglig fordypning mot ambulansefaget.

Negative:

- Begrensede lærlingeplasser, kan føre til at mange elever ikke får jobb.
- Økende konkurranse med paramedic-studenter om arbeid og lønn.
- Stor mangel på egnede praksisplasser, noe som fører til mindre praktisk opplæring.
- Høye etableringskostnader

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive:

- Økt tilgang på kvalifisert arbeidskraft.
- Mer likhet i tilbudet mellom regionene.

Negative:

- Usikkerhet rundt arbeidsmarkedets behov – kan utdanne til arbeidsledighet.
- Økte kostnader knyttet til utstyr og lokaler.

HR-konsekvenser

Positive:

- Bredere fagmiljø

Negative:

- Mulig manglende eksisterende kompetanse på skolene.
- Mulige rekrutteringsutfordringer.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive:

- Bærekraftig dersom man kan bruke eksisterende lokaler som står tomme.

Negative:

- Mangel på garasjeplass for ambulanse, behov for spesialrom og utstyr.
- Kostnader knyttet til eventuelt nybygg eller utvidelse av eksisterende lokaler.

BESLUTNINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak
• Øke antall praksis- og lærlingeplasser gjennom samarbeid med regionale helseforetak. • Utvikle alternative praksisarenaer som gir relevant erfaring for elever, selv om de ikke er direkte tilknyttet ambulansetjenesten.
Økonomisk vurdering
Tilbudet har hatt god oppfyllingsgrad. Det er knyttet relativt høye etableringskostnader for et slikt tilbud; undervisningsarealer, utstyr og inventar.
Samlet vurdering
Tiltaket med å øke antall elevplasser på ambulansefag gir flere elever muligheten til å få sitt førstevalg, noe som kan motivere og forberede dem godt til høyere utdanning. Dette kan også bidra til større rekruttering til helse- og redningstjenester, spesielt i regioner med lang reisevei til eksisterende tilbud. På den andre siden er det bekymringer rundt mangelen på praksisplasser og lærlingeplasser, noe som kan føre til at mange elever ikke får nødvendig erfaring eller jobbmuligheter etter endt utdanning. Økte kostnader knyttet til utstyr og lokaler er også en negativ konsekvens. I tillegg er det signaler om at ambulansetjenesten i større grad ansetter personell med høyere utdanning (paramedic). **Basert på konsekvensvurderinger, mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget og med særlig fokus på stor usikkerhet i behov samt tilgang til lære- og praksisplasser anbefales ikke tiltaket.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

HS9 - Erstatte Vg2 Ambulansefag med søkbart treårig løp mot studiekompetanse med én parallell og 30 elevplasser pr. trinn og eventuelt legge den yrkesfaglige ambulanseutdanningen til voksenopplæring.

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Gir elever gode forutsetninger til å ta høyere utdanning innen relevante fagområder (Paramedic).
- Flere elever å samarbeide med og større/bredere læringsmiljø.
- Arbeidsmarkedet krever i større grad høyere utdanning blant nyutdannede.
- Voksne deltakere vil kunne få flere valgmuligheter.
- Elever som ønsker fagbrev i ambulansefaget må bruke lengre tid på opplæringen ved å måtte ta studiekompetanse og så fagbrev gjennom voksenopplæringen.

Negative konsekvenser:

- Elever som ikke ønsker studiekompetanse, mister muligheten til å kunne jobbe innen ambulansefag.
- Krever omstrukturering for å gi praktisk opplæring til en stor klasse.
- 30 elever i vg2 ambulansefag vil føre til mindre praktisk oppfølging for elevene da læreren får flere elever å veilede, og derav mer teoretisering av fagene.
- Mer teoretisering favoriserer de teoristerke elevene uten at det nødvendigvis vil bidra til bedre kvalifiserte medarbeidere i ambulansetjenesten.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Motiverte elever som er klare for videre studier og praksis.
- Flere elever som går inn i høyere utdanning med praktisk erfaring.
- Om dette faget legges til i voksenopplæringen vil det kunne gi flere med denne kompetansen ut i arbeidslivet.
- Vi bidrar til bedre kvalifiserte arbeidstakere dersom elevene tar høyere utdanning innenfor paramedic.

Negative konsekvenser:

- Færre unge lærlinger, noe som reduserer tilgangen på unge ambulansearbeidere.
- Det kan bli en utfordring å få nok praksisplasser, og dårligere oppfølging av elever i praksis.
- Risiko for at ambulansetjenesten mister unge, motiverte fagarbeidere hvis utdanningen kun tilbys voksne.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Motiverte elever både i ungdomsløpet og voksenopplæringen kan gi en mer givende undervisningssituasjon.
- Voksne elever kan være mer strukturerte og modne, noe som kan bidra til et godt undervisningsmiljø.

Negative konsekvenser:

- Økt antall elever kan føre til større arbeidsmengde for lærere.
- Vanskelig å gjennomføre praktisk opplæring med så mange elever.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Eksisterende bygg og fasiliteter kan utnyttes bedre hvis klasserommene er tilstrekkelig store.

Negative konsekvenser:

- Kan kreve investeringer og ombygging av rom. Malakoff beskriver dagens undervisningslokaler som dårlig egnet for større klasser.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere å lage en modell hvor elever som fullfører det treårige løpet, fortsatt kan bli lærlinger, for å sikre at de ikke mister denne muligheten (rettigheten ligger der i ny opplæringslov)

Økonomisk vurdering

Større klasser gir reduserte enhetskostnader pr elev, men kan medføre utgifter til ombygging (f.eks på Malakoff).

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket kan gi elever en god mulighet til å videreutvikle seg innen paramedisinfaget, med et solid grunnlag for videre studier. Samtidig er det stor bekymring knyttet til hvordan man kan muliggjøre tilstrekkelig praksisnær opplæring med klassestørrelse på 30 elever. Det er også usikkerhet rundt kostnadene knyttet til ombygging av skoleanlegg.

Basert på konsekvensvurderinger, mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget og etter en samlet vurdering anbefales ikke tiltaket.

DRØFNINGSGRUNNLAG

HS8 - Samling av Vg3 helsesekretær enten i Nedre Glomma eller i Indre Østfold

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og studiemiljø for elevene.
- Bedre tilgang til praksisplasser og spesialrom.
- Flere sosiale muligheter for elevene.

Negative konsekvenser:

- Lengre reisevei for noen elever.
- Redusert opplevd tilhørighet til nærmiljøet og arbeidslivet for elever som må reise langt.
- Mindre fleksibilitet for elever som er avhengig av kollektivtransport.
- Lengre skoledager og derav fare for lavere andel fullført og bestått for enkelte elever.
- Fare for bokostnader for elever som opplever lang reisevei.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Færre skoler å forholde seg til for arbeidslivet, noe som kan føre til bedre samarbeid og forutsigbarhet.
- Kan føre til langsiktig samarbeid med praksissteder og arbeidslivet i området.
- Om dette fører til at tilbudet kan opprettholdes i Østfold er dette positivt da det er kompetanse som det er behov for.

Negative konsekvenser:

- Lang reisevei til praksisplasser kan føre til lavere rekruttering til læreplass.
- Ved flytting fra Indre Østfold, vil det kunne svekke en helsefaglig profil som det satses på i denne delen av fylket.
- Økte transportkostnader.
- Arbeidslivet i områder uten tilbudet kan få vanskeligere tilgang til kvalifisert arbeidskraft.
- Det er behov for denne kompetansen i samfunnet og med over en times reisevei mellom Indre Østfold og Nedre Glomma er det sannsynlig at færre elever vil søke seg til linja enn om den ligger i nærmiljøet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø, bedre muligheter for spesialisering og samarbeid.
- Lettere å få vikarer ved fravær.
- Forutsigbarhet i arbeidsmengde dersom elevtallet opprettholdes.

Negative konsekvenser:

- Mulighet for overtallighet og tap av kompetanse.
- Usikkerhet knyttet til arbeidssted.
- Fare for lengre reisevei for ansatte.
- Mindre fagmiljø på skolene som mister tilbudet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av rom på skolene som mister tilbudet.
- Bedre utnyttelse av spesialrom på skolen som får samlokaliseringen.

Negative konsekvenser:

- Skoler med nylig oppgraderte spesialrom kan stå igjen med ubrukt kapasitet og/eller mulige ombyggingskostnader.
- Ombygging og tilpasning kan være nødvendig på skolen som får tilbudet.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Tilrettelegge for bedre transportmuligheter for elever som får lengre reisevei.

Økonomisk vurdering

Tilbudet på Greåker har hatt ganske svak oppfyllingsgrad, mens den har vært god i Mysen. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til omdisponering og tilpasning av arealer, til midlertidig overtallighet, og til som følge av lengre reisevei for noen elever også økte skyssutgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å samle Vg3 helsesekretærutdanningen har flere positive sider, særlig når det gjelder muligheten for å bygge et større fagmiljø og enklere samarbeid med praksissteder og arbeidslivet. En samling kan også gi bedre utnyttelse av spesialrom. På den andre siden vil enkelte elever og ansatte kunne oppleve negative konsekvenser som lengre reisevei. Ved samlokalisering i Nedre Glomma er det argumenter for at det bør samles i Sarpsborg fremfor i Fredrikstad og dagens lokaler på Mysen er tilpasset kun 1 klasse.

Basert på en helhetlig vurdering anbefales det ikke at Vg3 helsesekretær samles enten i Indre Østfold eller i Sarpsborg.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HS10 - Samle helse- og oppvekstfag i Sarpsborg på St. Olav vgs. Samlingen kan også innebære flytting av tannhelsesekretærutdanningen fra Moss til Sarpsborg sett i lys av parallell planlegging av ny tannklinikk i Sarpsborg

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større miljø og flere tilbud samlet på ett sted.
- Flere HO-elever på ett sted vil føre til at flere kjenner noen fra før som kan bidra til at flere søker seg dit
- Sentral beliggenhet med enkel tilgang til kollektivtransport.
- Lettere tilgang til praksisplasser.
- Autentisk og praksisnær opplæring gjennom samarbeid mellom skole og arbeidsliv.
- Samling av flere utdanninger som gir yrkeskompetanse.

Negative konsekvenser:

- Et større elevmiljø kan være krevende for elever med særskilte behov.
- Lengre reisevei for enkelte elever.
- Kjønnsfordelingen på enkelte skoler kan bli skjev, med overvekt av gutter.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Nært samarbeid med ny tannklinikk i Sarpsborg gir autentisk praksisnær opplæring.
- Økt synlighet og rolle i lokalmiljøet gjennom en større sentrumsskole.
- Tannklinikken gir et etterlengtet løft til lokalsamfunnet med enkel tilgang til tjenester.
- Kan bidra til flere fagarbeidere innenfor helse- og oppvekstfagene.

Negative konsekvenser:

- Stor belastning på én tannklinikk med både elever og lærere.
- Eksisterende samarbeid med tannhelsetjenesten i Moss kan svekkes.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større og bredere fagmiljø.
- Økte muligheter for samarbeid med eksterne partnere.
- Nye og moderne lokaler gir muligheter for en ny start og bedre koordinering.

Negative konsekvenser:

- Noen lærere kan få lengre reisevei eller måtte bytte arbeidsplass.
- Fare for tap av etablerte fagmiljøer.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Nye tilpassede bygg som gir et løft til både skolen og byen.
- Dersom kun HO flyttes fra Greåker til St.Olav , vil plass kunne frigjøres for samling av BA på Greåker. Men samtidig kunne ha tannklinikk tilknyttet fagområdet i sentrum
- Bedre bruk av eksisterende bygg med oppdaterte verksteder.
- Nytt bygg gir større kapasitet og bedre skolehverdag for elevene.

Negative konsekvenser:

- Bygningsmasse må tilpasses for nye programområder.
- Utgifter knyttet til ombygging og tilpassing av lokalene.
- St. Olav vgs er en skole med et bygg det er vanskelig å tilpasse og bygge om når det kommer til klasserom, så det kan føre til utfordringer med å tilpasse skolen til et nytt yrkesfag. (Hvis ikke det er tenkt at tilbudet evt. Skal være i et nytt tilbygg til skolen?)

Mulige risikoreduserende tiltak

- Det bør gjennomføres en grundig vurdering av tilpasning av nytt skolemiljø for å unngå kompetanseflukt og usikkerhet blant ansatte.
- Vurdere om alle utdanningsprogram bør samles på ett sted for å sikre et balansert elevmiljø og unngå skjevfordeling av kjønn.

Økonomisk vurdering

Tilbudet på Malakoff har hatt ganske svak oppfyllingsgrad. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til ombygging og tilpasning av lokaler, samt at en del elever får lengre reisevei og økte skyssutgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å samle helse- og oppvekstfag i Sarpsborg har flere positive sider, inkludert bedre tilgang til praksisplasser og et større og mer robust fagmiljø. Dette vil kunne styrke både elever, ansatte og lokalmiljøet. På den negative siden kan enkelte elever få lengre reisevei, men samtidig har St. Olav en svært god plassering som kollektivknutepunkt.

Ved å flytte tannhelsesekretærutdanningen til St. Olav vil etablerte fagmiljøer og nettverk i Moss kunne bli skadelidende.

Basert på konsekvensvurderinger, mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget og etter en samlet vurdering anbefales følgende:

- **Helse- og oppvekstfag i Sarpsborg samles på St. Olav vgs**
- **Tannhelsesekretærutdanningen opprettholdes på Malakoff vgs**

For økonomisk effekt, se HS1.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.5 Håndverk, design og produktutvikling (DT)

5.5.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Håndverk, design, produktutv.	Glemmen	20	16	16	78 %	78 %	61 %	70 %	142	285		
Vg2	Søm og tekstilhåndverk	Glemmen	20	14	13	68 %	63 %	100 %	83 %	3	24 %	3	100 %

Mønster på Vg1

Det er lav søkning, lav oppfyllingsgrad og lav andel av inntatte elever som har dette utdanningsprogrammet som førsteønske. Andelen som fullfører og består er også lav (70%).

Mønster på Vg2 og formidling til læreplass

Det er lav søkning og lav oppfyllingsgrad på Vg2 Søm og tekstilhåndverk. Sammenlignet med Vg1 er imidlertid andelen som fullfører og består relativt høy (83%). Det er også en svært lav andel av elevene som søker læreplass. De 3 elevene som søkte læreplass i 2023 har fått dette.

Det er svært lav søkning til læreplass på dette utdanningsprogrammet. De få som søker læreplass, får læreplass.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Østfold 2023)

Kr. 114 536

5.5.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

I dette utdanningsprogrammet finner vi mange små verneverdige tradisjonshåndverksfag med kulturell verdi. I regjeringens strategi for kulturmiljøer, budsjettåret 2024, Prop. 1 S (2023–2024) er det uttrykt et ønske om å styrke kompetansen i håndverksfaget, da det er stor mangel på tradisjonshåndverkere i Norge.

Det er et udekket behov for kompetanse innen håndverksfag innenfor NHOs medlemsbedrifter i Østfold. Det er ikke uttalt hvilke håndverksfag det gjelder, og volummessig er behovet for fagarbeidere relativt lavt sammenlignet med flertallet av de øvrige sentrale næringene i Østfold.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.5.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Håndverk, design og produktutvikling:

DT1 – Ikke tilby utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling i Østfold

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser gjennom å tilby flere elever sitt førstevalg (i dag; lav søkning, lav oppfyllingsgrad, lav andel elever får innfridd sitt førstevalg og svært få formidles til læreplass)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ved kjøp av plasser i andre fylker kan det bli lang reisevei for elever som ønsker dette utdanningstilbudet.
- Færre kvalifiserte fagarbeidere i søm- og motebransjen.
- Østfold-elever mister muligheten til å utdanne seg i tradisjonelle håndverksfag som tekstil, tre- og metallarbeid.
- Tap av mangfold i utdanningstilbudet.
- Mister arenaer for samarbeid med relevant kultur- og næringsliv.
- Mulig økt sannsynlighet for at færre elever fullfører og består.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressursene.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Tap av bevissthet om bærekraft og gjenbruk.
- Lokalsamfunnet mister en aktør som bidrar til bærekraftig utvikling og kulturlivet.
- Sviktende rekruttering til små håndverksfag og bedrifter.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser nevnt for de ansatte.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Tap av profesjonsfellesskap og faglige nettverk.
- Mulig overtallighet.

PRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Ledige lokaler kan potensielt brukes til andre utdanningstilbud og kan muliggjøre samling av Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign på Glemmen vgs.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Dagens lokaler er godt tilpasset dagens bruk.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Kjøp av elevplasser i andre fylker (Akershus eller Oslo)
- Kjøp av elevplasser ved private videregående skoler (Plus-skolen og Møbelsnekkerskolen)

Økonomisk vurdering

Ved avvikling av tiltaket er forventet årlig innsparing 3,3 mill. kr.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet og til omdisponering av arealer.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket vil innebære et redusert mangfold i utdanningstilbudet i Østfold og kan ha negative konsekvenser for lokale håndverksbedrifter, i tillegg til at det kan føre til overtallighet blant ansatte.

Sett i lys av lav søkning og svært lavt antall elever som søker og formidles til læreplass, vil tiltaket samlet sett kunne bidra til at fylkeskommunen kan utnytte ressursene mer effektivt.

Basert på konsekvensvurderinger, mønster og tall i faktagrunnlaget og etter en samlet vurdering, anbefales følgende:

- **Utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling avvikles i Østfold.**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 3,3 mill. Omstillings- og tilpasningsutgifter kan redusere den økonomiske gevinsten på kort sikt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.6 Idrettsfag (ID)

5.6.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått
Vg1	Idrettsfag	Askim	30	45	30	150 %	100 %	90 %	93 %
Vg1	Idrettsfag	Frederik Ii	84	74	78	88 %	93 %	83 %	91 %
Vg1	Idrettsfag	Halden	30	48	31	158 %	102 %	92 %	97 %
Vg1	Idrettsfag	Kalnes	30	25	27	82 %	88 %	79 %	87 %
Vg1	Idrettsfag	Kirkeparken	60	103	60	171 %	100 %	94 %	94 %
Vg1	Idrettsfag	St. Olav	56	64	56	114 %	99 %	82 %	93 %
Vg1	Idrettsfag,toppidrett	St. Olav	30	59	29	195 %	95 %	98 %	82 %
Vg2	Idrettsfag	Askim	30	31	30	102 %	100 %	100 %	98 %
Vg2	Idrettsfag	Frederik Ii	84	79	79	93 %	93 %	99 %	85 %
Vg2	Idrettsfag	Halden	30	31	30	102 %	100 %	100 %	97 %
Vg2	Idrettsfag	Kalnes	30	24	25	80 %	82 %	96 %	85 %
Vg2	Idrettsfag	Kirkeparken	60	64	60	107 %	100 %	100 %	92 %
Vg2	Idrettsfag	St. Olav	57	54	56	95 %	97 %	95 %	75 %
Vg2	Idrettsfag,toppidrett	St. Olav	30	26	25	85 %	83 %	98 %	93 %
Vg3	Idrettsfag	Askim	31	28	28	92 %	92 %	100 %	85 %
Vg3	Idrettsfag	Frederik Ii	84	82	82	98 %	97 %	100 %	88 %
Vg3	Idrettsfag	Halden	30	26	27	87 %	90 %	96 %	94 %
Vg3	Idrettsfag	Kalnes	30	22	23	73 %	75 %	98 %	78 %
Vg3	Idrettsfag	Kirkeparken	60	64	61	106 %	101 %	100 %	94 %
Vg3	Idrettsfag	St. Olav	56	53	54	94 %	96 %	96 %	86 %
Vg3	Idrettsfag,toppidrett	St. Olav	30	25	24	83 %	80 %	100 %	98 %

Mønster

Det er generelt god søkning til dette utdanningsprogrammet. Ved enkelte skoler er det svært god søkning (St. Olav, Kirkeparken, Halden og Askim). Ved Kalnes og Frederik II vgs er det en undersøkning til Vg1 på hhv 18% og 12%). Lavest søkertall er det til Vg3 ved Kalnes vgs (73%). Oppfyllingsgraden er med unntak av Kalnes, også generelt god på Vg1, men noe mer variert på Vg2 og Vg3-nivå.

Andelen som fullfører og består varierer noe mellom skolene. Den laveste andelen er på 75% på Vg2 Idrettsfag ved St. Olav vgs. Lavest andel fullført og bestått de tre nivåene sett under ett er Idrettsfag på Kalnes vgs med henholdsvis 87% på Vg1, 85% på Vg2 og 78% Vg3).

DRØFTINGSGR

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Landet uten Oslo 2023)

Kr 95 485

5.6.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Det er behov for idrettslærere, trenere, instruktører og aktivitetsledere i skoler, barnehaver, lag og foreninger, samt personlige trenere og instruktører på helsestudioer og i private treningssentre og andre institusjoner. Det er en rekke ledige stillinger innen idrett i Østfold, inkludert roller som trenere, instruktører og administrativt personale. Flertallet av disse yrkene krever imidlertid kompetanse utover videregående skole, med unntak av trenere og instruktører for barn og unge på fritids- og klubbnivå.

5.6.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Idrettsfag:

ID1 – Samle Idrettsfag på færre skoler og/eller redusere det totale antallet elevplasser

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Sammenslåing kan skape større fagmiljøer og potensielt øke kvaliteten på opplæringen ved å samle flere lærere med ulik kompetanse. • Kostnadseffektivitet kan oppnås ved sammenslåing gjennom større grupper på programfag og aktiviteter. • Elevene kan få bredere opplæringstilbud. • Ved å redusere antall elevplasser kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte (mer kostbart utdanningstilbud enn studiespesialisering). Negative konsekvenser / risikovurdering: • Færre skoler og elevplasser vil redusere elevenes sjanse til å få sitt førstevalg oppfylt, noe som kan føre til dårligere motivasjon og resultater. • Lang reisevei kan føre til at færre elever fullfører og består. • Mange vil miste muligheten til å gå idrettsfag, særlig de med lavere karaktersnitt. • Fare for mer teoritung skolehverdag for flere elever.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser.
- Flere elever kan kanskje velge yrkesfag, noe som er etterspurt i samfunnet

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kan ha negative effekter på tilgang til instruktører og trenere i idretten.
- Skoler med idrettsfag har en viktig rolle i lokalsamfunnet, og sentralisering vil kunne svekke denne rollen.
- Privatskoler vil få sterkere posisjon, og flere som ikke har råd til private tilbud vil miste sitt offentlige tilbud på idrettsfag.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljøer kan gi muligheter for profesjonell utvikling og erfaringsutveksling.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Sammenslåing vil kunne føre til overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Sammenslåing kan frigjøre midler og lokaler til andre utdanningstilbud.
- Utvidelse av idrettsfagstilbudet vil kunne utnytte idrettsfasiliteter bedre på enkelte skoler.
- Bedre fasiliteter kan bidra til bedre kapasitet og kvalitet i kroppsøvingsfaget.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for lavere utnyttelsesgrad av lokaler.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Sikre et idrettsinnrettet opplæringstilbud i alle deler av fylket.
- Opprette tilbud på studiespesialisering med innretning mot fag fra idrettsfag etter følgende modell:
  - Vg1: 30t/u ST + 5t/u fra SF-utdanningsprogram
  - Vg2: 30t/u ST inkludert 5t/u fra SF-utdanningsprogram
  - Vg3: 30t/u ST inkludert 5t/u fra SF-utdanningsprogram

Økonomisk vurdering

Reduksjon i antallet klasser og elevplasser for Idrettsfag i Østfold gir en årlig besparelse på 2,5 mill. kr pr. klasse.

Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan gi noen elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Sammenslåing kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Positive konsekvenser ved sammenslåing av idrettsfag inkluderer økonomisk innsparing og større fagmiljøer. Dette kan øke kvaliteten på opplæringen, og gi bedre utnyttelse av idrettsfasiliteter på enkelte skoler.

Negative konsekvenser ved sammenslåing kan medføre lengre reisevei for enkelte elever, med fare for at færre elever fullfører og består.

En stor reduksjon i elevplasser vil gi en betydelig økonomisk effekt, forutsatt at elevene da velger studiespesialisering som en erstatning for idrettsfag. Imidlertid viser søkertall at tiltaket vil innebære at færre elever kommer inn på sitt førsteønske. Lokalt idretts- og foreningsliv kan også miste miste viktige rekrutteringskilder. Sett i lys av andel fullført og bestått, er det også en fare for at tiltaket vil kunne bidra til at færre fullfører og består.

Basert på faktagrunnlaget, med særlig vekt på kostnad pr. elev og arbeidslivets behov, anbefales følgende:

- **Antall klasser pr. trinn på hver av de videregående skolene som har idrettsfag, reduseres til én parallell.**
- **Toppidrettstilbudet på St. Olav opprettholdes.**
- **Tilbudet om idrettsfag på Kalnes vgs avvikles.**

Den samlede økonomiske effekten på reduserte klassereduksjoner utgjør kr 30 mill på helårsbasis.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.7 Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)

5.7.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	IT og medieproduksjon	Glemmen	45	71	47	157 %	104 %	82 %	66 %				
Vg1	IT og medieproduksjon	Halden	30	20	28	67 %	92 %	67 %	85 %				
Vg1	IT og medieproduksjon	Kirkeparken	30	35	31	115 %	102 %	74 %	92 %				
Vg1	IT og medieproduksjon	Mysen	30	32	28	107 %	93 %	96 %	72 %				
Vg2	Informasjonsteknologi	Glemmen	23	18	17	80 %	76 %	91 %	94 %	12	71 %	9	75 %
Vg2	Informasjonsteknologi	Halden	15	13	12	83 %	77 %	91 %	82 %	5	43 %	3	60 %
Vg2	Informasjonsteknologi	Kirkeparken	15	15	17	100 %	110 %	85 %	86 %	3	18 %	3	100 %
Vg2	Informasjonsteknologi	Mysen	15	17	16	113 %	103 %	100 %	93 %	8	52 %	8	100 %
Vg2	Medieproduksjon	Glemmen	15	13	15	83 %	100 %	73 %	83 %	6	40 %	3	50 %
Vg2	Medieproduksjon	Halden	15	18	16	120 %	103 %	97 %	81 %	8	52 %	4	50 %
Vg2	Medieproduksjon	Kirkeparken	15	16	15	107 %	97 %	100 %	93 %	4	28 %	2	50 %
Vg2	Medieproduksjon	Mysen	15	9	10	60 %	63 %	89 %	87 %	4	42 %	4	100 %

Mønster på Vg1

Det er svært høy søkning til Vg1 Informasjonsteknologi og medieproduksjon ved alle skoler med unntak av Halden vgs. Oppfyllingsgraden er også i snitt høy ved alle skoler. Det er store variasjoner mellom skolene med tanke på andelene elever som har dette utdanningsprogrammet som førsteønske. Lavest andel er det ved Halden vgs hvor 67% av de inntatte har IT og informasjonsteknologi som sitt første ønske. Høyest andel med inntatte til førsteønske har Mysen vgs med 96%. Også når der gjelder andelen av elever som fullfører og består er det store variasjoner mellom de ulike skolene. Lavest andel er det ved Glemmen og Mysen vgs (hhv 66% og 72%). Høyest andel elever som fullfører og består har Kirkeparken med 92%.

Mønster på Vg2 og formidling til læreplass

Det er god søkning til Vg2-tilbudene ved flertallet av skolene. Lavest søkning er det til Vg2 Medieproduksjon ved Mysen vgs. Også ved Glemmen vgs er det lav søkning til Vg2 (hhv 80% på Informasjonsteknologi og 83% på Medieproduksjon). Dette til tross for at Vg1-tilbudet på Glemmen vgs er det best søkte tilbudet i Østfold blant de skolene som tilbyr dette utdanningsprogrammet. Andelen fullført og bestått varierer mellom skolene, men ligger i snitt på 87% skolene sett under ett. Høyest andel fullført og bestått er det ved programområdet Informasjonsteknologi ved Glemmen og Mysen (hhv 94% og 93%) samt Medieproduksjon ved Kirkeparken (93%).

Det er gjennomgående svært lav søkning til læreplass på alle programområder og skoler. I snitt er det noe lavere andel som søker læreplass innenfor programområdet Medieproduksjon sammenlignet med Vg2 Informasjonsteknologi. Høyest andel som søker læreplass er det på Informasjonsteknologi på Glemmen (71%). Lavest andel er det på Informasjonsteknologi og Medieproduksjon på Kirkeparken (hhv 18% og 28%).

DRØFTINGSGRUNNLAG

Kostnad pr. elev (KOSTRA / ØSTFOLD 2023)

Kr 111 499

5.7.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Bedrifter har behov for IKT-kompetanse innenfor flere områder. Kunstig intelligens, digital sikkerhet, kommunikasjon og samarbeid på digitale plattformer, er det bedrifter etterspør i størst grad. Kompetanse er også bedriftenes største utfordring for å ta kunstig intelligens i bruk. Behovet for KI-kompetanse er stort, og det er grunn til å anta at behovet vil øke.

Medieproduksjonsutdanningen er rettet mot tre fagutdanninger. Innholdsproduksjonsfaget, medieteknikkfaget og mediedesignfaget. Medieteknikkbransjen har et stort behov for fagarbeidere, særlig innenfor kultur- og underholdningsbransjen er det stor etterspørsel etter arbeidskraft. Det forventes også økende etterspørsel etter arbeidskraft med kompetanse innenfor mediedesign i forhold til utvikling av ny design, nye konsepter og nye kommunikasjonsplattformer. Både offentlige og private bedrifter ser behovet for denne type kompetanse og dermed også lærlinger for senere ansettelse.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.7.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Informasjonsteknologi og medieproduksjon:

IM1 – Samle utdanningsprogrammet IT og medieproduksjon på færre skoler og/eller redusere samlet antall elevplasser

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større fagmiljø • Høyere kvalitet på opplæring grunnet større kompetansespenn hos lærere. • Flere paralleller på skolene. • Bedre, mer og mer oppdatert utstyr og læremidler. • Mulighet for tryggere overganger mellom Vg1 og Vg2. • Bedre forutsetninger for formidling til læreplass. • Ved å redusere antall elevplasser; mer motiverte elever med færre som får tilbudet som andre eller tredjevalg. • Større elevgruppe og flere sosiale muligheter. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lengre reisevei med fare for større skysskostnader og lengre skoledager for elevene. Lengre reisevei kan bidra til at færre fullfører og består. • Ved færre elevplasser vil færre elever kunne få innfridd sitt førsteønske. • Sårbare elever kan oppleve utrygghet ved å måtte forlate kjente miljøer. • Samling på færre skoler kan føre til utfordringer med å skaffe tilstrekkelig antall praksisplasser. • Fare for redusert kontakt med lokalt næringsliv i alle deler av fylket.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser. • Næringslivet får færre skoler å forholde seg til. • Bedre dimensjonering i forhold til tilgjengelige læreplasser. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lokalt næringsliv kan miste tilgang på elever og arbeidskraft. • Redusert mulighet for samarbeid med lokale bedrifter. • Økte kostnader knyttet til transport og spesialskyss.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større og sterkere fagmiljø.
- Større tilgang til kvalifiserte vikarer ved fravær.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig overtallighet.
- Mulig lengre reisevei for ansatte.
- Redusert fagmiljø ved færre ansatte.
- Tap av profesjonsfellesskap og faglige nettverk.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Mulighet for omdisponering av lokaler.
- Mer effektiv bruk av spesialrom og utstyr.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kostnader til ombygging av lokaler.
- Spesialrom kan stå ubrukt om tilbudet flyttes.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere tilpasning av kollektiv-/skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Etablere forpliktende samarbeid med lokalt næringsliv for å opprettholde kontakt med det lokale arbeidsmarkedet.

Økonomisk vurdering

Tilbudene med lavets oppfyllingsgrad og høyest kostnader pr elevplass i dag er Vg2 Informasjonsteknologi ved Glemmen og Halden, samt vg2 medieproduksjon på Mysen. En samling av tilbudet gir grunnlag for stordriftsfordeler med mer effektiv utnyttelse av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallige og kan gi en del elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Ombygging/omdisponering av eksisterende spesialrom vil innebære utgifter.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Samling av utdanningsprogrammet Informasjonsteknologi og medieproduksjon kan styrke fagmiljøet og tilby elevene bedre tilgang til utstyr og læreplasser. Samtidig kan det gi en positiv økonomisk effekt. Det kan imidlertid føre til lengre reisevei for elever og ansatte, redusert tilgang på kvalifisert arbeidskraft i lokale nærmiljøer, og svekke det lokale tilbudet til elever.

Det har vært vurdert å samle tilbudet både på færre skoler og å samle Vg2-tilbudet på ulike skoler. Basert på mønstre og tall i faktagrunnlaget, skolenes konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering anbefales følgende:

- **Utdanningsprogrammet Informasjonsteknologi og medieproduksjon avvikles i Halden.**
- **Reduseres med en klasse Vg2 Informasjonsteknologi i Fredrikstad.**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 8,5 mill. Til fradrag for dette kan komme utgifter til omdisponering av arealer og midlertidig overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.8 Kunst, design og arkitektur (KD)

5.8.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått
Vg1	Kunst, design og arkitektur	Glemmen	60	80	57	133 %	95 %	90 %	92 %
Vg1	Kunst, design og arkitektur	Kirkeparken	30	49	30	162 %	98 %	88 %	81 %
Vg2	Kunst, design og arkitektur	Glemmen	60	53	54	88 %	90 %	97 %	83 %
Vg2	Kunst, design og arkitektur	Kirkeparken	30	29	29	97 %	97 %	100 %	79 %
Vg3	Kunst, design og arkitektur	Glemmen	60	53	51	88 %	85 %	100 %	86 %
Vg3	Kunst, design og arkitektur	Kirkeparken	30	26	26	85 %	85 %	100 %	78 %

Mønster:

Det er svært høy søkning og høy oppfyllingsgrad ved begge skolene som har dett tilbudet på Vg1. Oppfyllingsgraden er høy på Vg1, men faller på Vg2 og Vg3. Andelen som fullfører og består varierer mellom de to skolene. Kirkeparken har en vesentlig lavere andel av elever som fullfører og består. Dette gjelder på alle tre nivåene.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Østfold 2023)

Kr 99 534

5.8.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Det er etterspørsel etter fagfolk som arkitekt, interiørarkitekt, grafiske designer og produktdesigner. Disse yrkene er viktige for både private og offentlige prosjekter, inkludert byutvikling og renovering. Flertallet av disse yrkene krever imidlertid kompetanse utover videregående skole.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.8.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Kunst, design og arkitektur:

KD1 – Samle utdanningsprogrammet Kunst, design og arkitektur på én skole og/eller redusere antall elevplasser

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Høyere karaktersnitt og enda mer motiverte elever. • Styrket og samlet kompetanse for elever. • Større fagmiljø med mulig enda bedre tilgang til utstyr (god tilgang på spesialrom og fasiliteter på begge skoler også i dag). • Ved å redusere antall elevplasser kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lengre reisevei med fare for større skysskostnader og lengre skoledager for elevene. Lengre reisevei kan bidra til at færre fullfører og består. • Færre elever får innfridd sitt førsteønske, spesielt de med svakere karakterer. • Fare for mer teoritung skolehverdag for flere elever. • Programfagsbredden reduseres for elever på studiespesialisering.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Større og mer robuste fagmiljøer gir høyere kvalitet på opplæringen. • Legger til rette for større samarbeid med lokalt arbeidsliv og kulturinstitusjoner. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Færre elever vil få mulighet til å utvikle sine kreative evner. • Færre elever vil få tilbud om et utdanningstilbud som har stort fokus på bærekraftig problemløsning og nyskapning. • Fare for færre rekrutteringsmuligheter for lokalt næringsliv og kulturliv.
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større fagmiljøer vil styrke kompetanse og nettverk. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Mulig lengre reisevei for ansatte. • Fare for overtallighet ved reduksjon av elevplasser.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Stordriftsfordeler ved samling av utdanningsprogrammet.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ombygging vil kreve betydelige kostnader.
- Fare for at erfaringstilpassede bygg kan få dårligere utnyttelsesgrad ved å fjerne tilbudet fra én av skolene.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Sikre transportordninger for elever med lang reisevei.
- Opprettholde et bredt utvalg av fag, særlig innenfor estetiske fag, for å sikre en variert og helhetlig utdanning.
- Samarbeide med lokalt næringsliv og kulturinstitusjoner for å sikre fortsatt rekruttering og relevant arbeidslivstrening for elevene.

Økonomisk vurdering

Vg1-tilbudene på begge skoler har god oppfylllingsgrad, svakere på vg2 og særlig vg3.

En samling av tilbudet gir grunnlag for stordriftsfordeler med mer effektiv utnyttelse av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallige (ved reduksjon av antall elevplasser) og kan gi en del elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Ombygging/omdisponering av eksisterende spesialrom vil innebære betydelige utgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Samling av utdanningsprogrammet kan føre til større og mer robuste fagmiljøer samt økt samarbeid mellom skole og arbeidsliv.
På motsatt side vil lang reisevei og reduksjon i antall elevplasser kunne frata mange elever muligheten til å velge KDA, særlig de med lavere karakterer eller sårbare grupper. Kreative fag risikerer å bli svekket, og lokalt nærings- og kulturliv kan miste viktige rekrutteringskilder. Det er også en fare for at tiltaket vil kunne bidra til at færre fullfører og består.

Basert på faktagrunnlaget, med særlig vekt på kostnad pr. elev og arbeidslivets behov, anbefales følgende:

- **Kunst, design og arkitektur reduseres fra to til én parallell (3 klasser) på Glemmen vgs.**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 8 mill. Midlertidig overtallighet kan redusere den økonomiske gevinsten på kort sikt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.9 Medier og kommunikasjon (ME)

5.9.1 Fakta

Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått
Medier og kommunikasjon	Glemmen	60	49	56	81 %	93 %	71 %	86 %
Medier og kommunikasjon	Mysen	30	21	25	68 %	83 %	74 %	81 %
Medier og kommunikasjon	Glemmen	60	49	49	81 %	81 %	100 %	86 %
Medier og kommunikasjon	Mysen	30	18	18	60 %	60 %	100 %	75 %
Medier og kommunikasjon	Glemmen	60	46	46	77 %	77 %	100 %	83 %
Medier og kommunikasjon	Mysen	30	15	15	50 %	48 %	100 %	87 %

Mønster:

Det er lav søkning til Medier og kommunikasjon sammenliknet med alle andre studieforberedende tilbud i Østfold. Lavest er søkningen til Mysen vgs (hhv 68% på Vg1, 60% på Vg2 og 50% på Vg3). Andelen av elever som har dette utdanningsprogrammet som sitt førsteønske, er lav på Vg1 sammenlignet med øvrige studieforberedende tilbud i fylket. Oppfyllingsgraden er også lav, særlig på Vg2 og Vg3. Andelen elever som fullfører og består er middels høy og omtrent på samme nivå som Kunst, design og arkitektur. Lavest andel av elever som fullfører og består er å finne på Vg2 ved Mysen vgs hvor 25% av elevene ikke fullfører og består.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Østfold 2023)

Kr. 100 255

5.9.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

NAVs bedriftsundersøkelse for 2024 viser at arbeidsmarkedet innen informasjon og kommunikasjon er i relativt god balanse, men det er forventet at kunstig intelligens vil ha innvirkning på behovet i årene fremover. Hvordan dette vil kunne påvirke behovet for arbeidskraft er usikkert, men det er rimelig å anta at både volum og hvilken type kompetanse som etterspørres vil endres.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.9.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Medier og kommunikasjon:

ME1 – Samle utdanningsprogrammet Medier og kommunikasjon på én skole og/eller redusere antall elevplasser

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Styrket fagmiljø ved å samle tilbudet.
- Større elevgruppe gir flere sosiale muligheter.
- Spesialiserte rådgivere kan forbedre informasjonen om fagkretsen.
- Bedre tilgang til utstyr og ressurser.
- Reduksjon av elevplasser kan gi mer motiverte elever ved færre som har det som 2. eller 3. valg.
- Ved å redusere antall elevplasser kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte
- Legger til rette for større samarbeid med lokalt arbeidsliv og kulturinstitusjoner.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre reisevei og lengre skoledager kan redusere fullføringsgrad og i tillegg resultere i lavere søkning.
- Mindre tilhørighet til nærmiljøet og lokalt arbeidsliv.
- Færre valgmuligheter og elever som får sitt førstevalg.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Styrket samarbeid med lokale bedrifter.
- Større og mer robuste fagmiljøer gir høyere kvalitet på opplæringen.
- Legger til rette for større samarbeid med lokalt arbeidsliv og kulturinstitusjoner.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Færre elever vil få mulighet til å utvikle sine kreative evner.
- Fare for færre rekrutteringsmuligheter for lokalt næringsliv og kulturliv.
- Større avstand mellom skole og lokalt arbeidsliv.
- Økte skoleskysskostnader.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Sterkere fagmiljø og flere samarbeidsmuligheter.
- Større muligheter for spesialisering og utvikling.
- Bedre tilgang til vikarer ved fravær.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for overtallighet ved reduksjon.
- Mulig lengre reisevei for noen ansatte.
- Ved reduksjon; mindre muligheter for spesialisering i en mindre avdeling.
- Ved reduksjon; færre samarbeidsmuligheter og tilgang til vikarer.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av verksteder og spesialrom.
- Rasjonell bruk av dyrt utstyr med en større elevmasse

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Spesialrom på avgiverskoler kan bli stående ubrukt.
- Ombygging eller nybygg ved mottakerskolen vil kreve tid og ressurser.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.

Økonomisk vurdering

Tilbudene ved Mysen (særlig) og Glemmen har generelt lav oppfyllingsgrad og dermed høye utgifter pr elevplass. En samling av tilbudet gir grunnlag for stordriftsfordeler med mer effektiv utnyttelse av personalressurser, arealer og utstyr.

Potensielle besparelser knyttet til de to tiltakene som anbefales vurdert nærmere er følgende:

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallige (ved reduksjon av antall elevplasser) og kan gi en del elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Ombygging/omdisponering av eksisterende spesialrom vil innebære utgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Samlokalisering av utdanningsprogrammet for Medier og kommunikasjon kan styrke fagmiljøet, gi bedre tilgang til utstyr og ressurser, samt forbedre samarbeid med næringslivet. På den andre siden, kan lengre reisevei, redusert tilhørighet til lokalt arbeidsliv, og færre valgmuligheter for elever ha negativ påvirkning, spesielt for sårbare elevgrupper. Ansatte kan oppleve både bedre samarbeidsmuligheter og usikkerhet med tanke på fare for overtallighet og lengre reisevei.

Ved reduksjon i tilbudet risikerer kreative fag å bli svekket, og lokalt nærings- og kulturliv kan miste viktige rekrutteringskilder. Det er også en fare for at tiltaket vil kunne bidra til at færre fullfører og består.

Basert på faktagrunnlaget, med særlig vekt på kostnad pr. elev og arbeidslivets behov, anbefales følgende:

- **Medier og kommunikasjon reduseres fra to til én parallell (3 klasser) på Glemmen vgs.**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 6,5 mill. Til fradrag for dette kommer utgifter til ombygging/omdisponering av eksisterende spesialrom. Midlertidig overtallighet kan redusere den økonomiske gevinsten på kort sikt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.10 Musikk, dans og drama (MD)

5.10.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått
Vg1	Musikk, dans og drama	Kirkeparken	30	27	30	90 %	98 %	83 %	92 %
Vg1	Musikk, dans og drama	Halden	25	12	12	46 %	49 %	84 %	69 %
Vg1	Musikk, dans og drama	Askim	15	15	11	100 %	75 %	93 %	90 %
Vg1	Musikk, dans og drama	Greåker	30	49	30	163 %	100 %	98 %	86 %
Vg2	Dans	Kirkeparken	15	12	12	80 %	80 %	100 %	100 %
Vg2	Musikk	Kirkeparken	15	16	15	103 %	100 %	100 %	97 %
Vg2	Drama	Halden	15	7	7	43 %	43 %	100 %	73 %
Vg2	Musikk	Halden	10	6	5	55 %	50 %	100 %	70 %
Vg2	Musikk	Askim	15	15	16	100 %	107 %	97 %	76 %
Vg2	Musikk	Greåker	30	29	28	97 %	93 %	100 %	91 %
Vg3	Dans	Kirkeparken	15	13	13	83 %	83 %	100 %	88 %
Vg3	Musikk	Kirkeparken	15	14	14	93 %	93 %	100 %	82 %
Vg3	Drama	Halden	15	6	7	40 %	43 %	92 %	92 %
Vg3	Musikk	Halden	10	6	6	55 %	55 %	100 %	64 %
Vg3	Musikk	Askim	15	13	13	83 %	87 %	100 %	88 %
Vg3	Musikk	Greåker	30	29	29	95 %	95 %	100 %	93 %

Mønster:

Ved fire av seks skoler som har dette tilbudet, er det en betydelig undersøkning til Vg1. Lavest antall primærsøkere er det til Musikk, dans og drama ved Halden vgs, hvor det i snitt er 12 primærsøkere (37%) til 25 elevplasser. De to øvrige skolene (Greåker vgs og Kirkeparken vgs) har en betydelig oversøkning. Vg2-tilbudene har en varierende andel av primærsøkere, men søkningen er generelt lav (med unntak av Greåker og Kirkeparken vgs). Oppfyllingsgraden er lav ved fem av seks skoler og særlig lav (33% på Vg1) ved Halden vgs på alle tre nivåer.

Andelen som fullfører og består er varierende. Kirkeparken er den skolen som har den høyeste andelen av elever som fullfører og består (hhv 96% på Vg1, 98,5% på Vg2 og 85% på Vg3. Den laveste andelen elever som har fullført og bestått har Halden vgs. (hhv 68% på Vg1, 71,5% på Vg2 og 78% på Vg3)

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Landet uten Oslo 2023)

Kr. 157 829

DRØFTINGSGRUNN

5.10.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Det er et visst behov for ansatte innen musikk, dans og drama i Østfold, men det kan variere avhengig av spesifikke prosjekter, skoler og kulturinstitusjoner. Teatre, kulturhus og musikkfestivaler i Østfold kan ha behov for profesjonelle innen musikk, dans og drama. Dette inkluderer roller som skuespillere, dansere, musikere, koreografer og regissører.

5.10.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Musikk, dans og drama:

MD1 – Samle Musikk, dans og drama på færre skoler og/eller redusere antall elevplasser

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større fagmiljø kan gi mer fleksibilitet i samspillsundervisning. • Samling av MD-elever kan potensielt gi større læringsmiljø og mer variasjon i prosjekter og konserter. • Mulighet for økt kvalitet i opplæringen gjennom større elevgrupper og flere lærere med ulik kompetanse. • Ved å redusere antall elevplasser kan man utnytte fylkeskommunens ressurser på en mer effektiv måte. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lengre reisevei kan føre til færre elever fullfører og består samt at elever velger bort MD-tilbudet. • Færre elever får innvilget sitt førsteønske. • Ved redusert antall elevplasser vil samspillsmuligheter og utvikling av talenter innen musikk og scenekunst kunne bli svekket.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Fare for svekket lokalt kulturliv, da mange MD-elever bidrar i lokale kulturarrangementer, kor, korps og teater. • Tap av verdifull kompetanse som rekruttering til videre utdanning innen kunst- og kulturfag.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større miljøer kan gi bedre faglige fellesskap og utvikling av spisskompetanse.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulighet for overtallighet blant ansatte og lengre reisevei.
- Nedbygging av eksisterende profesjonsfellesskap kan svekke det faglige miljøet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av klasserom og spesialrom som kan brukes til andre utdanningsprogrammer.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Spesialrom for musikk, dans og drama vil kunne stå ubenyttet og kan være kostnadskrevende å omdisponere til annet bruk.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Sikre gode kollektivtilbud og transportordninger for elever som får lengre reisevei.
- Opprette samarbeid med lokale kulturskoler og kulturinstitusjoner for å opprettholde elevenes tilknytning til lokalmiljøet.

Økonomisk vurdering

Det er særlig tilbudet i Halden som har lav oppfyllingsgrad i klassene og dermed høye utgifter pr elevplass. En samling av tilbudet gir grunnlag for stordriftsfordeler med mer effektiv utnyttelse av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallige (ved reduksjon av antall elevplasser) og kan gi en del elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Ombygging/omdisponering av eksisterende spesialrom vil innebære betydelige utgifter.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Samlingen av Musikk, dans og drama på færre skoler kan gi faglige fordeler som større elevgrupper og økt faglig bredde. Ved å samle tilbudet og samtidig redusere antall elevplasser vil det også gi betydelige økonomiske innsparinger. På den andre siden vil mange elever, spesielt i distriktene, få lengre reisevei og dermed ikke velge Musikk, dans og drama. Dette kan føre til lavere motivasjon, flere som faller fra, og svekket lokalt kulturliv. Dagens søkertall viser at de som søker MD på Greåker vgs i svært liten grad har MD ved de andre skolene som sitt andrevalg.

Ved å redusere antall elevplasser risikeres i tillegg overtallighet og/eller lengre arbeidsreiser, noe som kan påvirke både arbeidsmiljø og profesjonsfellesskap negativt. I tillegg vil spesialrom kunne stå ubenyttet og være kostnadskrevende å omdisponere til annet bruk.

I arbeidet er ulike alternativer til samling og reduksjon av samlet elevtall vurdert. Undervisningslokalene på både Askim, Kirkeparken og Halden har nye og spesialtilpassede arealer som er kostnadskrevende å bygge om til andre formål. På Greåker vgs er det høye søkertall og 100% oppfylling i tillegg til at praktisk talt alle inntatte elever kommer inn på sitt førsteønske. I tillegg viser konsekvensvurderingene at et slikt tilbud på ulike måter har stor betydning for lokalt kulturliv.

Basert på konsekvensvurderingene og etter en helhetlig vurdering anbefales følgende:

- **Dagens fire utdanningstilbud innenfor Musikk, dans og drama opprettholdes.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.11 Naturbruk (NA)

5.11.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Naturbruk	Kalnes	105	86	87	82 %	83 %	91 %	88 %				
Vg2	Fiske og fangst	Kalnes	15	6	5	40 %	33 %	100 %	100 %	2	40 %	0	0 %
Vg2	Heste- og dyrefag	Kalnes	36	28	29	78 %	81 %	93 %	92 %	6	21 %	3	50 %
Vg2	Landbruk og gartnernæring	Kalnes	25	25	26	100 %	104 %	90 %	90 %	0	0 %	0	
Vg2	Skogbruk	Kalnes	8	6	5	75 %	63 %	100 %	80 %	0	0 %	0	
Vg3	Landbruk	Kalnes	15	6	6	37 %	37 %	100 %	100 %				
Vg3	Studieforberedende naturbruk	Kalnes	30	20	19	65 %	62 %	100 %	88 %				

Mønster på Vg1

Utdanningstilbudet har en undersøkning på -18% og en oppfyllingsgrad på 83%. Andelen som fullfører og består er relativt høy.

Mønster på Vg2 og formidling til læreplass

Det er generelt lav søkning og lav oppfølging til alle programområder med unntak av Landbruk og gartnernæring. Lavest søkning og oppfyllingsgrad er det på Vg2 Fiske og fangst (6 primærsøkere og 5 inntatte til 15 plasser). Andelen elever som fullfører og består Vg2 er middels høy. Svært få elever søker læreplass.

Mønster på Vg3

Det er svært lav søkning og oppfyllingsgrad til begge de to Vg3-tilbudene.

Kostnad pr. elev (KOSTRA Landet uten Oslo, 2023)

Kr 167.806

5.11.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Det er relativt liten mangel på arbeidskraft i Østfold innen jordbruk, skogbruk og fiske. Likevel er de som er sysselsatt innen sistnevnte bransje eldre enn gjennomsnittet, slik at vi med stor sannsynlighet vil se en del utskiftninger i arbeidsstyrken fremover. Samtidig er dette bransjer i endring både med tanke på bruk av ny teknologi og nødvendige tilpasninger knyttet til klima, miljø og det grønne skiftet. Dette gjør at det er en viss grad av usikkerhet om hvor stort volumbehovet for arbeidskraft denne næringen vil ha i årene fremover.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.11.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Naturbruk:

NA1 – Redusere antallet elevplasser på Vg1 Naturbruk

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser - nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold fylkeskommune, lav søkning ift antall elevplasser samt svært lav formidling til læreplass Negative konsekvenser / risikovurdering: • Færre valgmuligheter for elever. • Elever kan bli nødt til å flytte ut av Østfold eller søke private utdanningstilbud. • Færre elever som kan søke Vg2 kan føre til nedleggelse av Vg2-tilbud i Østfold. • Fare for mer teoritung skolehverdag for flere elever.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Synkende bevissthet og kunnskap om matproduksjon og bærekraftig naturforvaltning. • Færre unge med kompetanse innen primærnæringer og dyrehold.
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Ingen positive konsekvenser avdekket. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Mulighet for overtallighet
Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg
Positive konsekvenser: • Frigjør arealer til annet bruk. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Fare for lavere utnyttelsesgrad av opplæringsarenaer knyttet til naturbruk.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Skolen foreslår etablering av søkbare landslinjer innenfor naturbruk.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir en betydelig besparelse da det er det nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold og det er gjennomgående lav eller veldig lav oppfyllingsgrad i klassene.

Tiltaket vil kunne gi utgifter til overtallige. Opplæringsarenaer knyttet til Naturbruk vil kunne få lav utnyttelsesgrad ved en reduksjon.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket om å redusere antallet elevplasser på Vg1 Naturbruk kan medføre bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser sett i lys av at dette er det dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold. I tillegg er det lav søkning og svært lav formidling til læreplass.

Reduksjon av tilbudet kan føre til færre valgmuligheter for elevene i tillegg til at samfunnet kan oppleve redusert kompetanse innenfor primærnæringene. For ansatte kan tiltaket føre til overtallighet, og for skoleanlegg vil det kunne føre til lavere utnyttelse av fasiliteter.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget knyttet til både Vg1, Vg2 og Vg3, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales følgende tilbud på Vg1 Naturbruk:

- **1 klasse Vg1 Naturbruk mot studiekompetanse à 30 elevplasser**
- **1 klasse Vg1 Naturbruk innrettet mot Vg2 Landbruk og gartnernæring à 20 elevplasser**
- **1 klasse Vg1 Naturbruk tilrettelagt opplæring**

Ressurs for gjennomføring av Vg1 Naturbruk mot studiekompetanse legges inn med ordinær yrkesfaglig klasseressurs, men med 30 elever pr. klasse.

Den økonomiske effekten på klassekostnader av samlet reduksjon av antall elevplasser på Vg1 Naturbruk anslås til ca kr 6,5 mill på helårsbasis. Til fradrag fra dette kommer eventuelle utgifter til midlertidig overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

NA2 – Redusere antall elevplasser på Vg2 Heste- og dyrefag

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser - nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold fylkeskommune, lav søkning samt lav formidling til læreplass.
- Muligheter for at større andel av elevene som tas inn til Vg2 Heste- og dyrefag formidles til læreplass.
- Frigjøring av areal og kompetanse til stell og samvær med dyr for elever med individuelt tilrettelagt opplæringsbehov.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for færre lærlinger innenfor en voksende dyrenæring.
- Fare for færre som fullfører og består
- Færre elever med fagutdannelse innen heste- og dyrefag.
- Fare for mer teoritung skolehverdag for flere elever.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for redusert fagkompetanse til å ta vare på dyr.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulighet for overtallighet blant ansatte.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Omdisponering av lokaler til annet bruk.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ubrukte plasser til dyr vil kunne bidra til et mindre attraktivt læringsmiljø og mulig forfall av lokaler.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Hvis tiltaket likevel iverksettes, bør det vurderes å gå i dialog med bransjen for å få opprettet et opplæringskontor for å sikre flere lærlingeplasser.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering					
Tiltaket gir en betydelig besparelse da det er det nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold. Tiltaket kan medføre utgifter til overtallige					
Samlet vurdering og anbefaling					
Tiltaket vil kunne bidra til bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser og frigjøring av areal og kompetanse til stell og samvær med dyr for elever med individuelt tilrettelagt opplæringsbehov. Dette er i all hovedsak et studieforberedende opplæringstilbud i tillegg til at en liten andel av elevene har et tilrettelagt yrkesfaglig opplæringsløp. Som en konsekvens av dette, er det lav søkning og formidling til læreplass. For elevene vil tiltaket kunne resultere i at færre elever får innfridd sitt førsteønske. For ansatte innebærer tiltaket risiko for overtallighet og tap av fagkompetanse. Skoleanleggene vil også bli mindre brukt, noe som vil kunne føre til forfall og et mindre attraktivt læringsmiljø. Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales følgende: • **Vg2 Heste- og dyrefag avvikles som ordinært opplæringstilbud.** • **Elever på tilrettelagt opplæringstilbud som anbefalt i NA1, vil kunne innrettes mot Vg2 Heste- og dyrefag.** Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av avvikling av vg2 Heste og dyrefag å utgjøre ca kr 6 mill. Omstillings- og tilpasningsutgifter vil redusere den økonomiske gevinsten på kort sikt.					

DRØFTINGSGRUNNLAG

NA3 - Ikke tilby Vg2 Fiske og fangst

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser - nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold fylkeskommune og svært lav søkning og oppfyllingsgrad.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Elever fra blått naturbruk må flytte langt for å få tilsvarende tilbud; fiske og fangst tilbys bare på Kalnes vgs. sør for Strand kommune i Rogaland.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig svekket rekruttering til marine fagområder som er viktige for fremtidige yrker som yrkesfisker og marinbiolog.
- Redusert samarbeid med fiskerinæringen i ytre Oslofjord/Hvaler, som støtter blå linje.
- Mulige konsekvenser for tilbudet av norsk sjømat og bærekraftsmålene.
- Fare for mer teoritung skolehverdag for flere elever.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulighet for overtallighet

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Kostnadsbesparelser ved å avslutte leie av lokaler og hybler i Utgårdskilen.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ingen negative konsekvenser avdekket.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Inngå avtaler med sentrale bransjeaktører om full opplæring i bedrift.
- Kalnes vgs foreslår å søke om landslinjetilbud innenfor Vg2 Fiske og fangst. Med bakgrunn i at det er 14 videregående skoler i Norge som har dette tilbudet, og ingen har landslinjestatus, vurderes dette som et lite sannsynlig muliggjort tiltak forutsatt at tilbudet ikke får en særskilt innretning.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering					
Tiltaket gir en betydelig besparelse da det er det nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold. Oppfyllingsgraden i klassen er veldig lav, noe som medfører høye utgifter pr elevplass. Tiltaket vil kunne medføre utgifter til midlertidig overtallighet.					

Samlet vurdering

De positive konsekvensene ved å legge ned Vg2 Fiske og fangst er hovedsakelig knyttet til kostnadsbesparelser på leie av lokaler og totalt sett bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser. Elevene vil imidlertid få færre valgmuligheter dersom tilbudet avvikles og de som ønsker dette tilbudet må i så tilfelle reise relativt langt. Tiltaket vil også kunne føre til overtallighet.

Til tross for dette anses det som lite økonomisk bærekraftig å videreføre dette tilbudet i sin nåværende form. Det er få elever som søker tilbudet i dag, og opplæringsmodell «*Opplæring i bedrift – særløp 1+3*» (jf. ordliste i vedlegg 1) kan være en egnet løsning for å produsere minst tilsvarende antall fagarbeidere som i dag.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering anbefales følgende:

- **Dagens opplæringstilbud på Vg2 Fiske og fangst erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**
- **Det åpnes for at Kalnes vgs kan søke om landslinjetilbud innenfor fiske og fangst med særskilt miljøinnretning knyttet til Ytre Hvaler nasjonalpark innen nasjonal frist 1. februar 2025.**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 2 mill. Midlertidige utgifter til overtallighet kan komme. I tillegg kommer utgifter til støtte av opplæringen i bedrift.

DRØFTINGSGRUNNLAG

NA4 – Ikke tilby Vg2 Skogbruk

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser - nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold fylkeskommune, lav søkning, lav oppfyllingsgrad og ingen formidling til læreplass.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ikke mulig å ta utdanning innen skogbruk i Østfold.
- Fare for reduserte muligheter for å bygge opp kompetanse på bærekraftig skogbruk og biologisk mangfold i Østfold.
- Fare for mer teoritung skolehverdag for flere elever.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser.
- Lavere miljøbelastning på nærmiljøet til Kalnes vgs.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for redusert tilgang på kvalifisert arbeidskraft innen skogbruk.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kan bidra til overtallighet, men ansattes kompetanse er relevant for andre deler av naturbruk.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av lokaler til annet bruk.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig økte kostnader knyttet til forvaltning av skogeiendommen.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablere avtaler med sentrale bransjeaktører om full opplæring i bedrift
- Etablere tilbudet som landslinje for å sikre rekruttering til skogbruksfaget nasjonalt.
- Sikre alternative utdanningsløp i samarbeid med andre fylker, slik at elever fra Østfold kan få tilgang til skogbruksutdanning andre steder.
- Vurdere kortere kurs eller opplæring innen skogbruk som en del av eksisterende naturbruksfag.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir en betydelig besparelse da det er det nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold. Oppfyllingsgraden i klassen er lav, noe som medfører høye utgifter pr elevplass. Tiltaket vil kunne medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering

Tiltaket med å ikke tilby Vg2 Skogbruk kan bidra til bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser sett i lys av at det er et kostnadskrevende utdanningsprogram med lav søkning, lav oppfyllingsgrad og svært lav formidling til læreplass. Tilbudet er imidlertid nyetablert og det er vanskelig å vurdere bærekraften på lang sikt.

Ved nedleggelse av tilbudet vil elevene få færre valgmuligheter og de som ønsker dette tilbudet må reise langt. Tiltaket vil også kunne føre til overtallighet. Til tross for dette, anses det som lite økonomisk bærekraftig å videreføre dette tilbudet i sin nåværende form. Det er få elever som søker tilbudet i dag, og opplæringsmodell «*Opplæring i bedrift – særløp 1+3*» (jf. ordliste i vedlegg 1) kan være en egnet løsning for å produsere minst tilsvarende antall fagarbeidere som i dag.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering anbefales følgende:

- **Vg2 Skogbruk erstattes med tilpasset «opplæring i bedrift – særløp 1+3».**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 2 mill. Midlertidige utgifter til overtallighet kan komme. I tillegg kommer utgifter til støtte av opplæringen i bedrift.

DRØFTINGSGRUNNLAG

NA5 – Erstatte Vg3 Studieforberedende naturbruk med påbygg for å øke fleksibilitet for høyere oppfyllingsgrad

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Mulig bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mindre praksisnær og relevant opplæring for elever som har valgt naturbruk.
- Elevene vil kunne være dårligere rustet for videre studier på høyskoler og universiteter.
- Mindre relevant kompetanse for elever som ønsker å gå videre til studier innen studier innrettet mot bærekraft, selvforsyning og naturressursforvaltning.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- En liten samfunnsøkonomisk gevinst.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Redusert dybdekunnskap om praksisnære bærekrafts- og miljøspørsmål hos elevene.
- Fare for mindre fokus på innovasjon og teknologiutvikling i landbruket, som følge av mindre samarbeid med forskningsinstitusjoner som NMBU.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen nevnte positive konsekvenser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kan bidra til overtallighet og redusert fagmiljø.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av lokaler til andre formål.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mindre forsøk og forskningsprosjekter, noe som fører til en mer konvensjonell drift av skoleanleggene.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Hvis tiltaket gjennomføres, bør det vurderes å tilby alternative opplæringstilbud eller samarbeide med andre skoler eller institusjoner for å opprettholde noe av kompetansebyggingen innen naturbruk.
- Øke antall plasser på påbygningstilbudet for å sikre at elever som ønsker studiekompetanse fortsatt får dette.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering					
Tiltaket kam høyere oppfylllingsgrad og dermed lavere kostander pr elev. Tiltaket vil kunne medføre utgifter til midlertidig overtallighet.					

Samlet vurdering

Det er få positive effekter av tiltaket utover økt fleksibilitet som igjen kan bidra til høyere oppfyllingsgrad. Imidlertid er det flere negative konsekvenser, blant annet knyttet til elevenes forutsetninger for å starte på enkelte høyere utdanningstilbud samt at Østfoldsamfunnet kan gå glipp av sentral kompetanse i en viktig næring for fylket. Tilbudet slik det er i dag, har lav søkning og lav oppfyllingsgrad. Sett i lys av tiltak med reduksjon av antall elevplasser på Vg1, antas det å bli høyere karaktersnitt og større andel elever som tas inn på et 3-årig studieforberedende tilbud innenfor naturbruk. Dette antas igjen å bidra til høyere søkning og oppfyllingsgrad på Vg3 naturbruk. Under denne forutsetningen vil tiltaket ha liten økonomisk effekt.

Basert på en samlet vurdering anbefales følgende:

- **Dersom anbefaling i NA1 om å redusere antall elevplasser på Vg1 naturbruk vedtas, anbefales ikke tiltaket gjennomført.**

Dersom anbefaling i NA1 ikke vedtas, anbefales tiltaket gjennomført.

DRØFTINGSGRUNNLAG

NA6 – Ikke tilby Vg3 Landbruk

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser - nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold fylkeskommune, svært lav søkning og svært lav oppfyllingsgrad.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Elevene mister muligheten til å få en helhetlig utdanning innen landbruk.
- Et dårligere grunnlag for å overta gårdsbruk eller skaffe andre jobber knyttet til landbruket.
- Agronomutdanningen er verdsatt innen landbruksnæringen i Østfold, og å fjerne den vil ha negativ påvirkning.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Færre får muligheten til å utdanne seg til å drive gård, noe som kan bidra til utarming av yrket som gårdbruker.
- Agronomutdanning er allsidig og gir kompetanse som også kan brukes utenfor landbruket.
- Dyrevelferd og bærekraft kan bli negativt påvirket.
- Fjerner muligheten for samarbeid med aktører som TINE, GILDE, NORTURA, NMBU, og Skogeierforbundet.
- Nedleggelse av Vg3 Landbruk vil gjøre det utfordrende å opprettholde voksenopplæringstilbudet innen agronomfaget på Kalnes.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulighet for overtallighet

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av lokaler til andre formål.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Økt behov for bemanning eller ekstern arbeidskraft for å drifte skolegårdsbruket.

BRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Opprette alternative opplæringstilbud for å kompensere for bortfallet av Vg3 Landbruk, eksempelvis kurs eller voksenopplæring innen landbruk.
- Kjøp av private opplæringstilbud i Østfold (Tomb vgs)

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir en betydelig besparelse da det er det nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold. Oppfyllingsgraden i klassen er veldig lav, noe som medfører høye utgifter pr elevplass.
En reduksjon med 1 klasse 15 elever gir en forventet besparelse i virksomhetsutgifter med høsteffekt kr 1,2 mill og helårseffekt kr 2,9 mill.

Tiltaket vil kunne medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Godt over halvparten av elevene på Vg3 Landbruk har et individuelt tilrettelagt opplæringstilbud. For de elevene som går mot full kompetanse vil imidlertid avvikling av tilbudet innebære at de ikke får muligheten til å få en helhetlig agronomutdanning i fylkeskommunal regi. Avvikling av tilbudet vil også kunne svekke samarbeidet med viktige aktører i bransjen og føre til overtallighet blant ansatte ved skolen.

Basert på konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

NA7 – Ikke tilby utdanningsprogrammet Naturbruk i Østfold

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser (nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold fylkeskommune, lav søkning ift. antall elevplasser, svært lav formidling til læreplass og svært lav oppfyllingsgrad særlig på Vg2 og Vg3)

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Et unikt utdanningstilbud fjernes fra elevenes valgmuligheter.
- Elever som ønsker utdanning innen primærnæringer (landbruk, skogbruk, dyrefag, fangst og fiske) må flytte fra Østfold eller henvende seg til private skoler.
- Kalnes vgs tilbyr alternative opplæringstilbud til elever med utfordringer, og avvikling av naturbruk kan ha negative konsekvenser for denne elevgruppen.
- Mindre praksisnær opplæring for elever i Østfoldskolen.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Reduserte kostnader for fylkeskommunen gjennom at elever søker mindre kostnadskrevende utdanningstilbud.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Østfold mister sitt eneste offentlige utdanningstilbud innen primærnæringer, noe som reduserer tilgang til verdifull kompetanse for matproduksjon og rekruttering til landbruk.
- Østfold, som en stor matprodusent, vil mangle offentlig utdanning innen landbruk, noe som kan påvirke selvforsyningsgrad og matproduksjon negativt.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulighet for overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Muliggjør omdisponering av undervisningslokaler til andre formål.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Skolegårdsbruket vil ikke lenger ha en funksjon som opplæringsarena, og må endres til konvensjonell drift.
- Nedleggelse vil eventuelt kunne føre til økte kostnader for drift og vedlikehold av gårdsbruk og skolebygninger.

BRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Opprette samarbeidsavtaler med private aktører for å sikre at elever fortsatt har tilgang til naturbruksutdanning.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir en betydelig besparelse da det er det nest dyreste utdanningsprogram pr. elev i Østfold.

Oppfyllingsgraden i klassene er generelt veldig lav, noe som medfører høye utgifter pr elevplass.

Tiltaket vil kunne medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

De positive konsekvensene av tiltaket er begrensede til mulige kostnadsbesparelser ved at elever kan søke rimeligere utdanningsprogrammer. På den annen side, vil det føre til negative konsekvenser for både elever, arbeidslivet og samfunnet, da tilbudet innen landbruksutdanning fjernes fra Østfold. Dette vil kunne føre til redusert rekruttering til landbruksnæringen og tap av et viktig opplæringstilbud for elever med spesielle behov. Skolen påpeker videre at nedleggelse av naturbruksutdanningen motarbeider nasjonale mål om økt selvforsyning og styrking av primærnæringene, som det fremgår av Stortingsmelding 11: 2023-2024. Nedleggelse kan også svekke Østfold fylkeskommunes evne til å oppfylle flere strategiske mål innen matproduksjon og bærekraft.

Forutsatt dagens skolestruktur, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.12 Restaurant- og matfag (RM)

5.12.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Restaurant- og matfag	Glemmen	30	30	30	100 %	100 %	49 %	72 %				
Vg1	Restaurant- og matfag	Halden	15	8	9	50 %	63 %	55 %	56 %				
Vg1	Restaurant- og matfag	Kirkeparken	30	13	26	43 %	85 %	43 %	64 %				
Vg1	Restaurant- og matfag	Mysen	30	18	19	58 %	62 %	73 %	75 %				
Vg1	Restaurant- og matfag,toppkokk	Glemmen	15	14	16	90 %	107 %	84 %	94 %				
Vg2	Baker og konditor	Glemmen	15	12	11	80 %	70 %	86 %	94 %	8	76 %	8	100 %
Vg2	Kokk- og servitørfag	Glemmen	23	24	23	104 %	100 %	87 %	75 %	19	84 %	16	84 %
Vg2	Kokk- og servitørfag	Halden	15	9	9	60 %	57 %	76 %	91 %	8	94 %	8	100 %
Vg2	Kokk- og servitørfag	Kirkeparken	15	14	15	93 %	100 %	90 %	82 %	6	40 %	6	100 %
Vg2	Kokk- og servitørfag	Mysen	15	15	14	100 %	93 %	89 %	100 %	7	50 %	7	100 %
Vg2	Kokk- og servitørfag, toppkokk	Glemmen	15	14	14	93 %	93 %	100 %	100 %	Nytt tilbud med første avgangselever våren 2024			

Mønster på Vg1

Tilbudet er i større eller mindre grad undersøkt ved flertallet av skolene som tilbyr Restaurant- og matfag med unntaket av Glemmen. Lavest søkning er det til Kirkeparken og Halden vgs (hhv 43% og 50%). Oppfyllingsgraden er veldig varierende fra Glemmen (100%) til Mysen (62%). Andelen fullført og bestått er generelt lav ved alle skoler og varierer mellom 56% opptil 75%. Unntaket er toppkokk på Glemmen vgs hvor 94% av elevene fullfører og består.

Mønster på Vg2 og formidling til læreplass

Søkningen til Vg2 er varierende på tvers av skoler og programområder. Høyest søkning er det til Kokk- og servitørfag på Glemmen vgs. Lavest søkning er det til Kokk- og servitørfag på Halden vgs (57%). Baker og konditor tilbys bare ved Glemmen vgs. Her er det lav søkning og lav oppfyllingsgrad (70%), men andelen som fullfører og består er derimot på hele 94%.

Andelen som søker læreplass, er lav ved Kirkeparken og Mysen vgs (hhv 40% og 50%). Andelen som søker læreplass på Glemmen og Halden vgs er høy (hhv 84% og 94%). De som søker læreplass, blir formidlet.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Landet uten Oslo 2023)

Kr 147 188

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.12.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

NAVs bedriftsundersøkelse for 2024 peker på mangel på arbeidskraft og rekrutteringsproblemer i overnattings- og serveringsvirksomheter. Av enkeltyrker, mangler det bl.a. kokker og servitører.

Restaurant- og matbransjen har vært i en spesiell posisjon de siste årene, fra sterk reduksjon i aktivitet under pandemien til rask og stor økning i aktivitet etter at smittetiltakene ble fjernet. Rekrutteringen til bransjen har vært sterkt påvirket av disse endringene, men ifølge NHOs bedriftsbarometer fra 2023 er behovet for kompetent arbeidskraft betydelig mindre enn innenfor Bygg og anlegg, Helse og industrifag.

5.12.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Restaurant- og matfag:

RM1 – Samle Restaurant- og matfag på færre skoler og/eller redusere antallet elevplasser

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større elevmiljø og bedre læringsmiljø ved samling på færre skoler. • Bedre tilgang til ressurser og utstyr ved å samle tilbudet. • Elevene kan få bedre faglige tilbud og valgmuligheter. • Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser. Negative konsekvenser: • Lengre reisevei og lengre skoledager kan redusere fullføringsgrad og i tillegg resultere i lavere søkning. • Mindre tilhørighet til nærmiljøet og lokalt arbeidsliv. • Færre valgmuligheter og elever som får sitt førstevalg.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø kan føre til bedre samarbeid med næringslivet og høyere kvalitet på utdanningen.
- Større muligheter for synergieffekter mellom skoler og lokalt næringsliv innen matproduksjon.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lokale bedrifter kan få redusert tilgang til kvalifiserte lærlinger og arbeidskraft.
- Redusert tilgang på arbeidskraft i en bransje som har stor etterspørsel etter faglært kompetanse.
- Bransjen mister viktig samarbeid med skolene, som er avgjørende for rekruttering.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Mulighet for sterkere fagmiljø og bedre spesialisering blant ansatte.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for overtallighet
- Flytting av arbeidssted kan føre til tap av verdifull kompetanse.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av spesialrom og skolens lokaler.
- Mulighet for å gi flere elever mer moderne fasiliteter.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kostnader knyttet til ombygging av eksisterende lokaler
- Spesialrom på avgiverskoler kan bli stående ubrukt.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Sikre tett samarbeid med lokalt næringsliv for å opprettholde læreplasser og arbeidspraksis i alle deler av fylket.
- Ytterligere forsterket fokus på rekrutteringstiltak og markedsføring av RM-programmet for å sikre tilstrekkelig elevgrunnlag.

Økonomisk vurdering

En samling av tilbud gir grunnlag for stordriftsfordeler og effektivisering av personalressurser, arealer og utstyr.

Reduserte elevplasser kan gi utgifter til overtallighet. Fraflyttede undervisningsarealer kan gi utgifter til ombygging for annen bruk. En del elever kan få lengre reisevei og økte skyssutgifter.

PRØVINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

De positive konsekvensene ved samling av Restaurant- og matfag på færre skoler inkluderer bedre forutsetninger for styrket læringsmiljø, bedre tilgang til utstyr og ressurser, samt muligheten for et bredere faglig tilbud for elevene. For samfunnet kan det også føre til styrket samarbeid med næringslivet. Imidlertid er det flere negative konsekvenser, inkludert økt reisevei for elever, som kan føre til lavere søkertall og fare for lavere andel som fullfører og består. Lokalt næringsliv kan miste tilgang på viktig arbeidskraft, og tiltaket kan i tillegg innebære overtallighet for ansatte. Det kan også bli kostbart å bygge om skolene som mottar flere elever og ombygging av lokaler på avgiverskoler.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger med særlig vekt på arbeidslivets behov og elevenes ønsker og behov, sett i lys av fylkeskommunens økonomiske situasjon, anbefales følgende:

- **Restaurant- og matfag samles på Mysen vgs og Kirkeparken vgs med følgende dimensjonering:**
  - **Kirkeparken vgs:**
    - **2 klasser Vg1 Restaurant- og matfag**
    - **1 klasse Vg1 Restaurant- og matfag, toppkokk**
    - **1 klasser Vg2 Kokk- og servitørfag**
    - **1 klasse Vg2 Kokk- og servitørfag, toppkokk**
  - **Mysen vgs:**
    - **2 klasser Vg1 Restaurant- og matfag**
    - **1 klasser Vg2 Kokk- og servitørfag**
    - **1 klasse Vg2 Baker og konditor**

Samlet økonomisk effekt av tiltakene er en reduksjon i kostnader på 8,9 mill. kr

Tiltaket kan medføre utgifter til overtallighet og fraflyttede undervisningsarealer kan gi utgifter til ombygging for annen bruk.

DRØFTINGSGRUNNLAG

RM2 – Ikke tilby Vg2 Baker og konditor

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser (et av de mest kostbare utdanningsprogrammene pr. elev i Østfold fylkeskommune, relativt lav søkning og oppfyllingsgrad).

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Bransjen i Østfold trenger utdanningstilbudet.
- Økende interesse for baker og konditor etter Vg1-samtaler skoleåret 2024/25, delvis på grunn av rekrutteringsarbeidet ved Glemmen.
- Elever som velger baker- og konditorfag har nesten 100% fullført og bestått, og alle får læreplass hvis ønskelig.
- Nedleggelse vil føre til lengre reisevei for elever, noe som kan resultere i at de velger andre studieprogram.
- Glemmen er det eneste tilbudet i Østfold, og nedleggelse vil gå utover rekrutteringen til bransjen.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Spisskompetansen til programfaglærerne innen baker- og konditoryrket forsvinner i Østfold.
- Nedleggelse vil skape utfordringer for bransjen, som allerede sliter med å få tak i faglærte og lærlinger.
- Det vil bli vanskeligere å formidle elever til baker- og konditorfaget, som allerede er utfordrende på grunn av lang avstand til alternative tilbud.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser avdekket.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulighet for overtallighet.
- Fagmiljøet vil forsvinne, noe som reduserer faglig utveksling mellom Vg1 og Vg2.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser fremgår av skolens tilbakemelding.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Spesialisert utstyr vil stå ubrukt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablere samarbeid med andre fylker for å sikre at elever i Østfold kan få plass på tilsvarende tilbud.
- Etablere avtaler med sentrale bransjeaktører om full opplæring i bedrift.
- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.

Økonomisk vurdering

Oppfyllingsgraden i klassen er lav, noe som medfører høye utgifter pr elevplass.
Tiltaket kan gi utgifter til overtallighet og lengre reisevei for noen elever og økte skyssutgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket vil ha flere negative konsekvenser for både elever, ansatte, og samfunnet i Østfold. Utdanningstilbudet er viktig for å møte bransjens behov for faglærte, og nedleggelse vil kunne redusere rekrutteringen og medføre lengre reiseveier for elevene. Det er igangsatt initiativer som kan øke søkertallet.

Det kan være grunnlag for å anta at en samling av tilbudet i Fredrikstad kan bidra til ytterligere økt rekruttering til baker- og konditor.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.13 Salg, service og reiseliv (SR)

5.13.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Salg, service og reiseliv	Askim	40	24	35	60 %	88 %	65 %	60 %				
Vg1	Salg, service og reiseliv	Frederik Ii	60	34	52	56 %	87 %	52 %	77 %				
Vg1	Salg, service og reiseliv	Halden	20	32	17	158 %	85 %	76 %	64 %				
Vg1	Salg, service og reiseliv	Kirkeparken	40	40	35	99 %	88 %	52 %	82 %				
Vg1	Salg, service og reiseliv	Mysen	20	26	21	130 %	105 %	86 %	78 %				
Vg1	Salg, service og reiseliv	St. Olav	40	24	32	59 %	79 %	62 %	59 %				
Vg1	YSK Vg1 - Salg, service og reiseliv med studiekom	Frederik Ii	20	44	22	218 %	110 %	100 %	98 %				
Vg2	Salg og reiseliv	Askim	20	20	19	98 %	93 %	92 %	65 %	5	27 %	2	40 %
Vg2	Salg og reiseliv	Frederik Ii	30	29	31	97 %	103 %	92 %	83 %	15	48 %	12	80 %
Vg2	Salg og reiseliv	Halden	15	16	16	107 %	107 %	78 %	52 %	6	38 %	4	67 %
Vg2	Salg og reiseliv	Kirkeparken	30	25	26	83 %	87 %	86 %	93 %	10	38 %	8	80 %
Vg2	Salg og reiseliv	Mysen	15	13	13	83 %	87 %	88 %	86 %	2	15 %	1	50 %
Vg2	Salg og reiseliv	St. Olav	15	19	15	127 %	100 %	100 %	86 %	7	47 %	5	71 %
Vg2	YSK Vg2 - Salg og reiseliv med studiekompetanse	Frederik Ii	20	21	21	105 %	105 %	100 %	90 %	Læreplass inngår som integrert del i 4-årig YSK-vekslingsløp			
Vg3	YSK Vg3 - Salgsfaget med studiekompetanse	Frederik Ii	20	20	20	100 %	100 %	100 %	97 %				
Vg4	YSK Vg4 - Salgsfaget med studiekompetanse	Frederik Ii	20	17	17	85 %	92 %	100 %	97 %				
Vg2	Service, sikkerhet og admin.	Frederik Ii	15	9	8	60 %	53 %	100 %	88 %	3	38 %	2	67 %
Vg2	Service, sikkerhet og admin.	Mysen	15	9	10	60 %	67 %	80 %	82 %	5	50 %	5	100 %
Vg2	Service, sikkerhet og admin.	St. Olav	15	9	10	57 %	67 %	80 %	79 %	3	30 %	1	33 %

Mønster på Vg1

Det er svært varierende søkning til de ulike skolene. Det er stor oversøkning til Halden og Mysen, mens det er undersøkning til Askim, St. Olav og Frederik II. Derimot er YSK-tilbudet på Frederik II svært godt søkt. (218%)

Oppfyllingsgraden ligger på mellom 85% og 88% og henger nært sammen med søkningen. Andelen inntatt til førsteønske og andelen fullført og bestått er med unntak av YSK-tilbudet ved Glemmen lavt eller i flere tilfeller svært lavt.

Mønster på Vg2 og formidling til læreplass

Vg2 Salg og reiseliv er godt søkt ved flertallet av skolene som tilbyr dette programområdet. Det samme gjelder for YSK-tilbudet ved Frederik II. Programområdet Service, sikkerhet og administrasjon tilbys ved Frederik II, Mysen og St. Olav vgs og alle tre skolene har lave primærsøkertall til dette tilbudet. I snitt er det en undersøking på ca. 40%. Oppfyllingsgraden er høy ved de fleste skoler og tilbud med unntak av Service, sikkerhet og administrasjon, som i snitt har en oppfyllingsgrad på i underkant av 67%.

Andel inntatt til førsteønske og andel fullført og bestått er varierende. Vg2 Salg og reiseliv på Halden vgs har den laveste andelen fullført og bestått (52%). Høyest andel fullført og bestått har YSK-tilbudet på Frederik II med 90%. Andelen som søker læreplass, er svært lav på begge programområder og er i snitt på under 40%. Av de som søker læreplass, skjer det i varierende grad formidling til læreplass.

DRØFTINGSGRUNN

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Østfold 2023)

Kr 111 002.

5.13.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Som andre steder i landet er det også i Østfold behov for arbeidskraft i service og tjenestenæringer, både i privat og offentlig sektor. Innen varehandel er det betydelig mangel på arbeidskraft, ifølge Navs bedriftsundersøkelse for 2024.

Reiselivsnæringen i Norge, inkludert Østfold, har et stort behov for flere dyktige ansatte, spesielt etter pandemien. Dette gjelder blant annet resepsjonister, men også innen overnatting og serveringsvirksomhet er det store utfordringer med å få rekruttert ansatte med rett kompetanse.

5.13.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Salg, service og reiseliv:

SR1/SR2 – Samle Vg1 Salg, service og sikkerhet og Vg2 Service, sikkerhet og administrasjon på færre skoler og/eller redusere antallet elevplasser

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større fagmiljø gir flere valgmuligheter på Vg2 og økt spissing mot lærefag. • Mulighet for økt differensiering og tettere samarbeid med fellesfagslærere. • Samling av utstyr og ressurser kan gi bedre tilbud. • Elevene kan fullføre utdanningsløpet uten å bytte skole. • Større elevgruppe gir flere sosiale muligheter. • Ved å redusere antall plasser; bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser og tilbud om førstevalg til flere elever (tre av skolene har svært lav søkning). Negative konsekvenser / risikovurdering: • Fare for lengre reisevei for elever og dermed fare for redusert andel fullført og bestått. • Redusert antall elevplasser gir færre valgmuligheter og kan svekke muligheten for å komme inn på førsteønsket. • Elever med spesielle behov kan oppleve utfordringer med lengre reise og færre tilrettelagte tilbud. • Ved reduksjon; fare for mer teoritung skolehverdag for flere elever.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Tettere samarbeid mellom skole og næringsliv med større fagmiljø.
- Næringslivet kan forholde seg til færre aktører.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for færre lokale lærlingetilbud og redusert rekruttering til arbeidsmarkedet i regionene som mister utdanningsprogrammet.
- Økt behov for transport og mulig ujevn tilgang til kvalifisert arbeidskraft.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø kan gi flere utviklingsmuligheter og bedre kompetanseutveksling.
- Samling av tilbud kan sikre bedre utnyttelse av kompetanse og økt tilgang på vikarer.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lengre reisevei og mulig overtallighet for ansatte.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Utnyttelse av klasserom og spesialrom kan øke ved skoler som får utdanningsprogrammet.
- Tilgang til frigjorte arealer for andre formål.

Negative konsekvenser:

- Økt behov for ombygging eller nybygg ved skoler som får flere elever.
- Fare for dårligere utnyttelse av lokaler på skoler som avgir utdanningsprogrammet.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere tilpasning av skoleskysstilbudet for å redusere ulempene med lengre reisevei.
- Etablere tett samarbeid med lokalt næringsliv for å opprettholde lærlingeplasser og praksismuligheter i regioner som mister utdanningsprogrammet.

Økonomisk vurdering

Tilbudet har på alle tre skoler lav oppfyllingsgrad, noe som medfører høye utgifter pr elevplass. Samling i større miljøer gir generelt grunnlag for mer kostnadseffektiv utnytelse av personale, arealer og utstyr.

Tiltaket kan gi lengre reisevei for noen elever og økte skyssutgifter. Færre elevplasser kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Opprettelse av elevplasser som erstatter de som bortfaller kan medføre utgifter til bygningsmessige tiltak.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

De positive konsekvensene ved samling av Salg, service og reiseliv på færre skoler inkluderer bedre forutsetninger for styrket læringsmiljø, bedre tilgang til utstyr og ressurser, samt muligheten for et bredere faglig tilbud for elevene. For samfunnet kan det også føre til styrket samarbeid med næringslivet. Imidlertid er det flere negative konsekvenser, inkludert økt reisevei for elever, som kan føre til lavere søkertall og fare for lavere andel som fullfører og består. Lokalt næringsliv kan miste tilgang på viktig arbeidskraft, og tiltaket kan i tillegg innebære overtallighet for ansatte. Det kan også bli kostbart å bygge om skolene som mottar flere elever og ombygging av lokaler på avgiverskoler.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales følgende:

- **Samle tilbudet innenfor Salg, service og reiseliv i Nedre Glomma i Fredrikstad og redusere antall klasser som vist under:**
  - **Vg1: Redusere fra 5 til 3 klasser**
  - **Vg2: Redusere fra 5 til 3 klasser gjennom å redusere med én klasse Salg og reiseliv og én klasse Service sikkerhet og administrasjon**

Tiltakets samlede økonomiske effekt anslås til 9,2 mill. kr.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.14 Studiespesialisering (ST)

5.14.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått
Vg1	Studiespesialisering	Askim	150	135	143	90 %	95 %	91 %	79 %
Vg1	Studiespesialisering	Frederik Ii	182	158	176	87 %	96 %	81 %	85 %
Vg1	Studiespesialisering	Greåker	120	139	125	115 %	104 %	83 %	73 %
Vg1	Studiespesialisering	Halden	120	105	113	88 %	94 %	87 %	82 %
Vg1	Studiespesialisering	Kirkeparken	150	190	150	127 %	100 %	94 %	91 %
Vg1	Studiespesialisering	Malakoff	120	64	116	53 %	97 %	53 %	79 %
Vg1	Studiespesialisering	Mysen	120	84	93	70 %	78 %	86 %	86 %
Vg1	Studiespesialisering	St. Olav	125	76	104	60 %	83 %	71 %	68 %
Vg1	Studiespesialisering,forskerlinje	Frederik Ii	26	8	12	31 %	46 %	67 %	87 %
Vg1	Studiespesialisering,science	Greåker	60	74	60	123 %	99 %	98 %	96 %
Vg1	Studiespesialisering,toppidrett	St. Olav	15	17	11	113 %	73 %	86 %	75 %
Vg2	Realfag	Askim	46	38	39	84 %	85 %	97 %	84 %
Vg2	Realfag	Frederik Ii	64	63	64	98 %	99 %	91 %	82 %
Vg2	Realfag	Greåker	46	47	41	103 %	90 %	98 %	72 %
Vg2	Realfag	Halden	43	33	32	76 %	75 %	98 %	94 %
Vg2	Realfag	Kirkeparken	53	57	53	108 %	100 %	97 %	90 %
Vg2	Realfag	Malakoff	38	30	30	80 %	79 %	90 %	85 %
Vg2	Realfag	Mysen	38	35	36	91 %	95 %	96 %	83 %
Vg2	Realfag	St. Olav	45	38	36	85 %	80 %	96 %	82 %
Vg2	Realfag,forskerlinje	Frederik Ii	28	19	17	67 %	62 %	100 %	96 %
Vg2	Realfag,science	Greåker	60	55	57	92 %	95 %	96 %	92 %
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	Askim	95	94	91	99 %	96 %	98 %	81 %
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	Frederik Ii	126	130	127	103 %	101 %	96 %	77 %
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	Greåker	75	79	75	105 %	99 %	97 %	64 %
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	Halden	67	57	59	85 %	87 %	97 %	85 %
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	Kirkeparken	98	100	97	103 %	99 %	99 %	89 %
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	Malakoff	83	73	77	88 %	93 %	93 %	77 %
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	Mysen	68	61	60	90 %	89 %	98 %	78 %
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	St. Olav	76	69	75	91 %	99 %	89 %	69 %
Vg3	Realfag	Askim	50	40	39	80 %	79 %	100 %	82 %
Vg3	Realfag	Frederik Ii	62	65	58	105 %	94 %	97 %	79 %
Vg3	Realfag	Greåker	46	45	45	97 %	98 %	99 %	77 %
Vg3	Realfag	Halden	33	32	32	98 %	98 %	97 %	91 %
Vg3	Realfag	Kirkeparken	58	59	55	102 %	96 %	99 %	88 %
Vg3	Realfag	Malakoff	33	30	30	89 %	89 %	98 %	70 %
Vg3	Realfag	Mysen	39	34	34	87 %	87 %	100 %	83 %
Vg3	Realfag	St. Olav	52	46	46	88 %	88 %	97 %	84 %
Vg3	Realfag,forskerlinje	Frederik Ii	23	18	17	78 %	76 %	100 %	77 %
Vg3	Realfag,science	Greåker	60	57	58	95 %	96 %	99 %	92 %
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	Askim	101	87	88	87 %	87 %	99 %	83 %
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	Frederik Ii	145	146	150	101 %	104 %	93 %	78 %
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	Greåker	74	78	76	105 %	102 %	98 %	71 %
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	Halden	73	71	70	97 %	96 %	100 %	83 %
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	Kirkeparken	97	104	99	107 %	102 %	96 %	87 %
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	Malakoff	85	79	83	92 %	97 %	91 %	79 %
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	Mysen	63	55	54	87 %	86 %	100 %	82 %
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	St. Olav	84	79	78	94 %	93 %	98 %	82 %

Mønster

Det er stor variasjon i søkning til Studiespesialisering ved de ulike skolene. Det er lav andel primærsøkere til Vg1 ved Malakoff, St. Olav og Mysen, med henholdsvis 53%, 60% og 70%. I tillegg er det lav søkning til forskerlinjen ved Frederik II vgs. Oppfyllingsgraden er relativt høy, med unntak av studiespesialisering på Mysen og St. Olav. Det er også svært

lav oppfylling på forskerlinjen ved Frederik II og Studiespesialisering med toppidrett på St. Olav vgs. Oppfyllingsgraden er varierende på Vg2 og Vg3. Science på Greåker er det tilbudet som har høyest antall primærsøkere og høyest andel fullført og bestått.

Andelen fullført bestått for øvrig, er varierende. Lavest andel fullført og bestått er det på Vg1 ved St. Olav og Greåker hvor henholdsvis 68% og 73% av elevene fullfører og består. Ved Askim og Malakoff er det over 20 % av elevene som ikke fullfører og består VG1. Også på Vg2 og Vg3 er det flere av skolene som har en lav andel av elever som fullfører og består. Lavest andel fullført og bestått Vg3 er det på realfag ved Malakoff og Språk, samfunn og økonomi ved Greåker vgs med henholdsvis 70% og 71%. Den høyeste andelen fullført og bestått har Studiespesialisering – science på Greåker hvor i snitt 92% av elevene fullfører og består Vg2 og Vg3.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Landet uten Oslo)

Kr 83 883

5.14.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Med studiekompetanse kan elever søke høyere utdanning ved alle utdanningsinstitusjoner i Norge og i flere tilfeller også utlandet.

Ifølge NHOs kompetansebarometer for 2023, har bedriftene i Østfold behov for ingeniører og personer med annen teknisk høyere utdanning og IKT-kompetanse. Navs bedriftsundersøkelse for 2024 estimerer at det er minimal mangel på arbeidskraft innen undervisning og offentlig forvaltning. Det er i dag ingen mangel på arbeidskraft innen finansiering – og forskningsvirksomhet i Østfold, men ifølge NAVs bedriftsundersøkelse forventes det en økning i sysselsetting i denne bransjen i årene fremover og større etterspørsel etter arbeidskraft med denne kompetansen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.14.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Studiespesialisering:

ST3A – Harmonisere slik at alle særskilte innretninger av tilbud på studiespesialisering får egne søkerkoder

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Enklere å se alle tilgjengelige tilbud på VIGO. • Gir motivasjon til å søke spesialtilbud, også utenfor eget inntaksområde. • Karriereretning tydeliggjøres, spesielt med fastsatte fagretninger. • Gir elever bedre informasjon om søkemuligheter og karriereveiledning. • Mer samhold i klasser, samt mulighet for tverrfaglig samarbeid over flere år. • Gir elever mer struktur i utdanningsløpet med definerte retninger (f.eks. «Science», «Business», etc.). Negative konsekvenser: • Kan gi lengre reisevei for elever som søker utenfor inntaksområdet. • Fare for mindre mangfold i klassene og svakere elever kan tape på strategisk søking. • Mindre frihet til å velge programfag, noe som kan føre til feilvalg. • Potensielt små klasser med få elever kan påvirke læringsmiljøet. • Kan oppstå «A-lag» og «B-lag» mellom elever og skolemiljø.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Styrker samarbeidet mellom skole og næringsliv. • Bidrar til å utvikle spesialiserte fagområder som er samfunnsnyttige (f.eks. innen klima og miljø). • Offentlige skoler kan konkurrere bedre med private aktører, spesielt i områder med økonomisk ulikhet. Negative konsekvenser: • Små og dyre klasser kan oppstå. • Kan forsterke sosiale skiller ved å skape «A-skoler» og «B-skoler» som omgår nærskoleprinsippet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Økt motivasjon for lærere ved å undervise motiverte elever og utvikle tverrfaglig samarbeid.
- Mer forutsigbart arbeid ved å følge samme klasser over flere år.

Negative konsekvenser:

- Kan oppstå arbeidsmiljøutfordringer mellom lærere om favorisering, og fare for at noen lærere blir plassert i «B-lag».

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Mer effektiv bruk av spesialrom og skoleanlegg.
- Økt vedlikehold og bruk av skoleanlegg til spesifikke utdanningstilbud (f.eks. naturbruk).

Negative konsekvenser:

- Kan føre til større press på spesialrom.
- Noen skoler kan trenge færre, men større rom, noe som både kan være en fordel og en utfordring.

Mulige risikoreduserende tiltak

- For å redusere risikoen for sosiale skiller og sikre at alle elever får tilpassede tilbud, bør fylkeskommunen ha et bevisst forhold til hvilke linjer som får egne søkerkoder. Det bør også jobbes med å sikre bredt programfagstilbud og unngå at elever opplever seg begrenset i valgmulighetene.

Økonomisk vurdering

Ingen økonomisk effekt

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket om å harmonisere særskilte innretninger ved å gi dem egne søkerkoder kan føre til bedre oversikt og motivasjon for elevene, særlig de som ønsker å spesialisere seg innen spesifikke fagområder. Dette vil også kunne styrke båndene mellom skolene og lokalt næringsliv, noe som kan være fordelaktig for både elever og samfunn. Samtidig er det fare for økt ulikhet mellom elever og skoler, samt kostbare konsekvenser ved drift av små, spesialiserte klasser. Det er i dag en utfordring knyttet til at enkelte skoler har egne tilbud uten søkerkoder der inntakspraksis ikke følger felles inntaksforskrift for Østfold fylkeskommune.

Basert d

- **Alle tilbud om særskilte innretninger på studiespesialisering harmoniseres med egne søkerkoder, og inntak gjøres iht gjeldende felles inntaksforskrift. Alle skoler med studiespesialisering får mulighet til å starte inntil to tilbud med egen innretning og søkerkode. Forutsetning for oppstart er at det er minimum 30 primærsøkere pr. klasse (30 elevplasser).**

DRØFTINGSGRUNNLAG

ST3B – Harmonisere gjennom å avvikle studiespesialiseringstilbud med egne søkerkoder

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Elever med faglig motivasjon bidrar positivt til klasser med et bredere spekter av elever.
- Større sosiale klasser ved å unngå små spesialiserte klasser som kan svekke skolemiljøet.
- Økt likhet ved at ingen elever får "mer" enn andre, og sterkere fagmiljø i ordinære klasser.

Negative konsekvenser:

- Færre valgmuligheter, spesielt for elever med spesifikke interesser som realfag eller toppidrett.
- Mindre faglig fordypning og færre muligheter til å jobbe med spesifikke fagområder.
- Kan redusere motivasjonen for elever med særinteresser og bidra til overgang til privatskoler.
- Mister unike tilbud som har hatt stor suksess, for eksempel Sciencelinja ved Greåker vgs.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Økonomisk besparelse ved å redusere antall små klasser og spesialtilbud.
- Minsket risiko for sosial lagdeling og større likhet i skolens tilbud.

Negative konsekvenser:

- Redusert rekruttering til realfag og toppidrett kan påvirke fremtidige arbeidsmarked.
- Tap av innovative fagtilbud som kan gi elever direkte innsikt i og samarbeid med arbeidslivet.
- Økt risiko for at flere elever vil velge private skoler, noe som kan øke sosiale forskjeller.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Mer mangfoldige klasser med bredere undervisningsmuligheter.

Negative konsekvenser:

- Redusert mulighet for faglig fordypning og spesialisering for lærere.
- Færre muligheter for kompetanseutvikling, og fare for at motiverte lærere slutter.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Redusert behov for spesialrom og eksterne arealer, som for toppidrett.
- Bedre utnyttelse av eksisterende anlegg og samarbeid med idrettsanlegg.

Negative konsekvenser:

- Spesialrom kan stå tomme, og det vil bli færre muligheter for å tilby innovative opplæringsløp i samarbeid med lokalt næringsliv.

Mulige risikoreduserende tiltak

Det bør vurderes å opprette slike tilbud som fylkeslinjer, slik at tilbudet fortsatt kan eksistere, men organiseres innenfor fylkets rammer og sikre bred tilgang til spesialisering.

Økonomisk vurdering

En reduksjon i antall små klassere vil gi lavere enhetskostnader pr elev. Reduserte behov for spesialrom og eksterne arealer kan gi lavere utgifter.

Samlet vurdering

Tiltaket vil kunne medføre økonomiske besparelser gjennom at det på enkelte tilbud er lav oppfyllingsgrad. Det kan også bidra til sosial utjevning gjennom at elevene som i dag går på slike tilbud med høye inntakskrav velger ordinære studiespesialiseringstilbud. Avvikling kan imidlertid ha negative konsekvenser gjennom blant annet mulig redusert motivasjonen for elevene som går på dette tilbudet i dag. Avviklingen kan også føre til tap av rekruttering til realfag og toppidrett, økt overgang til private skoler, og tap av nyskapende læringsmiljøer.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

ST4 - Ikke tilby mer enn minste årstimetall til elevene

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Tidsmessig mer håndterbart skoleløp.
- Bedre mulighet for kontaktlærertime og bedre tid til lekser.
- Større sjanse for å lykkes i programfag i Vg2 og Vg3.
- Mer fritid til å fokusere på viktige fag eller personlige interesser.
- Mindre arbeidsbelastning for elever med kun 30/35 timer per uke.
- Mulig fjerning av uviktige fag kan gi mer fokus på fag som er viktige for videre utdanning.

Negative konsekvenser:

- Færre valgmuligheter i fag, noe som kan redusere motivasjon og muligheter for fordypning.
- Redusert mulighet for å maksimere poeng til høyere studier.
- Mister muligheten til å kombinere studier med toppidrett.
- Kan skape kunnskapshull, spesielt i realfag og fag som er nødvendige for spesifikke studier.
- Elever kan søke seg til private alternativer for å få ønsket fagtilbud.
- Elever som krever mer utfordring vil kunne oppleve skoledagen som lite stimulerende.
- Elever som har behov for å oppnå 4 tilleggspoeng for inntak til høyere studier ved å velge maksimal fordypning i programfag og 5 programfag vil ikke få mulighet til dette.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Kostnadsbesparelser for skolene og fylkeskommunen.

Negative konsekvenser:

- Mindre bredde i utdannelsen til elevene, noe som kan svekke deres fremtidige kompetanse.
- Risiko for at offentlige skoler mister elever til private alternativer.
- Elever kan bli mindre studieforberedt, noe som kan utsette deres videre utdanningsløp.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser nevnt spesifikt for ansatte.

Negative konsekvenser:

- Redusert behov for lærere i programfag kan føre til overtallighet.
- Lavere motivasjon hos lærere som ikke får undervise i fag de er spesialiserte i.
- Redusert fagtilbud kan gjøre lærerjobben mindre interessant, noe som kan føre til at ansatte søker seg bort.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Mindre behov for rom og arealer på grunn av færre programfag og større grupper.
- Enklere timeplanlegging med færre fagtilbud.

Negative konsekvenser:

- Noen spesialrom er ikke tilpasset store grupper.
- Mindre bruk av spesialiserte fasiliteter, noe som kan føre til ineffektiv ressursbruk.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Elever som ønsker større faglig fordypning bør få mulighet til å ta ekstra fag på tvers av skoler eller gjennom alternative tilbud som fjernundervisning.
- Skolene bør vurdere fleksible løsninger som kombinerer et minimum av timer med valgmuligheter for fordypning for motiverte elever.

Økonomisk vurdering

Redusert behov for lærere i programfag vil gi reduserte lønnskostnader (og lavere enhetskostnader pr elev). Mindre behov for rom og arealer kan gi utgiftsreduksjoner.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering

Tiltaket innebærer reduserte muligheter for elevene og kan bidra til større forskjeller mellom offentlige og private utdanningsalternativer.

Basert på konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

ST5 - Erstatte studieforberedende tilbud (ID,MD,MK og KD) med egne tilbud for Studiespesialisering med innretning mot fag fra studieforberedende tilbud

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Mer effektiv utnyttelse av fylkeskommunale ressurser gjennom økonomiske besparelser. • Gir større mulighet for å kombinere realfag med studieforberedende innretninger. Negative konsekvenser: • Idrettsfag (ID): ○ Fjerner muligheten for elevene å velge idrettsfag, som er et populært tilbud med mange søkere og høy fullføringsgrad. ○ Redusert fysisk aktivitet kan påvirke både fysisk og mental helse negativt. ○ Sannsynlig økt frafall blant elever som er spesielt motiverte av det praktiske aspektet ved idrettsfag. • Medier og kommunikasjon (MK/ME): ○ Elevene mister muligheten til å velge et kreativt utdanningsløp, som kan føre til økt frafall og redusert gjennomføringsevne. ○ De som søker høyere utdanning innen medier vil mangle nødvendig fordypning. • Musikk, dans og drama (MD): ○ Fjerner tilbudet som gir ferdigheter i musikk, dans og drama, og kan gjøre det vanskeligere for elevene å kvalifisere seg for høyere utdanning innen disse områdene. ○ Mange elever som finner tilhørighet og mestring i MD vil miste dette, noe som kan føre til utenforskap og økt frafall. • Kunst, design og arkitektur (KD): ○ Elevene mister muligheten til å fordype seg i kunstfagene, noe som kan svekke kreativ utvikling og motivasjon for videre skolegang.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Alle tilbudene: Kortvarige økonomiske besparelser ved å redusere antall studieplasser og spesialrom.

Negative konsekvenser:

- Idrettsfag (ID):
  - Færre kompetente elever innen idrett og helsevitenskap, som igjen kan svekke samfunnets fokus på folkehelse.
  - Redusert tilknytning til lokale idrettslag og foreningsliv.
- Medier og kommunikasjon (MK/ME):
  - Tap av kreative talenter som kan bidra til lokalt kulturliv og medieproduksjon.
  - Redusert rekruttering til høyere utdanning innen medier og kommunikasjon.
- Musikk, dans og drama (MD):
  - Nedleggelse av MD vil svekke kulturlivet både lokalt og nasjonalt, da færre elever vil kunne forfølge karrierer innen kunst og kultur.
  - Samfunnet vil miste engasjerte ungdommer som bidrar til frivillige organisasjoner, som kor, teater og dans.
- Kunst, design og arkitektur (KD):
  - Færre elever med kunstnerisk bakgrunn kan føre til et fattigere kulturliv og svekket innovasjon innen kreative fag.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser er nevnt for noen av tilbudene.

Negative konsekvenser:

- Mulighet for overtallighet
- Ved et redusert fagmiljø og svekket profesjonsfellesskap kan det bli vanskelig å opprettholde høy kompetanse.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Alle tilbudene: Mindre behov for spesialrom og spesialutstyr, noe som kan redusere vedlikeholdskostnader.

Negative konsekvenser:

- Idrettsfag (ID): Økt press på vanlige klasserom.
- Medier og kommunikasjon (MK/ME): Spesialrom og utstyr som fotostudioer og redigeringsrom vil stå ubrukt.
- Musikk, dans og drama (MD): Konsertsaler, teaterlokaler og dansestudioer vil miste sin funksjon.
- Kunst, design og arkitektur (KD): Verksteder og spesialrom vil stå ubrukt, og skolene kan få utfordringer med å tilpasse lokalene til andre behov.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Involvere nøkkelressurser fra skolene i diskusjoner for å finne alternative løsninger som kan minimere skadevirkningene.
- Gjennomgå og justere de mest kostnadskrevende aspektene av dagens tilbud, for eksempel ekskursjoner eller spesialundervisning innen idrett og kunst.

Økonomisk vurdering

Tiltaket vil kunne gi betydelige besparelser da de studieforberedende tilbudene ID, MD, MK og KD alle er dyrere pr elevplass enn Studiespesialisering. MD er dyrest, mens det er minst forskjell mellom ST og KD.

I tillegg til betydelig reduksjon i klassekostnader som følge av reduserte personalutgifter vil tiltaket gi mindre behov for spesialrom og spesialutstyr vil redusere innkjøpsutgifter og vedlikeholdskostnader på sikt.

Tiltaket vil medføre relativt store utgifter til overtallighet i en periode, eventuelt utgifter til omskolering av ansatte. Omdisponering eller ombygging av eksisterende spesialrom det ikke lenger er bruk for i samme omfang vil medføre utgifter.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket vil ha mange negative konsekvenser, både for elevene, samfunnet, ansatte og bygningsmassen. Det vil fjerne populære og viktige utdanningsprogrammer som bidrar til både elevenes personlige utvikling og samfunnets behov for kompetanse innen idrett, kunst og kultur. De økonomiske besparelsene som følge av tiltaket er kortsiktige, mens de langsiktige samfunnsmessige kostnadene kan bli store.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, med særlig vekt på fylkeskommunal økonomi, anbefales følgende:

- **De studieforberedende tilbudene reduseres i alle deler av fylket.**
- **Alle skoler med studiespesialisering får mulighet til å starte inntil to tilbud med egen innretning og søkerkode. Forutsetning for oppstart er at det er minimum 30 primærsøkere pr. klasse (30 elevplasser).**

Tiltaket er ikke spesifikt beregnet, men dekkes opp gjennom andre anbefalte tiltak.

DRØFTINGSGRUNNLAG

ST6 - Ikke videreføre fylkestilbud om fremmedspråk nivå III

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Mindre frustrasjon for elever grunnet kollisjoner i timeplaner ved digital undervisning.
- Dersom tilbudet erstattes med fysiske programfag, kan elevene få tettere oppfølging.

Negative konsekvenser:

- Dersom tilbudet ikke erstattes med fysiske programfag, mister elevene muligheten til språklig fordypning og ekstrapoeng for opptak til høyere studier.
- Fare for færre valg og fordypningsmuligheter innen språkfag.
- Færre elever kan oppnå nødvendig språknivå for utenlandsstudier.
- Kan svekke motivasjonen for videre språkstudier.
- Tap av språkferdigheter kan påvirke elevers muligheter i internasjonalt arbeid og studier.
- Ingen utenlandsreiser knyttet til programmet.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Færre kostbare tilbud med få elever medfører bedre utnyttelse av offentlige ressurser.

Negative konsekvenser:

- Færre elever med høy språkkompetanse som går ut av videregående opplæring i Østfold.
- Lavere interkulturell kompetanse, noe som kan være viktig i en globalisert verden.
- Fare for redusert rekruttering til utenlandsstudier og språkrelaterte karrierer.
- Færre elever i Østfold vil ha mulighet til å oppnå ferdigheter som etterspørres i internasjonal handel og diplomati.
- Fare for mulig redusert rekruttering til språklæreryrket.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Mindre administrasjon og organisering for lærere, skoleledelse og fylkesadministrasjon.

Negative konsekvenser:

- Mulig fare for at fagmiljøet for fremmedspråk kan svekkes.
- Mulig risiko for at språklige fag får lavere status.
- Mulig overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør rom som i dag brukes til digital undervisning.

Negative konsekvenser:

- Mulig økte gruppestørrelser i andre programfag.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- En mulig løsning kan være å fortsette å tilby fremmedspråk nivå III digitalt, men kutte ut utenlandsoppholdet for å redusere kostnadene.
- Om fremmedspråk (Fransk, spansk og tysk) nivå III ikke skal tilbys fra fylket bør det legges til rette for at elever kan ta dette som privatister kombinert med en nettskolebasert opplæring. Dette kan organiseres med en kombinasjon av noen lærertimer og betydelig del selvstudium.

Økonomisk vurdering

Vil innebære større i klasser og lavere enhetskostnader pr elev. Tiltaket vil kunne medføre utgifter til midlertidig overtallige.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å ikke videreføre fylkestilbudet om fremmedspråk nivå III kan innebære at elevene mister muligheten til språklig fordypning, dersom det ikke er tilstrekkelig elevgrunnlag på den enkelte skole. Avvikling av tilbudet innebærer imidlertid en økonomisk effekt.

Sett i lys av tiltaket berører svært få elever på den enkelte skole og at tiltaket isolert sett gir en bedre ressursutnyttelse anbefales følgende:

- **Fylkestilbud om fremmedspråk nivå III avvikles.**

Den samlede økonomiske effekten av tiltaket anslås til 1 mill. kr

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.15 Teknologi- og industrifag (TP)

5.15.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
Vg1	Teknologi- og industrifag	Askim	42	44	42	104 %	100 %	76 %	83 %				
Vg1	Teknologi- og industrifag	Borg	60	40	47	66 %	78 %	67 %	78 %				
Vg1	Teknologi- og industrifag	Glemmen	60	75	71	124 %	118 %	77 %	78 %				
Vg1	Teknologi- og industrifag	Halden	45	31	43	68 %	94 %	52 %	69 %				
Vg1	Teknologi- og industrifag	Malakoff	45	25	40	56 %	88 %	46 %	68 %				
Vg1	Teknologi- og industrifag	Mysen	30	27	29	90 %	97 %	76 %	75 %				
Vg1	Industri-TEK (Studiekomp med realfag)	Glemmen	15	15	14	97 %	93 %	89 %	100 %				
Vg2	Arbeidsmaskiner	Askim	15	13	12	83 %	80 %	83 %	83 %	7	58 %	7	100 %
Vg2	Bilskade, lakk og karosseri	Borg	15	11	10	70 %	67 %	95 %	90 %	10	100 %	7	70 %
Vg2	Industriteknologi	Askim	12	19	14	154 %	117 %	93 %	76 %	10	71 %	10	100 %
Vg2	Industriteknologi	Borg	15	9	12	57 %	77 %	65 %	90 %	10	87 %	10	100 %
Vg2	Industriteknologi	Glemmen	36	26	31	71 %	86 %	76 %	81 %	24	77 %	21	88 %
Vg2	Industriteknologi	Halden	15	14	13	90 %	87 %	81 %	77 %	9	69 %	9	100 %
Vg2	Industriteknologi	Malakoff	15	10	12	67 %	80 %	75 %	86 %	8	67 %	6	75 %
Vg2	Industriteknologi	Mysen	15	8	11	53 %	70 %	48 %	63 %	5	48 %	4	80 %
Vg2	Industri-TEK (Studiekomp med realfag)	Glemmen	15	14	14	93 %	93 %	100 %	100 %				
Vg2	Kjemiprosess- og laboratoriefag	Borg	30	24	24	80 %	80 %	84 %	87 %	13	54 %	13	100 %
Vg2	Kjemiprosess- og laboratoriefag	Halden	15	11	12	73 %	80 %	71 %	80 %	12	100 %	12	100 %
Vg2	Kjøretøy	Askim	12	14	13	113 %	104 %	72 %	91 %	11	88 %	8	73 %
Vg2	Kjøretøy	Borg	15	14	16	93 %	103 %	68 %	83 %	11	71 %	11	100 %
Vg2	Kjøretøy	Glemmen	12	20	12	163 %	100 %	79 %	96 %	11	92 %	10	91 %
Vg2	Kjøretøy	Halden	15	11	15	73 %	97 %	55 %	73 %	13	90 %	12	92 %
Vg2	Kjøretøy	Malakoff	15	10	11	63 %	73 %	64 %	68 %	5	45 %	5	100 %
Vg2	Transport og logistikk	Askim	15	15	15	97 %	100 %	81 %	78 %	11	73 %	11	100 %
Vg2	Transport og logistikk	Glemmen	15	17	15	113 %	100 %	87 %	90 %	12	80 %	12	100 %
Vg2	Transport og logistikk	Malakoff	15	13	14	83 %	93 %	79 %	81 %	6	43 %	6	100 %

** Tilbudet på Mysen vgs er vedtatt flyttet til Askim vgs når nytt bygg står ferdig.*

Mønster på Vg1

Høyest antall primærsøkere til Teknologi- og industrifag er det til Glemmen og Askim videregående skole, med en oversøking på henholdsvis 24% og 4%. Søkningen er lav til Malakoff (56%) Borg (66%) og Halden (68%) vgs. Oppfyllingsgraden på dette tilbudet ved den enkelte skole er relativt høy med unntak av Borg hvor oppfyllingsgraden er på 78%. Andelen elever som er tatt inn på sitt førstevalg er lav ved samtlige skoler. Andelen elever som har fullført og bestått er også lav. Ved fem av seks skoler, er andelen som fullfører og består på 78% eller lavere. Ved to av skolene er andelen som fullfører og består ca. 69%.

Mønster på Vg2 og formidling til læreplass

Søkningen til de ulike skolene og programområdene er svært varierende. Høyest søkning (163%) er det til Kjøretøy på Glemmen, etterfulgt av Industriteknologi og Kjøretøy på Askim (hhv 154% og 113%), samt Transport og logistikk på Glemmen (113%). Ved alle disse tilbudene er det oversøkning. Det er lav søkning til Vg2 Industriteknologi ved alle skoler unntatt ved Askim vgs. Særlig gjelder dette ved Mysen (53%) og Borg (57%) Det er også lav søkning til Kjemiprosess- og laboratoriefag ved Halden (73%) og Borg (80%) samt Kjøretøy på Malakoff (63%) og Halden (73%) og. Det samme gjelder søkningen til Bilskade, lakk og karosseri på Borg.

Andelen fullført og bestått er gjennomgående lav ved noe over halvparten av tilbudene på Vg2. Unntakene er de ulike tilbudene om yrkesfag mot studiekompetanse. På disse

DRØFTINGSGRU

tilbudene er andelen som fullfører og består relativt høy. Lavest andel som fullfører og består har Industriteknologi ved Mysen (63%) og Kjøretøy ved Malakoff vgs (68%)

Andelen som søker læreplass, er svært varierende. Andelen er høyest på Kjemiprosess- og laboratoriefag på Halden vgs (100%) i tillegg til Bilskade, lakk og karosseri på Borg (100%). Lavest andel formidles til læreplass på Transport og logistikk og Kjøretøy på Malakoff (hhv 43% og 45%), Kjemiprosess- og laboratoriefag på Borg (54%) og Arbeidsmaskiner på Askim (58%). De fleste som søker læreplass, blir formidlet.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Østfold 2023)

Kr 126 806

5.15.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Industrien opplever knapphet på arbeidskraft med tilstrekkelig kapasitet og riktig kompetanse. NHO melder at det er bedriftene på Østlandet som har det største behovet for personer med yrkesfaglig utdanning og fagskole. På tilsvarende måte trenger de mange ingeniører og personer med høyere teknisk utdanning.

3 av 4 NHO-bedrifter i Østfold uttaler et udekket behov for arbeidskraft med fag- eller svennebrev fra dette utdanningsprogrammet. Særlig uttrykker bransjen behov for arbeidskraft for å utføre motorvognreparasjoner, anleggsmaskinmekanikere, industrimekanikere og sveisere. Ifølge NAV svarer industribedrifter at de har forsøkt å rekruttere ansatte uten å få tak i ønsket kompetanse, og noen har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de søkte etter. Transport og lagring kommer også høyt opp på listen over mangel på arbeidskraft.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.15.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Teknologi- og industrifag:

TP1 – Ta inn flere/alle elever som har Vg1 Teknologi- og industrifag som førstevalg (dette kan innebære å øke antall elevplasser på enkelte skoler)

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Flere elever får sitt førstevalg oppfylt, noe som øker motivasjonen for å fullføre skoleløpet. • Større læringsmiljø kan gi bedre faglig utbytte. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lavere inntakspoeng kan føre til at flere elever ikke fullfører og består.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Økt rekruttering til læreplasser og framtidige yrkesutøvere. • Bedre tilpasning til arbeidslivets behov for kvalifisert arbeidskraft. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lokalt næringsliv kan ha utfordringer med å ta imot flere elever og praksis og å ansette flere lærlinger.
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større faglig miljø på skolene gir ansatte flere kollegaer og bredere kompetanse. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Rekrutteringsutfordringer på grunn av økt behov for lærere.
Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg
Positive konsekvenser: • Ved økt elevtall kan det legges til rette for bedre utnyttelse av eksisterende fasiliteter og muliggjøre oppgraderinger og tilpasninger av dagens verksteder. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Ved økt elevtall vil det kunne være behov for investeringer i verksteder og klasserom. • Økt slitasje på maskiner og utstyr.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Utvide verksteder og klasserom der det er behov.
- Øke samarbeidet med næringslivet for å sikre nok praksis- og læreplasser.

Økonomisk vurdering

Tiltaket kan medføre utgifter til investeringer i undervisningsrom og utstyr og økt slitasje på utsyr som da må skiftes oftere.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket har potensial til å gi flere elever mulighet til å velge sitt førstevalg innen Teknologi- og industrifag, noe som kan forbedre motivasjon og gjennomføring. Det vil også kunne styrke arbeidslivet innenfor sterkt etterspurte fagkompetanser. Imidlertid kan tiltaket medføre rekrutteringsproblemer av lærere med riktig kompetanse. Tiltaket vil også kunne medføre betydelige investeringer i nybygg/ombygg.

Med utgangspunkt i dagens tilbudsstruktur vil dette tiltaket isolert sett innebære behov for minimum totalt 8 ekstra klasser på Teknologi- og industrifag (fordelt på 4 klasser på Vg1 og 4 klasser på Vg2).

Etter en samlet vurdering med særlig vekt på fylkeskommunens økonomiske situasjon, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

TP2 – Samle utdanningsprogrammet Teknologi- og industrifag på færre skoler

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fag- og læringsmiljø.
- Høyere kvalitet på opplæringen.
- Mulighet for investeringer i bedre fasiliteter og verksteder.
- Større elevgrupper gir større faglige og sosiale muligheter.
- Bedre tilgang til spesialiserte rådgivere og flere valgmuligheter innenfor Vg2 uten å bytte skole.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Økt reisevei for elever, noe som kan føre til lengre skoledager.
- Økt reisevei kan redusere motivasjonen for å velge utdanningsprogrammet.
- Sårbare elevgrupper kan oppleve større utrygghet i hverdagen.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Bedriftene får færre skoler å samarbeide med, noe som kan føre til mer forutsigbare partnerskap.
- Styrket samarbeid med næringslivet på skoler med samling.
- Bedre forutsetninger for å disponere ressurser slik at elever følges bedre opp i praksis.
- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Færre elever fra områder uten tilbud, noe som kan svekke lokal rekruttering.
- Flere elever vil kunne ha behov for skoleskyss.
- Bedrifter mister nærhet til skoler og lærlinger, som kan svekke båndene mellom skole og lokalt næringsliv i enkelte deler av fylket.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og bedre muligheter for samarbeid og kompetanseutvikling.
- Mindre sårbart ved fravær, ettersom flere kvalifiserte lærere er tilgjengelige.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ansatte kan få lengre reisevei
- Kan medføre overtallighet.
- Mer krevende å følge opp elever i praksis på større geografiske områder.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av bygg og utstyr på færre skoler.
- Kan gi bedre og mer oppdaterte lokaler.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Behov for store investeringer i nye verksteder og tilpasning av eksisterende bygg.
- Mulig høyere vedlikeholdskostnader.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablere et godt kollektivtilbud eller spesialskyss for elever som får lengre reisevei.
- Opprettholde og styrke partnerskap med lokale bedrifter for praksisplasser, selv om tilbudet flyttes lengre unna.
- Tiltak for å opprettholde et godt psykososialt skolemiljø.

Økonomisk vurdering

Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan utløse behov for investeringer i undervisningsarealer. Økt reisevei for noen elever kan medføre økte skyssutgifter. Tiltaket kan også medføre noen utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Å samle Teknologi- og industrifag på færre skoler vil kunne skape et større og sterkere fagmiljø, bedre tilgang til ressurser og fasiliteter, og et mer effektivt samarbeid med næringslivet. Bedriftene får færre samarbeidspartnere å forholde seg til, noe som kan forbedre oppfølgingen av lærlinger. På den negative siden vil økt reisevei og lengre skoledager kunne føre til økt frafall for enkelte elever. For ansatte kan det innebære lengre reisevei.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger, bygningsmessige vurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales tiltaket gjennomført på følgende måte:

- **Utdanningstilbudet på Teknologi- og industrifag i Nedre Glomma samles i Fredrikstad.**
- **Det samlede utdanningstilbudet på Teknologi- og industrifag på Malakoff vgs reduseres fra 3 klasser (45 elevplasser) til 2 klasser (30 elevplasser) på Vg1 og fra 3 klasser (45 elevplasser) til 1 klasse (15 elevplasser) på Vg2 gjennom samling av Vg2-tilbudene.**

Den samlede økonomiske effekten av tiltaket anslås til en reduksjon av kostnader tilsvarende 11,1 mill kr.

Til fradrag for dette kan komme utgifter til investeringer i undervisningsarealer i Fredrikstad og noe utgifter til midlertidig overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

TP3 - Samle Vg2 Industriteknologi på færre skoler og/eller redusere det samlede antallet elevplasser

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Blir en del av et større elev- og fagmiljø, som kan være positivt for læringsmiljøet.
- Høyere karaktersnitt/faglig nivå blant elever som søker og kommer inn.
- Muligheter for bedre utstyr og fasiliteter på større skoler.
- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser (lav søkning, lav oppfyllingsgrad, lav andel som får innvilget førsteønske og lav andel fullført og bestått).

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for tap av sosialt nettverk og lokal tilhørighet for flere elever.
- Samling på færre skoler kan føre til utfordringer med å skaffe tilstrekkelig antall praksisplasser.
- Lengre reisevei med fare for større skysskostnader og lengre skoledager for elevene. Lengre reisevei kan bidra til at færre fullfører og består.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Sterkere fagmiljø kan gi bedre rekruttering til bransjen.
- Færre skoler for bedrifter å forholde seg til.
- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Underskudd på lærlinger kan skape rekrutteringsproblemer til næringlivet.
- Muligheten for å tilpasse læreplanen til lokale forhold kan bli redusert.
- Økt reisevei kan føre til at færre elever velger programmet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Mulighet for økt samarbeid og kompetanseheving i større miljøer.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Usikkerhet rundt arbeidsplasser og risiko for overtallighet.
- Fare for lengre reisevei.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør arealer som kan brukes til andre utdanningsformål.
- Mulig bedre utnyttelse av eksisterende fasiliteter.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Behov for investeringer på skolene som overtar tilbudet.
- Risiko for at ubenyttede lokaler kan stå tomme.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Utvikle et robust transporttilbud for elever med lengre reisevei.
- Sikre fleksible opplæringsmodeller som kan tilpasses elevenes og regionens spesifikke behov.
- Styrke samarbeid mellom skole og lokalt næringsliv for å sikre lokal rekruttering og opprettholde læreplasser.

Økonomisk vurdering

Særlig tilbudene på Mysen og Borg har lav oppfyllingsgrad og dermed høye utgifter pr elevplass. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre behov for investeringer på skoler som får flere elever og kan gi noen elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Tiltaket gir også risiko for noe midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å samle Vg2 Industriteknologi på færre skoler har flere fordeler, blant annet gjennom at større fagmiljøer kan styrke læringsmiljøet og rekrutteringen. Det kan også føre til bedre utnyttelse av eksisterende fasiliteter. På den andre siden er det negative konsekvenser, blant annet knyttet til lengre reisevei for elever, mulig tap av lokal tilhørighet og mulige utfordringer for arbeidslivet dersom det produseres færre lærlinger og fagarbeidere.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales det å samle Vg2 Industriteknologi på færre skoler på følgende måte:

- **Vg2 Industriteknologi på Borg vgs avvikles.**
- **Vg2 Industriteknologi på Malakoff vgs avvikles.**

Tiltaket innebærer at det totale antallet elevplasser i Østfold på dette programområdet reduseres med 15 plasser basert på elevenes søkermønster.

Den samlede økonomiske effekten av tiltaket anslås til ca kr 3,6 mill.

DRØFTINGSGRUNNLAG

TP4 – Samle Vg2 Transport og logistikk på færre skoler

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og mulighet for flere klasser med bedre læringsmiljø.
- Potensielt bedre utstyr og fasiliteter på større skoler.
- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Moderat risiko for økt frafall blant elever på grunn av lengre reisevei.
- Elever kan velge bort Transport og logistikk til fordel for andre programområder som de i utgangspunktet er mindre motivert for.
- Mulig redusert lokal tilhørighet og støtte fra lokalsamfunnet.
- Større press på læreplasser i nærheten av skolen(-e).
- Fare for færre relevante praksisplasser i distriktene.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Sterkere fagmiljø kan gi bedre rekruttering til bransjen.
- Færre skoler for bedrifter å forholde seg til.
- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Mulig svekket rekruttering til den lokale transportnæringen på grunn av lengre reisevei.
- Fare for redusert samarbeid med deler av bransjen, noe som kan påvirke kvaliteten på opplæringen og redusere potensielle praksis- og lærlingeplasser.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø med muligheter for samarbeid og kompetanseheving.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Usikkerhet rundt arbeidsplasser og risiko for overtallighet.
- Fare for lengre reisevei.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av eksisterende bygg og fasiliteter.
- Oppsigelse av leieavtaler både på Malakoff vgs og Glemmen vgs.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Behov for bygningsmessige tilpasninger på de skolene som får økt elevantall.
- Risiko for at ubenyttede lokaler kan stå tomme.

PRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Opprette et godt tilrettelagt transporttilbud for elever som får lengre reisevei.
- Styrke samarbeidet med lokale bedrifter for å sikre praksisplasser og oppfølging.

Økonomisk vurdering

Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til bygningsmessige tilpasninger på skoler som får flere elever og kan gi noen elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Tiltaket gir også risiko for noe midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket vil kunne gi et større fagmiljø med muligheter for flere klasser og bedre tilgang på læringsressurser. På den negative siden vil tiltaket kunne medføre lengre reisevei for både elever og ansatte, noe som kan påvirke motivasjon, søkertall, og øke frafallet. I tillegg vil det kunne svekke det nære samarbeidet med lokalt næringsliv og redusere antall relevante praksisplasser, noe som kan ha negative ringvirkninger for lokal rekruttering til transportnæringen.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en helhetlig vurdering, anbefales følgende:

- **Utdanningstilbudet på Vg2 Transport og logistikk opprettholdes som i dag på Askim vgs.**
- **Utdanningstilbudene på Vg2 Transport og logistikk i leide lokaler på Malakoff vgs og Glemmen vgs samles i nye lokaler i Fredrikstad.**

Flyttingen fra Malakoff til Fredrikstad påvirker ikke klassekostnadene. Leieutgiftene som bortfaller utgjør 2,6 mill. kr.

DRØFTINGSGRUNNLAG

TP5 – Samle Vg2 Kjemiprosess- og laboratoriefag på én skole og/eller redusere antall elevplasser

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø
- Høyere kvalitet på opplæring grunnet større kompetansespenn hos lærere.
- Flere paralleller på skolene.
- Bedre, mer og mer oppdatert utstyr og læremidler.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Økt reisevei for enkelte elever.
- Kan medføre lavere søking fra enkelte geografiske områder.
- Flytting kan fjerne elever fra nærliggende industripartnere, noe som kan påvirke samarbeidet negativt.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Sterkere fagmiljø kan gi bedre rekruttering til bransjen.
- Færre skoler for bedrifter å forholde seg til.
- Samfunnsøkonomisk gevinst ved bedre utnyttelse av ressurser

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Lokal forankring av opplæringen kan være viktig for å opprettholde tilgangen til lærlinger og opprettholde samarbeid med nærliggende bedrifter.
- Risiko for redusert søkertall hvis lokal tilhørighet svekkes.
- Lokale bedrifter kan miste viktige rekrutteringskanaler.
- Fare for redusert tilgang til lærlinger i lokalmiljøet.
- Lengre reisevei kan i enkelte tilfeller føre til at flere elever med egne kjøretøy er på veiene i et tidsrom med allerede høyt trykk i trafikken.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Samling kan styrke fagmiljøet.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Usikkerhet og mulig overtallighet ved redusert søkning.
- Lengre reisevei for ansatte
- Mer tid brukt på reiser mellom bedrift og skole.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør lokaler til andre formål.
- Bedre utnyttelse av eksisterende bygningsmasse ved en samling.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Behov for nye investeringer i skoleanlegg.
- Fare for ubenyttet bygningsmasse ved fraflyttede skoler.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Opprette samarbeid med lokale bedrifter på tvers av regioner for å sikre praktisk opplæring og lærlingeplasser.
- Organisere pendlingstilbud for å redusere reiseutfordringer for elever og ansatte.
- Implementere digitale løsninger for å redusere behovet for fysisk tilstedeværelse i enkelte tilfeller.
- Tilrettelegge for fortsatt bruk av lokalt tilpassede opplæringsarenaer, selv om hovedskolen samles på én lokasjon.

Økonomisk vurdering

Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til bygningsmessige tilpasninger på skoler som får flere elever og kan gi noen elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Tiltaket gir også risiko for noe midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket kan bidra til et større fag- og elevmiljø, noe som kan gi bedre læring og muligheter for faglig utvikling. Det kan også bidra til bedre ressursutnyttelse av eksisterende skolebygg. Samtidig er det flere negative konsekvenser, som økt reisevei for elever og ansatte, fare for redusert lokal rekruttering til arbeidslivet, og potensiell reduksjon i søkertall. I tillegg er det nære og gode bindinger mellom skoletilbudet og lokal industri både i Sarpsborg og i Halden.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en helhetlig vurdering, anbefales ikke tiltaket i sin nåværende form, men det anbefales at tilbudet knyttes sterkere opp mot et studieforberedende miljø i Sarpsborg og legges til St. Olav vgs.

DRØFTINGSGRUNNLAG

TP6 – Samle Vg2 Kjøretøy på færre skoler og/eller redusere antall elevplasser

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø
- Høyere kvalitet på opplæring grunnet større kompetansespenn hos lærere.
- Flere paralleller på skolene.
- Bedre, mer og mer oppdatert utstyr og læremidler.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Økt reisevei for enkelte elever.
- Kan medføre lavere søking fra enkelte geografiske områder.
- Flytting kan fjerne elever fra nærliggende industripartnere, noe som kan påvirke samarbeidet negativt.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Lavere kostnader ved samling av kjøretøylinjer.
- Lærlinger kan rekrutteres både lokalt og utenbys.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for færre søkere til lokalt tilbud.
- Utfordringer med å plassere elever i lokale bedrifter på grunn av lengre avstander.
- Lokalbedrifter kan miste potensielle lærlinger.
- Større klimautslipp grunnet lengre reisevei.
- Økt trafikktetthet og ulykkesrisiko ved mer transport.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større kompetansemiljø.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Usikkerhet og mulig tap av kompetanse.
- Fare for større utfordringer med å rekruttere kvalifiserte lærere.
- Lengre reisevei og økt tid brukt på transport i arbeidstiden.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av areal til annen bruk.
- Lavere driftskostnader ved færre lokasjoner.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Store kostnader for å øke kapasiteten ved enkelte skoler.
- Ubenyttede bygninger gir økte fremtidige kostnader ved evt. nyinvesteringer.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablering av bedre transporttilbud for å redusere reisetiden for elever og ansatte.
- Økt støtte og tilrettelegging for sårbare elever i større skoler.
- Muligheter for desentraliserte praksisplasser for å redusere reisebehov.

Økonomisk vurdering

Tilbudte på Malakoff har lavest oppfyllingsgrad og dermed høye utgifter pr elevplass. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til bygningsmessige tilpasninger på skoler som får flere elever og kan gi noen elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Tiltaket gir også risiko for noe midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket "Samle Vg2 Kjøretøy på færre skoler og/eller redusere antall elevplasser" har noen fordeler, som å gi større fagmiljøer. Det kan også føre til lavere kostnader og mer effektiv bruk av ressurser gjennom blant annet at bedre utnyttelse av verksteder og utstyr. På den andre siden vil tiltaket kunne føre til lengre reiseveier for elever og ansatte, noe som kan redusere elevsøkning lokalt. For ansatte kan det også bidra til lengre reisevei og på kort sikt tap av eksisterende arbeidsmiljø.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en helhetlig vurdering, jamført anbefaling i tiltak TP2, anbefales følgende:

- **Tiltaket begrenses til å gjelde Nedre Glomma, der Vg2 Kjøretøy samles i Fredrikstad.**

Flyttingen påvirker ikke utgifter til klasseressurser. Utgifter til bygningsmessige tilpasninger kan påløpe.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.16 Påbygg til studiekompetanse (PB)

5.16.1 Fakta

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Askim	60	55	58	92 %	97 %	83 %	61 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Borg	30	18	22	58 %	72 %	70 %	73 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Frederik Ii	56	24	29	43 %	51 %	72 %	42 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Glemmen	90	101	97	112 %	108 %	90 %	75 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Greåker	60	66	50	110 %	83 %	88 %	73 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Halden	60	70	55	116 %	92 %	95 %	84 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Kalnes	30	10	14	32 %	45 %	59 %	68 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Kirkeparken	30	36	30	118 %	100 %	97 %	75 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Malakoff	60	48	45	79 %	75 %	89 %	68 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Mysen	30	32	30	107 %	98 %	92 %	73 %
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	St. Olav	28	25	24	89 %	84 %	79 %	67 %
Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	Askim	30	25	25	83 %	82 %	94 %	88 %
Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	Glemmen	60	55	55	91 %	92 %	90 %	75 %
Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	Greåker	30	37	28	122 %	92 %	100 %	77 %
Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	Halden	30	18	17	58 %	55 %	97 %	74 %
Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	Kalnes	30	17	20	57 %	65 %	87 %	75 %
Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	Malakoff	30	23	24	75 %	80 %	91 %	78 %
Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	Mysen	30	13	16	43 %	52 %	81 %	68 %
Vg3	Påbygg gen studiekomp med realfagsfordypning	Greåker	30	23	23	77 %	75 %	84 %	43 %
Vg3	Påbygg etter Elektro-TEK m/ realfagsfordypning	Askim	7	7	7	100 %	100 %	100 %	79 %
Vg3	Påbygg etter Elektro-TEK, Industri-TEK og Helse-TEK m/ realfagsfordypning	Glemmen	60	45	44	74 %	73 %	100 %	92 %
Vg3	Påbygg etter HO mot Helsefagarbeider	Malakoff	30	30	30	98 %	98 %	98 %	86 %
Vg3	Påbygg etter HO mot Helsefagarbeider	Mysen	20	17	17	83 %	83 %	100 %	97 %

Mønster

Det er stor variasjon i søkningen til de ordinære tilbudene til Påbygg til studiekompetanse. Det er høy søkning til Greåker, Kirkeparken, Halden, Mysen og Glemmen. Søkningen er lav til Kalnes (32%), Frederik II (43%) og Borg (52%). Oppfyllingsgrad og andel inntatt til førsteønske er også lavest ved disse skolene. Fullført og bestått er generelt svært lav sammenlignet med øvrige utdanningsprogram som gir generell studiekompetanse og varierer fra 42% til 84%.

Tilbudet om Påbygg etter yrkeskompetanse har gjennomgående lav søkning med unntak av tilbudet på Greåker vgs, som er oversøkt. Oppfyllingsgraden er også lav. Andelen som fullfører og består påbygg til studiekompetanse etter yrkeskompetanse er varierende, men er på samme nivå som for ordinært Påbygg til studiekompetanse.

Tilbudene med planlagt studiekompetanse på yrkesfaglige utdanningsprogram har gjennomgående høy søkning, oppfylling og en vesentlig høyere andel fullført og bestått sammenlignet med de øvrige Påbygg alternativene.

Kostnad pr. elev (KOSTRA / Landet uten Oslo, 2023)

Kr. 83 883

DRØFTINGSG.

5.16.2 Samfunnets og arbeidslivets behov

Med generell studiekompetanse kan det søkes høyere utdanning ved alle utdanningsinstitusjoner.

Ifølge NHOs kompetansebarometer for 2023, har bedriftene i Østfold behov for ingeniører og personer med annen teknisk høyere utdanning og IKT-kompetanse. Navs bedriftsundersøkelse for 2024 estimerer at det er minimal mangel på arbeidskraft innen undervisning og offentlig forvaltning. Det er i dag ingen mangel på arbeidskraft innen finansiering – og forskningsvirksomhet i Østfold, men ifølge NAVs bedriftsundersøkelse forventes det en økning i sysselsetting i denne bransjen i årene fremover og større etterspørsel etter arbeidskraft med denne kompetansen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

5.16.3 Mulige endringer i dagens tilbudsstruktur med konsekvensvurdering

Basert på tallmaterialet og mønsteret i faktagrunnlaget er følgende mulige endringer konsekvensvurdert for Påbygg til studiekompetanse:

PB1 – Samle Påbygg til studiekompetanse på færre skoler og redusere det totale antallet elevplasser

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Mulig høyere motivasjon hos elever gjennom sterkere og større fag- og læringsmiljø. • Flere valgmuligheter for programfag når flere elever samles på én skole. • Elever kan oppleve bedre studiemiljø og høyere sjanse for fullført og bestått. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Lengre reisevei kan føre til at færre fullfører og består. • Fare for mistrivsel på grunn av skolebytte, særlig for sårbare elever. • Ved reduksjon av antall elevplasser; økte inntakskrav kan gjøre det vanskeligere for elever som har lave karakterer og/eller ikke har fått tilbud om læreplass å få fullført sin utdanning.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Færre elever på påbygg kan bidra til flere fagarbeidere i samfunnet. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Fare for høyere kostnader for skoleskyss • Ved reduksjon av antall elevplasser kan færre elever få muligheten til høyere utdanning som krever generell studiekompetanse. • Fare for at færre får fullført sin utdanning, som igjen kan bidra til større sannsynlighet for arbeidsledighet og utenforskap.
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Bedre arbeidsmiljø gjennom større fagmiljø og mulig mer motiverte elever. • Lærere på yrkesfag kan oppleve høyere elevinnsats fra elever på grunn av høyere opptakskrav. Negative konsekvenser / risikovurdering: • Mulig overtallighet kan føre til usikkerhet blant ansatte. • Ansatte kan oppleve økt belastning og tap av arbeidsmiljø i en overgangsperiode.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av arealer.
- Muligheter for nye og mer funksjonelle og tidsriktige undervisningslokaler.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Investeringsbehov på skoler der tilbudet samles.
- Risiko for trangboddhet og mindre rom for praktisk undervisning på skoler som mottar flere elever.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Tilby en blanding av fysiske og digitale undervisningsformer, spesielt for elever som har lang reisevei eller er i en vanskelig livssituasjon.

Økonomisk vurdering

Flere av tilbudene på ulike skoler har lav oppfylllingsgrad og dermed høye utgifter pr elevplass. Generelt gir samling av tilbud i større miljøer/klasser på færre lokasjoner grunnlag for stordriftsfordeler med mer kostnadseffektiv bruk av personalressurser, arealer og utstyr.

Tiltaket kan medføre utgifter til bygningsmessige tilpasninger på skoler som får flere elever og kan gi noen elever lengre reisevei og økte skyssutgifter. Tiltaket gir også risiko for noe midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å samle påbygg til studiekompetanse på færre skoler vil bidra til sterkere fagmiljøer og økt grad av fullført og bestått. Skolene som i dag har flere paralleller med påbygg til studiekompetanse har betydelig bedre skoleårsresultater enn skoler med bare én parallell.

Ved å redusere antall elevplasser vil man kunne få mer motiverte elever i tillegg til at det kan bidra til flere fagarbeidere.

Samling og reduksjon av tilbudet har imidlertid også flere negative konsekvenser gjennom blant annet lengre reisevei og økte inntakskrav. Dersom tiltaket ikke bidrar til flere fagarbeidere, vil tiltaket for samfunnet kunne bidra til økt frafall.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en helhetlig vurdering, anbefales følgende:

- **Påbygg til studiekompetanse samles på én skole i Indre Østfold, én skole i Moss, én skole i Fredrikstad og én skole i Sarpsborg i tillegg til at tilbudet opprettholdes på Halden vgs.**
- **Det reduseres med 3 klasser ordinær påbygg (90 elevplasser) i Nedre Glomma.**

Påbygg etter yrkeskompetanse er et lovpålagt tilbud og må dimensjoneres basert på søkning[1].

Tiltakenes samlede økonomiske effekt av netto klassereduksjoner i Nedre utgjør kr 7,5 mill på helårsbasis

[1] Påbygg etter fagbrev er en rettighet iht § 3-1 i opplæringsloven, som gir elever som har fullført og bestått yrkesfaglig utdanningsprogram, rett til å ta påbygging til generell studiekompetanse etter fullført fag- eller svennebrev.

DRØFTINGSGRUNNLAG

PB2 – Ikke tilby Påbygg til studiekompetanse med realfagsfordypning på Greåker vgs

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser (lav søkning og svært lav andel som fullfører og består).

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Tilbudet er det eneste i fylket som gir alle elever på yrkesfag mulighet til påbygg etter studiekompetanse med realfagsfordypning.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av fylkeskommunens ressurser.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Kan bidra til redusert søkning til ingeniørutdanningene ved Høgskolen i Østfold (HiØ) og andre høyere utdanninger som krever forutsetter realfagsfordypning.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser identifisert.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Fare for mulig overtallighet.
- Tap av kompetanse og erfaring i tilpasning for denne elevgruppen.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av lokaler til andre elevgrupper.

Negative konsekvenser / risikovurdering:

- Ingen negative konsekvenser identifisert.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Et alternativt realfaglig tilbud rettet mot byggfag over tre år, jf. tiltak YF-SK1A.
- Økt samarbeid mellom skolene for å sikre bredere fagtilbud til elever som ønsker realfaglig fordypning.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering

Tilbudet på Greåker har lav oppfyllimgsgrad og dermed høye utgifter pr elevplass.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Avvikling av tilbudet om Påbygg til studiekompetanse med realfagsfordypning vil kunne bidra til en mer effektiv ressursutnyttelse. Tilbudet er undersøkt, har lav oppfyllingsgrad og svært lav andel som fullfører og består. Fjerningen av tilbudet vil imidlertid påvirke elever som ønsker en yrkesrettet vei til studier som krever realfag og mulig redusert søkning til fagområder som blant annet høyere tekniske utdanninger. Tiltaket kan også kunne medføre overtallighet.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en helhetlig vurdering, anbefales følgende:

- **Utdanningstilbudet Påbygg til studiekompetanse med realfagsfordypning på Greåker vgs avvikles.**

Fullt innført anslås årlig besparelse som følge av tiltaket å utgjøre ca kr 5 mill. Midlertidig overtallighet kan redusere den økonomiske gevinsten på kort sikt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6 Utredede endringer i organisering av ordinære videregående opplæringstilbud

I tillegg til mulige tiltak knyttet til hvert enkelt utdanningsprogram for å ivareta elevenes ønsker/behov, arbeidslivets behov og for å bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur og dimensjonering, er det også utredet mulige tiltak som går på tvers av utdanningsprogram. Tiltakene er først og fremst knyttet til organisering av opplæringen og ender opp i anbefalinger.

De mulige tiltakene er kategorisert på følgende måte:

- Økte klasse- og gruppestørrelser
- Optimalisert ressursbruk med mål om å utdanne flere fagarbeidere
- Opplæring i bedrift etter Vg1 – særløp 1+3
- Bruk av lærernes årsverk
- Organisatorisk sammenslåing av skoler
- Andre tiltak

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.1 Økte klasse- og gruppestørrelser

6.1.1 V1 – Effektuere tidligere vedtak om 20 elever pr. klasse på Vg1 HS

Vedtak om en økning i antall elever pr. klasse fra 15 til 20 ble gjort i 2017 på følgende utdanningsprogram; Helse- og oppvekstfag, Salg, service og reiseliv, Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign og Håndverk, design og produktutvikling (tidligere Design og håndverk). Med bakgrunn i bygningsmessige forhold, er tiltaket ikke implementert i sin fulle utstrekning på Vg1 på Glemmen vgs og Malakoff vgs.

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større sosialt nettverk innenfor klassen kan være positivt for læringsmiljøet • Større elevgrupper kan bidra til et større mangfold i diskusjoner. • Større elevgrupper kan føre til et større sosialt nettverk og flere samarbeidspartnere i klassen. • Større elevgrupper kan redusere sårbarheten ved fravær, Større elevgrupper kan redusere sårbarheten ved stort elevfravær. • Flere elever får muligheten til å oppfylle sitt førstevalg Negative konsekvenser: • Utfordringer med klasseromsstørrelse • Muligheten for tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging kan bli utfordret. • Praktisk undervisning på spesialrom kan bli utfordrende med økt elevantall. • Luftkvalitet og temperatur kan påvirkes av økt elevantall
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Ved økt elevtall i klassene vil flere elever få tilbud om utdanningen med nåværende klassestruktur. Negative konsekvenser: • Bekymring knyttet til at mindre praktisk undervisning kan medføre at færre elever vil søke læreplass. • Knapphet knyttet til antall praksisplasser • Bekymring for økt frafall og drop-out, og utfordringer med samarbeid med praksisfeltet på grunn av større klasser. • Bekymring knyttet til at færre vil velge yrkesfag pga økt elevantall i klassene

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større elevgrupper kan bidra til et større mangfold.

Negative konsekvenser:

- Økt behov for støtte og ressurser.
- Mindre tid til den enkelte elev kan være belastende for arbeidsmiljøet.
- Mulig overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør rom til klasser med færre elever.

Negative konsekvenser:

- Flere av dagens klasserom har kapasitet for å huse grupper inntil 15 elever.
- Ved ombygging av rom kan blant annet antall spesialrom fjernes. Økt elevtall i klassene kan medføre at klasser må veksle på å ha undervisning i flere skolebygg ila dagen.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Flere miljøarbeidere og lærerressurser for støttefunksjoner.
- Alternativ bruk av bygg med større klasserom, for eksempel J- og I-blokka, for å huse større elevgrupper.

Økonomisk vurdering

Flere elever pr klasse gir færre klasser og lavere personalutgifter.

Tiltaket kan medføre behov for bygningsmessige utgifter til klasseromsutvidelser og kan også medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Av hensyn til likebehandling, anbefales følgende:

- **Antall elever pr. klasse på Vg1 Helse- og oppvekstfag i Fredrikstad økes til til 20 elever pr. klasse når ny skole- og tilbudsstruktur i Fredrikstad er vedtatt.**
- **Antall elever pr. klasse på Vg1 Helse- og oppvekstfag på Malakoff vgs økes til 20 elever pr. klasse så snart det er bygningsmessig mulig.**

Den økonomiske effekten av tiltaket kan anslås til 0,3 mill for differansen mellom dagens elevtall og 20 elever.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.1.2 V2 – Effektuere tidligere vedtak om 20 elever pr. klasse på Vg2 HS, SR, FD og DT

Vedtak om en økning i antall elever pr. klasse fra 15 til 20 ble gjort i 2017 på følgende utdanningsprogram; Helse- og oppvekstfag, Salg, service og reiseliv, Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign og Håndverk, design og produktutvikling (tidligere Design og håndverk). Vedtaket er imidlertid i liten grad effektuert på Vg2.

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større elevgrupper kan føre til et større sosialt nettverk og flere samarbeidspartnere i klassen. • Større elevgrupper kan redusere sårbarheten ved fravær, Større elevgrupper kan redusere sårbarheten ved stort elevfravær. • Flere elever får muligheten til å oppfylle sitt førstevalg.. Negative konsekvenser: • Mindre individuell oppfølging, spesielt for sårbare elever. • Lavere lærertetthet kan gi mindre tid til praksisnær undervisning og tettere oppfølging. • Større klasser kan skape mer støy, redusert læringsmiljø og økt frafall. • Mange skoler mangler tilstrekkelig plass i spesialrom, noe som kan begrense mulighetene for praktisk undervisning. • Noen elever kan føle seg oversett og ekskludert fra klassemiljøet.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Bedre dimensjonering kan gi en mer effektiv bruk av skolens ressurser. • Større elevgrupper kan føre til at næringslivet får flere kandidater til praksisplasser og lærlingplasser. Negative konsekvenser: • Lavere kvalitet på praksisoppfølging kan føre til færre søkere til læreplasser. • Bedrifter kan oppleve økt press med flere elever å følge opp, noe som kan redusere kvaliteten på opplæringen. • Flere elever kan føre til mangel på praksisplasser og økt konkurranse om lærlingplasser. • Økt frafall blant elever kan føre til færre ferdig utdannede fagarbeidere.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større elevgrupper kan gi flere diskusjonspartnere og et mer variert læringsmiljø i klasserommet.

Negative konsekvenser:

- Lærerne får mindre tid per elev, spesielt for sårbare elever som trenger individuell oppfølging.
- Økt arbeidsbelastning på lærerne, særlig i praktisk opplæring, der det er nødvendig med tett oppfølging.
- Mulig overtallighet og vanskeligheter med å tilpasse undervisningen til den enkelte elev.
- Økt risiko for stress og utbrenthet blant ansatte.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Færre antall klasser frigjør rom til midre elevgrupper.

Negative konsekvenser:

- Mange klasserom og spesialrom er ikke dimensjonert for 20 elever, noe som krever investeringer i utvidelser og tilpasninger.
- Trangere rom og mangel på utstyr vil begrense mulighetene for praktisk undervisning og føre til økt slitasje på bygg og utstyr.
- Vanskeligheter med å optimalisere ventilasjon og HMS-standarder i overfylte klasserom.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Ansette flere miljøarbeidere og støttepersonell for å ivareta sårbare elever.
- Investere i større klasserom og spesialrom, samt utstyr for å møte kravene til større elevgrupper.
- Øke ressursene for lærerstøtte i praksisfag for å sikre et forsvarlig læringsmiljø.

Økonomisk vurdering

Flere elever pr klasse gir færre klasser og lavere personalutgifter.

Tiltaket kan medføre behov for bygningsmessige utgifter til klasseromsutvidelser eller utbedring av ventilasjon o.l., samt kan også medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket om å øke klassestørrelsen til 20 elever på Vg2 kan føre til et større sosialt nettverk og økt samarbeid i klassene i tillegg til bedre dimensjonering og ressursutnyttelse.

Imidlertid er det flere negative konsekvenser som kan påvirke elever, ansatte og skolenes infrastruktur. Sårbare elever kan få mindre individuell oppfølging, lærerne kan få økt arbeidsbelastning, undervisningen kan i visse tilfeller bli mindre praktisk innrettet og enkelte skoler kan mangle egnede undervisningslokaler.

Imidlertid viser nyere tall at andelen elever som fullfører og består Vg1 på aktuelle utdanningsprogram har økt fra perioden 2014-2017 (15 elever pr. klasse) ift perioden 2017-24 (20 elever pr. klasse). Økningen har vært på hhv 17,6 prosentpoeng (SR), 18,1 prosentpoeng (HS) og 20,4 prosentpoeng (FD og DT). Årsakene til dette kan være sammensatte, men det er rimelig å anta at ikke økningen i antall elever pr. klasse fra 15 til 20 har hatt stor innvirkning på andelen elever som består.

Basert på en helhetlig vurdering og sett i lys av skolenes konsekvensvurderinger, anbefales følgende:

- **Tidligere vedtak om å øke antall elever pr. klasse på Vg2 Helse- og oppvekstfag, Vg2 Salg, service og reiseliv og Vg2 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign fra 15 til 20 effektueres.**

De nye normtallene for elevtall pr. klasse innføres fortløpende der de arealmessige forutsetningene er til stede pr. i dag, og etterhvert som eksisterende arealer tilpasses og nye skolebygg dimensjoneres etter de nye forutsetningene.

Den økonomiske effekten av tiltaket kan anslås til 0,3 mill for differansen mellom dagens elevtall og 20 elever.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.1.3 V3 – Øke klassestørrelsen ytterligere (fra 20 til 25 eller 30) på HS, SR, FD og DT

Mulighetene for å øke klassestørrelsen ytterligere på utdanningsprogrammene Helse- og oppvekstfag, Salg, service og reiseliv, Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign og Håndverk, design og produktutvikling (tidligere Design og håndverk) er konsekvensvurdert av virksomhetene som vist under.

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større klassemiljø
- Flere læringspartnere å velge mellom og et større sosialt nettverk
- Mindre sårbarhet for fravær, noe som kan forbedre læringsmiljøet

Negative konsekvenser:

- Mindre individuell oppfølging, spesielt for sårbare elever og de med særskilte behov
- Lavere lærertetthet kan gi mindre tid til praksisnær undervisning og tettere oppfølging
- Mer støy og uro i klasserommet, noe som kan påvirke læringsmiljøet negativt
- Mindre praktisk undervisning og utfordringer med bruk av spesialrom

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Flere fagarbeidere til bransjen dersom antall klasser opprettholdes.

Negative konsekvenser:

- Lavere lærertetthet kan føre til færre elever som fullfører og består, noe som kan gi færre godt kvalifiserte lærlinger
- Mindre oppfølging av elever i praksis kan påvirke deres kompetanse
- Økt trykk på bedriftsplasser

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Marginalt høyere kontaktlærerressurs
- Mulighet for to kontaktlærere per klasse

Negative konsekvenser:

- Økt press og arbeidsmengde, spesielt på kontaktlærere og faglærere
- Vanskeligere å tilrettelegge undervisningen, økt risiko for stress og sykefravær
- Mindre tid til å følge opp hver enkelt elev
- Utfordringer med rekruttering av lærere til programfagene

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av rom til andre klasser

Negative konsekvenser:

- Eksisterende bygg og rom har ikke plass til flere elever; trenger ombygging eller nye lokaler
- Økt risiko ved maskinopplæring i større grupper
- Økt slitasje på utstyr og bygningsmasse

Mulige risikoreduserende tiltak

- Økt støttepersonell, som flere miljøarbeidere og læringsassistenter, for å ivareta oppfølging av sårbare elever
- Nyinvesteringer i bygg og spesialrom som er tilpasset større elevgrupper
- Tydelig vurdering av arbeidsmiljø og belastning for lærere ved økte klassestørrelser

Økonomisk vurdering

Flere elever pr klasse gir færre klasser og lavere personalutgifter.

Tiltaket kan medføre behov for bygningsmessige utgifter til klasseromsutvidelser eller utbedring av ventilasjon o.l., samt kan også medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Økningen av klassestørrelsen fra 20 til 25 eller 30 elever kan føre til enkelte positive effekter som større sosialt nettverk blant elevene og gi en økonomisk effekt. Imidlertid domineres vurderingene av negative konsekvenser som redusert oppfølging av elever, særlig de med spesielle behov, og svekket undervisningskvalitet, spesielt i praktiske fag. Både lærere og elever risikerer høyere belastning, noe som kan påvirke gjennomføringsgraden negativt.

Basert på konsekvensvurderinger og etter en helhetlig vurdering, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.1.4 V4 – Utvide vedtak om 20 elever pr. klasse til også å gjelde EL, IM og NA

Med utgangspunkt i utdanningsprogrammenes innhold og natur, er det konsekvensvurdert å øke elevtallet på Elektro og datateknologi, Informasjonsteknologi og medieproduksjon samt på Naturbruk.

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større mangfold i elevgrupper • Flere elever i klassen kan gi økt motivasjon til fullføring Negative konsekvenser: • Mindre individuell oppfølging av hver elev, spesielt for sårbare elever • Sikkerhetsrisiko ved praktiske fag som elektro og naturbruk, hvor for mange elever per lærer gjør det vanskelig å følge opp sikkerheten • Lavere lærertetthet kan gi mindre tid til praksisnær undervisning og tettere oppfølging. • Økt risiko for strømuhell og alvorlige ulykker • Flere elever med spesielle behov vil ikke få den nødvendige oppfølgingen.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Økt rekruttering til arbeidslivet dersom det faktisk fører til flere elever totalt • Potensielt flere lærlinger Negative konsekvenser: • Økt fare for dårligere faglig grunnlag, som kan påvirke elevenes sikkerhetskompetanse negativt • Vanskeligere å få nok bedriftsplasser, noe som kan påvirke yrkesfagenes opplæringskvalitet • Færre potensielle fagarbeidere innen medieproduksjon og IKT hvis antall elevplasser reduseres
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Marginalt høyere kontaktlærerressurs • Ingen nevneverdige positive konsekvenser for ansatte Negative konsekvenser: • Økt arbeidsbelastning, stress og risiko for utbrenthet • Vanskeligere å rekruttere nye lærere fra yrkesfagene, spesielt innen elektro • Større ansvar for lærere med mindre tid til oppfølging av elever

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Reduserte kostnader for fylkeskommunen på kort sikt Reduserte kostnader for Optimalisering av skolebygg

Negative konsekvenser:

- Skoleanlegg og verksteder er ikke dimensjonert for flere enn 15 elever, noe som krever kostbare utvidelser
- Økt slitasje på utstyr og bygningsmasse, spesielt i praktiske fag som naturbruk og elektro

Mulige risikoreduserende tiltak

Tiltaket kan gjennomføres forutsatt organisatoriske og ressursmessige tilpasninger, for eksempel ved å øke antall lærere i praktiske fag, utvide verksteder, og tilrettelegge for at det fortsatt kan være fokus på sikkerhet og individuell oppfølging.

Økonomisk vurdering

Flere elever pr klasse gir færre klasser og lavere personalutgifter.

Tiltaket kan medføre behov for bygningsmessige utgifter til klasseromsutvidelser eller utbedring av ventilasjon o.l., samt kan også medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Jf. konsekvensvurdering gjort i tiltak V2, er det liten grunn til å anta at en økning fra 15 til 20 elever på generelt grunnlag vil redusere antall elever som fullfører og består. Konsekvensvurderingene viser imidlertid at det er betydelige sikkerhetsmessige utfordringer knyttet til økt elevtall særlig på Elektro og datateknologi.

På Naturbruk er det dyrevelferds- og sikkerhetshensyn knyttet til enkelte kompetansemål, men iht skolens konsekvensvurdering kan økt klassestørrelse til 20 elever gjennomføres forutsatt organisatoriske og ressursmessige tilpasninger for å ivareta sikkerhet og dyrevelferd i tråd med relevant lovverk.

På IKT og medieproduksjon kommer det ikke frem tilsvarende sikkerhetsmessige utfordringer i virksomhetenes konsekvensvurderinger av dette tiltaket.

Basert på en helhetlig vurdering og sett i lys av skolenes konsekvensvurderinger, anbefales følgende:

- **Antall elever pr. klasse på IT og medieproduksjon økes fra 15 til 20.**
- **Antall elever pr. klasse på yrkesfaglig tilbud om Naturbruk økes fra 15 til 20 med tilbakeføring av 30% av innsparingseffekten for å ivareta sikkerhet.**

Samlet økonomisk effekt av økt elevtall på IKT og medieproduksjon ved Kirkeparken, Mysen og Glemmen anslås å utgjøre ca kr 0,9 mill kr.

Netto-effekten av økt elevtall på Naturbruk anslås til 0,2 mill. kr.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.1.5 V5 – Utvide til 15 elever pr. klasse på yrkesfaglige tilbud som har lavere antall elever pr. klasse

Med bakgrunn i manglende bygningsmessige forutsetninger og basert på risikovurdering i gjeldende lokaler, har følgende yrkesfaglige utdanningstilbud færre enn 15 elever pr. klasse:

- Vg2 Rørlegger – Mysen (12)
- Vg2 Rørlegger – Malakoff (12)
- Vg2 Kulde-, varmepumpe- og ventilasjonsteknikk - Malakoff (14)
- Vg2 Klima, energi og miljøteknikk – Borg (12)
- Vg2 Rørlegger – Borg (12)
- Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag – Glemmen (12)
- Vg2 Industriteknologi – Glemmen (12)
- Vg2 Kjøretøy – Glemmen (12)

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Flere elever får muligheten til å delta i utdanningsprogrammet, noe som kan bidra til å dekke fremtidige behov for fagarbeidere • Større mangfold av elever og mulighet for samarbeid Negative konsekvenser: • Mindre tid til individuell oppfølging • Redusert tilgang til utstyr og arbeidsstasjoner • Økt press på skolens ressurser og opplæringen • Høyere risiko for ulykker ved bruk av maskiner og utstyr • Bekymring knyttet til fullført og bestått på grunn av redusert oppfølging
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Flere utdannede fagarbeidere på kort sikt som kan dekke behovet i arbeidsmarkedet Negative konsekvenser: • Økt konkurranse om lærlingeplasser kan føre til at flere elever står uten lærlingplass. • Bedrifter som tar inn elever i praksis vil få mindre oppfølging fra skolen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Negative konsekvenser:

- Økt arbeidsbelastning
- Vanskeligere å opprettholde sikkerheten

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Større utnyttelse av bygg
- Eventuell samling kan gi bedre ressursutnyttelse

Negative konsekvenser:

- Byggenes fysiske rammer, spesielt ventilasjon, er ikke tilpasset flere elever
- Økt slitasje på utstyr og behov for flere arbeidsstasjoner og større lokaler

Mulige risikoreduserende tiltak

- Sikre at det er tilstrekkelig areal og ventilasjon i verkstedene før antall elever økes.
- Øke bemanningen med en ekstra lærer eller fagarbeider i praksissituasjoner for å ivareta sikkerheten.
- Gjennomføre bygningsmessige tilpasninger for å takle det økte antallet elever og sikre god kvalitet på opplæringen.

Økonomisk vurdering

Flere elever pr klasse gir færre klasser og lavere personalutgifter.

Tiltaket kan medføre behov for bygningsmessige tilpasninger for å håndtere flere elever, kan også medføre utgifter til økt kontaktlærerressurs.

Vurdering og anbefaling

Tiltaket med å øke antall elever pr. klasse på yrkesfaglige utdanningsprogram vil gi bedre ressursutnyttelse. Samtidig vil tiltaket innebære bygningsmessige tilpasninger for enkelte av utdanningstilbudene. Økningen kan innføres der de arealmessige forutsetningene i dag ligger til rette, og etterhvert som eksisterende arealer tilpasses og nye skolebygg dimensjoneres etter de nye forutsetningene.

Basert på en helhetlig vurdering og sett i lys av skolenes konsekvensvurderinger, anbefales følgende:

- **Yrkesfaglige utdanningstilbud som har lavere antall elevplasser pr. klasse enn 15, økes til 15 elevplasser pr. klasse. De nye normtallene for elevtall pr. klasse innføres fortløpende der de arealmessige forutsetningene er til stede pr. i dag. Eksisterende lokaler tilpasses og nye lokaler bygges basert på gjeldende normtall.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.1.6 V6 – Ikke igangsette programfagsgrupper på studiespesialisering dersom det er under 25 elever i gruppa. Unntak er programfag som kreves for å komme inn på enkelte høyere utdanninger

For å sikre høyest mulig oppfyllingsgrad og effektiv drift, har det vært konsekvensvurdert om det bør være en felles minste norm for igangsetting av programfagsgrupper på studiespesialisering. Da det er enkelte programfag som kreves for å komme inn på utvalgte høyere utdanningstilbud (hovedsakelig realfag), er det ikke naturlig å sette samme normtall for disse programfagene.

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Høy oppfyllingsgrad gir lavere kostnader. • Større elevgrupper kan gi flere å samarbeide med og større mangfold. Negative konsekvenser: • Mindre individuell oppfølging, noe som kan svekke læringsresultatene. • Færre fag å velge mellom, noe som kan redusere motivasjon og læringsutbytte. • Elever kan tvinges til å ta fag de ikke ønsker eller mestrer, noe som kan øke risikoen for ikke å bestå. • Lavere faglig variasjon og mindre reell valgfrihet. • Økt risiko for forsinket studieprogresjon, spesielt for elever som ikke får ønsket fordypningsfag. • Flere elever vil måtte reise ut av regionen for å få fagene de trenger, med potensielle negative konsekvenser for motivasjon og fullføring.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Kostnadsreduksjon for fylkeskommunen. Negative konsekvenser: • Mindre mangfold i opplæringstilbudet kan føre til færre rekrutterte til spesifikke studier og yrker. • Flere elever vil søke seg til private skoler, noe som kan føre til økte sosiale ulikheter. • Lavere tilgang til spesialfag kan påvirke samfunnets evne til å dekke behovet for kvalifisert arbeidskraft i spesifikke sektorer. • Flere elever kan oppleve forsinkelse i utdanningsløpet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av læreressurser i større grupper.
- Diskusjonsfag kan dra nytte av større grupper med flere elever å spille på.

Negative konsekvenser:

- Mulig overtallighet.
- Mindre tid til individuell oppfølging av elever, noe som kan påvirke lærernes arbeidspress og trivsel.
- Fagmiljøer kan svekkes, og det kan bli vanskeligere å rekruttere faglig sterke lærere.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av undervisningsrom med færre grupper.
- Større fleksibilitet i bruken av rom.

Negative konsekvenser:

- Skolene har ikke nødvendigvis rom bygget for store elevgrupper, spesielt spesialrom (som laboratorier).
- Kostnadskrevende utvidelse av spesialrom kan bli nødvendig.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Innføre en gjennomsnittsnorm for gruppestørrelser, slik at skolene kan gjøre unntak når det er hensiktsmessig.
- Tillate mindre grupper for spesialfag som kreves for studiekompetanse til høyere utdanning.
- Tilby fylkeslinjer for å fylle opp programfaggrupper og sikre bredde i fagtilbudet.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir høyere oppfyllingsgrad og lavere enhetskostnader pr elev.

Tiltaket kan medføre midlertidig overtallighet og utgifter til utvidelse av undervisningsarealer.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket om å ikke igangsette programfagstilbud med færre enn 25 elever, vil gi økonomiske besparelser. For elevene vil det imidlertid kunne bety færre valgmuligheter og mindre individuell oppfølging, noe som kan påvirke motivasjonen og andelen som fullfører og består. For lærere kan det føre til overtallighet. Samtidig kan det bidra til større forskjeller i tilbudet på tvers av de videregående skolene samt at flere elever søker private skoler.

Basert på en helhetlig vurdering og sett i lys av skolenes konsekvensvurderinger, anbefales tiltaket justert som følger:

- **Minste norm for igangsetting av programfagsgrupper på studiespesialisering blir 20 elever pr. programfagsgruppe.**

Den økonomiske effekten av tiltaket er ikke beregnet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.2 Optimalisert ressursbruk med mål om å utdanne flere fagarbeidere

Med bakgrunn i at en høy andel elever (31%) på yrkesfaglige utdanningsprogram planlegger studiekompetanse og/eller velger påbygg til studiekompetanse, er det vurdert ulike tiltak for å sikre at kostnadskrevende elevplasser disponeres av elever med mål om fag- eller svennebrev.

6.2.1 YF-SK1A – Etablere en mer bærekraftig modell som i større grad differensierer opplæringstilbudet for de som planlegger yrkeskompetanse (fag-/svennebrev) og de som planlegger studiekompetanse

Illustrasjonen under viser modell der elever som planlegger studiekompetanse på yrkesfaglige utdanningsprogram legges i klasser med 30 elever og der ressursbruken er harmonisert mot studiespesialisering. Modellen er konsekvensvurdert under illustrasjonen.

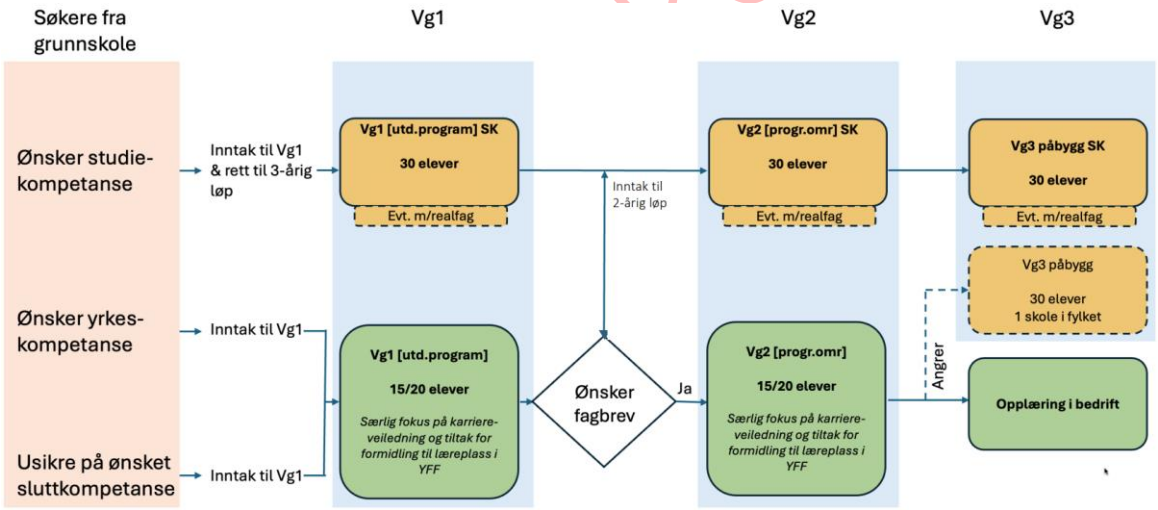

DRAFT

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Elever havner raskere "på rett sted" basert på deres interesser og mål.
- Samle elever som ønsker samme opplæringstilbud kan gi bedre læringsmiljø.
- Muligheter for å bytte mellom studiekompetanse og fagbrev underveis.
- Flere kan rekrutteres til yrker som ingeniør, hvor det er et stort behov.
- Forutsigbarhet i fagsammensetningen over flere program.
- Noen elever kan dra nytte av en tidligere overgang til studieforberedende løp.

Negative konsekvenser:

- Store klasser og mindre tilpasset undervisning.
- Mindre yrkesrelevans i teoriundervisning for enkelte elever.
- Noen elever trenger lengre tid før de velger et studieforberedende løp.
- Færre muligheter for elever til å ombestemme seg etter Vg1 og gå påbygg, særlig i distriktene.
- Elever kan oppleve lange reiseavstander til påbyggtilbud.
- Elever som endrer sluttkompetanse underveis kan mangle nødvendige fag fra Vg1.
- Risiko for at noen elever, særlig de som trenger praktisk læring, faller fra.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Yrkesfagelever som får studiekompetanse kan være bedre rustet til videre studier, som sykepleier eller ingeniør.
- Riktig dimensjonering av elevplasser for de som ikke skal ut i lære.
- Flere kvalifiserte kandidater til arbeidslivet, særlig innen ingeniør- og teknologifag.

Negative konsekvenser:

- Færre fagarbeidere utdannes, noe som kan påvirke bransjer med stort behov for praktisk kompetanse.
- Bedrifter kan oppleve å få færre lærlinger.
- Yrkesrettet kompetanse kan bli mindre prioritert, noe som kan redusere rekrutteringen til fagarbeiderstillinger.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Mindre behov for lærere i fellesfag grunnet større klasser.
- Mulighet for å følge samme elevgruppe gjennom flere år, noe som kan styrke relasjoner og kontinuitet i undervisningen.

Negative konsekvenser:

- Lærere kan få utfordringer med å yrkesrette fagstoffet i store, blandede klasser.
- Større klasser kan gi mindre individuell oppfølging av elever.
- Færre lærere kan være nødvendige, noe som kan føre til overtallighet.
- Økt oppfølgingsansvar og mulig større press på enkelte lærere.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør plass i verksteder og spesialrom, som kan brukes til andre formål.

Negative konsekvenser:

- Behov for større klasserom til å romme flere elever.
- Økt slitasje på bygningsmassen og behov for ombygging.
- Tekniske anlegg har allerede underkapasitet og vil trenge oppgradering.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Sørge for god informasjon til elever og foresatte i ungdomsskolen om mulighetene og konsekvensene av de ulike løpene.
- Planlegg tilrettelegging for lærere med tanke på undervisningsmetoder og fagtilnærming for å sikre yrkesfaglig relevans.

Økonomisk vurdering

Flere elever pr klasse gir færre klasser og lavere personalutgifter.

Tiltaket kan medføre behov for bygningsmessige utgifter til klasseromsutvidelser, samt kan også medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling
Tiltaket har som hensikt å sikre at kostnadskrevende elevplasser disponeres av elever med mål om fag- eller svennebrev ved at ressursdisponeringen på yrkesfaglige utdanningsprogram i størst mulig grad kanaliseres til elever som planlegger fag- eller svennebrev. Elever som planlegger studiekompetanse vil samtidig få økt forutsigbarhet og mulighet for et mer tilpasset opplæringsløp innrettet mot ønsket sluttkompetanse. På den negative siden kan store klasser føre til mindre individuell oppfølging, dårligere læringsmiljø og mulig færre muligheter for å ombestemme seg underveis. Å planlegge for yrkesfaglige utdanningstilbud med planlagt studiekompetanse kan imidlertid undergrave nasjonalt vedtatt tilbudsstruktur og bidra til at færre elever velger studiespesialisering. **Basert på en helhetlig vurdering og sett i lys av konsekvensvurderinger, anbefales det ikke å formalisere tilbudsstrukturen som fremgår av modellen.**

6.2.2 YF-SK1B – Avvikle alle søkbare tilbud med planlagt studiekompetanse på yrkesfaglige utdanningsprogram

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Økt fordypning innen programfagene • Elever må ta mer bevisste valg angående yrkesfag eller studieforberedende • Forventet økning i fullføring av yrkesfagopplæringen • Mulighet for at flere elever velger rene yrkesfaglige løp Negative konsekvenser: • Teoristerke elever mister muligheten til å kombinere yrkesfag og studiekompetanse, noe som kan demotivere dem • Avvikling av populære og fleksible utdanningsløp • Mulig økning i frafall fra studieforberedende løp • Elever mister muligheten til å velge utdanning de ønsker, noe som kan redusere motivasjonen
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Mulighet for å rekruttere flere fagarbeidere • Bedrifter får færre umotiverte elever i praksis • Heving av anerkjennelsen av yrkesfagene Negative konsekvenser: • Høyere utdanningsinstitusjoner kan miste elever med både fagbakgrunn og teoretisk fordypning • Avvikling av tilbud som forbereder fremtidige arbeidstakere for det moderne arbeidslivet • Tap av gode samarbeidsrelasjoner mellom skole og næringsliv

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Økt behov for lærere med fagkompetanse innen yrkesfag

Negative konsekvenser:

- Redusert behov for fellesfaglærere og risiko for overtallighet
- Svekket lærersamarbeid og erfaringsoverføring

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av klasserom og økt fleksibilitet i rombruk

Negative konsekvenser:

- Ingen betydelige negative konsekvenser rapportert.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablering av flere læringsarenaer og samarbeid med næringslivet for å opprettholde motivasjonen hos elevene og forberede dem på arbeidslivet.

Økonomisk vurdering

Tiltaket vurderes ikke med noen vesentlig økonomisk effekt.

Tiltaket kan medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Jf. anbefaling i tiltak YF-SK1A, anbefales det ikke å formalisere en modell som baserer seg på at elever som planlegger studiekompetanse skal gå på yrkesfaglige utdanningsprogram.

Det finnes tre kategorier av yrkesfaglige utdanningstilbud med planlagt studiekompetanse:

Kategori 1:
3-årig yrkesfaglige utdanningstilbud med planlagt studiekompetanse og Vg3 Påbygg

- Helse- og oppvekstfag:
  - Helse-TEK med realfagsfordypning (Glemmen vgs)
  - Helsearbeider med studiekompetanse (Mysen vgs)
  - Helsearbeider med studiekompetanse (Malakoff vgs)
  - Barne- og ungdomsarbeider med studiekompetanse (Greåker vgs)
- Elektro og datateknologi:
  - Elektro-TEK med realfagsfordypning (Glemmen vgs)
  - Elektro-TEK med realfagsfordypning (Askim vgs)
- Teknologi- og industrifag:
  - Industri-TEK med realfagsfordypning (Glemmen vgs)

Kategori 2:
3-årig yrkesfaglige utdanningstilbud med planlagt studiekompetanse og yrkesfaglig Vg3 studieforberedende

- Naturbruk:
  - Naturbruk med studiekompetanse - FRISKT (Kalnes vgs)

Kategori 3:
4-årig vekslingsløp med «dobbel kompetanse» - studiekompetanse og yrkeskompetanse

- Salg, service og reiseliv:
  - YSK – Salg, service og reiseliv, yrkes og studiekompetanse (Frederik II vgs)

Følgende anbefales:

- **Tilbudene i kategori 1 avvikles med begrunnelse i at elever som planlegger studiekompetanse skal styres mot studieforberedende utdanningsprogram.**
- **Tilbudet i kategori 2 videreføres med én ordinær naturbruksressurs, og med minimum 30 primærsøkere.**
- **Tilbudet i kategori 3 videreføres som i dag med 20 elever pr. klasse.**

Tiltakene ender i tilnærmet økonomisk balanse.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.2.3 YF2 – Etablere 4-årige vekslingsløp (uten studiekompetanse) i samarbeid med bransjene

Vekslingsmodellen er videregående opplæring som veksler mellom opplæring i skole og bedrift gjennom hele opplæringsløpet. Den ordinære modellen har to års opplæring i skole med påfølgende to års opplæring og verdiskaping i bedrift (2+2-modellen).

Vekslingsmodeller kan bety at lærekontrakten blir inngått etter at eleven først har hatt opplæring i et halvt eller ett år i skole, etterfulgt av tre og et halvt eller tre år der opplæringen veksler mellom skole og bedrift. Fleksibilitet i fag- og timefordelingen gir skoleeier mulighet til å tilby en vekslingsmodell på et gitt utdanningsprogram og programområde som et søkbart alternativ for elever.

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Tidlig yrkeserfaring og praksis som gir en bedre forståelse av arbeidslivet. • Motivasjon økes gjennom praktisk arbeid. • Mer variert opplæringsløp kan bidra til økt andel som fullfører og består. • Bedre sammenheng mellom teori og praksis. • Å legge fellesfagene ut over flere år enn 2 kan spre teoribyrden og virke motiverende • Bedre tilpasning for elever som trives med praktisk arbeid. • Trygghet i mentorordninger. Negative konsekvenser: • Vanskeligere å gå tilbake til ordinær skolemodell hvis feil valg er gjort. • Mindre tid til sosial utvikling og nettverksbygging med jevnaldrende. • Fare for mer fragmentert opplæringsløp. • Usikkerhet om modenhet for elever rett fra ungdomsskolen. • Færre valgmuligheter og arenaer for elever som ikke er klare for bedrift.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Tettere samarbeid mellom skole og næringsliv. • Tidligere rekruttering av elever inn i arbeidslivet. • Bedriften får lengre tid til å forme lærlingen og tilpasse opplæringen til sine behov. • Kan bidra til at flere flere fagarbeidere kommer ut i bransjen. Negative konsekvenser: • Elever kan være for unge og umodne til å passe inn i bedriften. • Krever mer ressurser fra bedrifter som må følge opp elever fra tidlig alder. • Fare for at enkelte bedrifter ikke er villige til å inngå langsiktige kontrakter med så unge elever.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre samarbeid med næringslivet kan gi lærerne mer innsikt i yrkeslivet og øke kvaliteten på undervisningen.
- Gir ansatte mulighet til å følge opp elevene i bedrift over lengre tid, noe som kan være givende.
- Dersom tilbudet bidrar til mer motiverte elever, vil læringsmiljøet bli bedre, noe som også vil kunne bidra til et bedre arbeidsmiljø.

Negative konsekvenser:

- Høyere arbeidsbelastning med koordinering mellom skole og bedrift.
- Krever mer pedagogisk fleksibilitet og individuell oppfølging av elever.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Periodevis frigjøring av kapasitet i skolens lokaler ettersom flere elever vil tilbringe tid ute i bedrift.

Negative konsekvenser:

- Periodisering av undervisningsrom kan skape logistikkutfordringer.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Etablere forpliktende samarbeidsavtaler med bedrifter.
- Implementere fleksible modeller på den enkelte skole gjennom å tilby både 2+2 og 4-årige vekslingsløp, for å sikre at ulike elevgrupper får tilpasset opplæring.
- Sørge for grundig forarbeid med bedrifter for å sikre at elevene er godt forberedt før de starter i praksis.

Økonomisk vurdering

Ikke vurdert økonomisk effekt av tiltaket.

Samlet vurdering

Å opprette vekslingsløp som supplement til ordinære opplæringsløp, styrer elevene mot fag-/svennebrev og gjør at elever som ønsker denne sluttkompetansen ikke må konkurrere med elever som har studiekompetanse som ønsket sluttkompetanse. Dette er særlig viktig på yrkesfaglige utdanningsprogram som er godt søkt og der bransjen har stort behov for fagarbeidere.

Tiltaket kan gi økt motivasjon og tidligere yrkeserfaring for elever som er praktisk orienterte. For samfunnet kan det bidra til tettere samarbeid mellom skole og næringsliv, noe som styrker rekrutteringen til yrkesfaglige bransjer. Samtidig kan det være utfordringer knyttet til elevenes unge alder, fragmentert læreplan og fare for redusert sosialisering i skolemiljøet. Det kan også være krevende for bedrifter å følge opp elever som befinner seg tidlig i opplæringsløpet og det er risiko for at tiltaket også kan medføre høyere arbeidsbelastning for ansatte.

Basert på konsekvensvurderingene anbefales følgende:

- **Skoleeier går i dialog med de enkelte videregående skolene om utprøving av vekslingsløp som supplement til ordinær 2+2-modell.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3 Tilpasset opplæringsmodell - Opplæring i bedrift, særløp 1+3»

Det er et dilemma at det på enkelte yrkesfaglige Vg2-tilbud med få elevplasser er svært lav søkning og lav formidling til læreplass, samtidig som arbeidslivet etterspør den aktuelle fagkompetansen.

For å ivareta næringslivets behov for kompetanse, er opplæringsmodellen «Full opplæring i bedrift» konsekvensvurdert. Dette er en opplæringsmodell som innebærer at arbeidslivet tar ansvaret for hele den yrkesfaglige opplæringen (ikke fellesfag) som erstatning for ordinær opplæring i skole på følgende programområder:

- Vg2 Anleggsgartner (begrenset til Mysen vgs)
- Vg2 Betong og mur
- Vg2 Overflateteknikk
- Vg2 Treteknikk
- Vg2 Fiske og fangst
- Vg2 Skogbruk
- Vg2 Baker og konditor
- Vg2 Blomsterdekoratør
- Vg2 Bilskade, lakk og karosseri.

Konsekvensvurderingene er oppsummert under. Basert på de avdekkede negative konsekvensene med modellen, er modellen justert som vist under. Justert modell omtales i det følgende som «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3»

Opplæring i bedrift – særløp 1+3

- Vg1 er ordinært skoleløp med tre påfølgende år i bedrift.
- Bedriften har ansvaret for opplæringen på Vg2, men skolen bidrar med kompetanse inn i oppfølging og vurdering av elevene. Skolens ansatte gjennomfører ikke undervisning i denne delen av opplæringen.
- Modellen forutsetter forpliktende avtaler med bransjen inklusive lærekontrakt for elevene.
- Ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift baserer seg på ordinære programfagsrammer og ses i lys av antall elever som skal følges opp. Tallene som er vist i tabellen under er 2024-tall:

Programfagsrammer Vg2 v/15 elever	kr	575 000	
7 elever		7	kr 575 000
6 elever		6	kr 492 857
5 elever		5	kr 410 714
4 elever		4	kr 328 571
3 elever		3	kr 246 429
2 elever		2	kr 164 286
1 elev		1	kr 82 143

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.1 A1 – Erstatte Vg2 Anleggsgartner på Mysen med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Elevene får en raskere vei inn i arbeidslivet og kan delta i reelle arbeidsoppgaver.

Negative konsekvenser:

- Elevene mister skolemiljøet og det sosiale samholdet med jevnaldrende.
- Overgangen til arbeidslivet kan være tøff, spesielt med mange voksne i bedriften.
- De mister grunnopplæring i trygge omgivelser sammen med medelever.
- Elevene kan få mindre teoretisk bakgrunn.
- Timeplanutfordringer

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Bedrifter får muligheten til å forme kandidatene og tilpasse opplæringen etter bedriftens behov.

Negative konsekvenser:

- Bedriften må ta ansvar for både opplæring og vurdering av kompetansemål.
- Bedriftene vil måtte påta seg større ansvar for elevens sosiale læring.
- Elever kan være mindre erfarne og modne, noe som krever mer opplæring og oppfølging.
- Oppfølging av enkeltelever kan bli tidkrevende og utfordrende i en konkurransesituasjon.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen spesifikke positive konsekvenser nevnt.

Negative konsekvenser:

- Risiko for overtallighet blant ansatte grunnet mindre ressurser til skoleopplæring.
- Utrygghet og økt risiko for psykososiale arbeidsmiljøutfordringer.
- Fagmiljøet kan bli mindre og svakere, med færre spesialiseringsmuligheter.
- Mindre samarbeidsmuligheter for ansatte.
- Sårbarhet ved fravær grunnet begrenset tilgang til kvalifiserte vikarer.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring og omdisponering av lokaler til andre formål.
- Potensielt mindre behov for leide lokaler, men sambruk kan hindre økonomiske gevinster.

Negative konsekvenser:

- Undervisningslokaler kan bli stående ubrukt hvis det ikke finnes alternative planer for bruk.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Sikre tilstrekkelige ressurser til bedrifter som tar imot elever for opplæring.
- Ekstra oppfølging av ansatte og arbeidsmiljø under eventuelle overtallighetsprosesser.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet.

Vurdering

Tiltaket har klare positive sider, spesielt knyttet til muligheten for raskere overgang til arbeidslivet og tilpasning av opplæringen til bedriftens behov. På den negative siden vil elevene miste viktige sosiale og faglige opplevelser i et skolemiljø, og bedriftene må ta mer ansvar for både opplæring og oppfølging av yngre og mindre erfarne elever. Ansatte kan oppleve utrygghet grunnet overtallighet, og skolens spesialrom kan bli omdisponert.

For å ivareta arbeidslivets behov for faglært kompetanse og bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur, anbefales følgende:

- **Vg2 Anleggsgartner på Mysen vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Den økonomiske effekten av tiltaket anslås til kr 0,3 mill. kr på årsbasis.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.2 A2 – Erstatte Vg2 Betong og mur med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Enkelte elever som har vansker med tradisjonell skolegang kan finne full opplæring i bedrift mer motiverende og relevant.
- Elevene kommer raskere ut i arbeidslivet og får prøve seg på reelle oppgaver.

Negative konsekvenser:

- Færre faglige alternativer fører til at noen elever kanskje ikke finner et fag som passer deres interesser, noe som kan svekke motivasjonen.
- Overgangen til arbeidslivet kan være utfordrende for unge elever, spesielt om de blir utplassert før de føler seg klare.
- Sosial tilhørighet til jevnaldrende på skolen går tapt, og elevene kan oppleve overgangen til et arbeidsmiljø med voksne som tøff.
- Mindre teoretisk bakgrunn kan påvirke elevenes faglige utvikling negativt.
- Manglende eksponering for alternative fag fører til færre informerte valg om fremtidige karriereveier.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Arbeidsgivere får muligheten til å forme lærlingene etter sine behov og blir kjent med dem på et tidlig tidspunkt.

Negative konsekvenser:

- Rekrutteringen til bransjen kan bli redusert, da færre elever velger yrkesfag.
- Bedrifter må investere mer tid og ressurser i opplæring, og mange arbeidsgivere kan være skeptiske til å ta imot umodne elever.
- Mangelen på faglig nettverk og rekrutteringskanaler kan svekke muligheten til å finne kvalifiserte lærlinger.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser rapportert for ansatte.

Negative konsekvenser:

- Fare for overtallighet blant lærere og på grunn av færre ressurser til skolebasert opplæring.
- Mindre mulighet for spesialisering og færre samarbeidsmuligheter for ansatte.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av verksteder og klasserom, som kan brukes til andre behov.

Negative konsekvenser:

- Endringer i bruken av verksteder vil kreve kostbare tilpasninger for andre tilbud.
- Leide lokaler kan bli overflødige, men dette krever en nærmere vurdering.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Det bør vurderes hvordan elever kan få tilstrekkelig støtte og opplæring i bedriftene, samt hvordan bedriftene kan sikres tilstrekkelige ressurser til å følge opp lærlingene. Dette kan inkludere styrking av samarbeid mellom skole og bedrift.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Endringer i bruken av verksteder vil kunne kreve kostnader til tilpasninger for andre tilbud.

Samlet vurdering og anbefaling

De positive konsekvensene av tiltaket inkluderer en raskere vei inn i arbeidslivet for elever som trives bedre med praktisk arbeid, samt at bedriftene får større mulighet til å tilpasse opplæringen til sine behov. Imidlertid er det også negative konsekvenser til dette tiltaket. Disse omfatter blant annet elevenes behov for et sosialt læringsmiljø sammen med jevnaldrende. Det trekkes frem at tiltaket bør inkludere risikoreduserende strategier for å støtte både elever, bedrifter og ansatte i overgangen til en ny opplæringsmodell.

For å ivareta arbeidslivets behov for faglært kompetanse, for å bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur, anbefales følgende:

- **Vg2 Betong og mur (BA) på Greåker vgs og Mysen vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Den økonomiske effekten av tiltaket anslås til 0,3 mill på Mysen og 1,2 mill på Greåker. Til fradrag kommer eventuelle utgifter på kort sikt til midlertidig overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.3 A3 - Erstatte Vg2 Overflateteknikk med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Enkelte elever som sliter med motivasjon i tradisjonell skole kan finne praktisk opplæring mer engasjerende og relevant.
- Elevene kommer raskere ut i arbeidslivet og får prøve seg på reelle oppgaver.

Negative konsekvenser:

- Færre fagtilbud innen bygg- og anleggsfagene gir færre valgmuligheter, noe som kan føre til at noen elever ikke finner et fag som passer deres interesser.
- Overgangen til arbeidslivet skjer tidligere, noe som kan skape stress og usikkerhet blant elever som føler seg uforberedt.
- Frafallsrisikoen øker dersom fagtilbudet reduseres, spesielt for elever som sliter med motivasjon.
- Fag som ikke lenger tilbys på Vg2 blir mindre synlige for elever, noe som begrenser deres muligheter til å utforske ulike karriereveier.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Bedrifter får muligheten til å forme lærlingene tidligere i henhold til deres krav og normer.

Negative konsekvenser:

- Høyere terskel for bedrifter å inngå lærlingkontrakter på grunn av lengre forpliktelsestid og større ressursbehov for oppfølging.
- Mange bedrifter er skeptiske til å ta imot yngre elever på grunn av deres manglende faglige og sosiale modenhet.
- Fagkompetanse og nettverk forsvinner når fagområder legges ned, noe som kompliserer rekrutteringsprosessen.
- Det fremtidige behovet for denne arbeidskraften i Norge kan bli vanskelig å dekke.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen identifiserte positive konsekvenser for ansatte.

Negative konsekvenser:

- Tap av kompetansemiljøer og mulig overtallighet som følge av færre fagområder.

PRØVETINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Verksteder og klasserom blir ledige til andre formål.

Negative konsekvenser:

- Kostnader knyttet til ombygging og tilpasning av verksteder for andre tilbud.

Mulige risikoreduserende tiltak

- For at tiltaket skal være bærekraftig, må bransjen engasjere seg mer aktivt i å ta imot utplasseringselever og lærlinger. Det kreves sterkere samarbeid mellom skole og bedrifter for å sikre en jevn flyt av elever ut i yrkesfaglig fordypning (YFF).

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Endringer i bruken av verksteder vil kunne kreve kostnader til tilpasninger for andre tilbud.

Samlet vurdering og anbefaling

På den positive siden kan noen elever dra nytte av tidlig kontakt med arbeidslivet, mens bedrifter får mulighet til å forme lærlingene etter deres behov. Imidlertid er det også negative konsekvenser til dette tiltaket. Disse omfatter blant annet elevenes behov for et sosialt læringsmiljø sammen med jevnaldrende.

For å ivareta arbeidslivets behov for faglært kompetanse og bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur, anbefales følgende:

- Vg2 Overflateteknikk (BA) på Greåker vgs **erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Tiltaket gir en anslått besparelse på ca kr 0,3 mill på årsbasis.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.4 A4 - Erstatte Vg2 Treteknikk med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Enkelte elever kan oppleve full opplæring i bedrift som spesielt positivt. Dette kan være en løsning for elever som sliter med motivasjonen i tradisjonell skolegang, da praktisk opplæring ofte gir en mer engasjerende og relevant læringserfaring.
- Elevene kommer raskere ut i arbeidslivet og får prøve seg på reelle oppgaver.

Negative konsekvenser:

- Reduksjon av fagtilbudet innen bygg- og anleggsfagene gir færre alternativer for elevene, noe som kan begrense deres mulighet til å finne et fag som passer deres interesser og karrieremål.
- Overgangen til arbeidslivet tidligere enn vanlig kan skape stress blant elever som ikke føler seg klare, noe som kan føre til frafall.
- Fag som ikke tilbys på Vg2 kan bli usynlige for elever, noe som reduserer deres mulighet til å ta informerte karrierevalg.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Bedrifter får muligheten til å forme lærlingene tidligere i henhold til deres krav og normer.

Negative konsekvenser:

- Østfolds bransjer risikerer å miste sitt rekrutteringsgrunnlag.
- Bedrifter kan bli mindre villige til å inngå lærlingkontrakter, da dette krever mer ressurser og lengre forpliktelser.
- Yngre elever mangler ofte modenheten som kreves i arbeidslivet, noe som kan gjøre det vanskeligere for bedrifter å ta dem imot.
- Nedleggelsen av fagområder kan føre til tap av fagkompetanse som er nødvendig for fremtiden.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser er identifisert.

Negative konsekvenser:

- Bortfall av kompetanse og fagmiljøer, samt mulighet for overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Verksteder og klasserom kan bli ledige til andre formål.

Negative konsekvenser:

- Tilpasning og ombygging av verksteder til andre tilbud vil medføre ekstra kostnader.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Opprettholde Vg2 på Greåker for å sikre kontinuitet i samarbeid med bransjen, og gjennomføre fagområdet Yrkesfaglig Fordypning (YFF) i bedrift for å styrke samarbeidet mellom skole og bransje.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Endringer i bruken av verksteder vil kunne kreve kostnader til tilpasninger for andre tilbud.

Vurdering

Tiltaket kan ha være fordelaktig for elever som trives bedre med praktisk opplæring i bedrift. Samtidig vil tiltaket kunne begrense fagtilbudet og mulighetene for spesialisering for mange elever, noe som kan føre til redusert motivasjon og mulig økt frafall. Det trekkes frem at det bør være en god kombinasjon av skolebasert og bedriftsbasert opplæring for å møte både elevenes og samfunnets behov.

For å ivareta arbeidslivets behov for faglært kompetanse og bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur, anbefales følgende:

- **Vg2 Treteknikk (BA) på Greåker vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Tiltaket gir en anslått besparelse på ca kr 0,3 mill på årsbasis.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.5 A5 - Erstatte Vg2 Fiske og fangst med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Enkelte elever kan oppleve full opplæring i bedrift som spesielt positivt. Dette kan være en løsning for elever som sliter med motivasjonen i tradisjonell skolegang, da praktisk opplæring ofte gir en mer engasjerende og relevant læringserfaring.
- Elevene kommer raskere ut i arbeidslivet og får prøve seg på reelle oppgaver.

Negative konsekvenser:

- Elevene vil ikke lenger være under tradisjonell skoleopplæring, noe som kan føre til problemer med å få læreplass.
- De har ikke deltatt på nødvendige sikkerhetskurs, som er kostbare og viktige for å jobbe til sjøs.
- Manglende praktisk erfaring og sertifiseringer som båtførerprøven og kystskipperkurs, samt grunnleggende kunnskap om fiskerier.
- Faglederne/instruktørene vil få uerfarne kandidater, som kan føre til økt risiko og fare for driften.
- Elevene kan gå glipp av sosialt samvær med jevnaldrende og refleksjonsprosesser knyttet til yrkesvalg, bærekraft, HMS og annet.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Arbeidsgivere får muligheten til å forme lærlingene etter sine behov og blir kjent med dem på et tidlig tidspunkt.

Negative konsekvenser:

- Rekrutteringen til fiskerinæringen blir utfordrende, og næringslivet vil ikke få tilgang til nytenkende ungdommer.
- Samfunnet vil få ansvaret for ungdommer som ønsker å gå inn i fiskeryrket, men som ikke har tilstrekkelig opplæring.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser nevnt.

Negative konsekvenser:

- Ansatte vil ikke lenger kunne bruke sin opparbeidede kompetanse eller bidra til opplæring i fiskerifag.
- Engasjementet blant de ansatte kan avta som følge av manglende muligheter for faglig utvikling.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Skolen vil spare kostnader knyttet til drift av bygg og skoleanlegg som brukes til Vg2 Fiske og fangst.

Negative konsekvenser:

- Elevene vil få ensidig arbeidserfaring, og kartlegging og etablering av skoleanlegg vil være bortkastet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Økt samarbeid med næringen allerede fra Vg1 Blått Naturbruk og videre gjennom Vg2 Fiske og fangst, slik at elevene kan få praktisk erfaring og en tydeligere forståelse av yrkets krav og utfordringer.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Endringer i bruken av undervisningsarealer vil kunne kreve kostnader til tilpasninger for andre tilbud.

Samlet vurdering og anbefaling

På den positive siden kan noen elever dra nytte av tidlig kontakt med arbeidslivet, mens bedrifter får mulighet til å forme lærlingene etter deres behov. Imidlertid er det også negative konsekvenser til dette tiltaket, som at elevene kan få redusert sosialt samvær med jevnaldrende og ikke få samme muligheter for spesialisering.

For å ivareta arbeidslivets behov for faglært kompetanse og bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur, anbefales følgende:

- **Vg2 Fiske og fangst på Kalnes vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Tiltaket gir en anslått besparelse på ca kr 2,0 mill på årsbasis.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.6 A6 - Erstatte Vg2 Skogbruk med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Elevene får mulighet til å sikre seg en lærlingeplass, som kan være positivt for videre karrieremuligheter.

Negative konsekvenser:

- Elevene mister fellesfag og programfag på skolen, og det er uklart hvordan dette skal organiseres.
- Elevene mister lærere med pedagogisk utdanning, samt sosial kontakt med medelever på skolen.
- Elevene kan oppleve isolasjon og mindre sosialt samspill.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Arbeidsgivere får muligheten til å forme lærlingene etter sine behov og blir kjent med dem på et tidlig tidspunkt.

Negative konsekvenser:

- Økt økonomisk belastning for bedrifter ved å ha elever/lærlinger i 3 år i stedet for 2 år.
- Bedriftene får det fulle ansvaret for elevene, noe som kan gjøre det vanskeligere å finne lærlingeplasser.
- Næringen kan være lite positiv til dette tiltaket.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ansatte kan bruke ressursene på andre oppgaver og styrke undervisningen på andre programfag innen naturbruk.

Negative konsekvenser:

- Ansatte mister kontakt med næringen, og det kan oppstå overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Verksteder og klasserom kan bli ledige til andre formål

Negative konsekvenser:

- Elevene deltar i dag i skogsarbeid som hogst, tynning og planting, og bidrar til verdiskaping for framtiden og inntekter fra skogsdrift. Dette vil forsvinne.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Det anbefales at elevene får opplæring i Vg2 skogbruk på skolen. Dette vil sikre pedagogisk forsvarlig opplæring og gi elevene gruppetilhørighet, som bidrar til sosial og personlig utvikling, samt forbereder dem på deltakelse i samfunns- og arbeidslivet. Yrket skogbruk er i seg selv isolerende, og elevene trenger denne sosiale treningen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering					
Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Endringer i bruken av verksteder vil kunne kreve kostnader til tilpasninger for andre tilbud.					
Samlet vurdering og anbefaling					
Tiltaket kan være gunstig for enkelte elever som får sikret lærlingeplass, og frigjør ressurser for ansatte til å styrke andre programfag. Av negative konsekvenser trekkes det frem at elevene kan miste sosial kontakt med jevnaldrende. Det trekkes også frem økt belastning på bedriftene og forutsetter at næringslivet støtter en slik modell. For å ivareta arbeidslivets behov for faglært kompetanse og bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur, anbefales følgende: • **Vg2 Skogbruk på Kalnes vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).** Tiltaket gir en anslått besparelse på ca kr 2,0 mill på årsbasis.					

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.7 A7 - Erstatte Vg2 Baker og konditor med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Virkelighetsnær opplæring i bedrift. Negative konsekvenser: • Elever kan ha utfordringer med å mestre fellesfagene, noe som kan føre til at de velger andre linjer. • Tverrfaglig samarbeid og relevans i fellesfag kan bli vanskelig å opprettholde. • Manglende tilgang til viktige elevtjenester som helsesykepleier og rådgiver. • Utfordringer med individuell tilrettelegging for elever med spesielle behov. • Bedrifter mangler pedagogisk kompetanse, noe som kan føre til mindre læring for elevene. • Elevene kan oppleve gjentagende og meningsløse oppgaver uten pedagogisk tilnærming. • Mindre elevmedvirkning i større bedrifter, noe som bryter med prinsippet om kritisk tenkning og medvirkning.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Arbeidsgivere får muligheten til å forme lærlingene etter sine behov og blir kjent med dem på et tidlig tidspunkt. Negative konsekvenser: • Bedriftene må ta over mye av den elevoppfølgingen som skolene tidligere hadde ansvar for, og det er usikkerhet om fagansvarlige har nødvendig kompetanse. • Risiko for at yrket vil dø ut på grunn av manglende pedagogisk støtte til sårbare elever. • Dårligere samfunnstrend når det gjelder gjennomføring av utdanning. • Arbeidslivet er ikke egnet for full opplæring da bedrifter ikke er pedagogiske arenaer.
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Ingen positive konsekvenser er spesifikt nevnt. Negative konsekvenser: • Usikkerhet for berørte ansatte. • YFF-lærere vil ha utfordringer med å følge opp alle elever. • Mulighet for overtallighet blant lærere.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Verksteder og klasserom kan bli ledige til andre formål

Negative konsekvenser:

- Redusert bruk av skoleanlegg til baker- og konditoropplæring.
- Skolen mister inntekter fra salg av produkter til eksterne kunder og internt til kantiner.
- Samarbeid med eksterne partnere som Optima i Finland og Stockholm Hotel- og restaurantskole vil ikke kunne fortsette hvis opplæringen flyttes ut til bedrifter.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Fylle opp ledige plasser på Vg2 Baker og konditor med voksenopplæring.
- Tilby modulbasert opplæring kombinert med skole og bedrift for å møte etterspørselen etter fagansatte med svennebrev.
- Sikre at mindreårige og sårbare elever har tilstrekkelig oppfølging i bedrift gjennom pedagogisk støtte og samarbeid med YFF-lærere.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Endringer i bruken av undervisningsarealer vil kunne kreve kostnader til tilpasninger for andre tilbud.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket om å erstatte Vg2 Baker og konditor med full opplæring i bedrift gir noen positive muligheter for virkelighetsnær opplæring, men det er også negative konsekvenser. Elevene vil få redusert tilgang til viktige elevtjenester, og få redusert omgang med jevnaldrende i pedagogisk og sosial sammenheng. For skoleanleggene vil opplæringen miste sin verdi som inntektskilde, og det er fare for at viktige samarbeid kan bli brutt.

Det kan være grunnlag for å anta at en samling av tilbudet i Fredrikstad kan bidra til ytterligere økt rekruttering til baker- og konditor og i tillegg er det igangsatt initiativer som kan øke søkertallet.

Basert på mønster og tallmateriale fra faktagrunnlaget, konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.8 A8 - Erstatte Vg2 Blomsterdekoratør med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Virkelighetsnær opplæring i bedrift.

Negative konsekvenser:

- Manglende grunnleggende kompetanse hos elevene når de begynner i bedrift, som kan føre til lav mestringsfølelse og høyere frafall.
- Elevene vil miste oppdatert kompetanse innen fagspråk og utvikling, som skolen er god på.
- Manglende opplæring i bærekraft og nye materialer og teknikker.
- Ingen tilrettelegging for interesse- eller nivådifferensiering.
- Vanskeligere å sikre læreplasser siden samarbeidet mellom bransjen og skolen svekkes.
- Elevene mister oppfølging fra elevtjenesten, noe mange har behov for.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Arbeidsgivere får muligheten til å forme lærlingene etter sine behov og blir kjent med dem på et tidlig tidspunkt.

Negative konsekvenser:

- Bransjen må ta over hele opplæringsansvaret, noe som kan bli for tungt for små bedrifter.
- Bedrifter kan ansette ufaglærte i stedet for lærlinger, og samfunnsoppdraget om å utdanne unge kan mislykkes.
- Blomsterdekoratørfaget, som er en viktig del av samfunnet ved store markeringer og seremonier, risikerer å forsvinne dersom utdanningen av fagarbeidere avvikles.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser nevnt.

Negative konsekvenser:

- Usikkerhet for berørte ansatte.
- Mulig overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Verksteder og klasserom kan bli ledige til andre formål.

Negative konsekvenser:

- Investeringer i rom og utstyr vil ikke bli utnyttet

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- For å opprettholde et bærekraftig tilbud foreslås det å etablere VG2 Blomsterdekoratør som landslinje, flytte VG2 Interiør- og eksponeringsdesign til Kalnes, eller utvide tilbudet på VG1 FBIE ved Kalnes.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Endringer i bruken av undervisningsarealer vil kunne kreve kostnader til tilpasninger for andre tilbud.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket kan bidra til mer virkelighetsnær opplæring i bedrift og elever kan dra nytte av tidlig kontakt med arbeidslivet. Samtidig vil bedrifter få mulighet til å forme lærlingene etter deres behov. De negative konsekvensene inkluderer tap av kompetanse i lærerkollegiet og påføre bedrifter mer ansvar for opplæringen. Tiltaket kan også føre til overtallighet og dårlig utnyttelse av eksisterende skolefasiliteter.

For å ivareta arbeidslivets behov for faglært kompetanse og samtidig bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur, anbefales følgende:

- **Vg2 Blomsterdekoratør på Kalnes vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Tiltaket gir en anslått besparelse på ca kr 0,9 mill. kr

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.3.9 A9 - Erstatte Vg2 Bilskade, lakk og karosseri med full opplæring i bedrift

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Virkelighetsnær opplæring i bedrift. Negative konsekvenser: • Vg2 Bilskade, lakk og karosseri vil få endret tilbudstruktur
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Arbeidsgivere får muligheten til å forme lærlingene etter sine behov og blir kjent med dem på et tidlig tidspunkt. Negative konsekvenser: • Dårligere rekruttering til bilbransjen. • Mulig redusert tilgang på faglært kompetanse.
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Ingen positive konsekvenser spesifisert. Negative konsekvenser: • Uro blant ansatte. • Mulig overtallighet.
Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg
Positive konsekvenser: • Arealer frigjøres Negative konsekvenser: • Store kostnader knyttet til ombygging, da lokalene er godt tilpasset dagens formål
Mulige risikoreduserende tiltak
Det er svært lite sannsynlig at tilbudet vil bli gjenopprettet hvis det fjernes på grunn av høye omkostninger knyttet til ombygging og utfordringer med rekruttering av kompetente lærere. Derfor bør det vurderes nøye før beslutning tas.
Økonomisk vurdering
Tiltaket gir reduserte klasseutgifter, men behov for ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift. Tiltaket kan gi utgifter til midlertidig overtallighet. Endringer i bruken av verksteder vil kunne kreve kostnader til tilpasninger for andre tilbud.

BRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å erstatte Vg2 Bilskade, lakk og karosseri med full opplæring i bedrift kan bidra til mer virkelighetsnær opplæring i bedrift og elever kan dra nytte av tidlig kontakt med arbeidslivet. Samtidig vil bedrifter få mulighet til å forme lærlingene etter deres behov. De negative konsekvensene inkluderer tap av kompetanse i lærerkollegiet og påføre bedrifter mer ansvar for opplæringen. Tiltaket kan også føre til overtallighet og dårlig utnyttelse av eksisterende skolefasiliteter.

For å ivareta arbeidslivets behov for faglært kompetanse og samtidig bidra til en bærekraftig tilbudsstruktur, anbefales følgende:

- **Vg2 Bilskade, lakk og karosseri på Borg vgs erstattes av «tilpasset opplæringsmodell - opplæring i bedrift, særløp 1+3» (jf beskrivelse i Vedlegg 4).**

Tiltaket gir en anslått besparelse på ca kr 1,3 mill på årsbasis. Til fradrag kan på kort sikt komme utgifter til overtallige.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.4 Bruk av lærernes årsverk

Bruk av lærernes årsverk er styrt av særavtale SFS2213 Arbeidstid skole. I vurderingen av mulige optimaliseringstiltak knyttet til bruk av lærernes årsverk, har faget Yrkesfaglig fordypning skilt seg ut som et aktuelt område for konsekvensvurdering av tiltak.

Tiltak er konsekvensvurdert både på Vg1 yrkesfag og på Vg2 yrkesfag.

6.4.1 A13A – Periodisering av yrkesfaglig fordypning på Vg2 og reduksjon av antall lærerundervisningstimer når elevene er i bedrift

I dag legges det inn full årsramme for lærerne i yrkesfaglig fordypning. I henhold til retningslinjer for Yrkesfaglig fordypning (YFF) i Østfold fylkeskommune, skal elever på Vg2 som planlegger å gå ut i lære fortrinnsvis være utplassert i en mulig lærebedrift. Når elevene er ute i praksis følger lærerne opp elevene på praksisplassen, men dette defineres som annet pedagogisk arbeid. Det er bedriften som har ansvaret for å gi praktisk arbeid og oppgaveløsning og tilbakemeldinger til elevene i denne perioden.

I mulig tiltak som ligger til grunn for konsekvensvurderingene vil skolene fortsatt ha mulighet til å tilpasse organisering av yrkesfaglig fordypning basert på lokale forutsetninger, men ressursmodellen baseres på følgende modell:

Periode:	Organisering:
Innledende periode høst (9 uker)	Ordinær undervisning som i dag etter gjeldende årsramme for Yrkesfaglig fordypning
Praksisperioder	4 hele uker à 37,5t i bedrift
Avsluttende periode vår (6 uker)	Ordinær undervisning som i dag etter gjeldende årsramme for Yrkesfaglig fordypning

I praksisperiodene tilbakeføres ressurser tilsvarende 5 hele årsverk for å ivareta elever som ikke vil få praksis i bedrift. Ressursberegningsmodellen hindrer ikke skolene i å tilpasse organisering basert på lokale forutsetninger. Samlet økonomisk innsparingseffekt på fylkesnivå er beregnet til å utgjøre tilsammen 12 årsverk.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Elevene får lengre og sammenhengende praksisperioder, noe som gir bedre innsikt i arbeidslivet.
- Økt mulighet for dybdelæring og bedre forståelse av faget gjennom mer sammenhengende perioder i praksis.
- Bedre tilpasning til arbeidslivet og styrket sjanse for læreplass ved tettere oppfølging i praksis.

Negative konsekvenser:

- Oppstykket opplæring i teoretiske fag på grunn av lange praksisperioder kan føre til tapt kontinuitet og svekket faglig oppfølging.
- Elever som sliter sosialt eller faglig kan få større utfordringer med lengre praksisperioder.
- Sykdom eller fravær i praksisperioder kan føre til manglende vurderingsgrunnlag.
- Økt sårbarhet for elever som trenger mer modningstid i praksis.
- Utfordringer med timeplanlegging og tilrettelegging for oppfølging både av elever i praksis og de som er på skolen.
- Redusert fleksibilitet for lærere til å tilpasse undervisningen, særlig hvis periodisering påvirker flere fagområder.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Bedriftene får bedre kjennskap til elevene over en sammenhengende periode, noe som kan gjøre rekruttering enklere.
- Forutsigbarhet for bedrifter som ønsker lengre praksisperioder.

Negative konsekvenser:

- Mange bedrifter har ikke kapasitet til å følge opp elever over lengre sammenhengende perioder, noe som kan redusere antall tilgjengelige praksisplasser.
- Økt belastning på næringslivet i perioder med mange elever ute samtidig.
- Mindre fleksibilitet for bedrifter til å tilpasse opplæringen til egne behov.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Lærere kan lettere konsentrere seg om oppfølging av elevene i praksis og bygge bedre relasjoner med bedriftene.
- Tverrfaglige prosjekter mellom lærere kan gi mer helhetlig opplæring for elevene.

Negative konsekvenser:

- Mulig ujevn arbeidsbelastning for lærere med perioder med høyt arbeidspress.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Skolen kan frigjøre arealer og ressurser i perioder når mange elever er ute i praksis.
- Verksteder og spesialrom kan brukes av andre grupper når yrkesfagelever er i bedrift.

Negative konsekvenser:

- Risiko for at undervisningsrom og verksteder står tomme i perioder når elevene er ute i praksis.
- Mer slitasje på skolens bygg og utstyr når det blir mer intern opplæring på skolen.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Differensiering av praksisperioder, slik at elevene får både kontinuerlig praksis gjennom året og sammenhengende perioder. Dette kan gi en mer jevn arbeidsbelastning for både elever, lærere og bedrifter.

Økonomisk vurdering

Tiltaket gir en bedre utnytelse av lærerårsverkene – på fylkesnivå anslått til samlet å utgjøre 12 årsverk.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med periodisering av yrkesfaglig fordypning har både positive og negative konsekvenser. På den positive siden gir tiltaket elevene bedre innsikt i arbeidslivet og større mulighet til å oppnå læreplass. For bedriftene gir lengre sammenhengende praksisperioder bedre tid til å evaluere elevene som potensielle fremtidige lærlinger. Lengre praksisperioder vil også gi elevene bedre innsikt i bedriftens prosesser og mer sammenhengende praktisk opplæring. Modellen vil også bidra til en mer bærekraftig økonomi der krav til elevenes årstimetall ivaretas med like god oppfølging av eleven i bedrift som i dag.

På den negative siden kan tiltaket føre til en oppstykket opplæring i teoretiske fag, noe som kan gå ut over elevenes faglige utvikling og bidra til økt arbeidsbelastning i perioder. Skolene gir også tilbakemelding om at det vil være nødvendig med tilpassede løsninger som tar hensyn til lokale behov og kapasitet både i skolene og hos bedriftene.

Basert på konsekvensvurderingene og for å ivareta opplæringen for elever som av ulike grunner ikke får opplæring i bedrift, anbefales tiltaket med følgende justering:

- **Det avsettes ressurser til ordinær undervisning for elever som ikke får opplæring i bedrift tilsvarende 20 av til sammen 68 klasser Vg2 yrkesfag i ny anbefalt tilbudsstruktur.**

Tiltaket gir en anslått besparelse på ca kr 12 mill. kr

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.4.2 A13B – Periodisering av yrkesfaglig fordypning på Vg1 og reduksjon av antall lærerundervisningstimer når elevene er i bedrift

Innholdet i tiltaket er tilsvarende som beskrevet for tiltak A13A (Vg2 YFF).

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Elevene får lengre perioder i praksis, som kan gi bedre innsikt i arbeidslivet og potensielt raskere innlæring. • Praksis over lengre tid gir mulighet for dybdelæring og mer helhetlig opplæring. • Større sjanse for å oppnå læreplass gjennom kontinuerlig opphold i bedrift. • Elevene blir bedre kjent med arbeidsplassen og yrket. Negative konsekvenser: • Elevene mister kontinuerlig kontakt med skolen og andre fag, noe som kan påvirke faglig progresjon og trivsel. • Sårbare elever og de med behov for ekstra oppfølging kan falle gjennom i perioder med mindre støtte. • Risiko for mindre mestringsfølelse hvis elevene ikke finner seg til rette i bedriften, og det kan være vanskelig å følge dem opp i skoleperiodene. • Kontinuitet i fellesfag brytes opp, og det kan være vanskelig å ta igjen tapt undervisning. • Timeplaner kan bli utfordrende, spesielt hvis lærere skal undervise i flere fag og opprettholde kontinuerlig oppfølging av elever i bedrift.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Bedrifter får bedre tid til å bli kjent med elevene, noe som kan lette prosessen med å rekruttere lærlinger. • Bedriftene kan bidra til mer spesialtilpasset opplæring for elevene, spesielt i lengre praksisperioder. Negative konsekvenser: • Flere elever i praksis kan skape press på bedrifter som har begrenset kapasitet til oppfølging, spesielt mindre bedrifter. • Bedrifter med spesielle behov eller arbeidsmønstre kan ha problemer med å tilby praksisplasser over lengre tid. • Praktiske utfordringer som knyttet til sykdom, værforhold og sesongsvingninger kan gjøre det vanskelig for bedrifter å følge opp elever.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Lærerne får mulighet til å følge elevene mer intensivt og kan knytte nærmere kontakt med bedrifter.
- Lærere kan få oppleve en annen læringsarena ved å besøke elevene i praksis.

Negative konsekvenser:

- Lærernes arbeidsbelastning vil variere gjennom året, med perioder med høy intensitet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av klasserom og spesialrom i perioder når elever er ute i praksis.

Negative konsekvenser:

- Ubrukt kapasitet i verksteder og klasserom kan føre til ineffektiv ressursbruk.
- Økte behov for utstyr og ressurser når elever som ikke er i praksis trenger mer tilrettelagt undervisning inne på skolen.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Bedre planlegging og forutsigbarhet i samarbeidet med bedriftene kan bidra til å sikre gode praksisplasser for alle elever.
- Tett oppfølging av sårbare elever både i og utenfor bedrift kan redusere risikoen for frafall.
    - Tilrettelagt undervisning for elever som ikke finner seg til rette i praksis.

Økonomisk vurdering

Tiltaket vil gi reduserte lønnsutgifter, men kan også medføre økte utgifter utstyr og ressurser når elever som ikke er i praksis trenger mer tilrettelagt undervisning inne på skolen.

Samlet vurdering

I konsekvensvurderingene er det beskrevet flere positive effekter av tiltaket. Imidlertid oppveier disse ikke for summen av de negative konsekvensene, til tross for den potensielle økonomiske effekten.

Etter en helhetlig vurdering, anbefales ikke tiltaket.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.5 Organisatorisk sammenslåing av skoler

Et mulig effektiviseringstiltak kan være organisatorisk sammenslåing, her definert som felles ledelse og administrasjon for videregående skoler i samme nærområde. I det følgende vises oppsummering av konsekvensvurderingene av et slikt tiltak.

6.5.1 ORG3 – Organisatorisk sammenslåing av videregående skoler i de ulike byene/områdene i fylket

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Bedre mulighet for faglig spesialisering for ansatte. • Bedre mulighet for faglig spesialisering og oppfyllelse av programfagsønsker for elevene. • Større fagmiljøer kan bidra til et rikere læringsutbytte for elevene. • Større vikarpool som kan sikre kontinuitet i undervisningen. • Større forutsetninger for synergier på tvers av utdanningsprogram. • Bedre kvalitet på undervisningen gjennom økt samarbeid. • Utvidet aktivitetstilbud med flere muligheter for elevgrupper og fritidsaktiviteter. Negative konsekvenser: • Kan føre til problemer med stedlig ledelse av rektor/ass.rektor. Eventuelt uforutsette kostnader ved å måtte ha flere ass.rektorer • Mer reisetid • Lengre avstand mellom elever og administrasjon. • Mulig fare for lavere opplevelse av tilhørighet som følge av store skoler og spredte lokasjoner. • Kan føre til «skoler i skolen» der avdelingene ikke får en fellesskapsfølelse av å være en skole under samme ledelse. • Kan føre til utfordringer med felles-møter og felles informasjon. Informasjonsflyt er allerede vanskelig å få til på en del skoler. • Bekymring knyttet til redusert ledelsesoppfølging. • Bekymring knyttet til redusert tilgjengelighet av støttetjenester på den enkelte lokasjonen.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Skolen kan få en mer sentral rolle inn mot arbeids- og næringsliv. • Bedre forutsetninger for kontakt med arbeidslivet for yrkesfaglige programmer. • Potensielt økonomisk lønnsomt med større enheter, spesielt innenfor ledelse og administrasjon. Negative konsekvenser: • Kostnader og mulig belastning for organisasjonen i en omorganiseringsfase. • Økt transport mellom lokasjoner kan være tid- og kostnadskrevende.

DRIFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljøer kan styrke kompetanseutviklingen for lærere og skape karrieremuligheter.
- Administrative oppgaver kan bli mer effektivt organisert og gi stordriftsfordeler.
- Sterke fagmiljøer kan øke rekrutteringsmulighetene.

Negative konsekvenser:

- Fare for mindre tilgjengelighet til ledelse og støttepersonell for ansatte
- Fare for økt belastning blant ansatte som må jobbe på flere lokasjoner.
- Vil kunne bidra til behov for ytterligere et nytt ledelsesnivå.
- Risiko for overtallighet og kompetanseflukt – spesielt for skoleledere.
- Kan føre til pendlerutfordringer mellom avdelinger, kanskje særlig for ledere.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre totalutnyttelse av bygningsmassen, spesielt i forbindelse med eksamen og større arrangementer.

Negative konsekvenser:

- Behov for ombygging og tilpasning av bygninger for å møte endrede behov.
- Eventuelt frigjorte lokaler kan være lite egnet til skolens behov, som for eksempel gymsaler.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Sørge for stedlig ledelse og gode rutiner for oppfølging av elever, spesielt i forbindelse med beredskapssituasjoner.
- Opprettholde eller styrke tilgjengeligheten til støttetjenester som elevtjeneste, rådgivning og administrasjon på alle lokasjoner.
- Evaluere gevinster og risikoer nøye før omstrukturering gjennomføres for å sikre reell effektivisering.

Økonomisk vurdering

Tiltaket kan gi større muligheter til å utnytte ressurser på tvers av skolelokasjoner og utdanningsprogram, samt mindre utgifter til ledelse og støttefunksjoner. Transport mellom lokasjonene kan medføre noe utgifter.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling.
Tiltaket med organisatorisk sammenslåing av videregående skoler har flere potensielt positive konsekvenser, som økt faglig spesialisering, bedre ressursutnyttelse og et bredere fagtilbud til elevene. Det kan også gi administrative stordriftsfordeler og styrke fagmiljøene for både elever og lærere. I tillegg kan det gi økt fleksibilitet i planlegging av opplæringstilbudet og lettere tilgang til vikarer. Imidlertid er det flere negative konsekvenser, som økt avstand mellom elever og administrasjon/ledelse. Det er også risiko for at ansatte opplever mindre tilhørighet og trivsel. For skoleledere kan det også bli mer utfordrende å følge opp elever og ansatte. Basert på konsekvensvurderingene og etter en helhetlig vurdering anbefales følgende: • **Tiltaket gjennomføres ikke på nåværende tidspunkt.**

6.6 Andre tiltak

I tillegg til de mulige tiltakene knyttet til organisering som beskrevet over i kapittel 8.1 til 8.4, er følgende tiltak vurdert:

- YF1 – ikke sette i gang tilbud på Vg2 yrkesfag uten konkrete avtaler med arbeids-/næringsliv om læreplassformidling
- A11 – Ombudsjettering av (deler av) planlagt budsjett til kostnadskrevende utstyr
- ORG1 – Etablere bedriftssamarbeid / alternative opplæringsarenaer etter K-Tech-modellen

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.6.1 YF1 - Ikke sette i gang tilbud på Vg2 yrkesfag uten konkrete avtaler med arbeids-/ næringsliv om læreplassformidling

I enkelte fylker er det uttalt at man ikke igangsetter tilbud på Vg2 yrkesfag uten konkrete avtaler med arbeids-/ næringsliv om læreplassformidling. Under følger konsekvensvurdering og anbefaling knyttet til tiltaket.

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Elevene sikres læreplass tidlig i utdanningsløpet, noe som gir forutsigbarhet og trygghet. • Større motivasjon for å fullføre skolen før læretid. • Flere fagarbeidere fullfører utdanningen. Negative konsekvenser: • Færre valgmuligheter for elever som endrer retning under Vg2. • Elevene kan miste insentiv til å prestere godt, siden læreplass er garantert. • Elever i små fag kan miste tilbudet dersom det ikke er nok læreplasser.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Bedrifter forpliktes til å ta inn lærlinger, noe som øker antall fagarbeidere. • Bedre tilpasning av antall lærlinger til næringslivets behov. Negative konsekvenser: • Risiko for mangel på lærlinger i enkelte bransjer. • Små bedrifter kan ha utfordringer med å forplikte seg tidlig.
HR-konsekvenser
Positive konsekvenser: • Mindre arbeid for lærere med å finne praksisplasser. • Bedre forutsigbarhet i planleggingen av skoleåret. Negative konsekvenser: • Større press på ansatte om å sikre avtaler før skolestart. • Usikkerhet og mulig overtallighet hvis tilbud ikke settes i gang.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Kan frigjøre plass til andre tilbud.

Negative konsekvenser:

- Lokaler og spesialutstyr kan stå ubrukt hvis tilbud ikke settes i gang.

Mulige risikoreduserende tiltak

- Inngå intensjonsavtaler med bedrifter som sikrer en viss fleksibilitet, slik at elever kan få læreplass selv om de endrer retning. Dette gir bedre forutsigbarhet for både skole, elever og næringsliv.

Økonomisk vurdering

Tiltaket kan gi reduserte lønnsutgifter – og på kort sikt medføre utgifter til midlertidig overtallighet.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket gir flere positive konsekvenser, særlig for elevene som får trygghet og motivasjon gjennom å være sikret læreplass tidlig. For samfunnet og arbeidslivet gir det flere fagarbeidere og et tettere samarbeid med bedriftene. Samtidig kan det føre til færre valgmuligheter for elevene og større usikkerhet for ansatte hvis bedriftene ikke forplikter seg.

Basert på en helhetlig vurdering og sett i lys av skolenes konsekvensvurderinger anbefales følgende:

- **Tiltaket utredes nærmere i en mer grundig dialog- og analyseprosess med næringslivet. Denne prosessen bør ses i sammenheng med politisk vedtak om å utrede flytting av opplæringsarenaer fra skole til bedrift**
  (K-Tech modell) og ønske fra NHO om et nytt og forsterket yrkesfagsløft i Østfold.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.6.2 A11 – Ombudsjettering av (deler av) planlagt budsjett til kostnadskrevende utstyr

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen identifiserte positive konsekvenser.

Negative konsekvenser:

- Dårligere tilgang til undervisningsutstyr som er relevant for fagene, spesielt i teknologitunge og kostnadskrevende programmer.
- Elevene kan bli dårligere forberedt til yrkeslivet, da de mangler erfaring med moderne utstyr de møter i praksis og senere i karrieren.
- Kvaliteten på opplæringen kan bli lavere, med fare for at visse kompetansemål ikke oppnås.
- Kan føre til demotiverte elever, da de jobber med gammelt og utrangert utstyr.
- Enkelte elever kan få et dårligere opplæringstilbud, noe som kan påvirke resultatene på eksamen og fagprøver.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Økonomisk besparelse på kort sikt for fylkeskommunen.

Negative konsekvenser:

- Elevene vil i større grad være avhengige av arbeidslivet for å få opplæring på oppdatert utstyr, noe som kan føre til økte kostnader for bedriftene.
- Skolene kan få problemer med å utplassere elever i praksisplasser, da de ikke vil være godt nok forberedt.
- Samfunnets evne til å møte fremtidige utfordringer, spesielt innenfor digitalisering og automatisering, kan svekkes.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen identifiserte positive konsekvenser.

Negative konsekvenser:

- Lærernes motivasjon og kompetanse kan bli redusert når de underviser med utdaterte verktøy og teknologi, noe som kan påvirke arbeidsmiljøet negativt.
- Vanskeligere å tiltrekke og beholde dyktige lærere når utstyr ikke er oppdatert.
- Økt tid brukt på reparasjon og vedlikehold av gammelt utstyr.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Ingen identifiserte positive konsekvenser.

Negative konsekvenser:

- Verksteder og andre skolefasiliteter kan ikke oppgraderes i takt med bransjens utvikling, noe som kan føre til at skoleanleggene blir mindre relevante.
- Skolene vil kunne slite med å oppfylle HMS-krav på grunn av utdatert utstyr, noe som kan øke risikoen for skader og ulykker.
- Store driftsutgifter knyttet til vedlikehold av gammelt utstyr.

Mulige risikoreduserende tiltak

Utstyrssamarbeid mellom skole og næringsliv kan etableres for å sikre tilgang til oppdatert utstyr, og det kan opprettes fireårige vekslingsløp i samarbeid med bedrifter. Dette kan redusere behovet for investeringer i kostnadskrevende utstyr på skolene.

Økonomisk vurdering

Reduserte utgifter til innkjøp av nytt utstyr, men kan øke utgiftene til vedlikehold av utstyr.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket anbefales ikke gjennomført med bakgrunn i at disse midlene er investeringsmidler og derfor ikke har vesentlig økonomisk effekt knyttet til fylkeskommunens driftsbudsjett.

DRØFTINGSGRUNNLAG

6.6.3 ORG1 – Etablere bedriftssamarbeid / alternative opplæringsarenaer etter K-Tech-modellen

I en første fase i arbeidet med å utrede muligheter for å etablere bedriftssamarbeid / alternative opplæringsarenaer etter K-Tech-modellen, har skolene i forlengelse av konsekvensvurderingene blitt bedt om å redegjøre for følgende:

> *«Har dere forslag til konkret bedriftssamarbeid/ alternative opplæringsarenaer som muliggjør reduksjon av arealer på skolen, gir større sannsynlighet for formidling til læreplass og/eller bedre kvalitet/relevans på deler av opplæring»*

Av skolenes tilbakemeldinger kommer det mange konkrete forslag. Av eksempler kan nevnes følgende:

- Videreføre og forsterke samarbeid med Fortene: Flere suksesshistorier hvor elever har gått over til ordinære utdanningsløp eller er utplassert i bedrifter med mål om å fullføre fagbrev.
- Samarbeid med arbeidstreningsbedrifter: Som eksempel VIA3, hvor elevene kan få praktisk opplæring.
- Sarpsborg scene for Medier og kommunikasjon: Et forslag om å flytte noe av undervisningen dit for å frigjøre plass på skolen og bidra mer praksisnær opplæring.
- Modulstrukturert voksenopplæring: Foreslår at bedrifter kan være hovedopplæringsarena, kombinert med teori på skolen. Erfaringer viser at yrkesfag læres best i praksis, også for unge elever.

Disse forslagene viser et utvalg av muligheter for samarbeid mellom skoler og bedrifter for å forbedre yrkesfaglig opplæring.

Samlet vurdering og anbefaling
Det jobbes videre med å etablere bedriftssamarbeid / alternative opplæringsarenaer etter K-Tech-modellen når ny skole- og tilbudsstruktur er vedtatt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

7 Utredede endringer i individuelt tilrettelagte opplæringstilbud

7.1 Bakgrunn

Opplæringsloven § 11-1 fastslår at alle videregående skoler har en plikt til å tilpasse opplæringen. Skolene skal skape rammer for en opplæring som både ivaretar fellesskapet og støtter den enkelte elev, slik at alle får best mulig utbytte av opplæringen. Det er et grunnleggende prinsipp at alle elever skal ha mulighet til å lære og utvikle seg, uavhengig av sine forutsetninger. Skolene må sikre at elevene føler tilhørighet, og at de inkluderes både faglig og sosialt. Det er tydeliggjort at tilpasset opplæring gjelder for alle elever, og at dette skal skje ved alle skoler.

Skolene er ansvarlige for å vurdere om de tiltakene som tilbys er tilstrekkelige for at eleven har et tilfredsstillende utbytte av opplæringen, eller om det også er behov for individuell tilrettelegging i form av individuelt tilrettelagt opplæring (tidligere spesialundervisning), personlig assistanse, fysisk tilrettelegging, tekniske hjelpemidler eller opplæring i mobilitet, jf. §§ 11-4, 11-5 og 11-6.

Dersom en elev har behov for individuell tilrettelegging, må kommunen innhente en sakkyndig vurdering fra PP-tjenesten. PP-tjenesten vurderer elevens utbytte av opplæringen basert på læreplanens forventninger om kompetanse, skolens tilbud og elevens situasjon. Fylkeskommunen avgjør om eleven har rett til individuell tilrettelegging, samt hva denne retten innebærer, i henhold til opplæringsloven § 11-7. Skoleeier har delegert ansvaret for å fatte vedtak om individuell tilrettelegging til rektor. Vedtaket skal tydelig spesifisere hvilket opplæringstilbud eleven trenger for å oppnå tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Videre skal skolene lage en individuell opplæringsplan (IOP), kontinuerlig evaluere og justere opplæringstilbudet, samt gjennomføre en årlig evaluering som vurderer elevens utvikling i forhold til læringsmålene i IOP. Dette innebærer at alle videregående skoler må sørge for at alle elever får tilfredsstillende utbytte av opplæringen, og at nødvendige tiltak iverksettes der det er behov. Uavhengig av skolestrukturen, skal opplæringen tilpasses den enkelte elevs behov.

Individuelt tilrettelagte opplæringstilbud kan utformes og legges til rette på ulike måter for å sikre at elevene får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Felles for de ulike måtene å utforme tilbudet på er at elevene har ønsket eller blitt vurdert til et annet opplæringstilbud enn det som kan regnes som ordinær opplæring.

DRØFTINGSGRUNNLAG

7.2 Faktagrunnlag

Alle skolene i Østfold har en avdeling for individuelt tilrettelagt opplæring, men målgruppen er ulik. De fleste skolene har en avdeling lokalisert på skolen. Flertallet av elevene med vedtak om individuell tilrettelagt opplæring får dette i egne avdelinger, men det er også elever som får tilbud om individuell tilrettelegging i ordinær klasse.

7.3 Vurdering og alternativer

Vurdering og konsekvensutredning omfatter tilbud for elever som har rett på individuell tilrettelagt opplæring jf. § 11-6, og tilrettelagt avdeling for elever med psykiske vansker.

De vurderte tiltakene handler om organisering og plassering av tilrettelagt opplæring. Det er lagt vekt på å utrede tiltak hvor det antas å kunne være muligheter for strukturelle endringer i organiseringen som vil ha direkte påvirkning på skolestruktur og økonomisk handlingsrom.

Vurderingen omhandler ikke opplæringstilbud for oppfølgingstjenestens målgruppe. Disse tilbudene er egne opplæringsarenaer for elever som er utenfor ordinær utdanning eller arbeidsliv.

Overordnede prinsipper for anbefalinger er opplæringslovens gjennomgående fokus på inkludering, fullføringsreformen i videregående opplæring, som legger vekt på større grad av tilpasset opplæring, og prinsippet om at elevene i Østfold skal få et godt og likeverdig tilbud.

Skolene og PP-tjenesten har konsekvensutredet foreslåtte tiltak.

DRØFTINGSGRUNNLAG

IOP1 - Erstatte avdeling Lillebekk (Glemmen vgs) med tilbud på nærskolene for elever som av ulike psykiske årsaker trenger individuell tilrettelegging.

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Tiltaket kan gi elevene økt tilhørighet til nærskolen.
- Ved at nærskolene tilpasser opplæringen til elevgruppen, vil det kunne gi skolene økt kompetanse innenfor denne målgruppen.
- Tiltaket kan ses i lys av opplæringslovens krav om inkludering.
- Inkludering ved skolene sikrer et mangfold i elevgruppen.

Negative konsekvenser:

- Elevene mister et spesialisert tilbud med høy kompetanse innenfor tilrettelagt opplæring
- Sårbare elever kan få økt risiko for psykisk uhelse.
- Mulig økt risiko for at færre elever fullfører og består.
- Elevene kan risikere å få et mindre tilrettelagt opplæringstilbud, spesielt gjelder dette for elever med behov for skjermede læringsmiljøer.
- Tap av fellesskap med elever i lignende situasjoner.
- Fare for dårligere psykisk helse og større utfordringer knyttet til skolevegring.
- Risiko for at elevene ikke integreres i det store elevmiljøet og forblir skjermet.
- Skolen kan oppleves som stor og ustrukturert, noe som kan være utfordrende for noen elever.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Økt inkludering av ungdommer i målgruppen og større toleranse for ulikheter i samfunnet.

Negative konsekvenser:

- Mulig økt frafall i videregående skole

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljøer knyttet til skolefagene.
- Kompetanse om elever med psykiske utfordringer kan overføres til flere lærere

Negative konsekvenser:

- Fagmiljøet ved avd. Lillebekk, som har spesialisert seg på elever med psykiske vansker, blir oppløst.
- Usikkerhet og stress blant ansatte på grunn av omplassering og mulig overtallighet.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Reduksjon i leiekostnader ved å frigjøre lokaler på avd. Lillebekk.
- Det skal bygges mye i Fredrikstadområdet, og muligheten er til stede for å integrere gode arealer i disse prosjektene

Negative konsekvenser:

- Ingen.

Mulige risikoreduserende tiltak

Midler som spares ved nedleggelse av avd. Lillebekk må øremerkes for å sikre tilpasset opplæring på nærskolene for elever med psykiske vansker. Dette inkluderer opprettelse av små grupper og skjermede rom. Kompetansen fra avd. Lillebekk må overføres til lærere/elevtjeneste ved de andre skolene.

PRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering
Fylkeskommunen leier lokaler på Wilbergjordet 1. og betaler 3,56 mill i året. Leieavtale varer frem til 31.05.2031. Siden leieavtalen har en varighet på syv år, knytter det seg usikkerhet til hvor mye det vil koste å kjøpe seg ut av avtalen. Arealene som i dag leies bør uansett sees opp i mot utbyggingen i Fredrikstad, og på denne måten vurdere en langsiktig avvikling av leieavtalen.

Samlet vurdering
Konsekvensutredningene peker på positive og negative konsekvenser av å erstatte tilbudet på avdeling Lillebekk med tilbud på nærskolene. Elevene som i dag har tilbud om opplæring ved avd. Lillebekk mener at tilretteleggingen de får er direkte medvirkende til at de opplever mestring og læring. Tilbudet vil dermed bidra til å øke andelen elever som fullfører og består videregående opplæring. I utredningene påpekes det at ansatte ved avdelingen har høy faglig kompetanse på ungdom med psykiske vansker. Ansatte kan bistå andre fagmiljøer med kompetanse innenfor psykiske helse. Om tiltaket implementeres, er det en fare for fragmentering av et godt oppbygd kompetansemiljø. Tilbudet ved avdeling Lillebekk benyttes primært av elever i Fredrikstad og omegn, og benyttes i liten grad av elever fra andre områder i fylket. Videre er det viktig at tilbudet blir gjort bedre kjent i øvrige deler av fylket for å gi flere elever mulighet til å benytte tilbudet ved Lillebekk.

Anbefaling
Basert på en helhetlig vurdering, og sett i lys av skolenes og PP-tjenestens konsekvensutredning, anbefales det at tilbudet ved avdeling Lillebekk ved Glemmen vgs. videreføres.

DRØFTINGSGRUNNLAG

IOP2 - Erstatte avdeling Tosterødberget (Halden vgs.) med tilbud på nærskolene for elever med forsterket behov for sosial læring og tett oppfølging.

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Elevene inkluderes i et større skolemiljø.
- Mulighet for å redusere stigmatisering
- Kan føre til økt kompetanse om tilpasning og tilrettelegging for skolens øvrige personale.
- Tiltaket kan ses i lys av opplæringslovens krav om inkludering.
- Resten av elevgruppen på skolen kan få en større forståelse for mangfoldet som finnes i samfunnet.

Negative konsekvenser:

- Sårbare elever kan få økt risiko for psykisk uhelse.
- Elevene mister muligheten til tett pedagogisk oppfølging på internat.
- Risiko for økt frafall på grunn av færre muligheter for et tilrettelagt læringsmiljø.
- Elever med spesielle behov kan oppleve større skolefravær.
- Kan øke risikoen for skolevegring blant enkelte elver.
- Kompetansemiljøet på avdelingen fragmenteres.
- Risiko for at elevene ikke opplever tilstrekkelig integrering i et større elevmiljø.
- Skolen kan oppleves som stor og ustrukturert, noe som kan være utfordrende for enkelte elever.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Økt inkludering av ungdommer i målgruppen og større toleranse for ulikheter i samfunnet.

Negative konsekvenser:

- Risiko for økt frafall blant elever med spesielle behov
- Tap av et etablert samarbeid med lokalt næringsliv og praksisplasser.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Lærere på nærskolen kan få muligheten til å utvikle kompetanse om konsekvenspedagogikk.

Negative konsekvenser:

- Ansatte ved Tosterødberget kan bli overtallige.
- Ansatte kan oppleve å ikke ha tilstrekkelig kompetanse for å ivareta elevengruppen
- Fagmiljøet på Tosterødberget oppløses.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjøring av bygningsmasse på Tosterødberget og landbrukseiendommen kan selges.
- Økt utnyttelse av nærskolenes bygningsmasse.

Negative konsekvenser:

- Nærskolene må tilpasse lokalene for spesialpedagogikk, noe som kan kreve oppgraderinger eller utvidelser.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak
Vurdere gradvis implementering med omfattende oppfølging og støtte for elever og ansatte. Tilrettelegge for at spesialkompetanse fra Tosterødberget overføres til nærskolene gjennom opplæring og etablering av spesialtilbud. Styrke samarbeidet mellom skoler, foreldre og helsevesen for å sikre helhetlig oppfølging av elevene.
Samlet vurdering og anbefaling
Å erstatte Tosterødberget med tilbud på nærskolene har positive og negative konsekvenser. Et tilbud på nærskolen kan bidra til å øke elevenes inkludering i skole og samfunn. Det kan også føre til økt kompetanse om tilpasninger og tilrettelegging for nærskolens øvrige ansatte. Ved en implementering av tiltaket er det fare for at elever med spesielle behov kan oppleve å ikke få et tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Det vil i så fall kunne føre til at elevene ikke fullfører og består opplæringen. Tilbudet ved avdeling Tosterødberget benyttes primært av elever i Halden og omegn. Det benyttes i liten grad av elever fra andre områder i fylket. Videre er det viktig at tilbudet blir gjort bedre kjent i øvrige deler av fylket for å gi flere elever mulighet til å benytte tilbudet ved Tosterødberget. I tidligere Østfold betalte kommunene for internatplasser. Da Østfold ble en del av Viken, ble kostnaden lagt til fylkeskommunen. **Basert på en helhetlig vurdering, og sett i lys av virksomhetenes konsekvensvurderinger, anbefales det at tilbudet ved avdeling Tosterødberget ved Halden vgs. videreføres. Internatordningen avvikles, eller betalingsordningen fra tidligere Østfold gjeninnføres.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

IOP3 - Samle det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet i Halden på hovedskolen

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Tiltaket kan ses i lys av opplæringslovens krav om inkludering.
- Elever får større mangfold i læresituasjoner, noe som kan gi økt sosial kompetanse.
- Nærhet til flere elever og praktiske opplæringsmuligheter.
- Tiltaket kan bidra til mindre stigmatisering.
- Resten av elevgruppen på skolen kan få en større forståelse for mangfoldet som finnes i samfunnet.

Negative konsekvenser:

- Risiko for at elevene ikke integreres i et større elevmiljø.
- Færre muligheter til å skjerme elever som har behov for det.
- Skolen kan oppleves som stor og ustrukturert, noe som kan være utfordrende for enkelte elever.
- Det er ulike grunner til at elevene har behov for forsterket avdeling. Ved synlige funksjonsnedsettelser kan elevene føle seg mer annerledes enn ved å gå på en mindre avdeling.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Økt inkludering av ungdommer i målgruppen og større toleranse for ulikheter i samfunnet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og flere kollegaer å samarbeide med.
- Lettere å få vikarer og fleksible løsninger.
- Ansatte får mer stedlig ledelse.

Negative konsekvenser:

- Mer uoversiktlig arbeidssituasjon

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre bruk av eksisterende lokaler på hovedskolen.
- Avvikling av leieavtaler.

Negative konsekvenser:

- Engangskostnader for å tilpasse hovedskolen til den forsterkede avdelingen, herunder fasiliteter til elever med spesielle behov.
- Lengre avstand til naturen, som brukes aktivt av den forsterkede avdelingen.

Mulige risikoreduserende tiltak

Fokus på utforming av den forsterkede avdelingen i eksisterende bygningsmasse for å tilfredsstille kravene til inkludering. Viktig å tilpasse rommene for å møte individuelle behov, inkludert sanserom, fysisk aktivitet og skjerming.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering
Det vurderes at det er kapasitet til dette på hovedskolen, men det vil kreve mindre ombygninger og tilpasninger. Investeringsbehovet og økonomiske konsekvenser av dette må utredes videre.

Samlet vurdering og anbefaling
Tiltaket med å samle det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på hovedskolen kan ha positive konsekvenser, som økt inkludering for elever. Det kan bidra til større fagmiljø og økte muligheter for samarbeid om tilrettelagt opplæring for ansatte. For elevene kan tiltaket føre til reduserte muligheter ved behov for skjerming, og det blir viktig å fortsatt sikre tett oppfølging for å sikre at elevene opplever å være del av et trygt, godt og inkluderende skolemiljø. Basert på en helhetlig vurdering, og sett i lys av virksomhetenes konsekvensvurderinger, anbefales følgende: • **Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet som i dag er på avd. Risum Halden, samles på hovedskolen. Leieforholdene på avd. Risum avvikles.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

IOP4 - Samle de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene i Fredrikstad (Fredrik II avd. Sandveien og Glemmen fleksible yrkesarena).

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø og sosiale arenaer.
- Flere muligheter for å bytte utdanningsprogram og gi elevene tilbud fra andre fagområder.

Negative konsekvenser:

- Mindre skjermingsmuligheter i større enheter.
- Sårbare elever kan bli mer utsatt for psykisk uhelse.
- Lenger reisevei for enkelte elever, som kan påvirke tilstedeværelse og inkludering.
- Redusert samarbeid med hovedskolen og mindre inkludering i ordinære klasser.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Ingen spesifikke positive konsekvenser nevnt.

Negative konsekvenser:

- Risiko for at flere elever faller utenfor skolen og arbeidslivet, noe som kan øke samfunnskostnadene.
- Vanskeligere å opprettholde avtaler med lokale bedrifter for utplassering.
- Økt press på offentlige tjenester og mindre muligheter for inkludering i samfunnet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø som kan gi økt kompetansedeling.
- Bedre muligheter for IA-tiltak (inkluderende arbeidsliv).

Negative konsekvenser:

- Vanskeligere å tilrettelegge for enkeltelever i større avdelinger.
- Vanskeligere å opprettholde tett samarbeid med ledelsen.
- Utfordringer med informasjonsflyt og samhold i større enheter.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Det skal bygges mye i Fredrikstadområdet, og muligheten er til stede for å integrere gode arealer i disse prosjektene
- Tilgang til flere verksteder og utstyr for elevene.

Negative konsekvenser:

- Utbygging og flytting vil medføre investeringskostnader

Mulige risikoreduserende tiltak

Det bør sikres tett samarbeid med fagmiljøer på nærskolen og verksteder for å bevare fleksibiliteten i opplæringen. Elevene må ha tilgang til nødvendige programområder på den skolen der tilbudet legges.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Økonomisk vurdering
Avdeling Sandveien og Glemmen fleksible yrkesarene benytter i dag primært leide lokaler som samlet beløper seg til 3,25 mill kr Arealene som i dag leies bør sees opp imot utbyggingen i Fredrikstad, og på denne måten vurdere dette inn i ny bygningsmasse slik at leieforholdene kan avvikles. Ellers antas tilsvarende dimensjonering som i dag.
Samlet vurdering og anbefaling
Tiltaket kan føre til større fagmiljøer og mer fleksibilitet i opplæringen for noen elever. Det kan også redusere kostnader ved å samle tilbudene i færre og større bygg. Samtidig er det bekymringer for at tiltaket vil skape utrygghet blant sårbare elever. Basert på en helhetlig vurdering, og sett i lys av virksomhetenes konsekvensvurderinger, anbefales det ikke å slå sammen og fysisk samlokalisere de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene i Fredrikstad.

DRØFTINGSGRUNNLAG

IOP5 - Samle de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene i Sarpsborg (opplæringstilbudet på Kalnes vgs. og på Borg vgs.)

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Flere medelever å samhandle med, større sosialt miljø og lettere å finne andre man passer sammen med.
- Større fagmiljø blant ansatte
- Bedre tilgang til spesialutstyr, støtte og pedagogiske ressurser.
- Mindre stigmatisering når flere elever har lignende behov, større fellesskap og trygghet.
- Fokus på mestring og inkludering kan fremme individuell faglig og sosial utvikling.

Negative konsekvenser:

- Større enheter kan gjøre skolehverdagen mer kaotisk og mindre oversiktlig.
- Økt risiko for psykisk uhelse og redusert mulighet for skjerming.
- Begrenset sosial inkludering
- Mindre individuell oppfølging på grunn av flere elever.
- Større avstand til og mindre samarbeid med hovedskolen.
- Lengre reisevei for elever kan være belastende, spesielt for dem med medisinske eller atferdsmessige utfordringer.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Ressurser kan brukes mer effektivt, med bedre tilgang til spesialisert utstyr, materiell og fagpersonell.
- Stordriftsfordeler som bedre økonomi til å ansette spesialister og dele beste praksis.
- Bedre tilbud av tjenester og undervisningsformer for elever med spesifikke behov.

Negative konsekvenser:

- Lokalsamfunnets involvering kan bli redusert, og dette kan påvirke elevenes følelse av tilhørighet.
- Sammenslåtte avdelinger kan være kostbare å drive.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø med flere spesialister, noe som kan gi økt yrkesstolthet.
- Bedre fleksibilitet i organiseringen av ansatte.
- Mindre sårbarhet ved fravær blant ansatte i en større avdeling.
- Enklere å få en kvalifisert vikar ved eventuelt fravær.

Negative konsekvenser:

- Økt arbeidsbelastning, større spekter av utfordringer og behov for mer koordinering.
- Bytte av arbeidssted og mulighet for overtallighet.
- Mister tverrfaglig samarbeid og mangfold.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør bygningsmasse på skolene elevene flyttes fra.
- Kalnes har store arealer tilgjengelig, godt egnet for utbygging og tilrettelegging for elever med spesielle behov.
- Byggene vil inkludere universell utforming, fleksible klasserom og spesialrom som sanserom.
- Store og trygge uteområder som egner seg for elever som trenger ro og skjerming.

Negative konsekvenser:

- Økt behov for spesialrom, undervisningsrom og arbeidsplasser til lærere.
- Vil kreve store investeringer i nye tilpassede lokaler.

Mulige risikoreduserende tiltak

Sikre god planlegging og tilrettelegging for å møte de ulike behovene hos elevene, spesielt for dem med behov for skjerming og ro. Tilstrekkelig antall spesialrom og fleksible undervisningsområder bør prioriteres.

Økonomisk vurdering

En samling av disse tilbudene vil medføre et betydelig investeringsbehov i Sarpsborg. Skulle tiltaket ønskes gjennomført må det gjøres en videre utredning av investeringsbehov og det vil derfor være nødvendig til å komme tilbake med en vurdering på hva kostnadene knyttet til en slik utbygging vil være.

Samlet vurdering

Tiltaket om å samle de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene ved Kalnes vgs. og Borg vgs. vil føre til en stor avdeling for elever med ulike behov. Tiltaket kan gi et større fagmiljø og bedre tilgang til spesialpedagogiske ressurser.

Basert på en helhetlig vurdering, og sett i lys av virksomhetenes konsekvensvurderinger, anbefales det ikke å samle og fysisk samlokalisere de tilrettelagte opplæringstilbudene ved Kalnes vgs. og Borg vgs.

DRØFTINGSGRUNNLAG

IOP6 - Samle de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene i Nedre Glomma (Avd. Sandveien og Glemmen fleksible yrkesarena, tilbudet på Kalnes vgs. og tilbudet på Borg vgs.)

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Flere medelever å samhandle med.
- Større fagmiljø og større sosialt miljø som kan gjøre det lettere å finne elever man passer sammen med.
- Mer helhetlig og likeverdig tilbud, med større mulighet for individuell tilpasning.

Negative konsekvenser:

- Kan være i strid med om inkludering.
- Skolehverdagen kan bli mer kaotisk og uoversiktlig på grunn av flere elever og større enheter.
- Færre muligheter for skjerming.
- Lengre reisevei kan føre til ufrivillig skolefravær i
- Lengre reisevei kan økt behov for spesialskyss.
- Mindre mulighet for å spille på utdanningsprogrammene på hovedskolene, noe som kan gjøre tilbudet mindre yrkesrettet.
- Mindre muligheter for inkludering med andre elevgrupper og risiko for psykososiale utfordringer.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Ingen spesifikke positive konsekvenser fremhevet.

Negative konsekvenser:

- Ved sammenslåing av elever med ulike læringsutfordringer i større enheter kan dette frata dem mangfold og muligheten til å bidra til fellesskapet.
- Økt fare for utenforskap i samfunnet, med risiko for at flere faller utenfor både skole og arbeidsliv.
- Mindre sjanse for å opprettholde avtaler med lokale bedrifter for utplassering, noe som kan redusere sjansene for at elevene fullfører utdanningsløpet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø gir økt kompetansedeling og større fleksibilitet i organisering av ansatte.
- Rasjonalisering av ledelse kan redusere utgifter.

Negative konsekvenser:

- Bytte av arbeidssted og mulighet for at de spesialpedagogiske enhetene blir mer lukkede miljøer med mindre impulser fra øvrige skolemiljøer.
- Risiko for at samarbeidet mellom tverrfaglige grupper blir dårligere.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør bygningsmasse på skolene som elevene flyttes fra.

Negative konsekvenser:

- Økt behov for spesialrom og undervisningsrom på den nye skolen, herunder flytting av verksteder med spesialutstyr.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak
• Sørge for tilstrekkelig med skjermingsmuligheter og mindre elevgrupper for å ivareta de mest sårbare elevene. • Ha tett samarbeid med relevante fagmiljøer og sørge for at det er god tilgang til spesialutstyr og verksteder på skolen hvor tilbudet legges.
Økonomisk vurdering
Dette vil medføre en betydelig merinvestering i Fredrikstad utover det som i dag ligger som forutsetning. Skulle tiltaket ønskes gjennomført må det gjøres en videre utredning av investeringsbehov og det vil derfor være nødvendig til å komme tilbake med en vurdering på hva kostnadene knyttet til en slik utbygging vil være.
Samlet vurdering og anbefaling
Basert på en helhetlig vurdering, og sett i lys av virksomhetenes konsekvensvurderinger, anbefales det ikke å samle de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene i Nedre Glomma.

DRØFTINGSGRUNNLAG

IOP7 - Øke dimensjoneringen på det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Malakoff vgs.

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Elever med omfattende funksjonsnedsettelser vil få kortere reisevei, noe som reduserer belastningen for elever med helsemessige utfordringer.
- Kan bidra til å fremme et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø.
- Et større spesialpedagogisk fagmiljø vil gi bedre støtte til elevene med økt faglig og sosial inkludering.
- Gir elever mulighet til å mestre og forebygge uhelse

.

Negative konsekvenser:

- Plassmangel på Malakoff vgs. kan føre til at elevene ikke får et fullverdig tilbud hvis det ikke tilføres midler til å utbedre lokalene.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Elevene vil kunne få et helhetlig tilbud i hjemkommunen, inkludert skolegang og overganger til arbeid eller dagtilbud etter skolegang.
- Opplæring som er organisert slik at elever kan komme ut i praksis og varig arbeid.
- Økt bruk av menneskelige ressurser kan på lang sikt være samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Negative konsekvenser:

- Kostnadskrevende å utvide avdelingen

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø med spesialpedagogisk kompetanse gir et bedre arbeidsmiljø.
- Mindre sårbarhet i avdelingen grunnet flere ansatte med variert kompetanse.
- Positivt både for elever og ansatte.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Jevn fordeling av elever gir bedre handlingsrom i undervisningssituasjoner og bedre bruk av spesialrom og utstyr.

Negative konsekvenser:

- Malakoff vgs. må bygges om og tilpasses til dette tiltaket

Mulige risikoreduserende tiltak

Sikre god bemanning og tilstrekkelige ressurser. Viktig med tilpassede lokaler og arbeidsplasser for å gi elevene et fullverdig tilbud.

Økonomisk vurdering

Tiltaket vil medføre behov for investeringer av enten nybygg eller ombygg. Skulle tiltaket ønskes gjennomført må det gjøres en videre utredning av investeringsbehov og det vil derfor være nødvendig til å komme tilbake med en vurdering på hva kostnadene knyttet til en slik utbygging vil være.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling
Tiltaket om å øke dimensjoneringen av det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Malakoff vgs. kan ha flere positive konsekvenser. Elever med store behov vil kunne få kortere reisevei. I dag blir elever som bor i Moss, og ikke får plass på Kirkeparken vgs., transportert til Borg vgs. Lokalene ved Malakoff vgs. må tilpasses for å kunne iverksette tiltaket, noe som vil medføre økte kostnader. **Basert på en helhetlig vurdering, og sett i lys av virksomhetenes konsekvensvurderinger, anbefales det at dimensjoneringen av det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Malakoff vgs. økes.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

IOP8 - Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Borg vgs. organiseres gjennom individuelle opplæringsplaner med utgangspunkt i utdanningsprogrammet Studiespesialisering

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Kortere skoledager kan være et positivt tiltak for elevene som trenger det.

Negative konsekvenser:

- Studiespesialiseringsprogrammet har ingen kompetansemål for elevene å følge (bortsett fra enkelte fellesfag på lavere grunnskolenivå), mens yrkesfaglige programmer som naturbruk i noen grad kan ha det.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Ingen positive konsekvenser er angitt.

Negative konsekvenser:

- Ingen direkte konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet er angitt.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- En mulig mer differensiert personalsammensetning.

Negative konsekvenser:

- Det kan bli utfordringer med å rekruttere nye medarbeidere på grunn av usikkerhet knyttet til ansettelsesprosenter.
- Det vil bli vanskeligere å få til god samhandling og informasjonsutveksling mellom ansatte, noe som er avgjørende for et personale som jobber med en krevende elevgruppe.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Ingen relevante konsekvenser

Mulige risikoreduserende tiltak

Opplæringen gis med utgangspunkt i elevenes behov og relateres til fremtidig sysselsetting, aktivisering og hverdag.

Samlet vurdering og anbefaling

Med dette tiltaket vil elevene få et planlagt 3-årig løp med opplæring i inntil 30 skoletimer per uke. Det bidrar til å gi elevene forutsigbarhet i opplæringsløpet. Elevgruppen har behov for trening og vedlikehold av hverdagslivferdigheter og innholdet i opplæringen betyr mer enn hvilket utdanningsprogram elevene blir tatt inn på.

Basert på en helhetlig vurdering, og sett i lys av virksomhetenes konsekvensvurderinger, anbefales det at det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Borg vgs., organiseres gjennom individuelle opplæringsplaner med utgangspunkt i inntak på utdanningsprogrammet studiespesialisering. Dette vil gjelde de elevene som får tilbud om «hverdagslivstrening».

DRØFTINGSGRUNNLAG

8 Utredede endringer i videregående opplæring for voksne

8.1 Fakta

8.1.1 Retten til videregående opplæring for voksne

Rett til videregående opplæring for voksne (VOV) er regulert i kapittel 18 i Opplæringsloven og i tilhørende forskrift.

Fra 1. august 2024 har voksne rett til videregående opplæring fra det skoleåret som starter det året de fyller 19 år (mot 25 år tidligere). Dette forutsetter at de har fullført grunnskoleopplæring eller tilsvarende opplæring, men ikke har studie- eller yrkeskompetanse. Voksne har i ny lov også fått rett til yrkesfaglig rekvalifisering, som betyr at de kan ha rett til videregående opplæring mot en yrkesfaglig sluttkompetanse selv om de har fullført studie- eller yrkeskompetanse tidligere.

Voksne som har fullført videregående opplæring i utlandet, kan også ha rett til videregående opplæring for voksne dersom denne utdanningen ikke gir studie- eller yrkeskompetanse i Norge.

Voksne søker en sluttkompetanse, ikke et utdanningsprogram slik som ungdom, og må søke seg til én av tre sluttkompetanser innenfor det fylkeskommunen tilbyr.

Voksne som har rett til videregående opplæring, har rett til å bli realkompetansevurdert (med enkeltvedtak). En realkompetansevurdering er en vurdering av all kompetanse en voksen har, som er ervervet gjennom tidligere formell, uformell og ikke-formell opplæring. I ny lov er det presisert at opplæringen skal bygge på den kompetansen deltakeren allerede har. Realkompetansevurdering er et viktig virkemiddel for at deltakere i videregående opplæring for voksne så raskt som mulig kan kvalifisere for arbeid eller videre utdanning.

De som ikke har bestått standpunktkarakter, eller eksamenskarakter i ett eller flere fag, har rett til å få mer opplæring etter opplæringsforskriften § 5-2, hvis de tidligere har gjennomført opplæringen.

De fleste kommer til å ta meropplæringen som del av ungdomsretten, men det er grunn til å anta at mange venter med å ta denne opplæringen til de er 19 år, og dermed gjennom voksenretten.

DRØFTINGSGRUNNLAG

I ny opplæringslov har voksne og lærlinger rett til rådgivning om utdannings- og yrkesvalg og om sosiale og personlige forhold (§§ 16-1, 16-2 og 19-12).

8.1.2 Organisering av videregående opplæring for voksne

På tilsvarende måte som det ordinære opplæringstilbudet for elever, er videregående opplæring for voksne strukturert i utdanningstilbud som leder frem mot studiekompetanse og utdanningstilbud som leder frem mot en yrkesfaglig sluttkompetanse. De som har rett til videregående opplæring for voksne, skal komme inn på et opplæringstilbud som fører fram mot én av tre sluttkompetanser som de har søkt på.

Videregående opplæring for voksne som leder frem mot yrkesfaglig sluttkompetanse er fra høsten 2024 ulikt organisert avhengig av hvilken yrkesfaglig sluttkompetanse det gjelder. Dette skyldes at det fra skoleåret 2024-25 gradvis implementeres ny hovedmodell for yrkesfaglig opplæring for voksne gjennom modulstrukturert videregående opplæring, der det meste av opplæringen foregår i bedrift/institusjon. Dette innebærer at vi har to ulike hovedmodeller for yrkesfaglig voksenopplæring.

En viktig forutsetning for videregående opplæring for voksne, er at opplæringen skal være tilpasset voksnes behov, og at den skal kvalifisere voksne til videre studie- eller arbeidsliv på en mest mulig effektiv måte.

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.1.3 Tilbud om videregående opplæring for voksne i Østfold fylkeskommune i dag

I rammen under vises samlet fordelingsoversikt over antall klasser på ulike opplæringstilbud innenfor videregående opplæring for voksne i Østfold fylkeskommune høsten 2024.

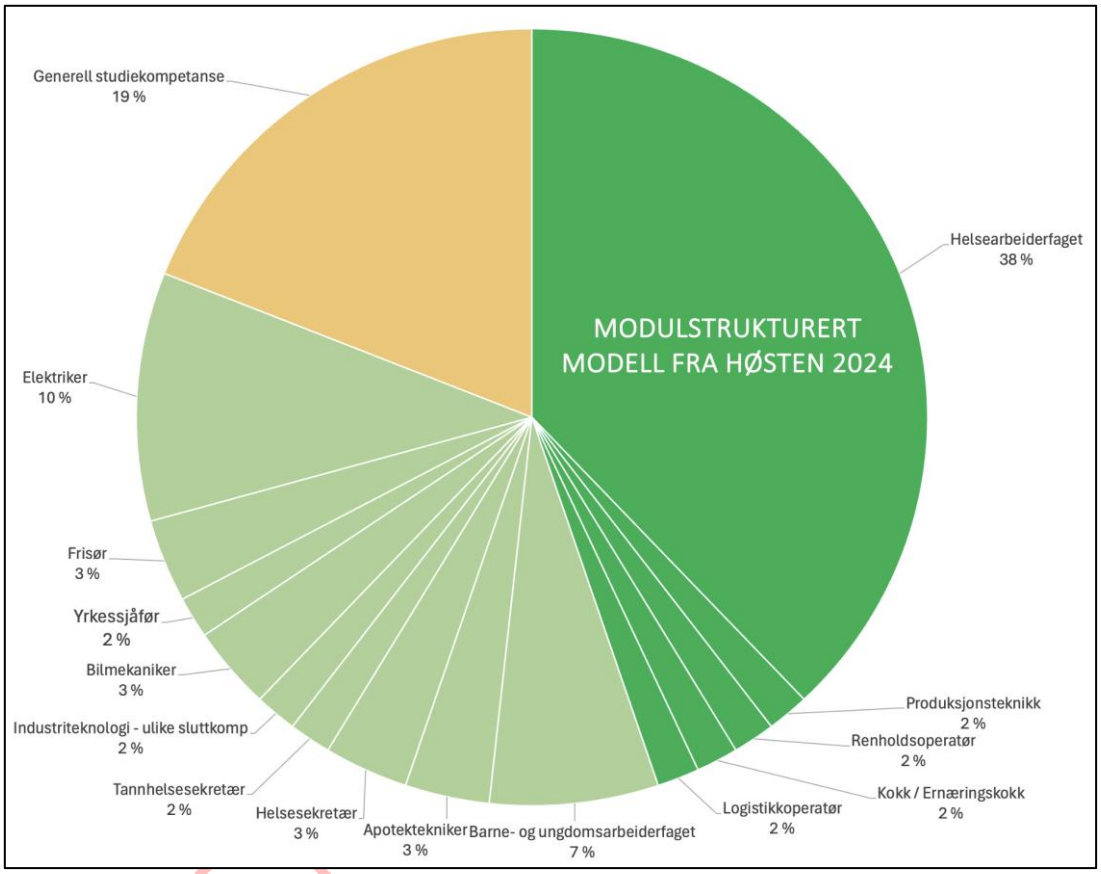

Det er seksjon for Skoleforvaltning, regional kompetanseutvikling og livslang læring i avdeling for Opplæring og kompetanse som dimensjonerer opplæringstilbudet. Enhet for inntak og dimensjonering gir søkere rett til videregående opplæring og gjør inntak til ulike opplæringstilbud. Opplæringen gjennomføres på 9 av de 11 videregående skolene i Østfold. Veiledning og opplæring av deltakerne håndteres fullt og helt av de videregående skolene. Fra høsten 2024 overføres gradvis oppgaven med å gjøre inntak for voksne til den enkelte skole. Økonomi for gjennomføring av videregående opplæring for voksne overføres som rammeoverføring fra avdeling for Opplæring og kompetanse basert på opplæringstilbud og dimensjonering.

DRØFT

8.1.4 Økonomi og ressursbruk knyttet til organisering av videregående opplæring for voksne i dag

Samlet fylkeskommunalt budsjett for videregående opplæring for voksne er i 2024 på 85,9 MNOK. Hoveddelen av dette overføres til de videregående skolene i løpet av budsjettåret.

I fylkesadministrasjonen jobber 4-5 årsverk med administrasjon av videregående opplæring for voksne. En kartlegging av estimert ressursbruk på hver av de videregående skolene høsten 2024, viser et estimert samlet ressursbruk på mellom 7 og 8 årsverk.

8.1.5 Tilbud om videregående opplæring for voksne i Østfold fylkeskommune i fremtiden

Tilbudet om videregående opplæring for voksne dimensjoneres basert på søkning og føringer knyttet til arbeidslivets behov. I dag utgjør opplæring mot generell studiekompetanse og opplæring som fører frem til fagbrev innenfor helsearbeiderfaget de største tilbudene (til sammen 57% av samlet antall klasser). Disse opplæringstilbudene er også forventet å være de største i fremtiden, jf. blant annet Perspektivmeldingen (Meld. St. 31, 2023-24). Behovet for øvrige opplæringstilbud vil variere avhengig av konjunktursvingninger innenfor ulike bransjer og grad av arbeidsledighet i Østfold generelt. Det er viktig at utdanningstilbudet jevnlig evalueres opp mot arbeidslivets behov og fremskrivninger basert på blant annet NAVs bedriftsundersøkelse og NHOs kompetansebarometer.

Sett i lys av implementering av ny hovedmodell for yrkesfaglig videregående opplæring for voksne vil gradvis større del av opplæringen flyttes fra skole til bedrift, noe som vil medføre redusert behov for fylkeskommunale undervisningslokaler.

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.2 Mulige tiltak for effektivisering av videregående opplæring for voksne

Basert på vurderinger gjort av arbeidsgruppen selv, anbefalinger som fremkommer av rapport fra konsulentselskapet Agenda Kaupang fra 2016, er følgende mulige tiltak konsekvensvurdert frem mot konkrete anbefalinger:

Tiltak-ID:	Tiltaksbeskrivelse:
VO1	Det opprettes en egen organisasjonsenhet/virksomhet med ansvar for helhetlig organisering og gjennomføring av voksenopplæring. Enheten kan også ha ansvaret for andre oppgaver knyttet til kompetanseutvikling som avviker fra ordinære opplæringstilbud.
VO1A	Inkludere Karrieresenter Østfold i ny organisasjonsenhet for voksenopplæring.
VO1B	Legge ansvaret for rett til mer opplæring til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring
VO1C	Legge ansvaret for fengselsundervisning og P73 til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring
VO1D	Legge ansvaret for Vg3 fagopplæring i skole til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring
VO1E	Legge funksjon for oppfølging av Oppfølgingstjenestens målgruppe i alderen 19 til 24 år til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring
VO2	Legge hovedansvaret for organisering og gjennomføring av utvalgte yrkesfaglige voksenopplæringstilbud til eksterne aktører (bedrifter, studieforbund, andre) i tett samarbeid med fylkeskommunen.
VO3	ØFK må etablere et velfungerende system for resultatoppfølging. Gode styrings- og utviklingsdata i form av statistikker og rapporter er en forutsetning for å lykkes med dette.
VO4	Mer bruk av nettstudier mot enkelte elevgrupper og/eller fag/moduler.
VO5	Etablere et tettere og mer forpliktende samarbeid med arbeids- og næringsliv, gjøre arbeidslivet til primær opplæringsarena innenfor yrkesfaglig videregående opplæring for voksne og være et ressurssenter for arbeids- og næringslivet i enda større grad enn i dag. Fagskolen i Viken kan være en nyttig samarbeidspartner i videre utviklingsarbeid.
VO6	Etablere en mer tilpasset lokal arbeidstidsavtale for lærere og instruktører i voksenopplæringen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.3 Konsekvensvurderinger og anbefalinger - videregående opplæring for voksne

I det følgende vurderes mulige tiltak for effektivisering av videregående oppæring for voksne jf. oversikten i pkt. 10.3.

8.3.1 VO1 - Det opprettes en egen organisasjonsenhet/virksomhet med ansvar for helhetlig organisering og gjennomføring av videregående opplæring for voksne.

Skolefaglige konsekvenser (konsekvenser for søkere og deltakere)
Organisasjonsenhet med ansvar for helhetlig organisering og gjennomføring av voksenopplæring: • Positive konsekvenser: ○ Sikrer et likeverdig tilbud til alle innbyggerne i Østfold gjennom felles organisering. ○ Større bredde- og dybdekompetanse på VO-feltet samlet sett, noe som vil komme deltakerne til gode. ○ Opplevelsen av et voksent læringsmiljø. ○ Større forutsetninger for å tilpasse løsninger til voksnes livssituasjon, f.eks. gjennom timeplan. ○ Større fagmiljø og fleksibilitet (stordriftsfordeler) gjennom flere parallelle klasser med samme utdanningstilbud ○ Én dør inn for søkere; samling av alle relevante funksjoner mot voksne ett sted (inntak, kartlegging, karriereveiledning, ledelse, rådgivning m.fl. samlet slik at deltakerne kan få veiledning/hjelp). ○ Kartleggingsfasen av søkere kan bli mer effektiv og treffsikker. ○ Helhetlig oversikt over tilbud komplementerer bedre samarbeid med næringslivet ○ Helhetlig oversikt over voksenopplæring og kunne avklare forhold rundt deltakeren raskt. ○ Større muligheter for å fylle opp ledige plasser. ○ Felles fokus på voksenpedagogikk og minoritetsspråklig kompetanse gjennom mer samkjørt utviklingsarbeid og kompetanseutvikling for ansatte. ○ Samling av undervisningsutstyret og derigjennom tilbyr alle elever samme kvalitet på opplæringstilbudet. ○ Bedre og mer strategisk økonomistyring for hele voksenopplæringsfeltet. ○ Større forutsetninger for å få oversikt over kvalitetsindikatorer som søkning, oppfyllingsgrad, andel fullført og bestått og formidling til læreplass. • Negative konsekvenser: ○ Ved sentralisert undervisning; lengre reisevei kan føre til frafall. ○ Mulig mindre kontaktnettverk mot bedrifter som ligger langt unna administrasjon/ledelse av enhet for voksenopplæring ved sentralisert ledelse/administrasjon. ○ Ved sentralisert undervisning; økte reisekostnader for deltakere. ○ Ved desentralisert ledelse/administrasjon; mulig fragmentering av lærerstøtte.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Sentralisert undervisning:

- Positive konsekvenser:
  - Større fag- og elevmiljø
  - Samlet fagmiljø.
  - Enklere vikarhåndtering.

- Negative konsekvenser:
  - Lengre reisevei for enkelte deltakere og økte reisekostnader. utgifter kan føre til frafall
  - Økte reiseutgifter spesielt belastende for økonomisk svake elever
  - Sentralisering kan også gi logistiske problemer og færre individuelle tilpasninger

Desentralisert undervisning:

- Positive konsekvenser:
  - Kortere reisevei og lavere reisekostnader
  - Økt oppfølging og kjennskap til lokale praksisområder
  - Nærhet til skole og praksisplasser
  - Økt sannsynlighet for at flere fullfører utdanningen
- Negative konsekvenser:
  - Små fagmiljøer og "bortkomne" elever i skoler med mange ungdommer

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

<u>Organisasjonsenhet med ansvar for helhetlig organisering og gjennomføring av voksenopplæring:</u>

Positive konsekvenser:

- Samlet fagmiljø som samarbeider effektivt
- Økt tilgjengelighet til utdanning øker utdanningsnivå og andelen fagarbeidere

Negative konsekvenser:

- Økte transportbehov kan føre til økt forurensing
- Lokalmiljø kan miste fagfolk grunnet sentralisering

<u>Sentralisert ledelse og administrasjon:</u>

Positive konsekvenser:

- Effektiv ressursstyring og klare rutiner, enhetlig praksis
- Samlet kompetanse som leverer like tjenester til alle

Negative konsekvenser:

- Vanskelig å få til lokale tilpasninger
- Kan føre til opplevd stigmatisering blant minoritetselever

DRØFTINGSGRUNNLAG

Desentralisert ledelse og administrasjon:

Positive konsekvenser:

- Tettere samhandling med lokale bedrifter og praksisplasser
- Forenklet organisasjon i lokale enheter

Negative konsekvenser:

- Kan oppleve ulik praksis mellom enheter som kan gi varierende kvalitet
- Sentralisert undervisning
- Positive konsekvenser:
- Bedre læringsmiljø og større faglig fellesskap
- Mulig færre skoler å forholde seg til
- Negative konsekvenser:
- Lengre reiseavstander til praksisplasser kan være logistisk utfordrende
- Mindre forankring til lokale forhold og bedrifter

HR-konsekvenser

Organisasjonsenhet med ansvar for helhetlig organisering og gjennomføring av voksenopplæring:

Positive konsekvenser:

- Ansatte får mulighet til å jobbe kun med voksenopplæring. På flere skoler i dag er det ansatte som jobber både på VO og med ordinære elever. Ved skoler der VO foregår på kveldstid må disse ansatte kombinere dagjobb med ordinære elever med kveldsjobb på VO. Dette kan være krevende for de ansatte.
- Bedre kompetansedeling

Negative konsekvenser:

- Uklar ansvarsfordeling og opplevd fragmentering for ansatte

Sentralisert ledelse og administrasjon:

Positive konsekvenser:

- Mulighet for økt samarbeid

Negative konsekvenser:

- Ledere vil være langt unna ansatte, som kan skade kommunikasjonen
- Kan føre til overtallighet og oppsigelser

Desentralisert ledelse og administrasjon:

Positive konsekvenser:

- Støtteapparat er nærmere arbeidsstedet for ansatte
- Mulighet for bedre samarbeid og raskere avgjørelser

DRØFTINGSGRUNNLAG

Sentralisert undervisning:

Positive konsekvenser:

- Større kompetansemiljø og variasjonsmuligheter

Negative konsekvenser:

- Må skifte arbeidsted og mulig lengre reisevei

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Organisasjonsenhet med ansvar for helhetlig organisering og gjennomføring av voksenopplæring:

- Positive konsekvenser:
  - Frigjør rom i skoler med VO, som kan brukes til andre formål
- Negative konsekvenser:
  - Mulig bygging av nye spesialrom og kapasitetsspørsmål

Sentralisert ledelse og administrasjon:

- Positive konsekvenser:
  - Optimalisering av bygg- og romkapasitet
  - Sambruk av eksisterende fasiliteter
- Negative konsekvenser:
  - Mulig kostnadsdrivende nybygging
  - Enkelte bygninger kan bli stående tomme

Sentralisert undervisning:

- Positive konsekvenser:
  - Effektiv bruk av eksisterende kapasiteter og utstyr
- Negative konsekvenser:
  - Behov for spesialbygg og lokaler for flere elever

Mulige risikoreduserende tiltak

- Vurdere en hybridløsning med sentralisert administrasjon kombinert med desentralisert eller regionalisert undervisning.
- Utvide kollektivtilbudet for å redusere transportproblemer for elever.
- Sørge for tilstrekkelig lokal fleksibilitet slik at opplæringen kan tilpasses de lokale behovene i arbeidsmarkedet.
- Hybrid undervisning med kombinasjon av fysisk opplæring og digital opplæring.

Økonomisk vurdering

Tiltakene innebære muligheter for bedre og mer kostnadseffektiv økonomistyring av hele voksenopplæringsfeltet. Et samlet fagmiljø kan arbeide mer kostnadseffektivt, særlig ved sentralisert ledelse og administrasjon. Bygningsmessige utgifter og midlertidig overtallighet kan medføre utgifter på kort sikt.

0

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

Opprettelsen av en egen organisasjonsenhet har flere positive og negative konsekvenser.
På den positive siden vil en slik enhet bidra til et mer likeverdig tilbud til alle voksne innbyggere i regionen. Det vil samle flere funksjoner på ett sted, som inntak, karriereveiledning og rådgivning, noe som gir bedre tilgjengelighet og effektivitet i kartleggingsfasen for deltakerne. Videre vil samling av fagmiljøet styrke kompetansen og pedagogikken, spesielt innen voksenpedagogikk og minoritetsspråklig opplæring. Dette gir et helhetlig læringsmiljø med bedre muligheter for samarbeid med arbeidslivet og eksterne aktører som NAV.

På den negative siden kan sentralisering føre til lengre reisevei og økte kostnader for deltakere, som kan føre til frafall, spesielt blant økonomisk sårbare grupper. I tillegg kan en sentralisert enhet redusere lokal tilpasning og kontakt med lokale bedrifter, noe som kan påvirke kvaliteten på samarbeidet med næringslivet. Desentralisert undervisning kan i motsetning redusere reisekostnadene og øke sjansene for gjennomføring, men det kan føre til mindre fagmiljøer og svekket oppfølging av lærerne.

Til tross for mulige utfordringer anbefales det å opprette en egen enhet med ansvar for videregående opplæring for voksne. Målet er å forbedre tilgjengeligheten for målgruppen og sikre bedre samarbeid med eksterne aktører som arbeidslivet og NAV. Administrasjon og ledelse bør samlokaliseres, mens opplæring i Nedre Glomma samles på den nye enheten. I områder som Indre Østfold, Moss og Halden gjennomføres opplæringen desentralisert, men under den nye enhetens ledelse.

Basert på konsekvensvurderinger og etter en samlet vurdering, anbefales følgende:

- **Det opprettes en ny organisasjonsenhet for videregående opplæring for voksne.**
  - **Administrasjon og ledelse anbefales samlokalisert.**
  - **Videregående opplæring for voksne som i dag foregår i Nedre Glomma samles på den nye enheten.**
  - **Videregående opplæring for voksne som i dag foregår i Indre Østfold, Moss og Halden gjennomføres desentralisert, men under ledelse/administrasjon fra den nye enheten.**

Opprettelse av en slik enhet har direkte eller indirekte konsekvenser for skolestruktur i Nedre Glomma, og kan ikke behandles separat.

Det er ikke mulig å gi noe godt anslag på de økonomiske effektene på sikt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.3.2 VO1A - Inkludere Karrieresenter Østfold i ny organisasjonsorganisasjonsenhet

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Karriereveiledning på skolene eller på et voksenopplæringssenter i stedet for en ekstern instans kan oppleves positivt og mer logisk for deltakerne.
- Helhetlig støtte og veiledning som kobler utdanning, arbeidsliv og økt fokus på yrkesmuligheter.

Negative konsekvenser:

- Tjenestene kan bli uklare for elevene på et stort voksenopplæringssenter, noe som kan redusere effektiviteten.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Bedre utnyttelse av ressurser ved å samle kompetanse.
- Kan oppfattes som mer samlende for hele Østfold-samfunnet.

Negative konsekvenser:

- Fare for dårligere tilbud for personer som ikke er tilknyttet voksenopplæring.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Muligheter for økt samarbeid og faglig utvikling med tydeligere rammer for ansatte.
- Opplevelse av å være del an en helhetlig tjeneste.

Mulige risikoreduserende tiltak

Det kan vurderes å beholde en viss autonomi for karrieresenteret mens det samtidig inngår i en større organisasjonsenhet for voksenopplæring. Dette kan redusere risikoen for byråkrati og uklare tjenester for elevene, samtidig som man ivaretar spesialisert karriereveiledning.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

De lovpålagte oppgavene og tjenestene som Karrieresenter Østfold utfører i dag, vil være et gode for helhetlig tankegang rundt livslang læring. Et større arbeidsfellesskap kan også føre til en mer helhetlig tenking. Å inkludere Karrieresenter Østfold i en ny organisasjonsenhet muliggjør økt samarbeid og utvikling av en tjeneste som endrer seg i takt med øvrige utviklingstrekk i samfunnet. En samlokalisering vil også bidra til en effektivisering av fellestjenester, som resepsjon, bookingsystem og møterom/kursrom.

På den negative siden kan tiltaket føre til økt byråkrati, lengre beslutningsprosesser og uklare tjenester for deltakere og andre brukere. Det er også en risiko for at tilbudet til personer som ikke er tilknyttet skoler kan svekkes, øke arbeidsmengden og medføre rolleuklarhet blant de ansatte. Styret i Karrieresenteret har skriftliggjort at de ikke ønsker at Karrieresenteret legges inn under en ny organisasjonsenhet. Det går her også frem at styret ønsker at virksomheten flyttes fra Kompetanse og opplæring til Kultur, næring og klima.

Basert på konsekvensvurderinger og helhetlig vurdering av et samlet tjenestetilbud i Østfold fylkeskommune, anbefales følgende:

- **Karrieresenter Østfold inkluderes i en ny organisasjonsenhet for videregående opplæring for voksne.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.3.3 VO1B - Legge ansvaret for rett til mer opplæring til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring

Bakgrunn for tiltaket:

Ny opplæringslov gir fylkeskommunen ansvar for å tilby meropplæring. I ny opplæringslov er voksne definert fra 19 år, og ikke 25 år som tidligere. Dette vil øke behovet for meropplæring for personer over 19 år. Skolen skal i samarbeid med administrasjonen tilby meropplæring for elever som nylig har fullført sin opplæring ved skolen. Der hvor skolene har mulighet til å gi meropplæring kan skolen tilby dette innenfor sin kapasitet til elever og deltakere som nylig har fullført sin opplæring ved skolen.

Som alternativ til meropplæring, kan også elevene velge å gå mot privatisteksamen.

Privatisteksamen er et mulig alternativ for elever og deltakere som har fullført sin opplæring uten å bestå. Skolen kan tilby opplæring som forberedelse til privatisteksamen.

Skolefaglige konsekvenser
Positive konsekvenser: • Større sannsynlighet for likebehandling og rettssikkerhet. • Lik informasjon og behandling. • Bedre totaloversikt over meropplæringsbehovet, lettere å planlegge tiltak. • Større opplæringstilbud, desentraliserte tilbud, og gode synergieffekter. • Kan gi opplevelse av «ny start» for den voksne. Negative konsekvenser: • Reisevei kan være en hindring, færre elever kan fullføre. • Standardisering, kan føre til mindre hensyn til individuelle behov. • Mulige utfordringer med å kombinere ungdom og voksne i samme opplæring.
Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet
Positive konsekvenser: • Mer kostnadseffektiv drift • Sikrer likebehandling for alle i Østfold • Større nærhet til arbeidslivet • Tydeligere eierskap til voksenopplæring ved å samle flere funksjoner i en ny organisasjonsenhet. Negative konsekvenser: • Fare for mindre eierskap gjennom å samle så mange funksjoner i en ny organisasjonsenhet for voksenopplæring. • Fare for at færre benytter seg av tilbudet som følge av sentralisert tilbud dersom det fører til lengre reisevei for den enkelte og å måtte forholde seg til en ny arena.

DRØFTINGSGRUNNLAG

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Færre administrative oppgaver for ansatte på den enkelte skole.
- Mulighet for faglig spesialisering og bedre nettverk.
- Bedre utnyttelse av lærere, flere arbeidsplasser.

Negative konsekvenser:

- Uforutsigbarhet i arbeidstider og oppgaver.
- Mindre fleksibilitet.
- Fagplanlegging blir mer krevende, romkapasitet utfordres.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Mulighet for bedre utnyttelse av eksisterende lokaler, spesielt ved samlokalisering.

Negative konsekvenser:

- Behov for flere rom, lokaliteter kan bli overbooket.

Mulige risikoreduserende tiltak

Redusere reiseveien for elever ved å tilby desentraliserte opplæringstilbud. Sørge for at opplæringen er tilgjengelig der hvor elevene allerede er tilknyttet for å øke deltakelse og fullføring.

Økonomiske konsekvenser

Tiltaket kan gi grunnlag for mer kostnadseffektiv drift og bedre utnyttelse av lærer-ressurser. Tiltaket kan også medføre utgifter til bygningsmessige tiltak.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket medfører flere positive konsekvenser, som større grad av likebehandling, bedre ressursutnyttelse, og raskere vei til arbeidslivet. Elever vil kunne dra nytte av et mer koordinert tilbud og bedre oppfølging.

Samtidig vil en sentralisering kunne medføre utfordringer som lengre reisevei, standardisering som går på bekostning av individuell tilpasning, og potensielle problemer med å gi de svakeste elevene den nødvendige oppfølgingen. Dette kan igjen føre til at færre fullfører utdanningen, og økt byråkrati kan belaste både ansatte og elever.

Etter en helhetlig vurdering med utgangspunkt i at ny enhet for voksne anses som en effektiv måte å tilby meropplæring for voksne 19 år, anbefales følgende:

- **Ny organisasjonsenhet for videregående opplæring for voksne tilbyr meropplæring for voksne fra 19 år og for lærlinger.**

DRØFNINGSGRUNNLAG

8.3.4 VO1C - Legge ansvaret for fengselsundervisning og oppfølgingsklassen innenfor kriminalomsorgen (P73) til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring

Fengselsundervisningen i Østfold fylkeskommune gjennomføres av undervisningspersonell på Halden vgs, Borg vgs og Mysen vgs i dag. I tillegg har Borg vgs et tilbud om opplæring og karriereveiledning innenfor ettersoning. Dette tilbudet kalles P73 og er lokalisert i Sarpsborg sentrum. Tilbudene finansieres av Kriminalomsorgen.

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagtilbud og mulighet for fullverdig kompetanseoppnåelse.
- Mer effektiv utnyttelse av lærere, fasiliteter og undervisningsmateriell, som gir bedre undervisningskvalitet og lavere kostnader.
- Bedre integrering av fengselsundervisning med annen voksenopplæring kan redusere stigma og øke sosial inkludering.
- Modulbasert opplæring målrettet mot arbeidslivet øker sjansene for jobb etter soning.

Negative konsekvenser:

- Mulige utfordringer med å overvinne stigma og fordommer, som kan påvirke læringsmiljøet.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Flere vil få mulighet til å lykkes etter soning ved at de får et mer helhetlig opplæringstilbud.
- Bedre tilpasning til arbeidsmarkedets behov, noe som øker sjansen for jobb etter endt opplæring.
- Ny lederstruktur kan gi større fokus på opplæring innen kriminalomsorgen og bedre samordning av voksenopplæring.

Negative konsekvenser:

- Ingen avdekkede reelle negative konsekvenser

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Bedre ressursutnyttelse og mer effektiv bruk av kompetanse, samt styrket samarbeid og faglig utvikling.
- Økt trivsel og motivasjon blant ansatte gjennom et samlet lærerkollegium.
- Mer ryddig organisering med kortere tjenestevei og raskere tiltak.

Negative konsekvenser:

- Usikkerhet og opplevelse av stress knyttet til at ansatte får endret organisasjonstilhørighet.
- Sentralisert ledelse kan skape avstand til de ansatte.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bedre samarbeid om praktisk opplæring mellom fengsler og skoler.
- Mulighet for å dele erfaringer og ressurser på tvers av institusjoner i fylket.
- P73: Bedre ressursutnyttelse gjennom å erstatte dagens leiekostnad i Glengsgata 27 (årlig leie på kr 420.000) med bruk av fylkeskommunalt eide bygg.

Negative konsekvenser:

- Ingen negative konsekvenser rapportert for bygg og skoleanlegg, men sikkerhetsnivået i fengslene begrenser bruken av fasiliteter for andre.

Mulige risikoreduserende tiltak

Sørge for god intern samordning og rask kommunikasjonsflyt mellom enhetene. Fengslene må få raske avklaringer når behovet oppstår.

Økonomiske konsekvenser

Tiltaket kan gi bedre ressursutnyttelse av personalet og leiekostnader kan avvikles.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å legge ansvaret for fengselsundervisning og P73 til en ny organisasjonsenhet vil kunne gi flere positive konsekvenser. Disse inkluderer et større utdanningstilbud, bedre ressursutnyttelse, og mulig økt sjanse for arbeid etter soning. Videre kan det også bidra til bedre sosial inkludering. Imidlertid kan det oppstå utfordringer relatert til å overvinne stigma og mulig tap av lokal ledelse, noe som kan påvirke den daglige driften. Videre arbeid bør fokusere på å sikre gode strukturer for samarbeid og rask avklaring mellom de involverte enhetene.

Etter en samlet vurdering anbefales det at mulighetene for å inkludere P73 og fengselsundervisning i ny organisasjonsenhet utredes nærmere.

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.3.5 VO1D - Legge ansvaret for Vg3 fagopplæring i skole til ny organisasjonsorganisasjonsenhet

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Det gir nye muligheter og miljø for elever som trenger en ny sjanse.
- Flere paralleller innenfor samme fagutdanning kan være tilgjengelig.
- Mulighet for raskere oppstart av Vg3 fagopplæring.
- Sømløs overgang til arbeidslivet med bedre helhetlig oppfølging.
- En ny enhet kan være operativ året rundt, ikke avhengig av skoleåret.

Negative konsekvenser:

- Elever kan ikke fullføre på egen skole.
- Økt reiseavstand kan føre til at færre elever velger tilbudet, og at noen elever faller fra.
- Elever som er sårbare kan trenge stabilitet i nærmiljøet for å lykkes.
- Mindre individuell tilpasning og mulig byråkrati kan redusere kvaliteten i oppfølgingen.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Sentraliserte samarbeidsavtaler med næringslivet kan styrke tilgangen på praksisplasser.
- Bedre samarbeid med næringslivet for opprettelse av læreplasser.
- Mulighet for et samlet fagmiljø som styrker voksenopplæring, inkludert minoritetselever.

Negative konsekvenser:

- Mulig fare for at enda færre elever benytter seg av tilbudet om Vg3 fagopplæring i skole gjennom at det er en ny og ukjent virksomhet som har ansvaret for tilbudet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Arbeidsfordelingen kan bli klarere, med spesialisering på Vg3, og skolene blir avlastet.
- Fokus på spesifikke arbeidsoppgaver vil kunne utvikle spisskompetanse blant ansatte.

Negative konsekvenser:

- Mulig overtallighet blant lærere på skolene.
- Risiko for dobbeltarbeid dersom skolene fortsatt må følge opp elevene til en viss grad.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Et mer samlet miljø for fagopplæring kan utnytte ressurser bedre.

Negative konsekvenser:

- Ingen spesifikke innspill om negative konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Det er avgjørende at den nye organisasjonsenheten har tett samarbeid med lokale bedrifter for å sikre lokale praksisplasser.
- Avklare hvem som har oppfølgingsansvaret for elevene for å sikre god personalbehandling.
- Unngå sentralisert administrasjon for å beholde nærhet til elevene.

Økonomiske konsekvenser

Gir generelt grunnlag for effektivisering av drift, kan medføre overtallighet på kort sikt.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket om å flytte ansvaret for Vg3 fagopplæring i skole til en ny organisasjonsorganisasjonsenhet har flere positive effekter. Sentralisering kan bidra til et bedre fagmiljø og et sterkere samarbeid med næringslivet, som kan sikre flere læreplasser og gi en mer helhetlig oppfølging. Imidlertid er det også negative konsekvenser, spesielt for elever som risikerer å falle utenfor om de må reise langt eller miste støtte fra sine hjemskoler. Den største bekymringen knyttes til at sentralisering kan svekke den individuelle oppfølgingen av elever, som i mange tilfeller trenger tett oppfølging i nærmiljøet.

Etter en samlet vurdering anbefales det at mulighetene for å inkludere Vg3 fagopplæring i skole i ny organisasjonsenhet utredes nærmere.

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.3.7 VO1E - Legge funksjon for oppfølging av Oppfølgingstjenestens målgruppe i alderen 19 til 24 år til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Elevene får tidligere tilgang til voksenopplæring.
- Lettere tilgang til karriereveiledning og voksenopplæringstilbud.

Negative konsekvenser:

- Oppfølgingstjenesten (OT) kan oppleves som fjern hvis den ikke lenger er en del av skolenes miljø.
- Risiko for at ungdom velger bort oppfølging hvis de må reise langt for å få hjelp.
- Brudd på relasjoner mellom OT-rådgivere og elever, noe som kan påvirke ungdom negativt.
- Elever over 19 år i videregående skole kan oppleve merarbeid hvis praksis deles mellom skolen og en ny enhet.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- De som er klare for voksenopplæring kan lettere komme raskere inn i opplæring og arbeid.

Negative konsekvenser:

- Risiko for at ungdom "mistes" i overgangen mellom OT og voksenopplæringen, noe som kan føre til langvarig utenforskap.
- Dårlig tilgjengelighet til OT-kontorer kan påvirke ungdommer med økonomiske utfordringer eller sosial angst.

HR-konsekvenser

Negative konsekvenser:

- OT-rådgiverne kan oppleve stress og uoversiktlighet hvis de må dekke større geografiske områder og bruke mye tid på reising.
- Små og sårbare fagmiljøer kan oppstå på regionskontorene dersom rådgivere trekkes ut for å arbeide ved voksenopplæringen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Ingen spesifikke positive konsekvenser for bygg og anlegg nevnt.

Negative konsekvenser:

- OT har nylig inngått 10-årige leieavtaler på kontorer hvor lavterskeltilbud gis til ungdommer. Samlokalisering av OT til voksenopplæringen kan redusere tilgjengeligheten til disse tilbudene.
- Ny organisasjonsenhet må ha lokaler hvis den skal etableres utenfor skolen.

Mulige risikoreduserende tiltak

Det foreslås at OT-rådgivere bør ha kontorplasser ved både voksenopplæringen og regionskontorene for å sikre samarbeid og tilgjengelighet til målgruppen (PPT/OT).

Økonomiske konsekvenser

Tiltaket kan medføre utgifter til bygningsmessige løsninger.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket med å samle Oppfølgingstjenestens (OT) ansvar for 19-24 åringer under en ny organisasjonsenhet kan gi positive effekter for de som er klare for opplæring, med raskere tilgang til nødvendige ressurser og tilbud. Samtidig medfører det risiko for at ungdommer med større utfordringer opplever brudd i oppfølgingen, lengre reiseavstander og dårligere tilgang til lavterskeltilbud. For de ansatte kan tiltaket føre til en mer uoversiktlig arbeidshverdag med økt reisebelastning.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og Oppfølgingstjenesten (OT) blir en del av en kommende organisasjonsgjennomgang. Det anbefales ikke å gjennomføre tiltaket på nåværende tidspunkt.

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.3.8 VO2 - Legge hovedansvaret for organisering og gjennomføring av utvalgte yrkesfaglige voksenopplæringstilbud til eksterne aktører

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Fleksible løsninger (undervisning kveld, dag og helg).
- Tilgang til spesialisert opplæring og oppdatert teknologi som skolene ikke har ressurser til.
- Bedre yrkesretting, som gir mulighet til å ta opplæring gjennom egen arbeidsgiver.
- Økt samarbeid med bedrifter gir elevene bedre muligheter til relevant praksis.

Negative konsekvenser:

- Ulik kvalitet på opplæringen mellom ulike aktører.
- Små fagmiljøer og mangel på bred kompetanse.
- Kostnader for elevene dersom de må betale for undervisningen.
- Pedagogisk kvalitet kan svekkes ved bruk av ikke-pedagogisk personale.
- Færre elever kan fullføre eller bestå utdanningen på grunn av manglende tilrettelegging.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Flere arbeidsplasser knyttet til undervisning.
- Flere kommer raskere i jobb gjennom opplæring i bedrifter.
- Tilbudet kan bidra til å dekke behovet for arbeidskraft.
- Økt nettverksbygging mellom fylkeskommunen og næringslivet.
- Flere aktører gir ulike løsninger som igjen kan gi bedre læringsutbytte.

Negative konsekvenser:

- Mange aktører inn kan føre til større varierende kvalitet på opplæringstilbudet.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Styrket samarbeid med næringslivet, med spesialisering på ulike deler av opplæringen.
- Flere aktører kan delta i undervisningen.

Negative konsekvenser:

- Mulig overtallighet.
- Mindre innflytelse over opplæringsprosessen og økt mengde administrasjon.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Skolebygg kan brukes på flere tidspunkt (kveld, helg), og klasserom og verksteder frigjøres for andre aktiviteter.
- Kan utnytte flere ledige lokaler.

Negative konsekvenser:

- Større slitasje på utstyr og bygg, med vanskeligheter med å ha oversikt over materiellkostnader.
- Manglende kontroll over bruken av utstyr ved flere aktører.
- Kostnader ved vedlikehold av bygg og utstyr kan øke.

Mulige risikoreduserende tiltak

Fylkeskommunen bør sikre tett samarbeid med eksterne aktører for å opprettholde kvalitet på opplæringen. Det bør være tydelige avtaler om tilsyn, vurderingskriterier, og pedagogisk oppfølging for å sikre likeverdige tilbud og for å redusere risikoen for frafall blant elevene.

Økonomiske konsekvenser

Kan frigjøre skolearealer til alternativ bruk.

Samlet vurdering og anbefaling

Tiltaket kan gi positive effekter som fleksible løsninger for elevene og et tettere samarbeid med arbeidslivet. Flere vil kunne komme raskere i arbeid, og det vil kunne medføre bedre ressursutnyttelse i skoleanleggene. På den negative siden kan tiltaket føre til ulik kvalitet på opplæringen, svekket pedagogisk innhold, og mulige konsekvenser for ansatte som overtallighet og mindre innflytelse på opplæringen. Det vurderes som viktig å ivareta kvalitetssikring og tett oppfølging fra fylkeskommunen for å sikre at opplæringen holder et høyt faglig nivå.

Innspill til videre arbeid bør fokusere på å sikre at fylkeskommunen har ansvar for å følge opp kvaliteten på opplæringen, og at det legges til rette for tilstrekkelig pedagogisk og administrativ støtte for både elever og ansatte.

Basert på konsekvensvurderingene og etter en helhetlig vurdering anbefales følgende:

- **Der det er aktuelt, vil det vurderes om ansvaret for organisering og gjennomføring av utvalgte yrkesfaglige voksenopplæringstilbud gis til eksterne aktører (bedrifter, studieforbund, andre). Denne vurderingen gjøres av ny organisasjonsenhet for videregående opplæring for voksne.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.3.9 VO3 - Etablere system for resultatoppfølging.

Med bakgrunn i mangelfull tilgang på resultat- og styringsdata knyttet til videregående opplæring for voksne, anbefales det at det etableres et helhetlig system for å effektivt hente ut styrings- og resultatdata for voksne som deltar i videregående opplæring. Dette finnes allerede for ungdom i videregående opplæring. Databasert kunnskapsgrunnlag kan gi en mer målrettet utvikling av videregående opplæring for voksne, og kan bidra til økt kvalitet.

8.3.10 VO4 - Bruk av fjernundervisning i videregående opplæring for voksne

Hovedregelen er at opplæring skal gjennomføres fysisk på skolen. Opplæringsloven gir allikevel kommunen og fylkeskommunen en mulighet til å gjennomføre deler av opplæring som fjernundervisning, dersom vilkårene er oppfylt. Vilkårene står beskrevet på Udir.no.

Bruk av nettstudier for voksne som ønsker studiekompetanse kan ha flere fordeler, blant annet kan det gjøre det enklere å kombinere utdanning og jobb, tilpasse læringstempoet og gi fleksibilitet for den enkelte deltaker. Administrativt kan nettstudier være kostnadseffektivt, i tillegg til at det krever mindre arealer. I ny opplæringslov har voksne rett til studiekompetanse etter yrkeskompetanse. Dette, i kombinasjon med at voksene har rett til videregående opplæring fra de er 19 år, gir grunn til å anta at behov og omfang av videregående opplæring for voksne vil øke betydelig i årene som kommer. Bruk av fjernundervisning vil kunne dekke deler av dette behovet.

Med dette som utgangspunkt, anbefales følgende:

- **Det utredes nærmere i hvilken form og i hvilket omfang fjernundervisning kan og bør erstatte fysisk opplæring for voksne.**

DRØFTINGSGRUNNLAG

8.3.11 VO5 - Etablere et tettere og mer forpliktende samarbeid med arbeids- og næringsliv

Det er avgjørende at opplæringstilbudet innenfor videregående opplæring for voksne ses i sammenheng med arbeidslivets behov. Ny hovedmodell for yrkesfaglig videregående opplæring for voksne gir føringer om at denne opplæringen i hovedsak skal foregå i bedrift/institusjon. For å muliggjøre dette, er det avgjørende at det opprettes arenaer for tettere og mer forpliktende samarbeid mellom fylkeskommunen og sentrale aktører fra arbeids- og næringsliv.

Med dette som utgangspunkt, anbefales det å forsterke eksisterende samarbeid med sentrale representanter for arbeids- og næringslivet for å videreutvikle arenaer for samarbeid mellom partene.

DRØFTINGSGRUNNLAG

9 Utredede endringer i opplæringstilbud innenfor barnevern- og helseinstitusjoner

9.1 Bakgrunn

Østfold fylkeskommune er ansvarlig for grunnopplæring for barn og unge i barneverns- og helseinstitusjoner i fylket. Opplæringstilbudet er organisert gjennom Østfold fylkeskommunale skole (ØFS).

Barn og unge i barneverns- eller helseinstitusjoner har som utgangspunkt rett til å følge opplæring på en skole i nærmiljøet, men flere av disse elevene kan ha behov for en mer skjermet/tilpasset opplæring. ØFS har derfor egne avdelinger som skal dekke dette behovet.

Som følge av et økt faglig og politisk fokus på at flest mulig skal inkluderes i det ordinære skoletilbudet, har utviklingen over flere år vært at barn og unge i barneverns- og helseinstitusjoner i langt større grad enn tidligere følger opplæring ved kommunale grunnskoler. Denne utviklingen er i tråd med signaler i ny opplæringslov og forventes å fortsette, med en tilsvarende nedgang i antallet elever som får undervisning på de skjermede/tilpassede opplæringsarenaene. Disse endringene har gjort det nødvendig å gjennomgå institusjonsopplæringen i Østfold for å sikre effektiv organisering og en dimensjonering tilpasset dagens behov og den faktiske elevsituasjonen.

Det er også utarbeidet et faktagrunnlag som er kort oppsummert i det følgende.

DRØFTINGSGRUNNLAG

9.2 Faktagrunnlag

Østfold fylkeskommunale skole har følgende organisatorisk hovedstruktur:

- Opplæring innenfor barnevernsinstitusjoner:
  - Avdeling Grepperød
  - Avdeling Ise
- Opplæring innenfor helseinstitusjoner:
  - Avdeling Rørvik (Larkollen behandlingssenter)
  - Avdeling Åsebråten
  - Avdeling Åsebråten, lokasjon Kalnes
- Ressursteam ØFS
- Rektor og administrasjon

Skoleåret 2023/24 var det mellom 31 og 34 barnevernsinstitusjoner i Østfold med totalt ca 70 elever. Flere enn 2/3 av elevene fulgte opplæring ved en kommunal grunnskole, mens 22 elever var innom ØFS sine to skoleavdelinger (Grepperød og Ise) i ulik grad. Denne fordelingen mellom kommunale grunnskoler og ØFS har vært stabil de siste årene, og flere av elevene som får sin opplæring ved ØFS har svært lav deltakelse i opplæringen.

Opplæring for barn og unge i helseinstitusjoner fordeles mellom to egne avdelinger – Åsebråten barne- og ungdomspsykiatriske klinikk og Larkollen behandlingssenter. I tillegg gis det opplæring ved barne- og ungdomsklinikken ved Sykehuset Østfold, avd. Kalnes.

OPPLÆRING FOR UNGDOM I BARNEVERNSINSTITUSJONER GJENNOMFØRT AV ØFS	
Avdeling Grepperød	
Antall elever med sakkyndig vurdering 2023-24	6 (3 av elevene hadde et svært høyt fravær 64-115 dg)
Antall «andre elever» med tidsvedtak etc 2023-24	2
Antall elever i todelt løsning nærskole m/ støtte fra ØFS	4
Avdeling Ise	
Antall elever med sakkyndig vurdering 2023-24	6
Antall «andre elever» med tidsvedtak etc 2023-24	10 (Samlet tilstedeværelse 36 dager à 1-4 timer pr. dag)

DRØFTINGSGRUNNLAG

OPPLÆRING for UNGDOM I HELSEINSTITUSJONER GJENNOMFØRT AV ØFS	
Larkollen behandlingssenter	
Antall tilrådinger om sakkyndig vurdering i 2023-24	12 (maks 16 plasser)
Åsebråten barne- og ungdomspsykiatriske klinikk	
Antall døgnplasser	5 (varierende mottakelighet for undervisning)
Barne- og ungdomsklinikken ved Sykehuset Østfold, Kalnes	
Varierende behov som i hovedsak ivaretas av to lærere fra Åsebråten.	

Basert på beregningsnøkkelen for refusjonssatser i ny opplæringsforskrift, tilsier omfanget på opplæringen som gis ved skolens avdelinger og de tilpassingsbehov som elevene har, at det kan ligge et potensiale for innsparinger her opp mot 20 mill. kr.

ØFS har en ledergruppe bestående av seks personer; tre er ansatt i skolens administrasjon, to er ansatt i skolens ressursteam, og til sammen ved de ulike avdelingene ellers er det ansatt 38 personer.

ØFS har hatt betydelige budsjettavvik de siste fire årene, noe som i stor grad skyldes variasjon i elevtall med tilhørende variasjon i inntekter og utgifter knyttet til refusjonsordningen. Nye bestemmelser om refusjon er innført fra 1.8.2024, og det er foreløpig ikke avklart hvilke konsekvenser dette får for fylkeskommunen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

9.3 Vurderinger og alternativer

Flere alternativer har vært vurdert i saken og beskrives nærmere under.

ØFS legges ned i sin nåværende form og ansvarlige enheter gjøres til en del av de videregående skolene i sitt område. Enhetene ledes av rektor ved den videregående skolen som øverste ansvarlige.
Dette forslaget ble også vurdert i Viken-perioden. Det vurderes at det er få synergieffekter/kostnadsbesparelser knyttet til dette. Ansatte ved en grunnskoleavdeling har svært ulik kompetanse og arbeidstidsavtale i forhold til ansatte på videregående skoler. Det er vanskelig å benytte pedagogisk personell «på tvers», også på grunn av den lærerberedskap som trengs på en grunn skoleavdeling og den fysiske avstanden mellom ulike undervisningslokaler. I tillegg kommer kostnader med å etablere lokaler med nødvendig skjerming.

Alternativ organisering av skoleavdelingene på Åsebråten, Kalnes og Rørvik.
Det er ikke naturlig å endre lokasjon fordi elevene er både pasienter og elever, de bor i stor grad på behandlingsstedet. Kostnadsreduksjon vil være utfordrende, da kapasitetsbehovet typisk øker utover i skoleåret, og at kostnadsdrivende forhold ofte ligger utenfor direkte kontroll for virksomheten.

Skoleavdelingene på Grepperød og Ise, ressursteamet på Papeibakken og administrasjonen slås sammen til én enhet med felles lokasjon.
En sammenslåing av Grepperød og ØFS sin aktivitet på Papeibakken vurderes å legge til rette for et robust fagmiljø og en optimalisering av lederstrukturen ved ØFS. Det vurderes videre at en sammenslåing vil føre til større fleksibilitet i organiseringen av undervisningen for elevene. De ansatte peker på at et større sosialt miljø kan legge til rette for økt samhandling mellom elever og grupper. Samtidig kan det gi erfaringer og mestring som gir et bedre utgangspunkt for videre skolegang. En mulig negativ konsekvens med en større elevgruppe, kan være utfordringer knyttet til skjerming. Det er også en viss risiko for at ny organisering kan føre til større uforutsigbarhet i hverdagen for elever som takler dette dårlig. Tiltaket forutsetter at det etableres egnede lokaler som ivaretar behovene for skjerming i elevgruppa. God voksentetthet bør bidra til å dempe disse mulige negative konsekvensene. Videre er det viktig å involvere de ansatte i prosessen. Under vises konsekvensvurderingen av tiltaket gjennomført av ØFS.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Kan tilrettelegges for økt samhandling mellom elever/grupper
- Større fagmiljø (ulike kompetanseområder, dybdekompetanse hos ansatte)
- Flere elever å kunne trene på sosiale ferdigheter sammen med. Flere elever gir større variasjon i skolemiljøet.
- Erfaring og mestring i et større skolemiljø kan gi bedre utgangspunkt for videre skolegang.
- Sosial trening og praktisk tilrettelagt skoletilbud kan gi økt skolenærvær for noen elever.

Negative konsekvenser:

- Mindre fleksibilitet dersom noen elever ikke bør være på samme lokasjon.
- Et større miljø (flere elever og flere ansatte) øker sannsynligheten for uforutsette hendelser, og kan være svært utfordrende for elever som
- reagerer sterkt på uforutsigbarhet i hverdagen. Dette kan øke fravær og utenforskap.
- Færre skjermingsmuligheter for elever som har behov for det.
- Mange sårbare elever på ett sted kan skape farlige situasjoner knyttet til vold og trusler.
- Lengre avstand til de kommunale skolene/nærskolen til eleven som man samarbeider med (jobber arenafleksibelt).
- Transport til/fra skole (lengre skolevei)

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Større fagmiljø (for skoleavdelingene, ressursteam og administrasjon)
- Flere ansatte «å spille på» i ulike situasjoner (ved sykdom, ulik kompetanse, samarbeid etc)
- Nye forventninger og muligheter i arbeidshverdagen

Negative konsekvenser:

- Kan være belastende med endringsprosess og kan få negative konsekvenser for arbeidsmiljøet.
- Nye krav og forventninger (arbeidshverdagen vil endres)
- Flere sårbare elever samlet på samme sted vil gi økt risiko for å bli utsatt for vold/trusler.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Kan gi bedre ressursutnyttelse (lokaler, utstyr)
- Kan være besparende ved nye investeringer

Negative konsekvenser:

- Samlokalisering vil kreve tilpasninger og ressurser uansett lokasjon

DRØFTINGSGRUNNLAG

Risikovurdering:
Den mest sentrale risikovurderingen er knyttet til elevene vi har, som har store individuelle opplæringsbehov. Elevene har behov for tilpasninger både av de fysiske lokalene og organiseringen av skoledagen for å: • Forebygge vold og trusler • Tilpasse svært individuelle opplæringsbehov (faglig og sosial opplæring) • Forebygge negativ læring (rus, kriminalitet og psykiske belastninger)
Innspill til videre arbeid
ØFS vil påpeke viktigheten av at ansatte også videre i prosessen blir involvert og opplever åpenhet. Utfallet og konsekvensene av samlokalisering vil være avhengig av hvordan videre prosess gjennomføres. I utgangspunktet ser ØFS muligheter ved en samlokalisering, men det vil avhenge av handlingsrom for tilpasninger i drift og lokaler videre. Viktig med lokasjon sentralt i fylket.

9.4 Anbefaling

Med utgangspunkt i anbefalinger i faktagrunnlaget, konsekvensutredninger, refusjonssatser i ny opplæringsforskrift og sett i lys av det samlede omfanget av opplæring, anbefales følgende:

- Skoleavdelingene på Grepperød og Ise, ressursteamet i Papeibakken og administrasjonen slås sammen til en enhet med samlet lokasjon.
- Østfold fylkeskommunale skole går inn i et omstillingsprosjekt for tilpasning til et årlig samlet driftsbudsjett på 30,1 MNOK (redusert fra 53,86 MNOK).

Avhengig av løsninger for lokasjon, vil det også kunne utløse ytterligere økonomiske innsparingsmuligheter knyttet til avvikling av leieforhold og bygningsmasse samt FDV-kostnader.

DRØFTINGSGRUNNLAG

10 Flyfag – etablering av landslinje

10.1 Bakgrunn

Våren 2022 innledet Mosseregionens næringsutvikling dialog med Viken fylkeskommune om opprettelse av en flyfagutdanning i Østfold. Bakgrunnen for behovet var særlig knyttet til Forsvarets og Kongsberg Aviation Maintenance Services (KAMS) satsning innenfor flyteknisk bransje i vår region. I september 2023 ga fylkesrådet mandat til en arbeidsgruppe som skulle utarbeide et kunnskapsgrunnlag som belyste og avklarte forhold som måtte ligge til grunn for å opprette og drifte en flyfagutdanning i Østfold. Arbeidet ble avsluttet i januar 2024 og er oppsummert i rapporten «Flyfag Østfold – Et kunnskapsgrunnlag for vurdering av en ny flyfagutdanning i Østfold fylkeskommune».

Saken ble fylkestingsbehandlet 10. februar 2024 med følgende vedtak:

1. Østfold fylkeskommune vil søke om opprettelse av landslinjetilbud for flyfag innen fristen 15. februar 2024.
2. Det legges opp til en drifts- og investeringsmodell som er økonomisk bærekraftig. Modeller med fokus på samspill med eksterne aktører som forsvar, lokalt og nasjonalt næringsliv, kommuner og andre offentlige aktører skal fremkomme.
3. Fylkeskommunen jobber videre med å etablere avtaler om blant annet tilgang til luftfartøyer fra Forsvaret, læremateriell/utstyr, lokaler og læreplasser hos lærebedrifter innen flyteknisk bransje.
4. Fylkeskommunen tar initiativ til dialog med Råde og Moss kommune for å avklare eventuelle plan- og reguleringsbehov for å etablere landslinje

DRØFTINGSGRUNN

10.2 Status

Basert på fylkestingsvedtaket ble søknad sendt samme dag iht. årlig frist. I tillegg er det sendt søknad til Forsvarsdepartementet om disponering av luftmateriell fra Forsvaret. I tillegg har det vært gjennomført ulike møter med relevante samarbeidspartnere på ulike nivåer for å møte alle vedtakspunkter.

17. september besøkte kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun og forsvarsministrer Bjørn Arild Gram Østfold og orienterte om at landslinjesøknaden var innvilget. Med bakgrunn i at landslinjetilskudd vedtas i Statsbudsjettet hvert enkelt år og at planlagt oppstart er tidligst skoleåret 2026-27, ble det presisert at formelt Statsbudsjettvedtak først vil komme høsten 2025.

Det er også gitt tilsagn fra Forsvarsdepartementet om disponering av ett SeaKing redningshelikopter og ett F-16 jagerfly under forutsetning av Stortingets godkjenning.

Med bakgrunn i vedtakspunkt 2, første ledd, der det står at det skal legges opp til en drifts- og investeringsmodell som er økonomisk bærekraftig, er videre utredning av tilbudet begrenset til 56 yrkesfaglige elevplasser fordelt på Vg2 flyfag og Vg3 flytekniske fag, jf. nasjonal opplæringsstruktur som vist under:

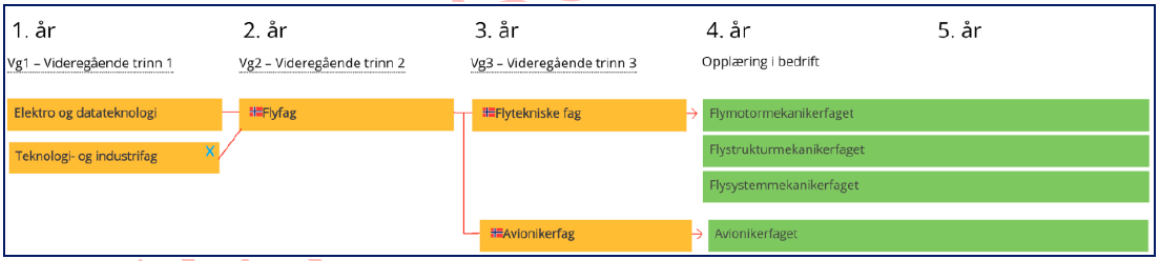

DRØFTINGSGRUNNLAG

10.3 Økonomi

Basert på eiendomsfaglige og økonomiske beregninger er samlet årlige kostnader for å etablere og drifte en ny flyfagutdanning på Rygge beregnet til 17 millioner kroner. Beregningen er basert på følgende delelementer:

Landslinjetilskudd (kr 150 700 pr. elev):	- 8,4 mill. kr
Årlige samlede lønnskostnader inkl. sosiale utgifter:	12,4 mill. kr
Årlige finansieringskostnader for bygningsinvesteringer:	8,5 mill. kr
Årlige finansieringskostnader for utstyrsinvesteringer:	2,5 mill. kr
Årlige FDV-kostnader:	2,0 mill. kr
Sum årlige kostnader:	**17** mill. kr

DRØFTINGSGRUNNLAG

11 Utredede endringer i tilbud utenfor videregående opplæring

I dette kapitlet er følgende mulige endringer konsekvensvurdert:

- ORG5 - Ikke videreføre Skjeberg folkehøyskole som fylkeskommunalt tilbud
- A10 - Ikke videreføre Glemmen nærmiljøarena

I tillegg beskrives mulig endringer knyttet til Fagskolen i Viken, men disse er ikke konsekvensvurdert. Alle tre områder presenteres med anbefalinger.

11.1 Tiltak konsekvensvurdert av virksomheter og referansegrupper

11.1.1 ORG5 - Ikke videreføre Skjeberg folkehøyskole som fylkeskommunalt tilbud

Skjeberg folkehøyskole er et fylkeskommunalt eid folkehøyskoletilbud med ulike utdanningstilbud innrettet spesielt mot media og lyd-/musikkproduksjon. Inneværende skoleår er 59 av 90 elevplasser oppfylt. Skolen har et totalbudsjett på 10,5 millioner kroner. Skolen er for det meste selvfinansiert gjennom statlige tilskudd. Samlede fylkeskommunale utgifter til Skjeberg folkehøyskole er på 3, 3 millioner kroner pr. år. Fylkeskommunens tilskudd er på 3,3 millioner kroner. Det er avdekket betydelige vedlikeholds- og utbedringsbehov.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Skolefaglige konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen spesifikke positive konsekvenser nevnt for elevene.

Negative konsekvenser:

- Fare for at Østfoldelever kan miste et lokalt utdanningstilbud, dersom ikke tilbudet videreføres med nye eiere.
- Færre Østfoldelever vil kunne gå på folkehøyskole i nærområdet.
- Skjeberg folkehøyskole har fagtilbud som ikke finnes på andre skoler i Norge, og dermed vil forsvinne.
- Folkehøyskolen har en viktig rolle i å hjelpe unge voksne med livsmestring, særlig i en tid med økende psykiske plager, frafall fra skole og økning i sykemeldinger blant unge.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Engangsinntekt ved salg av eiendom.

Negative konsekvenser:

- Fare for at flere unge risikerer å falle utenfor skole og arbeidsliv.
- Tap av et utdanningstilbud innen journalistikk og media, som er etterspurt av videre utdanningsinstitusjoner.
- Lokalmiljøet mister en ressurs, inkludert samarbeid med lokale organisasjoner, butikker, idrettslag og frivillige tjenester.
- Skolen støtter bistandsarbeid i Zambia som vil opphøre dersom skolen legges ned.
- Skolens bidrag til å markedsføre Østfold blir borte.

HR-konsekvenser

Positive konsekvenser:

- Ingen spesifikke positive konsekvenser nevnt for de ansatte.

Negative konsekvenser:

- Overtallighet.
- De ansatte vil miste et veletablert fagmiljø.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Bygningene kan potensielt brukes av andre til andre formål som kulturskole, leirskole eller flyktningmottak.

Negative konsekvenser:

- Skolebyggene er spesialtilpasset folkehøyskoledrift (med storkjøkken, internat og spesialrom som radiostudioer, TV-studioer, fotostudioer og gymsal), noe som gjør det kostbart å tilpasse bygningene til andre bruksområder.
- Avklaringer rundt tilbakeføringsklausul til Sarpsborg kommune

ERØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- Videre drift av folkehøyskolen under ny aktør kan sikre at elevenes behov fortsatt blir dekket.
- Utrede muligheter for å øke inntektene gjennom utleie, sommerhotell eller andre tiltak for å utnytte skoleanlegget bedre.

Økonomisk vurdering

Økonomien i tiltaket er primært knyttet til:

1. Unngå fremtidige store utgifter til utbedringer og vedlikehold av skoleanlegget
2. Potensielle gevinst ved eiendommen og bygningsmassen
3. Reduserte årlige driftsutgifter for fylkeskommunen knyttet til drift og støttefunksjoner

Fylkeskommunens fremtidige utgifter til utbedringer og vedlikehold av bygningsmassen på skolen er usikre men anslås generelt til å kunne bli høye – og høyere enn snittkostnader for våre skoleanlegg generelt.

Skolens regnskap har et vesentlig innslag av inntekter fra utleie på sommerstid. I de neste par årene må vi forvente at denne inntekten kan forsvinne, da renovering/forsegling krever at det er byggearbeider i disse ukene. Et midlertidig «utleieforbud» vil trolig komme for de to neste driftsårene – og hvordan FHS da skal klare sitt driftsbudsjett er usikkert, kan medføre behov for økte overføringer fra ØFK.

En avvikling av fylkeskommunens eierskap og drift av folkehøyskolen gir i utgangspunktet muligheten til å selge eiendommen; til noen som vil drive folkehøyskolevirksomheten videre eller til andre formål.
Et eventuelt salg må imidlertid vurderes opp mot en gammel forpliktelse om erstatning av verdien av tomt og skolebygning til Skjeberg (nå Sarpsborg) kommune dersom folkehøyskolen avvikles. Dette som følge av at skoleanlegget i sin tid var en gave fra Skjeberg kommune når den tidligere «fylkesskolen» ble avviklet. Om dette er et krav Sarpsborg kommune vil gjøre gjeldende nå 60 år etter, er uvisst og må en i tilfelle gå i dialog med Sarpsborg kommune om.

Det er lite sannsynlig at fylkeskommunen selv vil kunne ha en kostnadseffektiv alternativ anvendelse av eiendommen, både som følge av beliggenhet og bygningsmassens særpreg med internat, gymsal m.v. Det reelle markedet for et salg, og mulig inntektspotensiale her er usikkert

I tillegg foreligger Netto driftsutgifter for ØFK til skolen kan årlig anslås til å utgjøre i størrelsesorden kr 3,2-3,7 mill pr år, det vil variere litt avhengig av behov på eiendomssiden o.l. Dersom skolevirksomheten avvikles og eiendommen avhendes vil dette utgjøre en årlig besparelse på fylkeskommunens budsjett.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samlet vurdering og anbefaling

De negative konsekvensene av å legge ned Skjeberg folkehøyskole er betydelige, både for elevene, samfunnet og de ansatte. Skolen spiller en viktig rolle i å hjelpe unge tilbake til skole eller arbeid, og tapet av skolens kreative og mediefaglige tilbud vil ha en negativ innvirkning på samfunnet. For ansatte vil det innebære overtallighet og tap av et godt etablert fagmiljø. Bygningsmassen er spesialtilpasset dagens bruk, og det vil være kostbart å omstille anlegget til andre formål. På den positive siden kan fylkeskommunen oppnå en kortsiktig økonomisk gevinst ved salg, men de langsiktige samfunnsøkonomiske kostnadene ser ut til å være større.

Basert på konsekvensutredningen og etter en helhetlig vurdering, anbefales følgende:

- **Skjeberg folkehøyskole avvikles som fylkeskommunal virksomhet.**
  (med forbehold om eventuelle servitutter)

Etter en avvikling vil fylkeskommunens årlige direkte utgifter på ca 3,2 – 3,7 mill bortfalle. Når det gjelder økonomiske muligheter knyttet til salg eller annen utnyttelse av eiendommen må en komme tilbake til dette

DRØFTINGSGRUNNLAG

11.1.2 A10 – Ikke videreføre Glemmen nærmiljøarena

Nærmiljøarenaen ved Glemmen videregående skole drives i regi av Østfold fylkeskommune som et ikke lovpålagt fritidstilbud.

Skolefaglige konsekvenser

Nærmiljøarenaen er et ikke lovpålagt fritidstilbud for ungdom – ikke et undervisningstilbud. Innspill som har kommet inn under denne overskriften er flyttet til «Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet».

Skolefaglige konsekvenser dersom Glemmen nærmiljøarena ikke videreføres, er at de økonomiske besparelsene kan benyttes til opplæringstilbud.

Konsekvenser for samfunnet og arbeidslivet

Positive konsekvenser:

- Økonomisk besparelse for fylkeskommunen på rundt 3 millioner kroner årlig.

Negative konsekvenser:

- Et åpent og inkluderende fritidstilbud for ungdom med engasjerte, støttende voksenpersoner forsvinner.
- Fare for negativ utvikling av mental helse og ev. også rusmisbruk.
- Kan føre til mer uro og kriminalitet blant ungdom som ikke har et sted å gå til.
- Fredrikstad mister et kulturbidrag.
- De ungdommene som har benyttet tilbudet vil måtte finne seg et annet tilbud eller stå uten et tilbud på fritiden

HR-konsekvenser

Negative konsekvenser:

- Overtallighet og mulige omplasseringer/oppsigelser.

Konsekvenser for bygg og bruk av skoleanlegg

Positive konsekvenser:

- Frigjør arealer som kan benyttes til opplæring og ev. lagerplass.
- Noe lavere strømregning.

Negative konsekvenser:

- Kostnader forbundet med ombygging av lokalene til annen bruk.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mulige risikoreduserende tiltak

- En evaluering av omfanget av ungdom som vil bli berørt bør gjennomføres før tiltaket settes i verk, herunder identifisering av særlig sårbar ungdom.
- Kjennskap om særlig sårbare elever formidles til skolen for oppfølging i henhold til skolen og skoleeiers rutiner.
- Tett samarbeid og dialog med eksisterende, sammenlignbare fritidstilbud for ungdom i nærområdet for gode overganger.

Økonomisk vurdering

Utgiftsbehovet ifølge skolen selv er 2.100' på årsbasis. I tillegg kommer at skolen nå bruker ett lederårsverk av «egne midler» til dette. I tillegg er det behov for å investere i en ny akropark hvis tilbudet skal videreføres. Investeringen beløper seg til anslagsvis 33 mill. kr, noe som vil medføre økte finansieringskostnader på omtrent 2,5 mill kr i året.

Samlet vurdering og anbefaling

Nærmiljøarenaen ved Glemmen videregående skole drives i regi av Østfold fylkeskommune som et ikke lovpålagt fritidstilbud.

Dersom Nærmiljøarenaen ikke videreføres, vil det være grupper av ungdommer i Fredrikstad som mister et fritidstilbud og en arena for tilhørighet utenfor skoletid. Det er ikke tilstrekkelig kartlagt hvor mange unge eller hvilke grupper av unge som benytter seg av tilbudet og som påvirkes direkte av en avvikling.

I innspillene til konsekvensutredningen er det lagt stor vekt på Nærmiljøarenaens betydning for særlig sårbar ungdom som sliter med eller står i fare for å utvikle alvorlig mental uhelse. Tilbudet er imidlertid et fritidstilbud og ikke et behandlings- eller helsetilbud, og det er andre aktører som har ansvaret og den nødvendige kompetansen til å ivareta utsatte ungdommers helsesituasjon.

Fredrikstad kommune har andre fritidstilbud for ungdom som vurderes å være sammenlignbare med Nærmiljøarenaen. Det bør kunne iverksettes gode overgangsordninger og etableres et godt støtteapparat som vil dempe konsekvensen for særlig sårbar ungdom dersom Nærmiljøarenaen avvikles. For de som er elever i videregående opplæring, gir opplæringsloven både hjemmel og plikt til tett oppfølging.

Ved å avvikle Nærmiljøarenaen, vil fylkeskommunen få tilgang til arealer det er behov for i opplæringen. En avvikling vil videre frigjøre midler til å løse andre, lovpålagte oppgaver.

Det vurderes at de negative konsekvensene ved å avvikle Glemmen Nærmiljøarena samlet sett oppveies av de positive konsekvensene det innebærer å frigjøre økonomiske midler og fysisk kapasitet som kan benyttes til fylkeskommunens lovpålagte oppgaver på opplæringsområdet.

Basert på konsekvensvurderingen og etter en samlet vurdering anbefales følgende:

- **Det ikke-lovpålagte tilbudet Glemmen nærmiljøarena (Glemmen vgs) avvikles.**

Den økonomiske effekten av tiltaket er ca kr 3 mill på årsbasis.

DRØFTINGSGRUNNLAG

11.2 Andre mulige tiltak

11.2.1 Redusere ekstratilskudd og redusere leiekostnader til Fagskolen i Viken

Fagskolen var fram til 2010 organisatorisk underlagt Borg vgs. og lokalisert på Hevingen i Sarpsborg. I 2010 (FT-sak 10/2010) ble det vedtatt å etablere skolen som selvstendig virksomhet og å flytte til leide lokaler på Værste i Fredrikstad. Begrunnelsene for dette var flere – bl.a. behov for egen ledelse av både Borg vgs og fagskolen, behov for bedre og mer attraktiv beliggenhet for Fagskolen, samt ønske om samarbeid med Høyskolen i Østfold og andre fagmiljøer på Kråkerøy.

Fagskolen har åtte ulike leiekontrakter knyttet til virksomheten på Kråkerøy. Disse gjelder hovedbygget, samt lokaler i Helsehuset, Cowi-bygget og i Høyskolens lokaler. I tillegg er det egne avtaler for parkering.

Flere av leieavtalene fremstår i dag som kostbare. I budsjettet for 2024 er det avsatt ca kr 18 mill til Fagskolens leieforhold og drift av lokaler. Sum m2 i leide lokaler er i overkant av 4300 m2 eksklusivt, i tillegg kommer tilgang fellesarealer av ulike slag; kantine, bibliotek, laboratorier o.l. som ikke er m2-spesifisert. Leieavtalen for hovedbygget er uoppsigelig til 2031, det samme gjelder avtalene med Helsehuset. For øvrig er det litt ulike bindinger, men det gjelder mindre omfattende leieavtaler.

Leiekostnadene bør reduseres ved reforhandlinger, eller at de avvikles så raskt som mulig for at skolen kan re-etablere seg i rimelige lokaler; leide eller i fylkeskommunalt eide bygg.

DRØFTINGSGRUNNLAG

12 Vurderinger fra virksomheter, referansegrupper og interkommunale politiske råd

12.1 Vurderinger fra virksomheter

Hensyn/overordnede prinsipper og prioriteringer dere mener det bør legges spesielt vekt på i en fremtidig skole- og tilbudsstruktur?
Skolene fremhever flere overordnede hensyn som bør prioriteres i en fremtidig skole- og tilbudsstruktur: **Likeverdig tilbud:** Det viktigste prinsippet er at alle elever i fylket skal ha tilgang til et reelt og likeverdig skoletilbud, uansett hvilken region de tilhører. Dette betyr at utdanningsprogrammer bør være tilgjengelige i alle regioner, slik at elever ikke må reise lange avstander som kan påvirke deres motivasjon og evne til å gjennomføre videregående skole. **Elevenes beste:** Elevenes beste bør alltid stå i sentrum for alle vurderinger og beslutninger. Tilgang til ønskede utdanningsprogram/programområder er avgjørende for motivasjon og suksess, og dette bør reflekteres i hvordan tilbudsstrukturen utformes. Det må utvikles inkluderende læringsmiljøer for alle elever. Fylkeskommunen og kommunene bør samarbeide tett når det gjelder elever med sammensatte funksjonsvansker som kommer til uttrykk i store atferdsvansker. Disse elevene har behov for skjerming og tett oppfølging av voksne. Denne elevgruppa vil oftest ha det bedre i de trygge miljøene de kommer fra i hjemkommunene. Flytting og transport til skjermede enheter ved de videregående skolene vil ofte være en ekstrabelastning. Relasjonsbygging mellom lærer og elev anses som avgjørende for elevenes resultater. Tidlig innsats og tilrettelegging må sikres gjennom nærhet og lokal forankring Elever med spesielle behov og stor sårbarhet har større behov for nærhet og trygghet. Dette bør hensyntas for framtidig struktur og lokalisering av særskilt tilrettelagt opplæring.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Yrkesfag og realfag: Det bør legges vekt på samfunnets behov for kompetanse, særlig innen yrkesfag. Yrkesfagene bør framsnakkes på en annen måte enn nå. Ressursene bør spisses gjennom å skape gode opplæringstilbud innenfor etablerte rammer trukket opp av det offentlige. Vi bør forholde oss til de to hovedretningene som er yrkesfag og studieforberedende utdanningsprogram.

Yrkesfag-grupper må ikke bli for store da det ikke er fysisk plass til det og det vil gå utover muligheten til å utøve praktisk arbeid/trening.

Det er også nødvendig å sikre fordypning i realfag i alle regioner for å muliggjøre høyere utdanning for elever som ønsker å satse på fagområder som ingeniørstudier.

Antall innbyggere med høyere utdanning er allerede lavt i fylket.

Reisevei og kollektivtilbud: Elevene bør ha tilgang til et bredt opplæringstilbud i nærheten av der de bor. Samferdsels- og miljøhensyn tilsier at elever bør gå på skole i nærmiljøet sitt, og med kjennskap til innsparingstiltak også innenfor kollektivtilbudet vil det antakelig bli færre bussruter enn hva som tilbys i dag. Konsekvensen av dette kan bli at elever fra en region som får skoleplass i en annen region må dra svært tidlig om morgenen, for å så komme hjemme seint på ettermiddagen. Det vil dermed ikke være noe reelt tilbud for ungdommen, da mange heller vil velge et tilbud på nærskolen - til tross for at dette ikke er et utdanningsprogram de er motivert for.

Fullføre og bestå: Skolenes mandat er å sørge for at flest mulig elever fullfører og består. Det skolene frykter mest er de samfunnsøkonomiske konsekvensene, ved økt frafall. Tiltakene i ØFK bør ikke gå imot nasjonale føringer. Innsparinger må ses i et lengre perspektiv og i en større sammenheng. Fullføringsreformen aktualiserer ytterligere poenget om at samfunnsoppdrag og god økonomistyring er sammenfallende: Jo flere som fullfører til normert tid, jo bedre økonomi.

Tilbud basert på samfunnets behov: Samfunnets behov for arbeidskraft bør styre utdanningstilbudet, og det bør sikres et bredt spekter av tilbud innen både teoretiske, yrkesfaglige og kreative fag i alle regioner.

Arbeidskraft og utvikling i Østfold er avhengig av elever som er engasjerte og spesialiserte, her danner et variert og godt videregående tilbud et viktig grunnlag. Skole- og tilbudsstrukturen må være økonomisk bærekraftig i det lange løp, slik at skoleeier og skolene over tid kan planlegge for god og effektiv opplæring i et godt skolemiljø. Det er bedre å ta skikkelige og nødvendige grep i denne omgangen enn å stadig måtte endre tilbudet av økonomiske årsaker, noe som lett skaper støy og uro.

Når vi diskuterer hvilke grep den offentlige skolen kan gjøre, bør det også hensyntas hvordan dette vil påvirke konkurransen som oppleves fra private skoler. Det må ikke

DRØFTINGSGRUNNLAG

legges til rette for at de private skolene kan «skumme fløten» ved å gi tilbud som hovedsakelig treffer de elevene som krever minst ekstraressurser.

Kostnader og økonomisk gevinst ved endring må vektlegges og synliggjøres. Der dette ikke kan gjøres bør endringer unngås, så sant ikke det uten tvil gir bedre opplæringsmuligheter for elevene.

Annet: Det vil være positivt om vi klarer å samlokalisere videregående opplæring for voksne i større grad, og dermed skille opplæringsarenaer for voksne og ungdommen.

Vurdere om flere oppgaver bør ligge på skole/kommune/regionsnivå, f.eks. NUS-eksamen, meropplæring, individuell tilrettelegging, voksenopplæring etc.

Utviklingen går raskt innenfor AI, språkmodeller og hybridundervisning/fjernundervisning. Det må være en viss fleksibilitet i prinsipper og prioriteringer som gjøres slik at de kan tilpasses samfunnsutviklingen og teknologiutviklingen og også individuelle elevers behov for progresjon og fagvalg.

Hensyn dere mener det bør legges mindre vekt på i en fremtidig skole- og tilbudsstruktur?

Skolene peker også på enkelte hensyn som de mener bør nedprioriteres i en fremtidig struktur:

Likeverdighet: Så lenge prinsippet om at alle regioner bør ha en fullverdig tilbudsvifte ivaretas, så spiller det mindre rolle hvor de enkelte tilbudene er lokalisert innen samme region. Vi forutsetter da at transporten lar seg gjøre uten for store belastninger.

Konferanser og eksterne arrangementer: Det er foreslått at man bør bruke færre ressurser på konferanser, overnattinger og ekskursjoner. I stedet kan man utnytte egne lokaler og interne ressurser samt digitale løsninger

Reisevei: Skoler som ligger i områder med godt utbygd kollektivtrafikk mener at reiseveien for både elever og ansatte kan tillegges mindre vekt, ettersom fylket er relativt lite.

Detaljfokus: Enkelte skoler påpeker at det bør legges mindre vekt på detaljer i strukturendringer, og heller fokusere på overordnede prinsipper og helhetlige løsninger. Kortsiktige og små endringer i elevtallet bør ikke vektlegges i fremtidig skolestruktur

DRØFTINGSGRUNNLAG

Samfunnsbehov: Selv om hensikten med flere av endringsforslagene er å spare penger, kan endringene potensielt føre til større kostnader for samfunnet, fordi flere faller utenfor arbeidslivet.

Næringslivets og samfunnets behov bør vektlegges framfor elevens ønsker. For eksempel ikke opprette ekstra klasser kun på bakgrunn av søkertall/popularitet.

Elevenes mulighet til å velge fritt mellom ulike planlagte løp til studiekompetanse bør begrenses der dette har økonomiske konsekvenser. Med dette mener vi først og fremst de planlagte, svært dyre spesialløpa Vg1 YF + Vg2 YF2 + Vg3 PB.

Annet: Avvikle ikke lovpålagte oppgaver, som f.eks folkehøgskole.

Vurdere kost/nytte knyttet til om ulike tjenester bør outsourses eller ikke, Eksempler; byggdrift, IT, kantine, renhold.

Vurdere å inngå sluttavtaler med ansatte ved overtallighet.

DRØFTINGSGRUNNLAG

12.2 Vurderinger fra interkommunale politiske råd

Hensyn/overordnede prinsipper og prioriteringer dere mener det bør legges spesielt vekt på i en fremtidig skole- og tilbudsstruktur?
For å ivareta elevenes behov er det viktig å fokusere på flere sentrale hensyn. Det er viktig å bevare og opprettholde mangfold av praktiske utdanningsprogram som elevene ønsker, og som har stor søkertilgang. Dette kan bidra til å opprettholde motivasjonen og dermed at flere fullfører og består videregående opplæring. Et likeverdig og variert tilbud som er dimensjonert slik at flest mulig elever får oppfylt sitt førsteønske, sikrer at elevene har tilgang til utdanningsprogrammer som er relevante for deres interesser og fremtidige jobbmuligheter. Videre er det viktig å utvikle gode rutiner og samhandling rundt overgangen fra ungdomsskole til videregående skole. Dette inkluderer et styrket samarbeid om elevens kompetanse i gjennomgående fag. Rådgiverne på ungdomsskolene har også en sentral rolle i overgangen. Det er viktig å styrke deres kompetanse slik at de kan gi råd og veiledning. Nærskoleprinsippet er en annen viktig faktor, spesielt for elever som bor i områder med lang reisevei til skolen. Det er viktig at elevene har tilgang til et godt og mangfoldig tilbud på videregående skoler i nærheten, for å unngå at lang reisevei blir en belastende faktor som kan føre til frafall. Det må sikres et godt kollektivtilbud/skoleskyss for hele fylket, og tog bør igjen vurderes som et alternativ. Til slutt er det viktig å sikre et godt samarbeid mellom skoler, kommuner og næringslivet. Dette kan inkludere opprettelse av dialogforum og regionale kompetanseforum hvor ulike aktører kan møtes og samarbeide om å utvikle lære- og lærlingeplasser. Et godt samarbeid om læreplasser og tilstrekkelig med lærlingeplasser i kommunene og næringslivet er også essensielt for å sikre en god overgang til arbeidslivet. Det er behov for et opplæringstilbud som er arbeidslivsrelevant og som er tilpasset fylkets arbeids- og næringsliv.

Hensyn dere mener det bør legges mindre vekt på i en fremtidig skole- og tilbudsstruktur?
Ett innspill peker på at avstand til skolen bør vektlegges mindre, mens mangfoldet av utdanningsprogram bør prioriteres høyere. Videre er det foreslått å finne løsninger som gjør det mulig for elever å komme inn på sitt førsteønske, spesielt innen yrkesfag. Det påpekes at nye, kostbare byggeprosjekter og leie av lokaler til undervisning bør vurderes nøye. Det er viktig å opprettholde mange elevplasser innen påbygg, men samtidig nøye vurdere hvor disse plassene er mest hensiktsmessige for å sikre en effektiv og bærekraftig skole- og tilbudsstruktur.

DRØFTINGSGRU

Er det konkrete synergier dere ser som kan bidra til å øke kvalitet og/eller redusere kostnader i forbindelse med opplæringstilbud og skolestruktur? Gi gjerne innspill på hva og hvordan
En synergi som kan bidra til økt kvalitet og redusert kostnad i opplæringstilbud og skolestruktur er å styrke samarbeidet mellom kommuner, fylkeskommuner, fagskoler og høyere utdanningsinstitusjoner. Et tettere samarbeid kan føre til bedre utnyttelse av ressurser og kompetanse. Det er foreslått å harmonisere start- og sluttidspunkt for grunnskole og videregående skole for å effektivisere transport. En kommune beskriver et allerede etablert program mellom næringsliv og skole som skal fremme sysselsetting, kompetanse, gjennomføring, tilhørighet, mestring og bedret folkehelse. Mange av tiltakene under dette programmet har klare synergieffekter som kan bidra til å nå flere samfunnsmål samtidig. Praksis- og læreplasser kan også brukes som en læringsarena for kommunens ansatte for påfyll av fagkompetanse etter hvert som kompleksiteten i tjenestene øker. Lærestedene og kommunen kan ved tettere samarbeid bidra til en læringseffekt som gir synergi begge veier. Det nye tilbudet om modulbasert opplæring for voksne bør vurderes utvidet for å gi flere muligheten til mer praktisk rettet opplæring. Det vil alltid være arbeidsoppgaver som i stor grad kan læres gjennom praksis på arbeidsplassen. Kommunens praksis- og læreplasser kan benyttes, og vil gi nødvendig praksis, utprøving og formalisering av opplæringen.

DRØFTINGS

Hvordan kan kommunen(-e) og fylkeskommunen bedre felles innsats for å øke andelen elever som fullfører videregående opplæring? Stikkord: Overganger, læreplasser, oppfølgingstilbud for drop-outs, helsetilbud m.m.
For å sikre gode overganger fra grunnskole til videregående skole, foreslås det å styrke samarbeidet på skoleeiernivå. Ulike nettverk bør henge bedre sammen og dra i samme retning. Videre pekes det på viktigheten av å utvikle gode rutiner og samarbeid mellom relevante aktører og styrke rådgiverne på ungdomsskolene for å gi elevene god veiledning. Videreutvikle samarbeidet om læreplasser og sikre tilstrekkelig antall plasser i både kommunene og næringslivet er også viktig. Et godt og likeverdig helsetilbud på videregående skoler er nødvendig. Det er også foreslått å opprette dialogforum og regionale kompetanseforum for å styrke samarbeidet mellom kommuner, fylkeskommuner og næringslivet. Økt samarbeid mellom næringsliv og skole på flere nivåer kan fremme sysselsetting, kompetanse, gjennomføring, tilhørighet, mestring og bedret folkehelse. Å øke andelen elever som fullfører og består må sees som en integrert og grunnleggende del av kommunens nærings-, sysselsettings-, folkehelse- og planarbeid.

DRØFTINGSGRUNNLAG

12.3 Vurderinger fra hovedtillitsvalgte

Hovedtillitsvalgte har valgt en litt annen struktur på tilbakemeldingen enn det er lagt opp til. Tilbakemeldingen starter med hvilke overordnede prinsipper de mener er viktig å følge, ved at de peker på hva de ønsker å prioritere foran noe annet innenfor samme «spare-område». Etter dette kommer det en liste med de tiltakene de mener IKKE må gjennomføres, før det til slutt kommer en liste med tiltak de mener er bedre å gjennomføre enn andre.

De har bevisst valgt ut så få tiltak som mulig, som de IKKE ønsker gjennomført. Dette for å markere en veldig viktig prioritering, og at det forhåpentligvis blir enklere å ta hensyn til når det er få av dem. Disse tiltakene er ikke satt opp i prioritert rekkefølge.

Hovedtillitsvalgte er for det meste enige idet som følger nedenfor. Der de ikke er enige er det markert hvilke(n) av fagforeningene tiltaket/prioriteringen kommer fra.

Hensyn/overordnede prinsipper og prioriteringer dere mener det bør legges spesielt vekt på i en fremtidig skole- og tilbudsstruktur?
Overordnede prinsipper: - Viktig å prioritere at elever som ønsker fagbrev ikke får økt elevtall i sine klasser og et dårligere praktisk opplæringstilbud sammenlignet med elever som går på et yrkesfagtilbud med planlagt studiekompetanse. - Det er bedre å samle tilrettelagt opplæring på færre steder (Moss, Indre Østfold, Halden, Sarpsborg og Fredrikstad) enn å tilbakeføre tilbud (f.eks. Lillebekk) til forskjellige nærskoler. - Det er bedre å samle lavt søkte tilbud på yrkesfag på færre skoler/enheter enn å legge ned utdanningsprogram/områder. Om utdanningsprogram/områder legges ned er det viktig med god kontakt med næringslivet, og se hvor langt elevene evt. må reise for å få tilbudet et annet sted. Om utdanningsprogram/områder samles på færre steder er det viktig å tenke reisevei og kollektivtilbud for elevene når det bestemmes hvor tilbudet skal ligge. Utdanningsprogram/områder med lav søkning, men som det er stort behov for i samfunnet bør prioriteres fremfor utdanningsprogram det er mindre behov for i samfunnet. - Det er bedre å samle studieforberedende tilbud (Musikk, dans og drama, Idrettsfag, Kunst design og arkitektur, Medier og kommunikasjon) på færre

DRØFTINGSGRUNNLAG

skoler/enheter og eventuelt redusere det totale studieforberedende tilbudet, enn å gjøre om studieforberedende til studiespesialisering med programfag fra studieforberedende. Hvis disse utdanningsprogrammene tilbys på færre steder er det viktig å tenke reisevei og kollektivtilbud for elevene når det bestemmes hvor utdanningsprogram/områder evt. skal ligge. Det er viktig å ikke redusere antall paralleller for mye. Mange av disse utdanningsprogrammene har høy søkning noe som fører til stor konkurranse, og en fare for at elevene som har størst behov for en alternativ vei til studiekompetanse ikke kommer inn.

- Om videregående opplæring for voksne skal sentraliseres er det bedre å sentralisere på 2-3 enheter enn 1 enhet. Denne søkergruppen har mange andre forpliktelser, ofte kjører de ikke bil selv og er avhengig av at det ikke blir for lang reisevei.
- Det er bedre å samle særskilt tilrettelagt tilbud i Fredrikstad på en enhet samt særskilt tilrettelagt tilbud i Sarpsborg på en enhet enn å samle det på en stor enhet.
- Ikke tilby flyfag på bekostning av andre tilbud
- Fra NL og Fagforbundet: Det bør ikke opprettes flere klasser på studiespesialisering på bekostning av yrkesfag av økonomisk grunner, dersom dette fører til at flere elever uten motivasjon eller nødvendige forutsetninger presses inn her.

Tiltak vi ønsker at IKKE gjennomføres:

Tiltakene alle hovedtillitsvalgte er enige om at er viktig IKKE blir gjennomført:

- Økning av elevtall på yrkesfag der det er meningen at elevene skal ende opp med fagbrev.
- Gjøre om studieforberedende utdanningsprogram (musikk, dans og drama, Idrettsfag, kunst design og arkitektur, medier og kommunikasjon) til studiespesialisering med programfag fra de studieforberedende utdanningsprogrammene.
- Tilbakeføre elever med økt behov for tilrettelegging psykisk/sosialt til nærskolen sin og avvikle Lillebekk og Trosterudberget.

DRØFTINGSGRUNNLAG

I tillegg er følgende tiltak viktig for **Norsk Lektorlag, Fagforbundet og Utdanningsforbundet** at ikke blir gjennomført:

- Periodisering av faget yrkesfaglig fordypning, noe som fører til at antall lærertimer blir mye færre enn antall elevtimer i faget. (Gjelder både Vg1 og Vg2). At dette ikke blir gjennomført er like viktig som de 3 tiltakene nevnt over.

I tillegg er følgende tiltak viktig for **Skolelederforbundet/YS** at ikke blir gjennomført:

- Innføre "Sektorrektor" er forslag som antakelig ikke vil spare inn ledelsesressurser, men heller gi utfordringer rundt nærværende ledelse og oppfølging av elever/ansatte

I tillegg er følgende tiltak viktig for **Fagforbundet** at ikke blir gjennomført:

- Legge ned Naturbruk. Fagforbundet mener det er viktig å beholde naturbruk i fylket

DRØFTINGSGRUNNLAG

Hensyn dere mener det bør legges mindre vekt på i en fremtidig skole- og tilbudsstruktur?
Tiltak alle hovedtillitsvalgte mener kan være bedre å gjennomføre enn andre: - Omlegging av yrkesfag slik at de elevene som tenker studiekompetanse går i egne klasser med flere elever der de går påbygg i egen klasse i Vg3 (YF-SK1A). Her er det viktig å finne en god balanse mellom yrkesfag og påbygg. - Å ha et normtall for programfagsigangsetting kan være lurt. Men 25 er kanskje i høyeste laget? I tillegg er det viktig at dette ikke blir en absolutt, da elevene må ha et tilbud å gå på og det er ikke alltid elevtallene «går opp» sett ut ifra andre grupper. Dette kan også være fagavhengig. Det bør gjøres en vurdering ut fra fagenes egenart. - Ikke tilby mer enn minstetimetall på Studiespesialiserende. - Avvikle Glemmen nærmiljøarena - Avvikle Studiespesialiserende linjer med egne søkerkoder. Her må det hensyntas hvor mye man sparer på en eventuell avvikling, i tillegg til at det må vurderes om en avvikling kan føre til økt elevflukt til private tilbud. Her bør hvert enkelt tilbud vurderes for seg. - Gi tilbud om linjer som både gir fagbrev og studiekompetanse. - Flytte særskilt tilrettelagt opplæring fra Risum til hovedskolen så sant det betyr at de fortsatt er en egen avdeling på hovedskolen og ikke skal gå i ordinære klasser. I tillegg mener **Skolelederforbundet (YS) og Norsk Lektorlag** at følgende hensyn bør legges mindre vekt på: - Å beholde folkehøyskolen i Skjeberg

DRØFTINGSGRUNNLAG

Del 4

SAMLEDE VURDERINGER

OG

ANBEFALINGER

DRØFTINGSGRUNNLAG

13 Oppsummering av utredede endringer

I det følgende gis det en kort samlet oversikt over alle utredede endringer med angivelse av konkrete anbefalinger knyttet til det enkelte utredede mulige tiltaket. Det tas forbehold om at anbefalinger må endres avhengig av skolestruktur, jf. anbefalte løsningsforslag i kapittel 14.

Bygg- og anleggsteknikk	
BA1	Utredet tiltak: *Flytte tilbudet om Bygg- og anleggsteknikk fra Borg vgs til én eller flere av de andre videregående skolene i Sarpsborg som har dette tilbudet*
	Anbefaling: **Bygg- og anleggsteknikk samles i Nedre Glomma på Greåker eller Kalnes og i Fredrikstad.**
BA2	Utredet tiltak: *Redusere antallet elevplasser på Vg2 Betong og mur ved Greåker vgs og Mysen vgs, og/eller samle tilbudet på én skole*
	Anbefaling: **Vg2 Betong og mur på Greåker vgs og Mysen vgs erstattes med med ny tilpasset opplæringsmodell «opplæring i bedrift – særløp 1+3».**
BA4	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg2 Overflateteknikk på Greåker vgs*
	Anbefaling: **Vg2 Overflateteknikk på Greåker vgs erstattes med «opplæring i bedrift – særløp 1+3».**
BA5	Utredet tiltak: *Øke antall elevplasser på Vg2 Tømrer*
	Anbefaling: **Dimensjoneringen på Vg2 Tømrer økes med 30 elevplasser.**
Elektro og datateknologi	
EL1	Utredet tiltak: *Øke antall elevplasser på Vg1 Elektro og datateknologi*
	Anbefaling: • **Dimensjoneringen på Vg1 Elektro og datateknologi i Fredrikstad økes med to eller tre klasser.** • **Dimensjoneringen på Vg1 Elektro og datateknologi ved Halden vgs økes med én klasse.**
EL2	Utredet tiltak: *Øke antall elevplasser på Vg2 Elenergi og ekom*
	Anbefaling: • **Økt dimensjonering på Vg2 Elenergi og ekom i Fredrikstad og på Halden vgs tilsvarende økt dimensjonering som på Vg1 (jf. EL1).** • **Erstatte tre klasser Vg2 Datateknologi og elektronikk med tre klasser Vg2 Elenergi og ekom på hhv Askim vgs, Borg vgs og Halden vgs.**
EL3	Utredet tiltak: *Samle og/eller redusere antall elevplasser på Vg2 Datateknologi og elektronikk*
	Anbefaling: **Tre klasser Vg2 Datateknologi og elektronikk erstattes med tre klasser Vg2 Elenergi og ekom på hhv Askim vgs, Borg vgs og Halden vgs.**

DRAFT

EL4	Utredet tiltak: *Samle eller ikke tilby Vg3 Dataelektronikk*
	Anbefaling: **Vg3 Dataelektroniker reduseres med én klasse og samles på Malakoff vgs.**
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	
FD1	Utredet tiltak: *Samle Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign på færre skoler og/eller redusere antall elevplasser*
	Anbefaling: **Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign reduseres fra fra 5 klasser (100 elevplasser) til 2 klasser (40 elevplasser) og samles i Fredrikstad.**
FD2	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg2 Blomsterdekoratør på Kalnes vgs*
	Anbefaling: **Dagens opplæringstilbud på Vg2 blomsterdekoratør erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «Opplæring i bedrift – særløp 1+3».**
FD3	Utredet tiltak: *Samle Vg2 Frisør på én skole og/eller redusere antall elevplasser*
	Anbefaling: **Vg2 Frisør samles i Fredrikstad og reduseres til én klasse.**
FD4	Utredet tiltak: *Samle tilbudet innenfor Vg2 Interiør og eksponeringsdesign på én skole eller ikke tilby dette programområdet i Østfold*
	Anbefaling: **Vg2 Interiør og eksponeringsdesign samles i Fredrikstad og reduseres til én klasse.**
FD5	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg3 Interiør på Mysen vgs*
	Anbefaling: **Vg3 Interiør på Mysen vgs avvikles**
Helse- og oppvekstfag	
HS1	Utredet tiltak: *Samle Helse- og oppvekstfag i Sarpsborg på én av skolene*
	Anbefaling: **Helse- og oppvekstfag samles i Sarpsborg på St. Olav vgs.**
HS2	Utredet tiltak: *Samle Helse- og oppvekstfag i Indre Østfold på én av skolene*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke**
HS3	Utredet tiltak: *Samle og/eller redusere antallet elevplasser på Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag*
	Anbefaling: • **Vg2 Barne- og ungdomsarbeider samles i Sarpsborg på St.Olav vgs** • **Totalt antall elevplasser på Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag i fylket opprettholdes, men antall klasser og elevplasser reduseres på Malakoff vgs og på Halden vgs.** • **I Fredrikstad reduseres antall klasser Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag uten at elevtallet reduseres.**

DRIFTINGSGRUNNLAG

HS4	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg2 og Vg3 Hudpleie på Borg vgs*
	Anbefaling: • **Vg2 Hudpleie på Borg vgs avvikles** • **Vg3 Hudpleier på Borg vgs avvikles**
HS5	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg3 Apotekteknikk på Borg vgs*
	Anbefaling: • **Ordinært opplæringstilbud for ungdom på Vg3 Apotekteknikk avvikles.** • **Elever på Vg2 Helseservicefag som ønsker å bli apotektekniker tas inn på voksenopplæringstilbudet apotekteknikk sammen med voksenopplæringskandidater, med eventuelt nødvendige tilpasninger slik at elevenes rettigheter ivaretas.**
HS6	Utredet tiltak: *Øke antall elevplasser på Vg1 Helse- og oppvekstfag med planlagt studiekompetanse*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
HS7	Utredet tiltak: *Øke antall elevplasser på Ambulansefag ved å tilby dette ved flere skoler enn Malakoff vgs*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
HS9	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Ambulansefag med søkbart treårig løp mot studiekompetanse med én parallell og 30 elevplasser pr. trinn og eventuelt legge den yrkesfaglige ambulanseutdanningen til voksenopplæring.*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
HS8	Utredet tiltak: *Samling av Vg3 helsesekretær enten i Nedre Glomma eller i Indre Østfold*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
HS10	Utredet tiltak: *Samle helse- og oppvekstfag i Sarpsborg på St. Olav vgs. Samlingen kan også innebære flytting av tannhelsesekretærutdanningen fra Moss til Sarpsborg sett i lys av parallell planlegging av ny tannklinikk i Sarpsborg*
	Anbefaling: • **Helse- og oppvekstfag i Sarpsborg samles på St. Olav vgs** • **Tannhelsesekretærutdanningen opprettholdes på Malakoff vgs**
Håndverk, design og produktutvikling	
DT1	Utredet tiltak: *Ikke tilby utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling i Østfold*
	Anbefaling: **Utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling avvikles i Østfold.**

Idrettsfag	
ID1	Utredet tiltak: *Samle Idrettsfag på færre skoler og/eller redusere det totale antallet elevplasser*
	Anbefaling: • **Antall klasser pr. trinn på hver av de videregående skolene som har idrettsfag, reduseres til én parallell.** • **Toppidrettstilbudet på St. Olav opprettholdes.** • **Tilbudet om idrettsfag på Kalnes vgs avvikles.**
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	
IM1	Utredet tiltak: *Samle utdanningsprogrammet IT og medieproduksjon på færre skoler og/eller redusere samlet antall elevplasser*
	Anbefaling: **Utdanningsprogrammet Informasjonsteknologi og medieproduksjon avvikles i Halden.**
Kunst, design og arkitektur	
KD1	Utredet tiltak: *Samle utdanningsprogrammet Kunst, design og arkitektur på én skole og/eller redusere antall elevplasser*
	Anbefaling: **Kunst, design og arkitektur reduseres fra to til én parallell klasse pr. trinn på Glemmen vgs.**
Medier og kommunikasjon	
ME1	Utredet tiltak: *Samle utdanningsprogrammet Medier og kommunikasjon på én skole og/eller redusere antall elevplasser*
	Anbefaling: **Medier og kommunikasjon reduseres fra to til én parallell klasse pr. trinn på Glemmen vgs.**
Musikk, dans og drama	
MD1	Utredet tiltak: *Samle og/eller redusere antallet elevplasser på Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag*
	Anbefaling: **Dagens fire utdanningstilbud innenfor Musikk, dans og drama opprettholdes.**
Naturbruk	
NA1	Utredet tiltak: *Redusere antallet elevplasser på Vg1 Naturbruk*
	Anbefaling: **Dagens opplæringstilbud på Vg1 naturbruk endres til:** • **1 klasse Vg1 Naturbruk mot studiekompetanse à 30 elevplasser** • **1 klasse Vg1 Naturbruk innrettet mot Vg2 Landbruk og gartnernæring à 20 elevplasser** • **1 klasse Vg1 Naturbruk tilrettelagt opplæring**
NA2	Utredet tiltak: *Redusere antall elevplasser på Vg2 Heste- og dyrefag*
	Anbefaling: • **Vg2 Heste- og dyrefag avvikles som ordinært opplæringstilbud.** • **Elever på tilrettelagt opplæringstilbud som anbefalt i NA1, vil kunne innrettes mot Vg2 Heste- og dyrefag.**

DRAFT

NA3	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg2 Fiske og fangst*
	Anbefaling: • **Dagens opplæringstilbud på Vg2 Fiske og fangst erstattes med tilpasset «opplæring i bedrift – særløp 1+3».** • **Det åpnes for at Kalnes vgs kan søke om landslinjetilbud innenfor fiske og fangst med særskilt miljøinnretning knyttet til Ytre Hvaler nasjonalpark innen nasjonal frist 1. februar 2025.**
NA4	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg2 Skogbruk*
	Anbefaling: • **Vg2 Skogbruk erstattes med tilpasset «opplæring i bedrift – særløp 1+3».**
NA5	Utredet tiltak: *Erstatte Vg3 Studieforberedende naturbruk med påbygg for å øke fleksibilitet for høyere oppfyllingsgrad*
	Anbefaling: **Dersom anbefaling i NA1 om å redusere antall elevplasser på Vg1 naturbruk vedtas, anbefales ikke tiltaket gjennomført.**
NA6	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg3 Landbruk*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke**
NA7	Utredet tiltak: *Ikke tilby utdanningsprogrammet Naturbruk i Østfold*
	Anbefaling: **Forutsatt dagens skolestruktur anbefales ikke tiltaket.**
Restaurant- og matfag	
RM1	Utredet tiltak: *Samle Restaurant- og matfag på færre skoler og/eller redusere antallet elevplasser*
	Anbefaling: **Restaurant- og matfag samles på Mysen vgs og Kirkeparken vgs med følgende dimensjonering:** ○ **Kirkeparken vgs:** ▪ **2 klasser Vg1 Restaurant- og matfag** ▪ **1 klasse Vg1 Restaurant- og matfag, toppkokk** ▪ **1 klasser Vg2 Kokk- og servitørfag** ▪ **1 klasse Vg2 Kokk- og servitørfag, toppkokk** ○ **Mysen vgs:** ▪ **2 klasser Vg1 Restaurant- og matfag** ▪ **1 klasser Vg2 Kokk- og servitørfag** ▪ **1 klasse Vg2 Baker og konditor**
RM2	Utredet tiltak: *Ikke tilby Vg2 Baker og konditor*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke**

DRØFTINGSGRUNNLAG

Salg, service og reiseliv	
SR1/ SR2	Utredet tiltak: *Samle Vg1 Salg, service og sikkerhet og Vg2 Service, sikkerhet og administrasjon på færre skoler og/eller redusere antallet elevplasser*
	Anbefaling: **Samle tilbudet innenfor Salg, service og reiseliv i Nedre Glomma i Fredrikstad og redusere antall klasser som vist under:** • **Vg1: Redusere fra 5 til 3 klasser** • **Vg2: Redusere fra 5 til 3 klasser gjennom å redusere med én klasse Salg og reiseliv og én klasse Service sikkerhet og administrasjon**
Studiespesialisering	
ST3A	Utredet tiltak: *Harmonisere slik at alle særskilte innretninger av tilbud på studiespesialisering får egne søkerkoder*
	Anbefaling: **Alle tilbud om særskilte innretninger på studiespesialisering harmoniseres med egne søkerkoder, og inntak gjøres iht gjeldende felles inntaksforskrift. Alle skoler med studiespesialisering får mulighet til å starte inntil to tilbud med egen innretning og søkerkode. Forutsetning for oppstart er at det er minimum 30 primærsøkere pr. klasse (30 elevplasser).**
ST3B	Utredet tiltak: *Harmonisere gjennom å avvikle studiespesialiseringstilbud med egne søkerkoder*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
ST4	Utredet tiltak: *Ikke tilby mer enn minste årstimetall til elevene*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
ST5	Utredet tiltak: *Erstatte studieforberedende tilbud (ID,MD,MK og KD) med egne tilbud for Studiespesialisering med innretning mot fag fra studieforberedende tilbud*
	Anbefaling: • **De studieforberedende tilbudene reduseres i alle deler av fylket.** • **Alle skoler med studiespesialisering får mulighet til å starte inntil to tilbud med egen innretning og søkerkode. Forutsetning for oppstart er at det er minimum 30 primærsøkere pr. klasse (30 elevplasser).**
ST6	Utredet tiltak: *Ikke videreføre fylkestilbud om fremmedspråk nivå III*
	Anbefaling: **Fylkestilbud om fremmedspråk nivå III avvikles.**

DRAFT GRUNNLAG

Teknologi- og industrifag	
TP1	Utredet tiltak: *Ta inn flere/alle elever som har Vg1 Teknologi- og industrifag som førstevalg (dette kan innebære å øke antall elevplasser på enkelte skoler)*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke**
TP2	Utredet tiltak: *Samle utdanningsprogrammet Teknologi- og industrifag på færre skoler*
	Anbefaling: • **Utdanningstilbudet på Teknologi- og industrifag i Nedre Glomma samles i Fredrikstad.** • **Det samlede utdanningstilbudet på Teknologi- og industrifag på Malakoff vgs reduseres fra 3 klasser (45 elevplasser) til 2 klasser (30 elevplasser) på Vg1 og fra 3 klasser (45 elevplasser) til 1 klasse (15 elevplasser) på Vg2 gjennom samling av Vg2-tilbudene.**
TP3	Utredet tiltak: *Samle Vg2 Industriteknologi på færre skoler og/eller redusere det samlede antallet elevplasser*
	Anbefaling: • **Vg2 Industriteknologi på Borg vgs flyttes og samles i Fredrikstad.** • **Vg2 Industriteknologi på Malakoff vgs flyttes og samles i Fredrikstad.**
TP4	Utredet tiltak: *Samle Vg2 Transport og logistikk på færre skoler*
	Anbefaling: • **Utdanningstilbudet på Vg2 Transport og logistikk opprettholdes som i dag på Askim vgs.** • **Utdanningstilbudene på Vg2 Transport og logistikk i leide lokaler på Malakoff vgs og Glemmen vgs samles i nye lokaler i Fredrikstad.**
TP5	Utredet tiltak: *Samle Vg2 Kjemiprosess- og laboratoriefag på én skole og/eller redusere antall elevplasser*
	Anbefaling: **Tiltaket i sin utredede form anbefales ikke, men tilbudet knyttes sterkere opp mot et studieforberedende miljø i Sarpsborg og legges til St. Olav vgs.**
TP6	Utredet tiltak: *Samle Vg2 Kjøretøy på færre skoler og/eller redusere antall elevplasser*
	Anbefaling: **Tiltaket begrenses til å gjelde Nedre Glomma, der Vg2 Kjøretøy samles i Fredrikstad.**

DRAFT TINGGRUNNLAG

Påbygg til studiekompetanse	
PB1	Utredet tiltak: *Samle Påbygg til studiekompetanse på færre skoler og redusere det totale antallet elevplasser*
	Anbefaling: • **Påbygg til studiekompetanse samles på én skole i Indre Østfold, én skole i Moss, én skole i Fredrikstad og én skole i Sarpsborg i tillegg til at tilbudet opprettholdes på Halden vgs.** • **Det reduseres med 3 klasser ordinær påbygg (90 elevplasser) i Nedre Glomma.**
PB2	Utredet tiltak: *Ikke tilby Påbygg til studiekompetanse med realfagsfordypning på Greåker vgs*
	Anbefaling: **Utdanningstilbudet Påbygg til studiekompetanse med realfagsfordypning på Greåker vgs avvikles.**
Økte klasse- og gruppestørrelser	
V1	Utredet tiltak: *Effektuere tidligere vedtak om 20 elever pr. klasse på Vg1 HS*
	Anbefaling: • **Antall elever pr. klasse på Vg1 Helse- og oppvekstfag i Fredrikstad økes til til 20 elever pr. klasse når ny skole- og tilbudsstruktur i Fredrikstad er vedtatt.** • **Antall elever pr. klasse klasse på Vg1 Helse- og oppvekstfag på Malakoff vgs økes til 20 elever pr. klasse så snart det er bygningsmessig mulig.**
V2	Utredet tiltak: *Effektuere tidligere vedtak om 20 elever pr. klasse på Vg2 HS, SR, FD og DT*
	Anbefaling: **Tidligere vedtak om å øke antall elever pr. klasse på Vg2 Helse- og oppvekstfag, Vg2 Salg, service og reiseliv og Vg2 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign fra 15 til 20 effektueres.**
V3	Utredet tiltak: *Øke klassestørrelsen ytterligere (fra 20 til 25 eller 30) på HS, SR, FD og DT*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke**
V4	Utredet tiltak: *Utvide vedtak om 20 elever pr. klasse til også å gjelde EL, IM og NA*
	Anbefaling: • **Antall elever pr. klasse på IT og medieproduksjon økes fra 15 til 20.** • **Antall elever pr. klasse på yrkesfaglig tilbud om Naturbruk økes fra 15 til 20 med tilbakeføring av 30% av innsparingseffekten for å ivareta sikkerhet.**
V5	Utredet tiltak: *Utvide til 15 elever pr. klasse på yrkesfaglige tilbud som har lavere antall elever pr. klasse*
	Anbefaling: **Yrkesfaglige utdanningstilbud som har lavere antall elevplasser pr. klasse enn 15, økes til 15 elevplasser pr. klasse. De nye normtallene for elevtall pr. klasse innføres fortløpende der de arealmessige forutsetningene er til stede pr. i dag. Eksisterende lokaler tilpasses og nye lokaler bygges basert på gjeldende normtall.**

DRIFTINGSGRUNNLAG

V6	Utredet tiltak: *Ikke igangsette programfagsgrupper på studiespesialisering dersom det er under 25 elever i gruppa. Unntak er programfag som kreves for å komme inn på enkelte høyere utdanninger*
	Anbefaling: **Minste norm for igangsetting av programfagsgrupper på studiespesialisering blir 20 elever pr. programfagsgruppe.**
Optimalisert ressursbruk med mål om å utdanne flere fagarbeidere	
YF-SK1A	Utredet tiltak: *Etablere en mer bærekraftig modell som i større grad differensierer opplæringstilbudet for de som planlegger yrkeskompetanse (fag-/svennebrev) og de som planlegger studiekompetanse.* Kilde modell: https://bit.ly/YF-SK
	Anbefaling: **Basert på en helhetlig vurdering og sett i lys av konsekvensvurderinger, anbefales det ikke å formalisere tilbudsstrukturen som fremgår av modellen.**
YF-SK1B	Utredet tiltak: *Avvikle alle søkbare tilbud med planlagt studiekompetanse på yrkesfaglige utdanningsprogram*
	Anbefaling: Alle søkbare tilbud med planlagt studiekompetanse på yrkesfaglige utdanningsprogram avvikles med unntak av følgende: • Naturbruk med studiekompetanse – FRISKT • YSK – Salg, service og reiseliv, yrkes- og studiekompetanse
YF2	Utredet tiltak: *Etablere 4-årige vekslingsløp (uten studiekompetanse) i samarbeid med bransjene*
	Anbefaling: **Skoleeier går i dialog med de enkelte videregående skolene om utprøving av vekslingsløp som supplement til ordinær 2+2-modell.**
Tilpasset opplæringsmodell av «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	
A1	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Anleggsgartner på Mysen med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Vg2 Anleggsgartner (BA) på Mysen vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»**
A2	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Betong og mur med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Vg2 Betong og mur (BA) på Greåker vgs og Mysen vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»**
A3	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Overflateteknikk med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Vg2 Overflateteknikk (BA) på Greåker vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»**
A4	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Treteknikk med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Vg2 Treteknikk (BA) på Greåker vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»**

DRAFT HØRINGSRUTINER

A5	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Fiske og fangst med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Vg2 Fiske og fangst (NA) på Kalnes vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»**
A6	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Skogbruk med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Vg2 Skogbruk (NA) på Kalnes vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»**
A7	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Baker og konditor med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke**
A8	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Blomsterdekoratør med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Vg2 Blomsterdekoratør (FD) på Kalnes vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»**
A9	Utredet tiltak: *Erstatte Vg2 Bilskade, lakk og karosseri med full opplæring i bedrift*
	Anbefaling: **Vg2 Bilskade, lakk og karosseri (TP) på Borg vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»**
Bruk av lærernes årsverk	
A13A	Utredet tiltak: *Periodisering av yrkesfaglig fordypning på Vg2 og reduksjon av antall lærerundervisningstimer når elevene er i bedrift*
	Anbefaling: **Alternativ ressursmodell innføres som beskrevet i pkt 6.4.1.**
A13B	Utredet tiltak: *Periodisering av yrkesfaglig fordypning på Vg1 og reduksjon av antall lærerundervisningstimer når elevene er i bedrift*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
Organisatorisk sammenslåing av skoler	
ORG3	Utredet tiltak: *Organisatorisk sammenslåing av videregående skoler i de ulike byene/områdene i fylket*
	Anbefaling: **Tiltaket ikke på nåværende tidspunkt.**

DRAFT

Andre tiltak	
YF1	Utredet tiltak: *Ikke sette i gang tilbud på Vg2 yrkesfag uten konkrete avtaler med arbeids-/ næringsliv om læreplassformidling*
	Anbefaling: **Tiltaket utredes nærmere i en mer grundig dialog- og analyseprosess med næringslivet. Denne prosessen bør ses i sammenheng med politisk vedtak om å utrede flytting av opplæringsarenaer fra skole til bedrift (K-Tech modell) og ønske fra NHO om et nytt og forsterket yrkesfagsløft i Østfold.**
A11	Utredet tiltak: *Ombudsjettering av (deler av) planlagt budsjett til kostnadskrevende utstyr*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
ORG1	Utredet tiltak: *Etablere bedriftssamarbeid / alternative opplæringsarenaer etter K-Tech-modellen*
	Anbefaling: **Det jobbes videre med å etablere bedriftssamarbeid / alternative opplæringsarenaer etter K-Tech-modellen når ny skole- og tilbudsstruktur er vedtatt.**
Individuelt tilrettelagte opplæringstilbud	
IOP1	Utredet tiltak: *Erstatte avdeling Lillebekk (Glemmen vgs) med tilbud på nærskolene for elever som av ulike psykiske årsaker trenger individuell tilrettelegging. Konsekvensutredningen baserer seg på at driftsmidlene fordeles på de ulike videregående skolene i Østfold med mål om et mer likeverdig tilbud for målgruppen i hele fylket.*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke. Avdeling Lillebekk ved Glemmen vgs. videreføres.**
IOP2	Utredet tiltak: *Erstatte avdeling Tosterødberget (Halden vgs) med tilbud på nærskolene for elever med forsterket behov for sosial læring og tett oppfølging. Konsekvensutredningen baserer seg på at driftsmidlene fordeles på de ulike videregående skolene i Østfold med mål om et mer likeverdig tilbud for målgruppen i hele fylket.*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke. Tilbudet ved avdeling Tosterødberget ved Halden vgs. videreføres. Internatordningen avvikles, eller betalingsordningen fra tidligere Østfold gjeninnføres.**
IOP3	Utredet tiltak: *Samle det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet i Halden på hovedskolen.*
	Anbefaling: **Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet som i dag er på avd. Risum Halden, samles på hovedskolen.**
IOP4	Utredet tiltak: *Samle de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene i Fredrikstad (Fredrik II avd. Sandveien og Glemmen fleksible yrkesarena).*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
IOP5	Utredet tiltak: *Samle de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene i Sarpsborg (opplæringstilbudet på Kalnes vgs og på Borg vgs)*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**

DRAFT

IOP6	Utredet tiltak: *Samle de individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene i Nedre Glomma (Avd. Sandveien og Glemmen fleksible yrkesarena, tilbudet på Kalnes vgs og tilbudt på Borg vgs)*
	Anbefaling: **Tiltaket anbefales ikke.**
IOP7	Utredet tiltak: *Øke dimensjoneringen på det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Malakoff vgs*
	Anbefaling: **Dimensjoneringen på det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Malakoff vgs. økes.**
IOP8	Utredet tiltak: *Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Borg vgs organiseres gjennom individuelle opplæringsplaner med utgangspunkt i utdanningsprogrammet Studiespesialisering.*
	Anbefaling: **Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Borg vgs. organiseres gjennom individuelle opplæringsplaner med utgangspunkt i inntak på utdanningsprogrammet studiespesialisering.**
Videregående opplæring for voksne	
VO1	Utredet tiltak: *Det opprettes en egen organisasjonsenhet/virksomhet med ansvar for helhetlig organisering og gjennomføring av videregående opplæring for voksne.*
	Anbefaling: **Det å opprette en ny organisasjonsenhet for videregående opplæring for voksne.** ▪ **Administrasjon og ledelse anbefales samlokalisert.** ▪ **Videregående opplæring for voksne som i dag foregår i Nedre Glomma samles på den nye enheten.** ▪ **Videregående opplæring for voksne som i dag foregår i Indre Østfold, Moss og Halden gjennomføres desentralisert, men under ledelse/administrasjon fra den nye enheten.**
VO1A	Utredet tiltak: *Inkludere Karrieresenter Østfold i ny organisasjonsorganisasjonsenhet*
	Anbefaling: **Karrieresenter Østfold inkluderes i en ny organisasjonsenhet for videregående opplæring for voksne.**
VO1B	Utredet tiltak: *Legge ansvaret for rett til mer opplæring til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring*
	Anbefaling: **Ny organisasjonsenhet for videregående opplæring for voksne tilbyr meropplæring for voksne fra 19 år og for lærlinger.**
VO1C	Utredet tiltak: *Legge ansvaret for fengselsundervisning og oppfølgingsklassen innenfor kriminalomsorgen (P73) til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring*
	Anbefaling: **Mulighetene for å inkludere P73 og fengselsundervisning i ny organisasjonsenhet utredes nærmere**

DRAFTINGSGRUNNLAG

VO1D	Utredet tiltak: *Legge ansvaret for Vg3 fagopplæring i skole til ny organisasjonsorganisasjonsenhet*
	Anbefaling: **Mulighetene for å inkludere Vg3 fagopplæring i skole i ny organisasjonsenhet utredes nærmere.**
VO1E	Utredet tiltak: *Legge funksjon for oppfølging av Oppfølgingstjenestens målgruppe i alderen 19 til 24 år til ny organisasjonsenhet for voksenopplæring*
	Anbefaling: **Tiltaket gjennomføres ikke på nåværende tidspunkt.**
VO2	Utredet tiltak: *Legge hovedansvaret for organisering og gjennomføring av utvalgte yrkesfaglige voksenopplæringstilbud til eksterne aktører*
	Anbefaling: **Der det er aktuelt, vil det vurderes om ansvaret for organisering og gjennomføring av utvalgte yrkesfaglige voksenopplæringstilbud gis til eksterne aktører (bedrifter, studieforbund, andre). Denne vurderingen gjøres av ny organisasjonsenhet for videregående opplæring for voksne.**
Opplæringstilbud innenfor barnevern- og helseinstitusjoner	
OFS1	Utredet tiltak: *Skoleavdelingene på Grepperød og Ise, ressursteamet i Papeibakken og administrasjonen slås sammen til en enhet med samlet lokasjon.»*
	Anbefaling: • **Skoleavdelingene på Grepperød og Ise, ressursteamet i Papeibakken og administrasjonen slås sammen til en enhet med samlet lokasjon.** • **Østfold fylkeskommunale skole går inn i et omstillingsprosjekt for tilpasning til et årlig samlet driftsbudsjett på 30,1 MNOK (redusert fra 53,86 MNOK) jf. refusjonssatser i ny opplæringsforskrift som beskrevet i kapittel 9.**
Tilbud utenfor videregående opplæring	
ORG5	Utredet tiltak: *Ikke videreføre Skjeberg folkehøyskole som fylkeskommunalt tilbud*
	Anbefaling: **Skjeberg folkehøyskole avvikles som fylkeskommunal virksomhet med forbehold om eventuelle servitutter.**
A10	Utredet tiltak: *Ikke videreføre Glemmen nærmiljøarena*
	Anbefaling: **Det ikke-lovpålagte tilbudet Glemmen nærmiljøarena (Glemmen vgs) avvikles.**

DRAFT

14 Løsningsforslag og handlingsrom

14.1 Utgangspunkt for løsningsforslagene

Med utgangspunkt i oppdraget som beskrevet i kapittel 1.1 og de overordnede funnene i analysen av Skolefaglig faktarapport, er det utarbeidet en rekke mulige tiltak som er konsekvensutredet (beskrevet i del 3). Med bakgrunn i konsekvensutredningene er det utarbeidet anbefalte tiltak. Handlingsrommet for å redusere omfang og/eller endre innhold i de anbefalte tiltakene, uten at dette går på bekostning av arbeidslivets behov, elevenes beste og/eller økonomisk bærekraft (jf. vedtatt Økonomiplan 2025 – 2028) er vurdert til å være begrenset.

Imidlertid vil implementeringen av de anbefalte tiltakene gi uheldige utslag for enkelte skoler, noe som innebærer at dagens skolestruktur ikke lengre fremstår som bærekraftig. Disse utfordringene er særlig knyttet til utdanningstilbud og antallet elevplasser ved Borg og Kalnes videregående skoler. De anbefalte strukturtiltakene alene vil ikke i tilstrekkelig grad svare ut innsparingskravet som fremkommer av økonomiplanen.

Med dette som bakteppe, vurderes det som nødvendig å endre både skolestruktur og tilbudsstruktur for å kunne fremme en sak om framtidig opplæringstilbud som ivaretar mandatet gitt i FT/PS 68/2024, Skolefaglig faktarapport.

Målsettingen er å legge frem forslag til en framtidig skole- og tilbudsstruktur som skal være bærekraftig og forutsigbar over tid. Den skal tåle endringer i elevenes utdanningsvalg og endringer i størrelsen på elevkullene, og også ta hensyn til elevtallsnedgangen som er forventet. Å bevare kvaliteten i opplæringen har vært førende for utredningsarbeidet.

Vedlikeholdsetterslepet i Østfold fylkeskommune er estimert til 768 mill. I tillegg er det et oppgraderingsbehov knyttet til eldre bygninger fra 1960 – 1980 tallet hvor inneklima og standard ikke er i henhold til dagens krav. Samlet kostnadsanslag for oppgraderingen er 606 mill. Totalt utgjør dette 1,4 mrd. Beregningene er tilpasset løsningsforslagene og derfor justert noe ned – mot for om alt av dagens bygningsmasse skulle vært oppgradert.

Alle skolene i Sarpsborg har et vedlikeholdsetterslep og oppgraderingsbehov. Dette tatt i betraktning i tillegg til forholdene nevnt over, er det vurdert at to skoler i Sarpsborg samlet sett gir den mest bærekraftige skolestrukturen.

I Fredrikstad må det etableres nye permanente skolebygg. Den tekniske tilstanden på dagens bygningsmasse er beskrevet i vedlegg til denne rapporten. Det er videre mange leieforhold på ulike lokasjoner som bør avvikles.

DRØFTINGSGRUNNLAG

I gjeldende økonomiplan er det avsatt samlet 1,8 mrd. kr. til å løse bygningsmessige behov for skolesituasjonen i Fredrikstad.

I tillegg til skolefaglige vurderinger, elevens beste og arbeidslivets behov, har den økonomiske betydningen av det eiendomsfaglige også vært et vesentlig premiss i utarbeidelsen av ulike modeller for en fremtidig skole- og tilbudsstruktur. Med utgangspunkt i de nevnte vurderingene, er det utarbeidet to konkrete løsningsforslag som begge møter føringene gitt i mandatet. Disse har mange likhetstrekk, men har ulike løsninger for skolestrukturen og tilbudsstrukturen i Sarpsborg. I tillegg har hvert av de de to løsningsalternativene to ulike varianter knyttet til skolestruktur i Fredrikstad. Den ene varianten er organisatorisk en samlet skole fordelt på så få lokasjoner som mulig. Den andre er to skoler med ny sammensetting av utdanningsprogram sammenliknet med dagens Glemmen og Frederik II videregående skoler. Forslag til sammensetting er et utgangspunkt som må drøftes og videre bearbeides. Begge varianter krever nye skolebygg i ulike omfang.

Før det tas en beslutning om skolestruktur for Fredrikstad, er det i tillegg nødvendig å gjennomføre ytterligere vurderinger og sikre at både skolefaglige og eiendomsfaglige forhold er tilstrekkelig utredet. Det kreves involverende prosesser for å sikre at løsningsforslagene er forankret. Både elever, ansatte og lokalsamfunnet skal få anledning til å høres. Saken utarbeides og fremmes så raskt som mulig etter at ny skole- og tilbudsstruktur for Østfold er vedtatt.

I det følgende presenteres og redegjøres det for to overordnede løsningsforslag som hvert har to ulike varianter.

DRØFTINGSGRUNNLAG

14.2 Løsningsforslag A

14.2.1 Overordnet skole- og tilbudsstruktur i løsningsforslag A

I løsningsforslag A avvikles Borg videregående skole og Kalnes videregående skole. Utdanningsprogrammene er fordelt mellom de gjenværende videregående skolene basert på elevens beste-vurdering, skolefaglige vurderinger, økonomiske vurderinger og eiendomsfaglige vurderinger. Med bakgrunn i det store omfanget av videregående opplæring for voksne, opprettes det i tillegg en egen enhet for videregående opplæring for voksne jf. kapittel 9 som forsøkes lagt til eksisterende fylkeskommunalt eide bygg.

LØSNINGSALTERNATIV A	Askim	Mysen	Halden	Borg	St. Olav	Kalnes	Greåker	Glemmen Fredrikstad (1/2)	Malakoff	Kirkeparken	Antall skoler
Yrkesfag											
Bygg- og anleggsteknikk		■	■				■	■	■		5
Elektro og datateknologi	■		■		■			■	■		5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign								■			1
Helse- og oppvekstfag	■	■	■		■			■	■		6
Håndverk, design og produktutvikling											0
Informasjonsteknologi og medieproduksjon		■						■		■	3
Naturbruk											0
Restaurant- og matfag		■								■	2
Salg, service og reiseliv	■	■	■					■		■	5
Teknologi- og industrifag	■		■					■	■		4
Studieforberedende											
Studiespesialisering	■	■	■		■		■	■	■	■	8
Idrettsfag	■		■		■			■		■	5
Kunst, design og arkitektur								■		■	2
Medier og kommunikasjon		■						■			2
Musikk, dans og drama	■		■				■			■	4
Påbygg til studiekompetanse											
Vg3 Påbygg til studiekompetanse		■	■				■	■	■		5
Antall utdanningsprogram:	7	8	9		4		4	12	6	7	

14.2.2 To varianter i løsningsforslag A

I Fredrikstad er det to varianter til skolestruktur i løsningsalternativ A:

- Variant A2: To nye videregående skoler i Fredrikstad
    - Utgangspunktet for videre prosess med fordeling av utdanningsprogram mellom to nye videregående skoler er som følger:
        - Ny vgs X:
            - Bygg- og anleggsteknikk (BA)
            - Elektro og datateknologi (EL)
            - Helse- og oppvekstfag (HS)
            - Teknologi- og industrifag (TP)
            - Studiespesialisering (ST)
            - Idrettsfag (ID)
        - Ny vgs Y:
            - Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD)
            - Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)
            - Salg, service og reiseliv (SR)
            - Studiespesialisering (ST)
            - Kunst, design og arkitektur (KD)
            - Medier og kommunikasjon (ME)
            - Påbygg til studiekompetanse (PB)

- Variant A1: Én ny videregående skole i Fredrikstad med færrest mulig lokasjoner
    - Utgangspunktet for videre prosess med én videregående skole er følgende utdanningsprogram
        - Bygg- og anleggsteknikk (BA)
        - Elektro og datateknologi (EL)
        - Helse- og oppvekstfag (HS)
        - Teknologi- og industrifag (TP)
        - Studiespesialisering (ST)
        - Idrettsfag (ID)
        - Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD)
        - Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)
        - Salg, service og reiseliv (SR)
        - Studiespesialisering (ST)
        - Kunst, design og arkitektur (KD)
        - Medier og kommunikasjon (ME)
        - Påbygg til studiekompetanse (PB)

DRØFTINGSGRUNNLAG

LØSNINGSALTERNATIV A2

UTGANGSPUNKT FOR VIDERE PROSESS MED
TO NYE VIDEREGÅENDE SKOLER I FREDRIKSTAD

	Askim	Mysen	Halden	Borg	St. Olav	Kalnes	Greåker	Ny vgs X	Ny vgs Y	Malakoff	Kirkeparken	Antall skoler
Yrkesfag												
Bygg- og anleggsteknikk		■	■				■	■		■		5
Elektro og datateknologi	■		■		■			■		■		5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign									■			1
Helse- og oppvekstfag	■	■	■		■			■		■		6
Håndverk, design og produktutvikling												0
Informasjonsteknologi og medieproduksjon		■							■		■	3
Naturbruk												0
Restaurant- og matfag		■									■	2
Salg, service og reiseliv	■	■	■						■		■	5
Teknologi- og industrifag	■		■					■		■		4
Studieforberedende												
Studiespesialisering	■	■	■		■		■	■	■	■	■	9
Idrettsfag	■		■		■			■			■	5
Kunst, design og arkitektur									■		■	2
Medier og kommunikasjon		■							■			2
Musikk, dans og drama	■		■				■				■	4
Påbygg til studiekompetanse												
Vg3 Påbygg til studiekompetanse		■	■				■		■	■		5
Antall utdanningsprogram:	7	8	9		4		4	6	7	6	7	

DRØFTING

LØSNINGSALTERNATIV A1

ÉN NY VIDEREGÅENDE SKOLE I FREDRIKSTAD
MED FÆRREST MULIGE LOKASJONER

	Askim	Mysen	Halden	Borg	St. Olav	Kalnes	Greåker	Ny vgs Fredrikstad	Malakoff	Kirkeparken	Antall skoler
Yrkesfag											
Bygg- og anleggsteknikk		■	■				■	■	■		5
Elektro og datateknologi	■		■		■			■	■		5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign								■			1
Helse- og oppvekstfag	■	■	■		■			■	■		6
Håndverk, design og produktutvikling											0
Informasjonsteknologi og medieproduksjon		■						■		■	3
Naturbruk											0
Restaurant- og matfag		■								■	2
Salg, service og reiseliv	■	■	■					■		■	5
Teknologi- og industrifag	■		■					■	■		4
Studieforberedende											
Studiespesialisering	■	■	■		■		■	■	■	■	8
Idrettsfag	■		■		■			■		■	5
Kunst, design og arkitektur								■		■	2
Medier og kommunikasjon		■						■			2
Musikk, dans og drama	■		■				■			■	4
Påbygg til studiekompetanse											
Vg3 Påbygg til studiekompetanse		■	■				■	■	■		5
Antall utdanningsprogram:	7	8	9		4		4	12	6	7	

DRØFTING

14.2.3 Ny tilbudsstruktur på den enkelte videregående skole

Askim videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1021				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	3	45
	Vg2	Elenergi og ekom	3	45
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	3	60
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	40
	Vg2	Helsearbeiderfag	1	20
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	20
	Vg2	Musikk	1	20
	Vg3	Musikk	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Studiespesialisering	5	150
	Vg3	Studiespesialisering	5	150
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	5	75
	Vg2	Arbeidsmaskiner	1	15
	Vg2	Industriteknologi	2	30
	Vg2	Kjøretøy	1	15
	Vg2	Transport og logistikk	1	15
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	3	45
Individuelt tilrettelagte opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud	1	16

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mysen videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1184				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	4	60
	Vg2	Rørlegger	1	15
	Vg2	Tømrer	2	30
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	2	40
	Vg2	Helsearbeiderfag	1	20
	Vg2	Helseservicefag	1	20
	Vg3	Helsesekretær	1	20
IKT og medieproduksjon	Vg1	IKT og medieproduksjon	2	40
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	20
	Vg2	Medieproduksjon	1	20
Medier og kommunikasjon	Vg1	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg2	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg3	Medier og kommunikasjon	1	30
Restaurant- og matfag	Vg1	Restaurant- og matfag	2	30
	Vg2	Kokk og servitør	1	15
	Vg2	Baker og konditor	1	15
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	3	60
	Vg2	Salg og reiseliv	2	40
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Studiespesialisering	5	150
	Vg3	Studiespesialisering	5	150
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	2	60
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	2	60
Tilpasset «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	Vg2	Anleggsgartner		7
	Vg2	Betong og mur		7
Individuelt tilrettelagte opplæringstilbud		Forsterket enhet	1	25
		Forsterket yrkesfag	1	40

DRØFTINGSGRUNNLAG

Halden videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1027				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	2	30
	Vg2	Tømrer	1	15
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	3	45
	Vg2	Elenergi og ekom	2	30
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	4	80
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	1	20
	Vg2	Helsearbeiderfag	2	40
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	25
	Vg2	Drama	0,5	15
	Vg2	Musikk	0,5	10
	Vg3	Drama	0,5	15
	Vg3	Musikk	0,5	10
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	1	20
	Vg2	Salg og reiseliv	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4	120
	Vg2	Studiespesialisering	4	120
	Vg3	Studiespesialisering	4	120
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	3	45
	Vg2	Industriteknologi	1	15
	Vg2	Kjemiprosess og laboratoriefag	1	15
	Vg2	Kjøretøy	1	15
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	1	30
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	1	30
Individuelt tilrettelagte opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		20
		Avd. Tosterødberget		32

DRØFTINGSGRUNNLAG

St. Olav videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1120				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	4	60
	Vg2	Elenergi og ekom	2	30
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	8	160
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	40
	Vg2	Helsearbeiderfag	5	100
	Vg2	Helseservicefag	1	20
	Vg3	Helsesekretærfaget	1	20
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg1	Idrettsfag m/toppidrett	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag m/toppidrett	1	30
	Vg2	Idrettsfag m/toppidrett	1	30
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4	120
	Vg1	Studiespesialisering m/toppidrett	1	30
	Vg2	Studiespesialisering	4	120
	Vg2	Studiespesialisering m/toppidrett	1	30
	Vg3	Studiespesialisering	4	120
	Vg3	Studiespesialisering m/toppidrett	1	30
Teknologi- og industrifag	Vg2	Kjemiprosess og laboratoriefag	2	30
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud (fra Borg vgs)		30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Greåker videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1151				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	5	75
	Vg2	Anleggsgartner	1	15
	Vg2	Anleggsteknikk	3	45
	Vg2	Klima, energi og miljøteknikk	1	15
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	30
	Vg2	Musikk	1	30
	Vg3	Musikk	1	30
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	6	180
	Vg1	Studiespesialisering - science	2	60
	Vg2	Studiespesialisering	6	180
	Vg2	Studiespesialisering - science	2	60
	Vg3	Studiespesialisering	6	180
	Vg3	Studiespesialisering - science	2	60
Tilpasset «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	Vg2	Overflateteknikk		7
	Vg2	Treteknikk		7
	Vg2	Betong og mur		7
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	2	60
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	1	30
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	3	45
Individuelt tilrettelagte opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud (fra Kalnes vgs)		32
		Synsstøtteavdeling		3

DRØFTINGSGRUNNLAG

Videregående opplæring i Fredrikstad

Under følger en oversikt over fordelingen av utdanningstilbud som danner utgangspunkt for en videre prosess i variant A2.

Variant A2: Skole X

Samlet antall elevplasser: 1597				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	2	30
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	6	90
	Vg2	Rørlegger	2	30
	Vg2	Tømrer	5	75
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	7	105
	Vg2	Dronefag	1	15
	Vg2	Elenergi og ekom	6	90
	Vg2	Automatisering	1	15
	Vg3	Automatisering	1	15
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	8	160
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	40
	Vg2	Helsearbeiderfag	5	100
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	8	120
	Vg2	Industriteknologi	3	45
	Vg2	Kjøretøy	2	30
	Vg2	Transport og logistikk	2	30
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Studiespesialisering	5	150
	Vg3	Studiespesialisering	5	150
Tilpasset «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	Vg2	Bilskade, lakk og karosseri		7
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud (dagens Glemmen fleksible yrkesarena)		60

DRØFTINGSGRUNNLAG

Variant A2: Skole Y

Samlet antall elevplasser: 1282				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Frisør, blomster, interiør og eksp.design	Vg1	Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	2	40
	Vg2	Frisør	1	20
	Vg2	Interiør og eksponeringsdesign	1	20
IKT og medieproduksjon	Vg1	IKT og medieproduksjon	3	60
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	20
	Vg2	Medieproduksjon	1	20
Kunst, design og arkitektur	Vg1	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg2	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg3	Kunst, design og arkitektur	1	30
Medier og kommunikasjon	Vg1	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg2	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg3	Medier og kommunikasjon	1	30
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	3	60
	Vg1	Salg, service og reiseliv - YSK	1	20
	Vg2	Salg og reiseliv	2	40
	Vg2	Salg, service og reiseliv - YSK	1	20
	Vg2	Service, sikkerhet og administrasjon	1	20
	Vg3	Salg, service og reiseliv - YSK	1	20
	Vg4	Salg, service og reiseliv - YSK	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Studiespesialisering	5	150
	Vg3	Studiespesialisering	5	150
Tilpasset «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	Vg2	Blomsterdekoratør		7
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	3	90
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	2	60
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud (dagens Sandveien)		30
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Avdeling Lillebekk		85

DRØFTINGSGRUNNLAG

Malakoff videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1111				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	3	45
	Vg2	Rørlegger	1	15
	Vg2	Tømrer	1	15
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	4	60
	Vg2	Datateknologi og elektronikk	1	15
	Vg2	Elenergi og ekom	2	30
	Vg2	Kulde-, varme- og ventilasjonsteknikk	1	15
	Vg2	Flyfag	2	28
	Vg3	Flytekniske fag	2	28
	Vg3	Dataelektroniker	1	15
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	4	80
	Vg2	Ambulansefag	1	20
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	1	20
	Vg2	Helsearbeiderfag	2	40
	Vg2	Helseservicefag	1	20
	Vg3	Tannhelsesekretær	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Studiespesialisering	5	150
	Vg3	Studiespesialisering	5	150
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	2	30
	Vg2	Kjøretøy	1	15
	Vg0	Forberedende opplæring	2	30
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	2	60
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	1	30
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Kirkeparken videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1128				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
IKT og medieproduksjon	Vg1	IKT og medieproduksjon	2	40
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	20
	Vg2	Medieproduksjon	1	20
Kunst, design og arkitektur	Vg1	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg2	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg3	Kunst, design og arkitektur	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	30
	Vg2	Dans	0,5	15
	Vg2	Musikk	0,5	15
	Vg3	Dans	0,5	15
	Vg3	Musikk	0,5	15
Restaurant- og matfag	Vg1	Restaurant- og matfag	2	30
	Vg1	Toppkokk	1	15
	Vg2	Kokk- og servitørfag	1	15
	Vg2	Toppkokk	1	15
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	3	60
	Vg2	Salg og reiseliv	2	40
	Vg2	Service, sikkerhet og administrasjon	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	6	180
	Vg2	Studiespesialisering	6	180
	Vg3	Studiespesialisering	6	180
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	1	15
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud	1	28

DRØFTINGSGRUNNLAG

14.2.4 Samlet oversikt over anbefalte tiltak i løsningsforslag A

I tillegg til skolestrukturen som er beskrevet over, består forslaget av tiltakene beskrevet under. Tiltakene er nummerert, kort beskrevet og koblet til aktuelle konsekvensvurderinger i del 3 av rapporten.

Tiltak #	Beskrivelse av tiltaket	Henvisning til utredning
BYGG- OG ANLEGGSTEKNIKK (BA)		
1	Bygg- og anleggsteknikk (BA) avvikles på Borg vgs og samles i Nedre Glomma på Greåker vgs og i Fredrikstad. Løsningen vil med stor sannsynlighet innebære behov for leide lokaler/arealer til Vg2 Anleggsteknikk og Vg2 Anleggsgartner.	BA1
2	Vg2 Betong og mur (BA) på Greåker vgs og Mysen vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	BA2
3	Vg2 Overflateteknikk (BA) på Greåker vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	BA4
4	Vg2 Treteknikk (BA) på Greåker vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A4
5	Vg2 Anleggsgartner på Mysen vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A1
ELEKTRO OG DATATEKNOLOGI (EL)		
6	Dimensjoneringen på Vg1 Elektro og datateknologi (EL) økes med to eller tre klasser i Fredrikstad og én klasse i Halden.	EL1
7	Dimensjoneringen på Vg2 Elenergi og ekom (EL) økes med to eller tre klasser i Fredrikstad og én klasse i Halden.	EL2
8	Vg2 Datateknologi og elektronikk (EL) nedimensjoneres med tre klasser og samles på Malakoff vgs. Tilbudene i Indre Østfold, Sarpsborg og Halden erstattes med Vg2 Elenergi og ekom.	EL3
9	Vg3 Dataelektroniker reduseres med én klasse og samles på Malakoff vgs.	EL4
10	Elektro- og datateknologi avvikles på Borg og flyttes til St. Olav vgs.	
FRISØR, BLOMSTER, INTERIØR OG EKSPONERINGSDESIGN (FD)		
11	Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD) reduseres fra 5 klasser (100 elevplasser) til 2 klasser (40 elevplasser) og samles i Fredrikstad.	FD1
12	Vg2 Blomsterdekoratør erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	FD2
13	Vg2 Frisør samles i Fredrikstad og reduseres til én klasse.	FD3
14	Vg2 Interiør og eksponeringsdesign samles i Fredrikstad og reduseres til én klasse.	FD4
15	Vg3 Interiør avvikles på Mysen vgs.	FD5

UTKAST - GRUNNLAG

HELSE- OG OPPVEKSTFAG (HS)		
16	Helse- og oppvekstfag samles i Sarpsborg på St. Olav vgs	HS1 / HS10
17	Totalt antall elevplasser i fylket opprettholdes på Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag, men antall klasser og elevplasser reduseres på Malakoff vgs og på Halden vgs. I Fredrikstad reduseres reduseres antall klasser uten at antall elevplasser reduseres.	HS3
18	Vg2 Hudpleie og Vg3 Hudpleier på Borg vgs avvikles	HS4
19	Ordinært opplæringstilbud for ungdom på Vg3 Apotekteknikk avvikles. Elever på Vg2 Helseservicefag som ønsker å bli apotektekniker tas inn på voksenopplæringstilbudet mot apotekteknikk sammen med voksne.	HS5
HÅNDVERK, DESIGN OG PRODUKTUTVIKLING (DT)		
20	Utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling avvikles i Østfold.	DT1
IDRETTSFAG (ID)		
21	Antall klasser pr. trinn på hver av de videregående skolene som har idrettsfag, reduseres til én parallell. Tilbudet på Kalnes vgs avvikles og toppidrettstilbudet på St. Olav vgs opprettholdes.	ID1
INFORMASJONSTEKNOLOGI OG MEDIEPRODUKSJON (IM)		
22	Informasjonsteknologi og medieproduksjon avvikles på Halden vgs.	IM1
KUNST, DESIGN OG ARKITEKTUR (KD)		
23	Kunst, design og arkitektur reduseres fra to til én parallell klasse pr. trinn på Glemmen vgs	KD1
MEDIER OG KOMMUNIKASJON (ME)		
24	Medier og kommunikasjon reduseres fra to til én parallell klasse pr. trinn på Glemmen vgs	ME1
MUSIKK, DANS OG DRAMA (MD)		
25	Dagens fire utdanningstilbud innenfor Musikk, dans og drama opprettholdes	MD1
NATURBRUK (NA)		
26	Utdanningsprogrammet Naturbruk avvikles i Østfold.	NA7
RESTAURANT- OG MATFAG (RM)		
32	Restaurant- og matfag samles på Mysen vgs og Kirkeparken vgs med en samlet reduksjon i dimensjonering med 3 klasser (45 plasser) på Vg1 og 2 klasser (30 plasser) på Vg2 Kokk og servitørfag.	RM1
SALG, SERVICE OG REISELIV (SR)		
33	Samle tilbudet innenfor Salg, service og reiseliv i Nedre Glomma i Fredrikstad og redusere antall klasser med to klasser (20 elevplasser) på Vg1 og én klasse Vg2 Salg og reiseliv og én klasse Vg2 Service sikkerhet og administrasjon.	SR1/SR2

UNDER HØRINGSRUNDE

STUDIESPESIALISERING (ST)		
34	Alle tilbud om særskilte innretninger på studiespesialisering harmoniseres med egne søkerkoder, og inntak gjøres iht gjeldende felles inntaksforskrift. Alle skoler med studiespesialisering får mulighet til å starte inntil to tilbud med egen innretning og søkerkode. Forutsetning for oppstart er at det er minimum 30 primærsøkere pr. klasse (30 elevplasser).	ST3A
35	Fylkestilbud om fremmedspråk nivå III avvikles.	ST6
TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG (TP)		
36	Utdanningstilbudet på Teknologi- og industrifag i Nedre Glomma samles i Fredrikstad. Samtidig reduseres det samlede utdanningstilbudet på Teknologi- og industrifag på Malakoff vgs fra 3 klasser (45 elevplasser) til 2 klasser (30 elevplasser) på Vg1 og fra 3 klasser (45 elevplasser) til 1 klasse (15 elevplasser) på Vg2 gjennom samling av Vg2-tilbudene.	TP2
37	Utdanningstilbudene på Vg2 Transport og logistikk i leide lokaler på Malakoff vgs og Glemmen vgs samles i nye lokaler i Fredrikstad.	TP4
38	Det anbefales at Vg2 Kjemiprosess og laboratoriefag knyttes sterkere opp mot et studieforberedende miljø i Sarpsborg og legges til St. Olav vgs.	TP5
39	Utdanningstilbudet på Vg2 Kjøretøy i Nedre Glomma samles i Fredrikstad.	TP5
40	Vg2 Bilskade, lakk og karosseri gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A9
PÅBYGG TIL STUDIEKOMPETANSE (PB)		
41	Antall klasser ordinær påbygg til studiekompetanse reduseres med 3 klasser i Nedre Glomma. Plasseringen av disse beskrives i pkt 16.1.3 (Lag 2B – Endringer i tilbudsstruktur knyttet til skolestruktur)	PB1
42	Utdanningstilbudet Påbygg til studiekompetanse med realfagsfordypning på Greåker vgs avvikles.	PB2
ØKTE KLASSE- OG GRUPPESTØRRELSER		
43	Øke antall elever pr. klasse på Vg1 Helse- og oppvekstfag i Fredrikstad til 20 elever pr. klasse når ny skolestruktur i Fredrikstad er vedtatt.	V1
44	Øke antall elever pr. klasse på Vg1 Helse- og oppvekstfag på Malakoff vgs til 20 elever pr. klasse.	V1
45	Tidligere vedtak om å øke antall elever pr. klasse på Vg2 Helse- og oppvekstfag, Vg2 Salg, service og reiseliv og Vg2 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign fra 15 til 20 effektueres. De nye normtallene for elevtall pr. klasse innføres fortløpende der de arealmessige forutsetningene er til stede pr. i dag, og etter hvert som eksisterende arealer tilpasses og nye skolebygg dimensjoneres etter de nye forutsetningene.	V2
46	Antall elever pr. klasse på IKT og medieproduksjon økes fra 15 til 20.	V4

DRØFTINGSGRUNNLAG

48	Yrkesfaglige utdanningstilbud som har lavere antall elevplasser pr. klasse enn 15, økes til 15 elevplasser pr. klasse. De nye normtallene for elevtall pr. klasse innføres fortløpende der de arealmessige forutsetningene er til stede pr. i dag. Eksisterende lokaler tilpasses og nye lokaler bygges basert på nye normtall.	V5
49	Minste norm for igangsetting av programfagsgrupper på studiespesialisering er 20 elever pr. programfagsgruppe.	V6
OPTIMALISERT RESSURSBRUK MED MÅL OM Å UTDANNE FLERE FAGARBEIDERE		
50	3-årig yrkesfaglige utdanningstilbud med planlagt studiekompetanse og Vg3 Påbygg avvikles.	YF-SK1B
51	Skoleeier går i dialog med de enkelte videregående skolene om utprøving av vekslingsløp som supplement til ordinær 2+2-modell.	YF2
52	Ressursberegningsmodellen for Vg2 yrkesfaglig fordypning justeres basert på en tredeling av året som vist under: • Innledende periode høst (9 uker) med ordinær undervisning som i dag • Praksisperioder i bedrift (4 hele uker) med oppfølging fra lærer 37,5 timer pr. uke – annet pedagogisk arbeid • Avsluttende periode vår (6 uker) med ordinær undervisning som i dag I praksisperiodene tilbakeføres ressurser tilsvarende 5 hele årsverk for å ivareta elever som ikke vil få praksis i bedrift. Ressursberegningsmodellen hindrer ikke skolene i å tilpasse organisering basert på lokale forutsetninger.	A13A
53	Det jobbes videre med å etablere bedriftssamarbeid / alternative opplæringsarenaer etter K-Tech-modellen når ny skole- og tilbudsstruktur er vedtatt.	
TILPASSET OPPLÆRINGSMODELL AV «OPPLÆRING I BEDRIFT – SÆRLØP 1+3»		
2	Vg2 Betong og mur (BA) på Greåker vgs og Mysen vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	BA2 A2
3	Vg2 Overflateteknikk (BA) på Greåker vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	BA4 A3
4	Vg2 Treteknikk (BA) på Greåker vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A4
5	Vg2 Anleggsgartner på Mysen vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A1
12	Vg2 Blomsterdekoratør erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	FD2 A8
40	Vg2 Bilskade, lakk og karosseri gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A9

DRØFTINGSGRUNNLAG

BRUK AV LÆRERNES ÅRSVERK		
54	Ressursberegningsmodellen for Vg2 yrkesfaglig fordypning justeres basert på en tredeling av året som vist under: • Innledende periode høst (9 uker) med ordinær undervisning som i dag • Praksisperioder i bedrift (4 hele uker) med oppfølging fra lærer 37,5 timer pr. uke – annet pedagogisk arbeid • Avsluttende periode vår (6 uker) med ordinær undervisning som i dag I praksisperiodene tilbakeføres ressurser tilsvarende 5 hele årsverk for å ivareta elever som ikke vil få praksis i bedrift. Ressursberegningsmodellen hindrer ikke skolene i å tilpasse organisering basert på lokale forutsetninger.	A13A
INDIVIDUELT TILRETTELAGTE OPPLÆRINGSTILBUD		
55	Avdeling Lillebekk (Glemmen vgs) videreføres.	IOP1
56	Avdeling Tosterødberget (Halden vgs) videreføres. Internatordningen avvikles eller betalingsordningen fra tidligere Østfold gjeninnføres.	IOP2
57	Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet i Halden samles på hovedskolen og leieforholdet på avd. Risum avvikles.	IOP3
58A	De individuelt tilrettelagte opplæringstilbudene som i dag er på Borg vgs og Kalnes vgs legges til Greåker vgs og St. Olav vgs.	
59	Dimensjoneringen på det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Malakoff vgs økes for å redusere antall elever som må fraktes fra Moss til St. Olav (tilbudet som i dag er på Borg vgs).	IOP7
60	Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet fra Borg som flyttes til St. Olav vgs organiseres gjennom individuelle opplæringsplaner med utgangspunkt i utdanningsprogrammet Studiespesialisering.	IOP8
VIDEREGÅENDE OPPLÆRING FOR VOKSNE		
61	Det å opprette en ny organisasjonsenhet for voksenopplæring. Målet er bedre tilgjengelighet for målgruppen og nærmere og mer koordinert samarbeid med eksterne aktører som arbeidsliv, NAV m.fl. ○ Administrasjon og ledelse anbefales samlokalisert. ○ Videregående opplæring for voksne som i dag foregår i Nedre Glomma samles på den nye enheten. ○ Videregående opplæring for voksne som i dag foregår i Indre Østfold, Moss og Halden gjennomføres desentralisert, men under ledelse/administrasjon fra den nye enheten. Opprettelse av en slik enhet kan ha direkte eller indirekte konsekvenser for skolestruktur i Nedre Glomma, og kan ikke behandles separat.	VO1
62	Karrieresenter Østfold inkluderes i en ny organisasjonsenhet for voksenopplæring.	VO1A

DRØFTINGSGRUNNLAG

63	Ny organisasjonsenhet for voksenopplæring tilbyr meropplæring for voksne fra 19 år og for lærlinger.	VO1B
64	Det utredes nærmere muligheten for å inkludere følgende i ny organisasjonsenhet for voksenopplæring: • Administrasjon og undervisningspersonell knyttet til fengselsundervisningen • Oppfølgingsklassen innenfor kriminalomsorgen som i dag er knyttet til Borg vgs (P73) • Ansvaret for Vg3 fagopplæring i skole	VO1C VO1D
65	Der det er aktuelt, vil det vurderes om ansvaret for organisering og gjennomføring av utvalgte yrkesfaglige voksenopplæringstilbud gis til eksterne aktører (bedrifter, studieforbund, andre). Denne vurderingen gjøres av ny organisasjonsenhet for voksenopplæring.	VO2
66	Det utredes nærmere i hvilken form og i hvilket omfang fjernundervisning kan og bør erstatte fysisk opplæring for voksne.	VO4
OPPLÆRINGSTILBUD INNENFOR BARNEVERN- OG HELSEINSTITUSJONER		
67	Skoleavdelingene på Grepperød og Ise, ressursteamet i Papeibakken og administrasjonen slås sammen til en enhet med samlet lokasjon.	10.4
68	Østfold fylkeskommunale skole går inn i et omstillingsprosjekt for tilpasning til et årlig samlet driftsbudsjett på 30,1 MNOK (redusert fra 53,86 MNOK).	10.4
FLYFAG – ETABLERING AV LANDSLINJE		
69	Det etableres landslinjetilbud for flyfag i Østfold innenfor et årlig fylkeskommunalt økonomisk bidrag på 15 mill kr.	Kap 11
TILBUD UTENFOR VIDEREGÅENDE OPPLÆRING		
70	Skjeberg folkehøyskole avvikles som fylkeskommunal virksomhet med forbehold om eventuelle servitutter.	ORG5
71	Det ikke-lovpålagte tilbudet Glemmen nærmiljøarena (Glemmen vgs) avvikles.	A10
72	Ekstratilskuddet fra Østfold fylkeskommune til Fagskolen i Viken trappes ned over en periode på 3 år med start fra 2026.	12.2.1
73	Leiekostnadene for Fagskolen i Viken forsøkes avviklet så raskt som mulig for at skolen kan re-etablere seg i mindre kostbare lokaler.	12.2.1

DRØFTINGSGRUNNLAG

14.2.5 Samlet vurdering av løsningsforslaget

Vurdering av elevens beste

Barnekonvensjonen art 3. og Grunnloven § 104 uttrykker at det beste for barna skal være et grunnleggende hensyn i alle saker som omhandler barn. I opplæringsloven § 10-1 står det at hva som er det beste for eleven skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som omhandler elever. I arbeidet med skole- og tilbudsstruktur er det mange hensyn som vurderes i lys av hva som er til det beste for elevene i Østfold. At elevene opplever et trygt, godt og inkluderende skolemiljø, er særlig et viktig hensyn (jf. Opplæringsloven § 12-2). Det betyr at elevene opplever en god skolehverdag der de er en del av et inkluderende fellesskap og der det er et faglig bredt sammensatt lag rundt ungdommen.

Skolene melder om et økende antall elever som har behov for tettere faglig og sosial oppfølging. Flere ungdommer har behov for trygge voksne som kan veilede og støtte dem i hverdagen. Alle skolene har en godt utbygd elevtjeneste som på varierte måter bidrar både med kollektive forebyggende tiltak og individuell oppfølging. Ved innføringen av en ny skole- og tilbudsstruktur kan mange elever oppleve stress og uro fordi det gjøres endringer som kan påvirke klassesammensetning, sosialt nettverk og bryte med de forventningene de har med sitt opplæringsløp. Endringer i skolestrukturen vil skje gradvis. Tiltak som er knyttet til tilbudsstruktur vil i all hovedsak starte på vg1 det første året og fases deretter inn på henholdsvis på vg2 og vg3 de påfølgende årene. Dette motvirker skolebytter som direkte konsekvens av endringene. Barn og unge har behov for stabilitet og forutsigbarhet i det som for mange kan være en krevende ungdomstid. Ved innføring av endringene, er det nødvendig med et økt behov for trygge voksne som kan bidra med tett oppfølging av elevene som rammes spesielt, samtidig som det krever skjerpet oppmerksomhet i arbeidet med skolemiljø.

Endringer i skole- og tilbudsstruktur vil for noen bety en lengre reisevei. Ikke alle får den samme nærheten til et opplæringstilbud de tidligere har hatt. En lengre reise kan øke risikoen for økt fravær, og i verste fall frafall fra opplæringen. Det er en bekymring som tas på alvor. Både nasjonalt og i Østfold viser fraværsstatistikken en tendens til økende fravær. Det er det ulike årsaker til, og manglende motivasjon kan være en sentral årsak. Dersom elever opplever en lengre reisevei, er det en risiko for at det påvirker motivasjonen negativt. For å møte denne bekymringen, er det forebyggende arbeidet viktig og at dette arbeidet rettes spesielt mot elever på utdanningstilbud som er særlig rammet.

Skolen har et skjerpet ansvar for å ivareta elever med en særskilt sårbarhet. Elever med en særskilt sårbarhet er overrepresentert blant de som ikke har et trygt og godt skolemiljø. I vurderingen av barnets beste i ny skole- og tilbudsstruktur er hensynet til elever med særskilt sårbarhet vært en betydningsfull faktor. Opplæringstilbud til elever

DRØFTINGSGRUNNLAG

med særskilt behov er i så stor grad som mulig skjermet fra endringer. Flere av skolene har en avdeling for tilrettelagt eller individuelt tilrettelagt opplæring, og i løsningsforslagene er de fordelt slik at de fortsatt finnes i alle fylkets regioner.

I løsningsforslagene er det foreslått å effektuere et tidligere vedtak om å øke antall elever i yrkesfagsklasser fra 15 til 20 der det er forsvarlig. Det gjelder ikke utdanningsprogram som har særskilte krav til sikkerhet. Utdanningsprogram som har særskilte krav til sikkerhetshensyn er Elektro og datateknologi, bygg- og anleggsteknikk og teknologi- og industrifag. Tiltaket vil redusere lærertettheten, og det kan føre til at elevene ikke opplever samme grad av oppfølging som de har gjort tidligere.

Opplæring i bedrift er et annet tiltak. Det vil si at elevene får sitt første år ved en videregående skole før de fortsetter opplæringen i bedrift de neste tre årene. I vurderingen av barnets beste er det foreslått at opplæringen i bedrift ikke starter før i vg2. Her er det tatt hensyn til alder og modenhet. Tiltaket kan føre til at elevene som gjennomfører opplæringen i bedrift ikke får den samme tilgangen til ungdomsmiljøet som hvis de hadde fulgt ordinært opplæringsløp. Når elevene tilbringer mindre tid på skolen, kan de oppleve redusert tilknytning til sosiale miljøer, som kan påvirke trivsel og psykiske helse. På en annen side kan tiltaket føre til at elever som ønsker det får en mer praksisnær og relevant opplæring. For enkelte elever kan det være et positivt tiltak som reduserer risikoen for frafall.

I ny skole- og tilbudsstruktur er utdanningsprogrammet håndverk, design og produktutvikling foreslått avviklet. Utdanningsprogrammet er foreslått avviklet på grunn av lav søkning, lav oppfyllingsgrad og lav formidling. Utdanningsprogrammet gir praktisk erfaring med håndverksfag og kreative prosesser. Avviklingen kan føre til at elever mister muligheten til å søke seg til et utdanningsprogram de har en særlig interesse for. Dette er det eneste utdanningsprogrammet som er foreslått avviklet, og det vil fortsatt være andre utdanningsprogram som kan gi elevene en mer praktisk opplæring.

Det er flere utdanningsprogram som er foreslått tilbudt på færre skoler enn i dag. Det gjelder utdanningsprogrammene idrettsfag, restaurant- og matfag og frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign. Endringer i dimensjoneringen av utdanningsprogrammene kan føre til økt konkurranse om elevplassene. Inntakskravene vil kunne øke, og det vil direkte påvirke elevenes muligheter til å komme inn på sitt førsteønske. Motivasjon og førsteønske har en korrelasjon til fullført og bestått.

Etter opplæringsloven § 10 – 2 har elevene rett til medvirkning, og overordnet del av læreplanen sier at elevene skal kunne påvirke det som angår dem. Gjennom tre runder med konsekvensutredninger har elever ved alle skolene vært representert i arbeidet. Tre representanter fra Ungdommens fylkesråd har også deltatt i en referansegruppe. Vi må anerkjenne at saksomfanget er både stort og komplekst. I prosessene kan det være vanskelig for ungdommene å forutse konsekvenser og omfanget av endringene. For å støtte elevenes stemme har skolene valgt ulike metoder for elevmedvirkning. Noen har

DRØFTINGSGRUNNLAG

involvert elevrådet, mens andre har hatt elevrepresentanter med i arbeidsgruppen. I det videre arbeidet med implementering av endringene, er det viktig å lytte til elevenes behov og erfaringer.

En ny skole- og tilbudsstruktur vil påvirke elevene. I implementeringen av tiltakene er det viktig å tidlig identifisere utfordringer og behov og vurdere hvordan disse kan møtes for å opprettholde et godt skole- og læringsmiljø.

Gjennomføring av videregående opplæring har stor betydning for ungdommens videre tilknytning til utdanning og arbeidsliv. Å sikre et opplæringstilbud som ivaretar elevenes muligheter for å fullføre og bestå, er til det beste for ungdommen. I framtidig skole- og tilbudsstruktur for Østfold fylkeskommune ligger det grunn at det fortsatt skal være et bredt og godt opplæringstilbud som gir elevene stor grad av valgfrihet som søker til videregående opplæring.

Under er det gjort vurderinger som i tillegg til de overnevnte vurderingene, gjelder ved avvikling av Borg vgs. og Kalnes vgs.

Dersom Kalnes vgs. avvikles, vil det føre til bortfall av utdanningsprogrammet naturbruk. Utdanningsprogrammet finnes i dag kun på Kalnes vgs. og vil ikke kunne overføres til andre skoler. Det finnes er et alternativ ved Tomb videregående skole, som er en privat videregående skoler. Ved Kalnes vgs. er naturbruk et tilbud både innenfor studieforberedende og yrkesfaglig retning, og det er et viktig tilbud innenfor tilrettelagt opplæring. Østfold er et landbruksfylke, og en avvikling av Kalnes vgs. vil redusere barn og unges mulighet til en utdanning på videregående nivå innenfor landbruk. Landbruk er en viktig og stor næring i Østfold.

Ved avvikling av Kalnes vgs. vil følgende utdanningstilbud gjennomføres som opplæring i bedrift fra vg2:

- Naturbruk: Fiske og fangst og skogbruk
- Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign: Blomsterdekoratør

Ved avvikling av Borg vgs. vil følgende utdanningsprogram gjennomføres som opplæring i bedrift fra vg2:

- Teknologi og industrifag: Bilskade, lakk og karosseri

Ved avvikling av Borg vgs. vil opplæringstilbudet vg3 apotekteknikk avvikles. Tilbudet kan erstattes gjennom videregående opplæring for voksne.

Ved avvikling av Borg vgs. vil vg2 og vg3 hudpleie ikke lenger tilbys.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Vurdering av økonomiske effekter

Som tidligere omtalt i kapittel 2.5 er metoden som er brukt for å anslå økonomisk effekt av endringer i tilbudsstrukturen basert på beregnede endringer i pedagogiske årsverk og kostnad pr. elev (KOSTRA-tall), i tillegg til at regnskapet for virksomhetene i 2023 er brukt for å kvalitetssikre og justere beregningene. I tillegg til endringer i tilbudsstrukturen er det også andre tiltak som foreslås som har en økonomisk effekt. Disse beregnede effektene baserer seg vekselsvis på faktiske regnskapstall fra 2023 og budsjettildelinger i 2024.

I løsningsalternativ A fører de foreslåtte endringene i skole- og tilbudsstruktur, justering i andre tjenestetilbud, endring i eiendomsmessige forhold (FDV-kostnader) og et økt investeringsbehov til en netto økonomisk besparelse på anslagsvis 175 mill. kr. I tabellen under er totalsummen splittet opp i ulike bestanddeler.

Deler	Økonomisk innsparingseffekt (tall i mill. kr)
Endringer i tilbudsstrukturen*	-94,0
Justering av andre tjenestetilbud	-45,1
Avvikling av leieforhold	-54,0
Eiendomsmessige forhold	-16,8
Økt investeringsbehov	35,0
Totaleffekt	-174,9

**Inkluderer investeringer og drift av flyfag*

Endringer i tilbudsstrukturen

I denne delsummen er det synliggjort den økonomiske effekten ved endringene som er foreslått i tilbudsstrukturen. Denne effekten er primært hentet ut gjennom reduksjon av klasser og elevtall på enkelte utdanningsprogram, avvikling av enkelte utdanningsprogram og økning av elevtall, som igjen fører til reduksjon i antallet klasser. Siden dette er en netto økonomisk effekt av endringen, tar summen også hensyn til de tilfellene hvor utdanningsprogram er styrket, samlet og flyttet til andre skoler. Primærkostnadene knyttet til tilbudsstrukturen er pedagogiske årsverk og i forbindelse med innføringen av disse endringene er det helt nødvendig å redusere antall årsverk for å hente ut den økonomiske effekten.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Justering av andre tjenestetilbud

Løsningsalternativet foreslår også justering av det øvrige tjenestetilbudet til opplæring og kompetanse i Østfold Fylkeskommune. I denne delsummen ligger det en reduksjon av budsjettet til Østfold fylkeskommunale skole, slik at dette samsvarer bedre med det faktiske antallet elevplasser. Budsjettildelingen vil fremover basere seg på satser som er utarbeidet av sentrale myndigheter (Utdanningsdirektoratet) for det fylkeskommunale grunnskoletilbudet. I denne summen ligger også den økonomiske effekten av avviklingen av Skjeberg Folkehøyskole, samt en innfaset avvikling av det fylkeskommunale tilskuddet til fagskolen.

Avvikling av leieforhold

Løsningsalternativet legger opp til at mye av det tilbudet som i dag er lokalisert i leide lokaler over noe tid kan flyttes til fylkeskommunens egne lokaler. Dette muliggjøres blant annet gjennom endring i skole- og tilbudsstrukturen, samt de investeringene som planlegges i Mysen, Sarpsborg og Fredrikstad.

Eiendomsmessige forhold

I løsningsalternativet foreslås Borg vgs og Kalnes vgs avviklet som skolelokasjoner. Dette vil føre til innsparinger i forvaltning, drift og vedlikeholdskostnader som i dag er knyttet til denne bygningsmassen.

Økt investeringsbehov

I løsningsalternativet er det lagt opp til flytting av en del utdanningsprogram til St. Olav og opprettholdelsen av Greåker vgs, noe som fører til et økt investeringsbehov.

I det løsningsalternativet er det behov for å bygge ut St. Olav vgs med 4 388 m^2. Dette vil føre til et økt investeringsbehov på anslagsvis 250 mill. kr.

I tillegg er det et stort behov for rehabilitering av dagens bygningsmasse på Greåker vgs, og det er naturlig at denne rehabiliteringen sees i sammenheng med vedlikeholdsetterslepet og de nødvendige branntekniske utbedringer som er beskrevet i vedlegget som omhandler tekniske og økonomiske vurderinger over skolebyggene. Samlet vil investeringsbehovet på Greåker vgs anslagsvis være 380 mill. kr.

Summen i tabellen presenterer de økte finansieringskostnadene disse investeringene fører med seg.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Effekter som ikke er beregnet

Det er i disse beregningene ikke hensyntatt vedlikeholdsetterslepet og rehabiliteringsbehovet til henholdsvis Borg vgs og Kalnes vgs. Dette ligger ikke inne i dagens budsjett eller økonomiplan og kan derfor ikke sees på som innsparinger, men ved videre drift av disse to skolene ville disse kostnadene påløpt på et senere tidspunkt.

Det er heller ikke gjort noen økonomiske beregninger for hvilken effekt avviklingen av Borg vgs og Kalnes vgs vil ha for administrasjonene. Det kan antas at deler av administrasjonen på disse to skolene vil overføres til andre skoler med økt tilbud, men det vil måtte være en viss reduksjon i administrative årsverk. Hvordan denne effekten blir fremkommer først når tiltakene er iverksatt.

Det er heller ikke gjennomført økonomiske beregninger på hvordan disse endringene vil påvirke kostnader knyttet til skoleskyss, da det er vanskelig å forutse hvordan disse endringene vil påvirke elevens søkemønster. Etter dialog med ØKT er forventningen at de foreslåtte endringene ikke vil føre til en betydelig økning i skyssutgifter fra dagens nivå, men at man kan se en mindre økning på grunn av sentralisering av noe av tilbudet.

Skolesituasjonen i Fredrikstad

I økonomiplanen for 2025 – 2028 er det satt av ca. 1,8 milliarder til nye skolebygg i Fredrikstad. I forbindelse med tilbudsstrukturen er det gjort arealberegninger for Fredrikstad gjennom FEF-modellen. Når det gjøres økonomiske anslag basert på dette arealbehovet peker dette i retning av et økt behov for investeringsmidler i Fredrikstad. Disse arealberegningene er allikevel svært usikre da arealbehovet avhenger av hvilken skolestruktur som velges i Fredrikstad, samt hvor stor andel av bygningsmassen i dagens Glemmen vgs som kan videreføres. Eventuelt behov for investeringsmidler i Fredrikstad utover de avsatte 1,8 milliardene må derfor sees i sammenheng med arbeidet rundt skoleløsning i Fredrikstad som forventes avklart i løpet av våren 2025 og arbeidet med økonomiplan for 2026 – 2029. Personalmessige konsekvenser

De anbefalte tiltakene i alternativ A gir i hovedsak tre typer personalmessige konsekvenser. Det er endring i arbeidsoppgaver og/eller arbeidssted eller endring i ansettelsesforhold i Østfold fylkeskommune.

Omstillingsprosessens påvirkning på den enkelte ansatte og på arbeidsmiljøet er beskrevet i rapportens faktadel.

Strukturendringene treffer først og fremst de ansatte innenfor opplæring og kompetanse, men de også påvirke resten av organisasjonen i større og mindre grad.

Alternativ A gir en beregnet årsverksreduksjon på omlag 100 pedagogiske årsverk. Dette er det samlede tallet for hele perioden, og er ikke sett opp mot alderssammensetting, turnover og naturlig avgang. Det er heller ikke vurdert evt. «skjult overtallighet» i dagens tilbudsstruktur, jf. overkapasitet på elevplasser og et betydelig

DRØFTINGSGRUNNLAG

merforbruk på skolenes lønnsbudsjetter i 2024. Dette er forhold som tilsier at det reelle tallet kan være noe høyere.

Det knytter seg usikkerhet til 1+3 modellen på yrkesfag, der det skal avsettes ressurs for å gi bedriftene skolestøtte i opplæringen. Hvor mye ressurser som trengs her, i forhold til dagens struktur er ikke beregnet nøyaktig og inngår ikke i den anslåtte årsverksreduksjonen.

Et ukjent antall ansatte måtte påregne endret arbeidssted eller endrede arbeidsoppgaver. En endelig oversikt over dette vil først foreligge når prosessen rundt faktisk gjennomføring av det enkelte tiltak er gjennomført.
Endring av arbeidssted vil kunne medføre endret reisevei – den kan både blir lenger, men også kortere.

I alternativ A bortfaller to utdanningsprogram; Naturbruk og Håndverk, design og produktutvikling. Dette er små og smale fagmiljøer, og lærere som underviser på disse utdanningsprogrammene vil det kunne være utfordrende å finne andre undervisningsoppgaver til, dersom de ikke har undervisningskompetanse i fag som tilhører gjenværende utdanningsprogram. Annet passende arbeid må da vurderes.

Personalmessige konsekvenser

De anbefalte tiltakene i alternativ A gir i hovedsak tre typer personalmessige konsekvenser. Det er endring i arbeidsoppgaver og/eller arbeidssted eller endring i ansettelsesforhold i Østfold fylkeskommune.

Omstillingsprosessens påvirkning på den enkelte ansatte og på arbeidsmiljøet er beskrevet i rapportens faktadel.

Strukturendringene treffer først og fremst de ansatte innenfor opplæring og kompetanse, men de også påvirke resten av organisasjonen i større og mindre grad.

Alternativ A gir en beregnet årsverksreduksjon på omlag 100 pedagogiske årsverk.
Dette er det samlede tallet for hele perioden, og er ikke sett opp mot alderssammensetting, turnover og naturlig avgang. Det er heller ikke vurdert evt. «skjult overtallighet» i dagens tilbudsstruktur, jf. overkapasitet på elevplasser og et betydelig merforbruk på skolenes lønnsbudsjetter i 2024. Dette er forhold som tilsier at det reelle tallet kan være noe høyere.

Det knytter seg usikkerhet til 1+3 modellen på yrkesfag, der det skal avsettes ressurs for å gi bedriftene skolestøtte i opplæringen. Hvor mye ressurser som trengs her, i forhold til dagens struktur er ikke beregnet nøyaktig og inngår ikke i den anslåtte årsverksreduksjonen.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Et ukjent antall ansatte måtte påregne endret arbeidssted eller endrede arbeidsoppgaver. En endelig oversikt over dette vil først foreligge når prosessen rundt faktisk gjennomføring av det enkelte tiltak er gjennomført.
Endring av arbeidssted vil kunne medføre endret reisevei – den kan både blir lenger, men også kortere.

I alternativ A bortfaller to utdanningsprogram; Naturbruk og Håndverk, design og produktutvikling. Dette er små og smale fagmiljøer, og lærere som underviser på disse utdanningsprogrammene vil det kunne være utfordrende å finne andre undervisningsoppgaver til, dersom de ikke har undervisningskompetanse i fag som tilhører gjenværende utdanningsprogram. Annet passende arbeid må da vurderes.

Bærekraftsvurderinger

Bærekraftsvurderinger gjennomføres og legges inn i politisk sak i etterkant av innspillsrunde og drøfting.

DRØFTINGSGRUNNLAG

14.2.6 Handlingsrom for å justere løsningsforslaget

Samlet oversikt over tiltak i løsningsforslag A og ny tilbudsstruktur på den enkelte videregående skole gir en fullstendig oversikt over alle tiltak som inngår i samlet anbefaling til ny skole- og tilbudsstruktur i Østfold fylkeskommune. Som beskrevet over, vurderes det å være et begrenset handlingsrom for å gjøre endringer uten at dette går på bekostning av elevenes beste-vurderinger, arbeidslivets behov, og/eller økonomisk bærekraft (jf. vedtatt Økonomiplan 2025 – 2028).

Det har vært ulike hensyn som har vært vektet og lagt til grunn ved anbefaling av anbefalte enkelttiltak. De viktigste kategoriene av hensyn er listet under:

- Hensynet til elevens beste
- Hensynet til arbeidslivets behov
- Økonomiske hensyn
- Eiendomsfaglige hensyn
- Andre faglige hensyn

Prinsipper som må ligge til grunn for justeringer av innhold i løsningsforslaget

Følgende to prinsipper må legges til grunn ved justering av innhold i løsningsforslaget:

1. Det må tas hensyn til elevens beste og arbeidslivets behov.
2. Avvik fra anbefalt løsningsforslag må gi samme økonomiske effekt som opprinnelig anbefaling.

For å støtte beslutningstakere i prinsipp 2, er det listet alternative tiltak i tre kategorier som illustrert under:

1) Alternativer som utløser større kostnader enn anbefalt tiltak - [økt kostnad]	BALANSE <->	2) Alternativer som fristiller økonomi sammenliknet med anbefalt tiltak + [redusert kostnad]
3) Alternative tiltak som ikke har betydning for økonomi		

Tiltak i kategori 1 og tiltak i kategori 2 må balanseres økonomisk. Tiltak i kategori 3 kan erstatte anbefalt løsning uten «innbytte» i annet tiltak.

DRØFTINGSGRUNNLAG

I oversikten under listes anbefalte og alternative tiltak i de tre kategoriene med angivelse av samlet **økonomisk effekt pr. tiltak pr. år**. For utdypninger, se vedlegg.

1. Alternativer som utløser større kostnader enn anbefalt tiltak		2. Alternativer som fristiller økonomi sammenliknet med anbefalt tiltak	
RM1: Restaurant- og matfag beholdes i Fredrikstad i tillegg til på Mysen vgs og Kirkeparken vgs.	12,6 mill. kr	Kap 11: Det etableres ikke landslinjetilbud for flyfag i Østfold.	17 mill. kr
RM1: Restaurant- og matfag legges til Fredrikstad og Mysen vgs i stedet for på Kirkeparken vgs og Mysen vgs.	7,5 mill. kr	MD1: Musikk, dans og drama avvikles på Askim vgs	9 mill. kr
DT1: Håndverk, design og produktutvikling opprettholdes med dagens dimensjonering i Fredrikstad.	3,3 mill. kr	MD1: Musikk, dans og drama avvikles på Kirkeparken vgs	13 mill. kr
ID1: Idrettsfag økes med én parallell i Moss.	8,6 mill. kr	MD1: Musikk, dans og drama avvikles på Greåker vgs.	13 mill. kr
ID1: Idrettsfag økes med én parallell i Fredrikstad.	10,6 mill. kr	MD1: Musikk, dans og drama avvikles på Halden vgs.	9 mill. kr
ID1: Idrettsfag økes med én parallell i Sarpsborg.	8,6 mill. kr	FD1: Utdanningsprogrammet Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign reduseres til kùn én klasse Vg1 og én klasse Vg2 Frisør.	1,9 mill. kr
ST6: Fremmedspråk nivå III opprettholdes som i dag.	1 mill. kr	IM1: IT og medieproduksjon avvikles på Kirkeparken vgs (i tillegg til på Halden vgs).	6,8 mill. kr
ORG5: Skjeberg folkehøyskole opprettholdes.	3,3 mill. kr + vedlikeholds-etterslep og samlet investerings-behov på 77,5 mill. kr	IM1: IT og medieproduksjon avvikles på Mysen vgs (i tillegg til på Halden vgs).	6,8 mill. kr
KD1: Kunst, design og arkitektur opprettholdes med dagens dimensjonering (2 paralleller) i Fredrikstad.	8 mill. kr	ME1: Medier og kommunikasjon avvikles på Mysen vgs	7 mill. kr

DRØFTINGSGRUNNLAG

ME1: Medier og kommunikasjon opprettholdes med dagens dimensjonering (2 paralleller) i Fredrikstad.	7 mill. kr		
HS5: Vg3 Apotekteknikk opprettholdes som ordinært tilbud på St. Olav forutsatt minimum 12 primærsøkere.	1,6 mill. kr		
A10: Glemmen nærmiljøarena opprettholdes, men i nye Akropark-lokaler.	2,8 mill. kr + investerings-behov på 33 mill. kr		

3) Alternative tiltak som ikke har betydning for økonomi
YF-SK1B: Dagens yrkesfaglige utdanningstilbud med planlagt studiekompetanse (og realfagsfordypning) «byttes inn» mot Studiespesialisering forutsatt tilsvarende ressursbruk som for studiespesialisering og minimum 30 primærsøkere (etter modell i YF-SK1A).
IM1: Informasjonsteknologi og medieproduksjon legges til Fredrikstad, Halden vgs og Kirkeparken vgs i stedet for i Fredrikstad, Mysen vgs og Kirkeparken vgs
IM1: Informasjonsteknologi og medieproduksjon legges til Fredrikstad, Halden vgs og Mysen vgs i stedet for i Fredrikstad, Mysen vgs og Kirkeparken vgs
FD1: Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign samles på Mysen vgs i stedet for i Fredrikstad.
VO1A: Karrieresenter Østfold beholdes som egen enhet som i dag.

DRØFTINGSGRUNNLAG

14.3 Løsningsforslag B

I løsningsforslag B avvikles Borg videregående skole og Greåker videregående skole. Utdanningsprogrammene er fordelt mellom de gjenværende videregående skolene basert på elevens beste-vurdering, skolefaglige vurderinger, økonomiske vurderinger og eiendomsfaglige vurderinger. Med bakgrunn i det store omfanget av videregående opplæring for voksne, opprettes det i tillegg en egen enhet for videregående opplæring for voksne jf. kapittel 9 som forsøkes lagt til eksisterende fylkeskommunalt eide bygg.

14.3.1 Overordnet skole- og tilbudsstruktur i løsningsforslaget

LØSNINGSALTERNATIV B	Askim	Mysen	Halden	Borg	St. Olav	Kalnes	Greåker	Glemmen	Fredrikstad (1/2)	Fredrikstad II	Malakoff	Kirkeparken	Antall skoler
Yrkesfag													
Bygg- og anleggsteknikk		■	■			■			■		■		5
Elektro og datateknologi	■		■			■			■		■		5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign									■				1
Helse- og oppvekstfag	■	■	■		■				■		■		6
Håndverk, design og produktutvikling													1
Informasjonsteknologi og medieproduksjon		■							■			■	3
Naturbruk						■							1
Restaurant- og matfag		■										■	2
Salg, service og reiseliv	■	■	■						■			■	5
Teknologi- og industrifag	■		■						■		■		4
Studieforberedende													
Studiespesialisering	■	■	■		■				■		■	■	7
Idrettsfag	■		■		■				■			■	5
Kunst, design og arkitektur									■			■	2
Medier og kommunikasjon		■							■				2
Musikk, dans og drama	■		■		■							■	4
Påbygg til studiekompetanse													
Vg3 Påbygg til studiekompetanse		■	■			■			■		■		11
Antall utdanningsprogram:	7	8	9		4	4			12		6	7	

14.3.2 To varianter i løsningsforslag B

I Fredrikstad er det to varianter til skolestruktur i løsningsalternativ A:

- Variant B2: To nye videregående skoler i Fredrikstad
    - Utgangspunktet for videre prosess med fordeling av utdanningsprogram mellom to nye videregående skoler er som følger:
        - Ny vgs X:
            - Bygg- og anleggsteknikk (BA)
            - Elektro og datateknologi (EL)
            - Helse- og oppvekstfag (HS)
            - Teknologi- og industrifag (TP)
            - Studiespesialisering (ST)
            - Studiespesialisering – Science (ST)
            - Idrettsfag (ID)
        - Ny vgs Y:
            - Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD)
            - Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)
            - Salg, service og reiseliv (SR)
            - Studiespesialisering (ST)
            - Kunst, design og arkitektur (KD)
            - Medier og kommunikasjon (ME)
            - Påbygg til studiekompetanse (PB)

- Variant A1: Én ny videregående skole i Fredrikstad med færrest mulig lokasjoner
    - Utgangspunktet for videre prosess med én videregående skole er følgende utdanningsprogram
        - Bygg- og anleggsteknikk (BA)
        - Elektro og datateknologi (EL)
        - Helse- og oppvekstfag (HS)
        - Teknologi- og industrifag (TP)
        - Studiespesialisering (ST)
        - Idrettsfag (ID)
        - Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD)
        - Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)
        - Salg, service og reiseliv (SR)
        - Studiespesialisering (ST)
        - Studiespesialisering – Science (ST)
        - Kunst, design og arkitektur (KD)
        - Medier og kommunikasjon (ME)
        - Påbygg til studiekompetanse (PB)

DRØFTINGSGRUNNLAG

LØSNINGSALTERNATIV B2

UTGANGSPUNKT FOR VIDERE PROSESS MED
TO NYE VIDEREGÅENDE SKOLER I FREDRIKSTAD

	Askim	Mysen	Halden	Borg	St. Olav	Kalnes	Greåker	Ny vgs X	Ny vgs Y	Malakoff	Kirkeparken	**Antall skoler**
Yrkesfag												
Bygg- og anleggsteknikk		■	■			■		■		■		5
Elektro og datateknologi	■		■			■		■		■		5
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign									■			1
Helse- og oppvekstfag	■	■	■		■			■		■		6
Håndverk, design og produktutvikling												0
Informasjonsteknologi og medieproduksjon		■							■		■	3
Naturbruk						■						1
Restaurant- og matfag		■									■	2
Salg, service og reiseliv	■	■	■						■		■	5
Teknologi- og industrifag	■		■					■		■		4
Studieforberedende												
Studiespesialisering	■	■	■		■			■	■	■	■	8
Idrettsfag	■		■		■			■			■	5
Kunst, design og arkitektur									■		■	2
Medier og kommunikasjon		■							■			2
Musikk, dans og drama	■		■		■						■	4
Påbygg til studiekompetanse												
Vg3 Påbygg til studiekompetanse		■	■			■			■	■		5
Antall utdanningsprogram:	**7**	**8**	**9**		**4**	**4**		**6**	**7**	**6**	**7**	

DRØFT

LØSNINGSALTERNATIV B1

ÉN NY VIDEREGÅENDE SKOLE I FREDRIKSTAD
MED FÆRREST MULIGE LOKASJONER

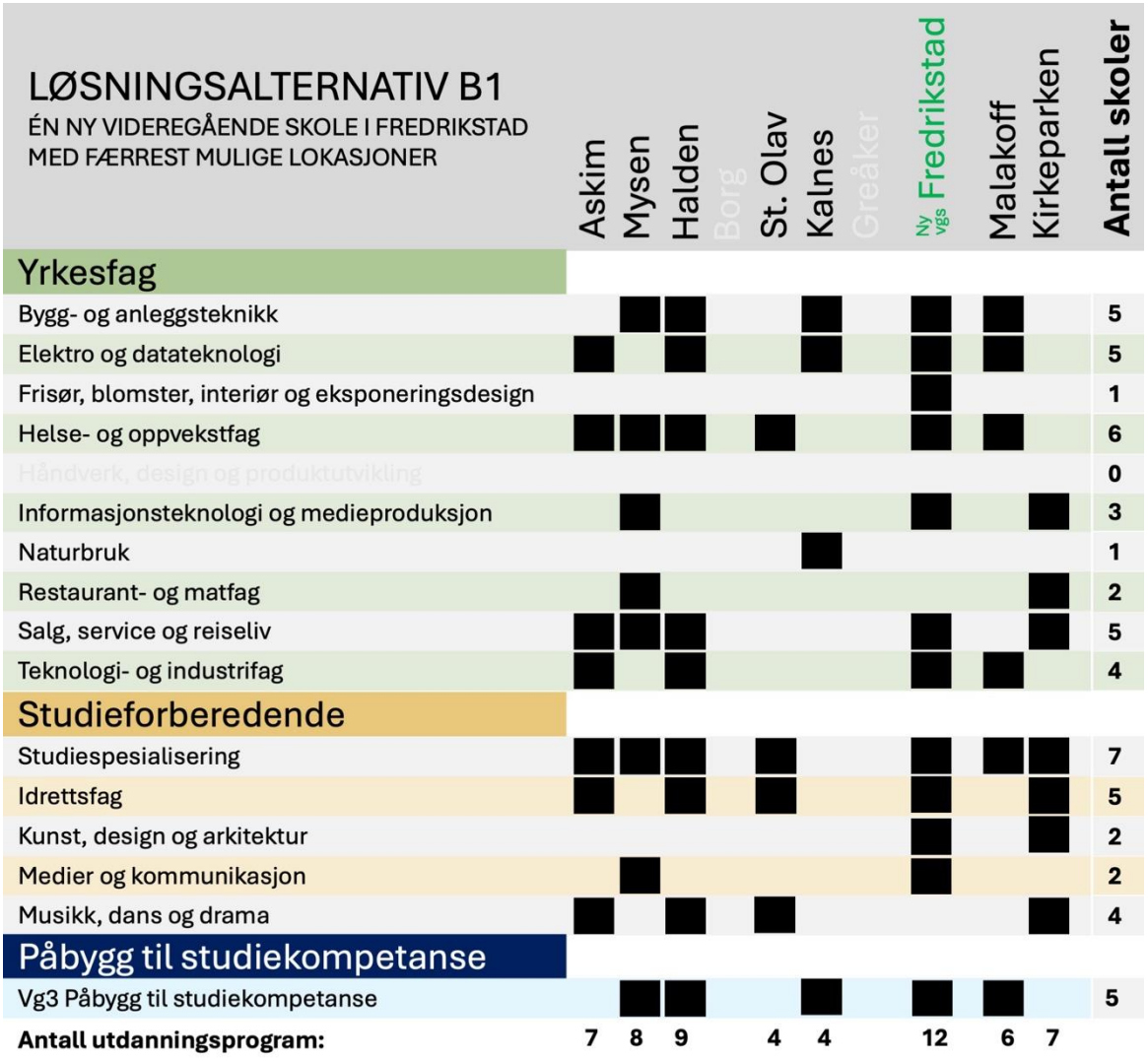

DRØFT

14.3.3 Ny tilbudsstruktur på den enkelte videregående skole

Askim videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1021				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	3	45
	Vg2	Elenergi og ekom	3	45
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	3	60
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	40
	Vg2	Helsearbeiderfag	1	20
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	20
	Vg2	Musikk	1	20
	Vg3	Musikk	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Studiespesialisering	5	150
	Vg3	Studiespesialisering	5	150
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	5	75
	Vg2	Arbeidsmaskiner	1	15
	Vg2	Industriteknologi	2	30
	Vg2	Kjøretøy	1	15
	Vg2	Transport og logistikk	1	15
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	3	45
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		16

DRØFTINGSGRUNNLAG

Mysen videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1184				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	4	60
	Vg2	Rørlegger	1	15
	Vg2	Tømrer	2	30
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	2	40
	Vg2	Helsearbeiderfag	1	20
	Vg2	Helseservicefag	1	20
	Vg3	Helsesekretær	1	20
IKT og medieproduksjon	Vg1	IKT og medieproduksjon	2	40
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	20
	Vg2	Medieproduksjon	1	20
Medier og kommunikasjon	Vg1	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg2	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg3	Medier og kommunikasjon	1	30
Restaurant- og matfag	Vg1	Restaurant- og matfag	2	30
	Vg2	Kokk og servitør	1	15
	Vg2	Baker og konditor	1	15
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	3	60
	Vg2	Salg og reiseliv	2	40
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Studiespesialisering	5	150
	Vg3	Studiespesialisering	5	150
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	2	60
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	2	60
Tilpasset «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	Vg2	Anleggsgartner		7
	Vg2	Betong og mur		7
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Forsterket enhet	1	25
		Forsterket yrkesfag	1	40

DRØFTINGSGRUNNLAG

Halden videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1027				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	2	30
	Vg2	Tømrer	1	15
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	3	45
	Vg2	Elenergi og ekom	2	30
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	4	80
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	1	20
	Vg2	Helsearbeiderfag	2	40
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	25
	Vg2	Drama	0,5	15
	Vg2	Musikk	0,5	10
	Vg3	Drama	0,5	15
	Vg3	Musikk	0,5	10
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	1	30
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	1	30
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	1	20
	Vg2	Salg og reiseliv	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4	120
	Vg2	Studiespesialisering	4	120
	Vg3	Studiespesialisering	4	120
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	3	45
	Vg2	Industriteknologi	1	15
	Vg2	Kjemiprosess og laboratoriefag	1	15
	Vg2	Kjøretøy	1	15
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud	Ulike trinn	Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud	1	20
	Ulike trinn	Avd. Tosterødberget	1	32

DRØFTINGSGRUNNLAG

St. Olav videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1393				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	8	160
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	40
	Vg2	Helsearbeiderfag	5	100
	Vg2	Helseservicefag	1	20
	Vg3	Helsesekretærfaget	1	20
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg1	Idrettsfag m/toppidrett	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag m/toppidrett	1	30
	Vg2	Idrettsfag m/toppidrett	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	30
	Vg2	Musikk	1	30
	Vg3	Musikk	1	30
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	7	210
	Vg1	Studiespesialisering m/ toppidrett	1	30
	Vg2	Studiespesialisering	7	210
	Vg2	Studiespesialisering m/ toppidrett	1	30
	Vg3	Studiespesialisering	7	210
	Vg3	Studiespesialisering m/ toppidrett	1	30
Teknologi- og industrifag	Vg2	Kjemiprosess og laboratoriefag	2	30
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud (fra Borg vgs)		30
		Synsstøtteavdeling		3

DRØFTINGSGRUNNLAG

Kalnes videregående skole

Samlet antall elevplasser: 553				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	5	75
	Vg2	Anleggsgartner	1	15
	Vg2	Anleggsteknikk	3	45
	Vg2	Klima, energi og miljøteknikk	1	15
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	4	60
	Vg2	Elenergi og ekom	2	30
Naturbruk	Vg1	Naturbruk (studieforb.med realfag) - FRISKT	1	30
Naturbruk	Vg1	Naturbruk (yrkesfaglig)	1	20
Naturbruk	Vg2	Landbruk og gartnernæring (studieforb. med realfag) - FRISKT	1	30
Naturbruk	Vg2	Landbruk og gartnernæring (yrkesfaglig)	1	20
Naturbruk	Vg3	Landbruk	1	20
Naturbruk	Vg3	Naturbruk (studieforb.med realfag) - FRISKT	1	30
Tilpasset «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	Vg2	Fiske og fangst		7
	Vg2	Overflateteknikk		7
	Vg2	Skogbruk		7
	Vg2	Betong og mur	0	7
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	2	60
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	1	30
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud	Vg1	Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud - naturbruk YF	1	15

DRØFTINGSGRUNNLAG

Videregående opplæring i Fredrikstad

Under følger en oversikt over fordelingen av utdanningstilbud som danner utgangspunkt for en videre prosess i variant B2.

Variant B2: Skole X

Samlet antall elevplasser: 1664				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	2	30
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	6	90
	Vg2	Rørlegger	2	30
	Vg2	Tømrer	5	75
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	7	105
	Vg2	Automatisering	1	15
	Vg2	Dronefag	1	15
	Vg2	Elenergi og ekom	6	90
	Vg3	Automatisering	1	15
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	8	160
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	2	40
	Vg2	Helsearbeiderfag	5	100
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	8	120
	Vg2	Industriteknologi	3	45
	Vg2	Kjøretøy	2	30
	Vg2	Transport og logistikk	2	30
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	4	120
	Vg1	Studiespesialisering	4	120
	Vg1	Studiespesialisering - science	2	60
	Vg2	Studiespesialisering - science	2	60
	Vg3	Studiespesialisering	4	120
	Vg3	Studiespesialisering - science	2	60
Tilpasset «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	Vg2	Bilskade, lakk og karosseri		7
	Vg2	Treteknikk		7
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud	Ulike trinn	Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud (dagens «Glemmen fleksible yrkesarena»)		30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Variant B2: Skole Y

Samlet antall elevplasser: 1467				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	Vg1	Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	2	40
	Vg2	Frisør	1	20
	Vg2	Interiør og eksponeringsdesign	1	20
IKT og medieproduksjon	Vg1	IKT og medieproduksjon	3	60
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	20
	Vg2	Medieproduksjon	1	20
Kunst, design og arkitektur	Vg1	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg2	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg3	Kunst, design og arkitektur	1	30
Medier og kommunikasjon	Vg1	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg2	Medier og kommunikasjon	1	30
	Vg3	Medier og kommunikasjon	1	30
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	3	60
	Vg1	Salg, service og reiseliv - YSK	1	20
	Vg2	Salg og reiseliv	2	40
	Vg2	Salg, service og reiseliv - YSK	1	20
	Vg2	Service, sikkerhet og administrasjon	1	20
	Vg3	Salg, service og reiseliv - YSK	1	20
	Vg4	Salg, service og reiseliv - YSK	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	8	240
	Vg1	Studiespesialisering	8	240
	Vg3	Studiespesialisering	8	240
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	3	90
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	2	60
Tilpasset «Opplæring i bedrift – særløp 1+3»	Vg2	Blomsterdekoratør		7
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud (dagens «Sandveien»)		30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Malakoff videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1111				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Bygg- og anleggsteknikk	Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	3	45
	Vg2	Rørlegger	1	15
	Vg2	Tømrer	1	15
Elektro og datateknologi	Vg1	Elektro og datateknologi	4	60
	Vg2	Datateknologi og elektronikk	1	15
	Vg2	Elenergi og ekom	2	30
	Vg2	Kulde-, varme- og ventilasjonsteknikk	1	15
	Vg2	Flyfag	1	28
	Vg3	Flytekniske fag	2	28
	Vg3	Dataelektroniker	1	15
Helse- og oppvekstfag	Vg1	Helse- og oppvekstfag	4	80
	Vg2	Ambulansefag	1	20
	Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	1	20
	Vg2	Helsearbeiderfag	2	40
	Vg2	Helseservicefag	1	20
	Vg3	Tannhelsesekretær	1	20
Påbygg til studiekompetanse	Vg3	Påbygg - ordinært	2	60
	Vg3	Påbygg etter yrkeskompetanse	1	30
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	5	150
	Vg2	Studiespesialisering	5	150
	Vg3	Studiespesialisering	5	150
Teknologi- og industrifag	Vg1	Teknologi- og industrifag	2	30
	Vg2	Kjøretøy	1	15
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	2	30
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		30

DRØFTINGSGRUNNLAG

Kirkeparken videregående skole

Samlet antall elevplasser: 1108				
Utdanningsprogram	**Nivå**	**Utdanningstilbud**	**Klasser**	**Elevplasser**
Idrettsfag	Vg1	Idrettsfag	1	30
	Vg2	Idrettsfag	1	30
	Vg3	Idrettsfag	1	30
IKT og medieproduksjon	Vg1	IKT og medieproduksjon	2	40
	Vg2	Informasjonsteknologi	1	20
	Vg2	Medieproduksjon	1	20
Kunst, design og arkitektur	Vg1	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg2	Kunst, design og arkitektur	1	30
	Vg3	Kunst, design og arkitektur	1	30
Musikk, dans og drama	Vg1	Musikk, dans og drama	1	30
	Vg2	Dans	0,5	15
	Vg2	Musikk	0,5	15
	Vg3	Dans	0,5	15
	Vg3	Musikk	0,5	15
Restaurant- og matfag	Vg1	Restaurant- og matfag	2	30
	Vg1	Toppkokk	1	15
	Vg2	Kokk- og servitørfag	1	15
	Vg2	Toppkokk	1	15
Salg, service og reiseliv	Vg1	Salg, service og reiseliv	3	60
	Vg2	Salg og reiseliv	1	20
	Vg2	Service, sikkerhet og administrasjon	1	20
Studiespesialisering	Vg1	Studiespesialisering	6	180
	Vg2	Studiespesialisering	6	180
	Vg3	Studiespesialisering	6	180
Forberedende opplæring	Vg0	Forberedende opplæring	1	15
Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud	Ulike trinn	Individuelt tilrettelagt opplæringstilbud		28

DRØFTINGSGRUNNLAG

14.3.4 Samlet oversikt over tiltak i løsningsforslaget

I det følgende listes anbefalte endringer som ikke er knyttet til skolestrukturalternativ. Tiltakene er nummerert med unike numre, kort beskrevet og koblet til aktuelle konsekvensvurderinger i del 3 av rapporten:

Tiltak #	Beskrivelse av tiltaket	Henvisning til utredning
BYGG- OG ANLEGGSTEKNIKK (BA)		
1	Bygg- og anleggsteknikk (BA) avvikles på Borg vgs og samles i Nedre Glomma på Kalnes vgs og i Fredrikstad.	BA1
2	Vg2 Betong og mur (BA) som i dag er på Greåker vgs og Mysen vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	BA2
3	Vg2 Overflateteknikk (BA) som i dag er på Greåker vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	BA4
4	Vg2 Treteknikk (BA) som i dag er på Greåker vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A4
5	Vg2 Anleggsgartner på Mysen vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A1
ELEKTRO OG DATATEKNOLOGI (EL)		
6	Dimensjoneringen på Vg1 Elektro og datateknologi (EL) økes med to eller tre klasser i Fredrikstad og én klasse i Halden.	EL1
7	Dimensjoneringen på Vg2 Elenergi og ekom (EL) økes med to eller tre klasser i Fredrikstad og én klasse i Halden.	EL2
8	Vg2 Datateknologi og elektronikk (EL) nedimensjoneres med tre klasser og samles på Malakoff vgs. Tilbudene i Indre Østfold, Sarpsborg og Halden erstattes med Vg2 Elenergi og ekom.	EL3
9	Vg3 Dataelektroniker reduseres med én klasse og samles på Malakoff vgs.	EL4
10	Elektro- og datateknologi avvikles på Borg og flyttes til St. Olav vgs.	
FRISØR, BLOMSTER, INTERIØR OG EKSPONERINGSDESIGN (FD)		
11	Vg1 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FD) reduseres fra 5 klasser (100 elevplasser) til 2 klasser (40 elevplasser) og samles i Fredrikstad.	FD1
12	Vg2 Blomsterdekoratør erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	FD2
13	Vg2 Frisør samles i Fredrikstad og reduseres til én klasse.	FD3
14	Vg2 Interiør og eksponeringsdesign samles i Fredrikstad og reduseres til én klasse.	FD4
15	Vg3 Interiør avvikles på Mysen vgs	FD5

DRØFTINGSDOKUMENT

HELSE- OG OPPVEKSTFAG (HS)		
16	Helse- og oppvekstfag samles i Sarpsborg på St. Olav vgs	HS1 / HS10
17	Totalt antall elevplasser i fylket opprettholdes på Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag, men antall klasser og elevplasser reduseres på Malakoff vgs og på Halden vgs. I Fredrikstad reduseres reduseres antall klasser uten at antall elevplasser reduseres.	HS3
18	Vg2 Hudpleie og Vg3 Hudpleier på Borg vgs avvikles	HS4
19	Ordinært opplæringstilbud for ungdom på Vg3 Apotekteknikk avvikles. Elever på Vg2 Helseservicefag som ønsker å bli apotektekniker tas inn på voksenopplæringstilbudet mot apotekteknikk sammen med voksne.	HS5
HÅNDVERK, DESIGN OG PRODUKTUTVIKLING (DT)		
20	Utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling avvikles i Østfold.	DT1
IDRETTSFAG (ID)		
21	Antall klasser pr. trinn på hver av de videregående skolene som har idrettsfag, reduseres til én parallell. Tilbudet på Kalnes vgs avvikles og toppidrettstilbudet på St. Olav vgs opprettholdes.	ID1
INFORMASJONSTEKNOLOGI OG MEDIEPRODUKSJON (IM)		
22	Informasjonsteknologi og medieproduksjon avvikles på Halden vgs.	IM1
KUNST, DESIGN OG ARKITEKTUR (KD)		
23	Kunst, design og arkitektur reduseres fra to til én parallell klasse pr. trinn på Glemmen vgs	KD1
MEDIER OG KOMMUNIKASJON (ME)		
24	Medier og kommunikasjon reduseres fra to til én parallell klasse pr. trinn på Glemmen vgs	ME1
MUSIKK, DANS OG DRAMA (MD)		
25	Dagens fire utdanningstilbud innenfor Musikk, dans og drama opprettholdes, men tilbudet på Greåker vgs flyttes til St. Olav vgs. Fylkeskommunen går i dialog med Sarpsborg kommune om et mulig samarbeid.	MD1
NATURBRUK (NA)		
27	Vg1 Naturbruk endres til følgende: • 1 klasse Vg1 Naturbruk mot studiekompetanse (30 plasser) • 1 klasse Vg1 Naturbruk innrettet mot Vg2 Landbruk og gartnernæring (20 elevplasser jf. 8.1.4 - V4) • 1 klasse Vg1 Naturbruk tilrettelagt opplæring	NA1
28	Vg2 Heste- og dyrefag avvikles som ordinært opplæringstilbud. Elever på tilrettelagt opplæringstilbud vil kunne innrettes mot Vg2 Heste- og dyrefag.	NA2
29	Vg2 Fiske og fangst på Kalnes vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	NA3

DRØFTINGSFORSLAG

30	Det åpnes i tillegg for at Kalnes vgs søker om landslinjetilbud innenfor fiske og fangst med særskilt miljøinnretning knyttet til Ytre Hvaler nasjonalpark innen nasjonal frist 1. februar 2025.	NA3
31	Vg2 Skogbruk på Kalnes vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	NA4
RESTAURANT- OG MATFAG (RM)		
32	Restaurant- og matfag samles på Mysen vgs og Kirkeparken vgs med en samlet reduksjon i dimensjonering med 3 klasser (45 plasser) på Vg1 og 2 klasser (30 plasser) på Vg2 Kokk og servitørfag.	RM1
SALG, SERVICE OG REISELIV (SR)		
33	Samle tilbudet innenfor Salg, service og reiseliv i Nedre Glomma i Fredrikstad og redusere antall klasser med to klasser (20 elevplasser) på Vg1 og én klasse Vg2 Salg og reiseliv og én klasse Vg2 Service sikkerhet og administrasjon.	SR1/SR2
STUDIESPESIALISERING (ST)		
34	Alle tilbud om særskilte innretninger på studiespesialisering harmoniseres med egne søkerkoder, og inntak gjøres iht gjeldende felles inntaksforskrift. Alle skoler med studiespesialisering får mulighet til å starte inntil to tilbud med egen innretning og søkerkode. Forutsetning for oppstart er at det er minimum 30 primærsøkere pr. klasse (30 elevplasser).	ST3A
35	Fylkestilbud om fremmedspråk nivå III avvikles.	ST6
TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG (TP)		
36	Utdanningstilbudet på Teknologi- og industrifag i Nedre Glomma samles i Fredrikstad. Samtidig reduseres det samlede utdanningstilbudet på Teknologi- og industrifag på Malakoff vgs fra 3 klasser (45 elevplasser) til 2 klasser (30 elevplasser) på Vg1 og fra 3 klasser (45 elevplasser) til 1 klasse (15 elevplasser) på Vg2 gjennom samling av Vg2-tilbudene.	TP2
37	Utdanningstilbudene på Vg2 Transport og logistikk i leide lokaler på Malakoff vgs og Glemmen vgs samles i nye lokaler i Fredrikstad.	TP4
38	Det anbefales at Vg2 Kjemiprosess og laboratoriefag knyttes sterkere opp mot et studieforberedende miljø i Sarpsborg og legges til St. Olav vgs.	TP5
39	Utdanningstilbudet på Vg2 Kjøretøy i Nedre Glomma samles i Fredrikstad.	TP5
40	Vg2 Bilskade, lakk og karosseri gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A9
PÅBYGG TIL STUDIEKOMPETANSE (PB)		
41	Antall klasser ordinær påbygg til studiekompetanse reduseres med 3 klasser i Nedre Glomma og legges til Kalnes vgs og til Fredrikstad.	PB1
42	Utdanningstilbudet Påbygg til studiekompetanse med realfagsfordypning på Greåker vgs avvikles.	PB2

DRØFTINGSGRUNNLAG

ØKTE KLASSE- OG GRUPPESTØRRELSER		
43	Øke antall elever pr. klasse på Vg1 Helse- og oppvekstfag i Fredrikstad til 20 elever pr. klasse når ny skolestruktur i Fredrikstad er vedtatt.	V1
44	Øke antall elever pr. klasse på Vg1 Helse- og oppvekstfag på Malakoff vgs til 20 elever pr. klasse.	V1
45	Tidligere vedtak om å øke antall elever pr. klasse på Vg2 Helse- og oppvekstfag, Vg2 Salg, service og reiseliv og Vg2 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign fra 15 til 20 effektueres. De nye normtallene for elevtall pr. klasse innføres fortløpende der de arealmessige forutsetningene er til stede pr. i dag, og etter hvert som eksisterende arealer tilpasses og nye skolebygg dimensjoneres etter de nye forutsetningene.	V2
46	Antall elever pr. klasse på IKT og medieproduksjon økes fra 15 til 20.	V4
47	Antall elever pr. klasse på yrkesfaglig tilbud om Naturbruk økes fra 15 til 20 med tilbakeføring av 30% av innsparingseffekten for å ivareta sikkerhet.	V4
48	Yrkesfaglige utdanningstilbud som har lavere antall elevplasser pr. klasse enn 15, økes til 15 elevplasser pr. klasse. De nye normtallene for elevtall pr. klasse innføres fortløpende der de arealmessige forutsetningene er til stede pr. i dag. Eksisterende lokaler tilpasses og nye lokaler bygges basert på nye normtall.	V5
49	Minste norm for igangsetting av programfagsgrupper på studiespesialisering er 20 elever pr. programfagsgruppe.	V6
OPTIMALISERT RESSURSBRUK MED MÅL OM Å UTDANNE FLERE FAGARBEIDERE		
50	3-årig yrkesfaglige utdanningstilbud med planlagt studiekompetanse og Vg3 Påbygg avvikles.	YF-SK1B
51	Skoleeier går i dialog med de enkelte videregående skolene om utprøving av vekslingsløp som supplement til ordinær 2+2-modell.	YF2
52	Ressursberegningsmodellen for Vg2 yrkesfaglig fordypning justeres basert på en tredeling av året som vist under: • Innledende periode høst (9 uker) med ordinær undervisning som i dag • Praksisperioder i bedrift (4 hele uker) med oppfølging fra lærer 37,5 timer pr. uke – annet pedagogisk arbeid • Avsluttende periode vår (6 uker) med ordinær undervisning som i dag I praksisperiodene tilbakeføres ressurser tilsvarende 5 hele årsverk for å ivareta elever som ikke vil få praksis i bedrift. Ressursberegningsmodellen hindrer ikke skolene i å tilpasse organisering basert på lokale forutsetninger.	A13A
53	Det jobbes videre med å etablere bedriftssamarbeid / alternative opplæringsarenaer etter K-Tech-modellen når ny skole- og tilbudsstruktur er vedtatt.	

DRØFTINGSGRUNNLAG

TILPASSET OPPLÆRINGSMODELL AV «OPPLÆRING I BEDRIFT – SÆRLØP 1+3»		
2	Vg2 Betong og mur (BA) som i dag er på Greåker vgs og Mysen vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	BA2 A2
3	Vg2 Overflateteknikk (BA) som i dag er på Greåker vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	BA4 A3
4	Vg2 Treteknikk (BA) som i dag er på Greåker vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A4
5	Vg2 Anleggsgartner på Mysen vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A1
12	Vg2 Blomsterdekoratør på Kalnes vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	FD2 A8
29	Vg2 Fiske og fangst på Kalnes vgs erstattes med tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	NA3 A5
31	Vg2 Skogbruk på Kalnes vgs gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	NA4 A6
40	Vg2 Bilskade, lakk og karosseri gjennomføres som tilpasset opplæringsmodell av «opplæring i bedrift – særløp 1+3»	A9
BRUK AV LÆRERNES ÅRSVERK		
54	Ressursberegningsmodellen for Vg2 yrkesfaglig fordypning justeres basert på en tredeling av året som vist under: • Innledende periode høst (9 uker) med ordinær undervisning som i dag • Praksisperioder i bedrift (4 hele uker) med oppfølging fra lærer 37,5 timer pr. uke – annet pedagogisk arbeid • Avsluttende periode vår (6 uker) med ordinær undervisning som i dag I praksisperiodene tilbakeføres ressurser tilsvarende 5 hele årsverk for å ivareta elever som ikke vil få praksis i bedrift. Ressursberegningsmodellen hindrer ikke skolene i å tilpasse organisering basert på lokale forutsetninger.	A13A
INDIVIDUELT TILRETTELAGTE OPPLÆRINGSTILBUD		
55	Avdeling Lillebekk (Glemmen vgs) videreføres.	IOP1
56	Avdeling Tosterødberget (Halden vgs) videreføres. Internatordningen avvikles eller betalingsordningen fra tidligere Østfold gjeninnføres.	IOP2
57	Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet i Halden samles på hovedskolen og leieforholdet på avd. Risum avvikles.	IOP3
58B	Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Borg vgs legges til St. Olav vgs.	
59	Dimensjoneringen på det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet på Malakoff vgs økes for å redusere antall elever som må fraktes fra Moss til St. Olav (tilbudet som i dag er på Borg vgs).	IOP7

DRØFTINGSGRUNNLAG

60	Det individuelt tilrettelagte opplæringstilbudet fra Borg som flyttes til St. Olav vgs organiseres gjennom individuelle opplæringsplaner med utgangspunkt i utdanningsprogrammet Studiespesialisering.	IOP8
VIDEREGÅENDE OPPLÆRING FOR VOKSNE		
61	Det å opprette en ny organisasjonsenhet for voksenopplæring. Målet er bedre tilgjengelighet for målgruppen og nærmere og mer koordinert samarbeid med eksterne aktører som arbeidsliv, NAV m.fl. ○ Administrasjon og ledelse anbefales samlokalisert. ○ Videregående opplæring for voksne som i dag foregår i Nedre Glomma samles på den nye enheten. ○ Videregående opplæring for voksne som i dag foregår i Indre Østfold, Moss og Halden gjennomføres desentralisert, men under ledelse/administrasjon fra den nye enheten. Opprettelse av en slik enhet kan ha direkte eller indirekte konsekvenser for skolestruktur i Nedre Glomma, og kan ikke behandles separat.	VO1
62	Karrieresenter Østfold inkluderes i en ny organisasjons-enhet for voksenopplæring.	VO1A
63	Ny organisasjonsenhet for voksenopplæring tilbyr meropplæring for voksne fra 19 år og for lærlinger.	VO1B
64	Det utredes nærmere muligheten for å inkludere følgende i ny organisasjonsenhet for voksenopplæring: • Administrasjon og undervisningspersonell knyttet til fengselsundervisningen • Oppfølgingsklassen innenfor kriminalomsorgen som i dag er knyttet til Borg vgs (P73) • Ansvaret for Vg3 fagopplæring i skole	VO1C VO1D
65	Der det er aktuelt, vil det vurderes om ansvaret for organisering og gjennomføring av utvalgte yrkesfaglige voksenopplæringstilbud gis til eksterne aktører (bedrifter, studieforbund, andre). Denne vurderingen gjøres av ny organisasjonsenhet for voksenopplæring.	VO2
66	Det utredes nærmere i hvilken form og i hvilket omfang fjernundervisning kan og bør erstatte fysisk opplæring for voksne.	VO4
OPPLÆRINGSTILBUD INNENFOR BARNEVERN- OG HELSEINSTITUSJONER		
67	Skoleavdelingene på Grepperød og Ise, ressursteamet i Papeibakken og administrasjonen slås sammen til en enhet med samlet lokasjon.	10.4
68	Østfold fylkeskommunale skole går inn i et omstillingsprosjekt for tilpasning til et årlig samlet driftsbudsjett på 30,1 MNOK (redusert fra 53,86 MNOK).	10.4

DRØFTINGSGRUNNLAG

FLYFAG – ETABLERING AV LANDSLINJE		
69	Det etableres landslinjetilbud for flyfag i Østfold innenfor et årlig fylkeskommunalt økonomisk bidrag på 15 mill kr.	Kap 11
TILBUD UTENFOR VIDEREGÅENDE OPPLÆRING		
70	Skjeberg folkehøyskole avvikles som fylkeskommunal virksomhet med forbehold om eventuelle servitutter.	ORG5
71	Det ikke-lovpålagte tilbudet Glemmen nærmiljøarena (Glemmen vgs) avvikles.	A10
72	Ekstratilskuddet fra Østfold fylkeskommune til Fagskolen i Viken trappes ned over en periode på 3 år med start fra 2026.	12.2.1
73	Leiekostnadene for Fagskolen i Viken forsøkes avviklet så raskt som mulig for at skolen kan re-etablere seg i mindre kostbare lokaler.	12.2.1

DRØFTINGSGRUNNLAG

14.3.5 Samlet vurdering av løsningsforslaget

Vurdering av elevens beste

Barnekonvensjonen art 3. og Grunnloven § 104 uttrykker at det beste for barna skal være et grunnleggende hensyn i alle saker som omhandler barn. I opplæringsloven § 10-1 står det at hva som er det beste for eleven skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som omhandler elever.

I arbeidet med skole- og tilbudsstruktur er det mange hensyn som vurderes i lys av hva som er til det beste for elevene i Østfold. At elevene opplever et trygt, godt og inkluderende skolemiljø, er særlig et viktig hensyn (jf. Opplæringsloven § 12-2). Det betyr at elevene opplever en god skolehverdag der de er en del av et inkluderende fellesskap og der det er et faglig bredt sammensatt lag rundt ungdommen.

Skolene melder om et økende antall elever som har behov for tettere faglig og sosial oppfølging. Flere ungdommer har behov for trygge voksne som kan veilede og støtte dem i hverdagen. Alle skolene har en godt utbygd elevtjeneste som på varierte måter bidrar både med kollektive forebyggende tiltak og individuell oppfølging. Ved innføringen av en ny skole- og tilbudsstruktur kan mange elever oppleve stress og uro fordi det gjøres endringer som kan påvirke klassesammensetning, sosialt nettverk og bryte med de forventningene de har med sitt opplæringsløp. Endringer i skolestrukturen vil skje gradvis. Tiltak som er knyttet til tilbudsstruktur vil i all hovedsak starte på vg1 det første året og fases deretter inn på henholdsvis på vg2 og vg3 de påfølgende årene. Dette motvirker skolebytter som direkte konsekvens av endringene. Barn og unge har behov for stabilitet og forutsigbarhet i det som for mange kan være en krevende ungdomstid. Ved innføring av endringene, er det nødvendig med et økt behov for trygge voksne som kan bidra med

tett oppfølging av elevene som rammes spesielt, samtidig som det krever skjerpet oppmerksomhet i arbeidet med skolemiljø.

Endringer i skole- og tilbudsstruktur vil for noen bety en lengre reisevei. Ikke alle får den samme nærheten til et opplæringstilbud de tidligere har hatt. En lengre reise kan øke risikoen for økt fravær, og i verste fall frafall fra opplæringen. Det er en bekymring som tas på alvor. Både nasjonalt og i Østfold viser fraværsstatistikken en tendens til økende fravær. Det er det ulike årsaker til, og manglende motivasjon kan være en sentral årsak. Dersom elever opplever en lengre reisevei, er det en risiko for at det påvirker motivasjonen negativt. For å møte denne bekymringen, er det forebyggende arbeidet viktig og at dette arbeidet rettes spesielt mot elever på utdanningstilbud som er særlig rammet.

Skolen har et skjerpet ansvar for å ivareta elever med en særskilt sårbarhet. Elever med en særskilt sårbarhet er overrepresentert blant de som ikke har et trygt og godt skolemiljø. I vurderingen av barnets beste i ny skole- og tilbudsstruktur er hensynet til elever med særskilt sårbarhet vært en betydningsfull faktor. Opplæringstilbud til elever med særskilt behov er i så stor grad som mulig skjermet fra endringer. Flere av skolene har en avdeling for tilrettelagt eller individuelt tilrettelagt opplæring, og i løsningsforslagene er de fordelt slik at de fortsatt finnes i alle fylkets regioner.

I løsningsforslagene er det foreslått å effektuere et tidligere vedtak om å øke antall elever i yrkesfagsklasser fra 15 til 20 der det er forsvarlig. Det gjelder ikke utdanningsprogram som har særskilte krav til sikkerhet. Utdanningsprogram som har særskilte krav til sikkerhetshensyn er: Elektro og datateknologi, bygg- og anleggsteknikk og teknologi- og industrifag. Tiltaket vil redusere lærertettheten, og det kan føre til at elevene ikke opplever samme grad av oppfølging som de har gjort tidligere.

Opplæring i bedrift er et annet tiltak. Det vil si at elevene får sitt første år ved en videregående skole før de fortsetter opplæringen i bedrift de neste tre årene. I vurderingen av barnets beste er det foreslått at opplæringen i bedrift ikke starter før i vg2. Her er det tatt hensyn til alder og modenhet. Tiltaket kan føre til at elevene som gjennomfører opplæringen i bedrift ikke får den samme tilgangen til ungdomsmiljøet som hvis de hadde fulgt ordinært opplæringsløp. Når elevene tilbringer mindre tid på skolen, kan de oppleve redusert tilknytning til sosiale miljøer, som kan påvirke trivsel og psykiske helse. På en annen side kan tiltaket føre til at elever som ønsker det får en mer praksisnær og relevant opplæring. For enkelte elever kan det være et positivt tiltak som reduserer risikoen for frafall.

I ny skole- og tilbudsstruktur er utdanningsprogrammet håndverk, design og produktutvikling foreslått avviklet. Utdanningsprogrammet er foreslått avviklet på grunn av lav søkning, lav oppfyllingsgrad og lav formidling. Utdanningsprogrammet gir praktisk

DRØFTINGSGRUNNLAG

erfaring med håndverksfag og kreative prosesser. Avviklingen kan føre til at elever mister muligheten til å søke seg til et utdanningsprogram de har en særlig interesse for. Dette er det eneste utdanningsprogrammet som er foreslått avviklet, og det vil fortsatt være andre utdanningsprogram som kan gi elevene en mer praktisk opplæring.

Det er flere utdanningsprogram som er foreslått tilbudt på færre skoler enn i dag. Det gjelder utdanningsprogrammene idrettsfag, restaurant- og matfag og frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign. Endringer i dimensjoneringen av utdanningsprogrammene kan føre til økt konkurranse om elevplassene. Inntakskravene vil kunne øke, og det vil direkte påvirke elevenes muligheter til å komme inn på sitt førsteønske. Motivasjon og førsteønske har en korrelasjon til fullført og bestått.

Etter opplæringsloven § 10 – 2 har elevene rett til medvirkning, og overordnet del av læreplanen sier at elevene skal kunne påvirke det som angår dem. Gjennom tre runder med konsekvensutredninger har elever ved alle skolene vært representert i arbeidet. Tre representanter fra Ungdommens fylkesråd har også deltatt i en referansegruppe. Vi må anerkjenne at saksomfanget er både stort og komplekst. I prosessene kan det være vanskelig for ungdommene å forutse konsekvenser og omfanget av endringene. For å støtte elevenes stemme har skolene valgt ulike metoder for elevmedvirkning. Noen har involvert elevrådet, mens andre har hatt elevrepresentanter med i arbeidsgruppen. I det videre arbeidet med implementering av endringene, er det viktig å lytte til elevenes behov og erfaringer.

En ny skole- og tilbudsstruktur vil påvirke elevene. I implementeringen av tiltakene er det viktig å tidlig identifisere utfordringer og behov og vurdere hvordan disse kan møtes for å opprettholde et godt skole- og læringsmiljø.

Gjennomføring av videregående opplæring har stor betydning for ungdommens videre tilknytning til utdanning og arbeidsliv. Å sikre et opplæringstilbud som ivaretar elevenes muligheter for å fullføre og bestå, er til det beste for ungdommen. I framtidig skole- og tilbudsstruktur for Østfold fylkeskommune ligger det grunn at det fortsatt skal være et bredt og godt opplæringstilbud som gir elevene stor grad av valgfrihet som søker til videregående opplæring.

I det følgende er det gjort vurderinger som i tillegg til de overnevnte vurderingene, gjelder ved avvikling av Borg vgs. og Greåker vgs.

DRØFTINGSGRUNNLAG

Ved avvikling av Greåker vgs. vil følgende utdanningsprogram tilbys som opplæring i bedrift fra vg2:

- Bygg- og anleggsteknikk: Treteknikk og overflateteknikk

Ved avvikling av Borg vgs. vil følgende utdanningsprogram gjennomføres som opplæring i bedrift fra vg2:

- Teknologi og industrifag: Bilskade, lakk og karosseri

Ved avvikling av Borg vgs. vil opplæringstilbudet vg3 apotekteknikk avvikles. Tilbudet kan erstattes gjennom videregående opplæring for voksne.

Ved avvikling av Borg vgs. vil vg2 og vg3 hudpleie ikke lenger tilbys.

Vurdering av økonomiske effekter

Som tidligere omtalt i kapittel 2.5 er metoden som er brukt for å anslå økonomisk effekt av endringer i tilbudsstrukturen basert på beregnede endringer i pedagogiske årsverk og kostnad pr. elev (KOSTRA-tall), i tillegg til at regnskapet for virksomhetene i 2023 er brukt for å kvalitetssikre og justere beregningene. I tillegg til endringer i tilbudsstrukturen er det også andre tiltak som foreslås som har en økonomisk effekt. Disse beregnede effektene baserer seg vekselsvis på faktiske regnskapstall fra 2023 og budsjettildelinger i 2024.

I løsningsalternativ B fører de foreslåtte endringene i skole- og tilbudsstruktur, justering i andre tjenestetilbud, endring i eiendomsmessige forhold (FDV-kostnader) og et økt investeringsbehov til en netto økonomisk besparelse på anslagsvis 184 mill. kr. I tabellen under er totalsummen splittet opp i ulike bestanddeler.

Deler	Økonomisk innsparingseffekt (tall i mill. kr)
Endringer i tilbudsstrukturen*	-103,0
Justering av andre tjenestetilbud	-33,1
Avvikling av leieforhold	-54,0
Eiendomsmessige forhold	-14,8
Økt investeringsbehov	20,0
Totaleffekt	-183,7

**Inkluderer investeringer og drift av flyfag*

DRØFTINGSGRUNNLAG

Endringer i tilbudsstrukturen

I denne delen er det synliggjort den økonomiske effekten ved endringene som er foreslått i tilbudsstrukturen. Denne effekten er primært hentet ut gjennom reduksjon av klasser og elevtall på enkelte utdanningsprogram, avvikling av enkelte utdanningsprogram og økning av elevtall, som igjen fører til reduksjon i antallet klasser. Det ligger også inne en innsparing i periodisering av yrkesfaglig fordypning på Vg2.

Siden dette er en netto økonomisk effekt av endringen, tar summen også hensyn til de tilfellene hvor utdanningsprogram er styrket, samlet og flyttet til andre skoler. Primærkostnadene knyttet til tilbudsstrukturen er pedagogiske årsverk og i forbindelse med innføringen av disse endringene er det helt nødvendig å redusere antall årsverk for å hente ut den økonomiske effekten.

Justering av andre tjenestetilbud

Løsningsalternativet foreslår også justering av det øvrige tjenestetilbudet til opplæring og kompetanse i Østfold Fylkeskommune. I denne delen ligger det en reduksjon av budsjettet til Østfold fylkeskommunale skole, slik at dette samsvarer bedre med det faktiske antallet elevplasser. Budsjettildelingen vil fremover basere seg på satser som er utarbeidet av sentrale myndigheter (Utdanningsdirektoratet) for det fylkeskommunale grunnskoletilbudet. I denne delen ligger også den økonomiske effekten av avvikling av fylkestilbud om fremmedspråk nivå III, avvikling av Glemmen nærmiljøarena, avviklingen av Skjeberg Folkehøyskole, samt en innfaset avvikling av det fylkeskommunale tilskuddet til fagskolen.

Avvikling av leieforhold

Løsningsalternativet legger opp til at mye av det tilbudet som i dag er lokalisert i leide lokaler over noe tid kan flyttes til fylkeskommunens egne lokaler. Dette muliggjøres blant annet gjennom endring i skole- og tilbudsstrukturen, samt de investeringene som planlegges i Mysen, Sarpsborg og Fredrikstad.

Eiendomsmessige forhold

I løsningsalternativet foreslås Borg vgs og Greåker vgs avviklet som skolelokasjoner. Dette vil føre til innsparinger i forvaltning, drift og vedlikeholdskostnader som i dag er knyttet til denne bygningsmassen.

Økt investeringsbehov

I løsningsalternativet er det lagt opp til flytting av en del utdanningsprogram til St. Olav og opprettholdelsen av Kalnes vgs, noe som fører til et økt investeringsbehov.

DRØFTINGSGRUNNLAG

I det løsningsalternativet er det behov for å bygge ut St. Olav vgs med 5 779 m^2. Dette vil føre til et økt investeringsbehov på anslagsvis 350 mill. kr.

Kalnes vgs har et stort rehabiliteringsbehov og vedlikeholdsetterslep. Her er det allikevel usikkerhet i forhold til hvilket reelt behov det blir etter endringene i tilbudsstrukturen. Det kan tenkes at deler av bygningsmassen kan avhendes, noe som reduserer både driftskostnader for byggene og fremtidige investeringskostnader. I dette løsningsforslaget må det derfor utredes hvilken bygningsmasse på Kalnes som skal videreføres og om det er behov for mindre ombygginger og tilpassinger. Det er ikke identifisert noe behov for vesentlig investering i ny bygningsmasse.

Summen i tabellen presenterer de økte finansieringskostnadene disse investeringene fører med seg.

Effekter som ikke er beregnet

Det er i disse beregningene ikke hensyntatt vedlikeholdsetterslepet og rehabiliteringsbehovet til henholdsvis Borg vgs og Greåker vgs. Dette ligger ikke inne i dagens budsjett eller økonomiplan og kan derfor ikke sees på som innsparinger, men ved videre drift av disse to skolene ville disse kostnadene påløpt på et senere tidspunkt.

Det er heller ikke gjort noen økonomiske beregninger for hvilken effekt avviklingen av Borg vgs og Greåker vgs vil ha for administrasjonene. Det kan antas at deler av administrasjonen på disse to skolene vil overføres til andre skoler med økt tilbud, men det vil måtte være en viss reduksjon i administrative årsverk. Hvordan denne effekten blir fremkommer først når tiltakene er iverksatt.

Det er heller ikke gjennomført økonomiske beregninger på hvordan disse endringene vil påvirke kostnader knyttet til skoleskyss, da det er vanskelig å forutse hvordan disse endringene vil påvirke elevens søkemønster. Etter dialog med ØKT er forventningen at de foreslåtte endringene ikke vil føre til en betydelig økning i skyssutgifter fra dagens nivå, men at man kan se en mindre økning på grunn av sentralisering av noe av tilbudet.

Skolesituasjonen i Fredrikstad

I økonomiplanen for 2025 – 2028 er det satt av ca. 1,8 milliarder til nye skolebygg i Fredrikstad. I forbindelse med tilbudsstrukturen er det gjort arealberegninger for Fredrikstad gjennom FEF-modellen. Når det gjøres økonomiske anslag basert på dette arealbehovet peker dette i retning av et økt behov for investeringsmidler i Fredrikstad. Disse arealberegningene er allikevel svært usikre da arealbehovet avhenger av hvilken skolestruktur som velges i Fredrikstad, samt hvor stor andel av bygningsmassen i dagens Glemmen vgs som kan videreføres. Eventuelt behov for investeringsmidler i Fredrikstad utover de avsatte 1,8 milliardene må derfor sees i sammenheng med arbeidet rundt

DRØFTINGSGRUNNLAG

skoleløsning i Fredrikstad som forventes avklart i løpet av våren 2025 og arbeidet med økonomiplan for 2026 – 2029.

Personalmessige konsekvenser

De anbefalte tiltakene i alternativ B gir i hovedsak tre typer personalmessige konsekvenser. Det er endring i arbeidsoppgaver og/eller arbeidssted eller endring i ansettelsesforhold i Østfold fylkeskommune.

Omstillingsprosessens påvirkning på den enkelte ansatte og på arbeidsmiljøet er beskrevet i rapportens faktadel.

Strukturendringene treffer først og fremst de ansatte innenfor opplæring og kompetanse, men de også påvirke resten av organisasjonen i større og mindre grad.

Alternativ B gir en beregnet årsverksreduksjon på omlag 100 pedagogiske årsverk. Dette er det samlede tallet for hele perioden, og er ikke sett opp mot alderssammensetting, turnover og naturlig avgang. Det er heller ikke vurdert evt. «skjult overtallighet» i dagens tilbudsstruktur, jf. overkapasitet på elevplasser og et betydelig merforbruk på skolenes lønnsbudsjetter i 2024. Dette er forhold som tilsier at det reelle tallet kan være noe høyere.

Det knytter seg usikkerhet til 1+3 modellen på yrkesfag, der det skal avsettes ressurs for å gi bedriftene skolestøtte i opplæringen. Hvor mye ressurser som trengs her, i forhold til dagens struktur er ikke beregnet nøyaktig og inngår ikke i den anslåtte årsverksreduksjonen.

Et ukjent antall ansatte måtte påregne endret arbeidssted eller endrede arbeidsoppgaver. En endelig oversikt over dette vil først foreligge når prosessen rundt faktisk gjennomføring av det enkelte tiltak er gjennomført.
Endring av arbeidssted vil kunne medføre endret reisevei – den kan både blir lenger, men også kortere.

I alternativ B bortfaller utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling. Dette er små og smale fagmiljøer, og lærere som underviser på dette utdanningsprogrammet vil det kunne være utfordrende å finne andre undervisningsoppgaver til, dersom de ikke har undervisningskompetanse i fag som tilhører gjenværende utdanningsprogram. Annet passende arbeid må da vurderes.

Bærekraftsvurderinger

Bærekraftsvurderinger gjennomføres og legges inn i politisk sak i etterkant av innspillsrunde og drøfting.

DRØFTINGSGRUNNLAG

14.3.6 Handlingsrom for å justere løsningsforslaget

Samlet oversikt over tiltak i løsningsforslag A og ny tilbudsstruktur på den enkelte videregående skole gir en fullstendig oversikt over alle tiltak som inngår i samlet anbefaling til ny skole- og tilbudsstruktur i Østfold fylkeskommune. Som beskrevet over, vurderes det å være et begrenset handlingsrom for å gjøre endringer uten at dette går på bekostning av elevenes beste-vurderinger, arbeidslivets behov, og/eller økonomisk bærekraft (jf. vedtatt Økonomiplan 2025 – 2028).

Det har vært ulike hensyn som har vært vektet og lagt til grunn ved anbefaling av anbefalte enkelttiltak. De viktigste kategoriene av hensyn er listet under:

- Hensynet til elevens beste
- Hensynet til arbeidslivets behov
- Økonomiske hensyn
- Eiendomsfaglige hensyn
- Andre faglige hensyn

Prinsipper som må ligge til grunn for justeringer av innhold i løsningsforslaget

Følgende to prinsipper må legges til grunn ved justering av innhold i løsningsforslaget:

1. Det må tas hensyn til elevens beste og arbeidslivets behov.
2. Avvik fra anbefalt løsningsforslag må gi samme økonomiske effekt som opprinnelig anbefaling.

For å støtte beslutningstakere i prinsipp 2, er det listet alternative tiltak i tre kategorier som illustrert under:

1) Alternativer som utløser større kostnader enn anbefalt tiltak - [økt kostnad]	BALANSE <->	2) Alternativer som fristiller økonomi sammenliknet med anbefalt tiltak + [redusert kostnad]
3) Alternative tiltak som ikke har betydning for økonomi		

Tiltak i kategori 1 og tiltak i kategori 2 må balanseres økonomisk. Tiltak i kategori 3 kan erstatte anbefalt løsning uten «innbytte» i annet tiltak.

DRØFTINGSGRUNNLAG

I oversikten under listes anbefalte og alternative tiltak i de tre kategoriene med angivelse av samlet **økonomisk effekt pr. tiltak pr. år**. For utdypninger, se vedlegg.

1. Alternativer som utløser større kostnader enn anbefalt tiltak		2. Alternativer som fristiller økonomi sammenliknet med anbefalt tiltak	
RM1: Restaurant- og matfag beholdes i Fredrikstad i tillegg til på Mysen vgs og Kirkeparken vgs.	12,6 mill. kr	Kap 11: Det etableres ikke landslinjetilbud for flyfag i Østfold.	17 mill. kr
RM1: Restaurant- og matfag legges til Fredrikstad og Mysen vgs i stedet for på Kirkeparken vgs og Mysen vgs.	7,5 mill. kr	MD1: Musikk, dans og drama avvikles på Askim vgs	9 mill. kr
DT1: Håndverk, design og produktutvikling opprettholdes med dagens dimensjonering i Fredrikstad.	3,3 mill. kr	MD1: Musikk, dans og drama avvikles på Kirkeparken vgs	13 mill. kr
ID1: Idrettsfag økes med én parallell i Moss.	8,6 mill. kr	MD1: Musikk, dans og drama avvikles på Greåker vgs.	13 mill. kr
ID1: Idrettsfag økes med én parallell i Fredrikstad.	10,6 mill. kr	MD1: Musikk, dans og drama avvikles på Halden vgs.	9 mill. kr
ID1: Idrettsfag økes med én parallell i Sarpsborg.	8,6 mill. kr	FD1: Utdanningsprogrammet Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign reduseres til kùn én klasse Vg1 og én klasse Vg2 Frisør.	1,9 mill. kr
ST6: Fremmedspråk nivå III opprettholdes som i dag.	1 mill. kr	IM1: IT og medieproduksjon avvikles på Kirkeparken vgs (i tillegg til på Halden vgs).	6,8 mill. kr
ORG5: Skjeberg folkehøyskole opprettholdes.	3,3 mill. kr + vedlikeholds-etterslep og samlet investerings-behov på 77,5 mill. kr	IM1: IT og medieproduksjon avvikles på Mysen vgs (i tillegg til på Halden vgs).	6,8 mill. kr
KD1: Kunst, design og arkitektur opprettholdes med dagens dimensjonering (2 paralleller) i Fredrikstad.	8 mill. kr	ME1: Medier og kommunikasjon avvikles på Mysen vgs	7 mill. kr

DRØFTINGSGRUNNLAG

ME1: Medier og kommunikasjon opprettholdes med dagens dimensjonering (2 paralleller) i Fredrikstad.	7 mill. kr		
HS5: Vg3 Apotekteknikk opprettholdes som ordinært tilbud på St. Olav forutsatt minimum 12 primærsøkere.	1,6 mill. kr		
A10: Glemmen nærmiljøarena opprettholdes, men i nye Akropark-lokaler.	2,8 mill. kr + investerings-behov på 33 mill. kr		

3 Alternative tiltak som ikke har betydning for økonomi
YF-SK1B: Dagens yrkesfaglige utdanningstilbud med planlagt studiekompetanse (og realfagsfordypning) «byttes inn» mot Studiespesialisering forutsatt tilsvarende ressursbruk som for studiespesialisering og minimum 30 primærsøkere (etter modell i YF-SK1A).
IM1: Informasjonsteknologi og medieproduksjon legges til Fredrikstad, Halden vgs og Kirkeparken vgs i stedet for i Fredrikstad, Mysen vgs og Kirkeparken vgs
IM1: Informasjonsteknologi og medieproduksjon legges til Fredrikstad, Halden vgs og Mysen vgs i stedet for i Fredrikstad, Mysen vgs og Kirkeparken vgs
FD1: Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign samles på Mysen vgs i stedet for i Fredrikstad.
FD1: Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign samles på Kalnes vgs i stedet for i Fredrikstad.
VO1A: Karrieresenter Østfold beholdes som egen enhet som i dag.

DRØFTINGSGRUNNLAG

15 Tidslinje og anbefalinger for videre arbeid

Fylkeskommunedirektøren anbefaler tidsplanen i politisk sak.

DRØFTINGSGRUNNLAG

VEDLEGG

DRØFTINGSGRUNNLAG

Vedlegg 1: Tekniske og økonomiske vurderinger for eiendomsmassen

Vedlegg 2: Risikovurdering – Personalmessige konsekvenser ved endring og gjennomgang av opplæringstilbudet

Vedlegg 3: Sammenfattede kvantitative data

Vedlegg 4: Beskrivelse av «Tilpasset opplæringsmodell – opplæring i bedrift, særløp 1+3»

DRØFTINGSGRUNNLAG

ØSTFOLD
FYLKESKOMMUNE

VEDLEGG 1

Tekniske og økonomiske vurderinger for eiendomsmassen

Relatert til konkrete utredede alternativer for skole- og tilbudsstruktur

SARPSBORG 26.10.2024

Tittel: Tekniske og økonomiske vurderinger av eiendomsmassen
Type dokument: Vedlegg til hovedrapport
Eier/virksomhet: Østfold fylkeskommune
Forfatter: Eiendomsseksjonen
Saksnummer: [nnnn/nn]

Innhold

1 Innledning 3
2 Askim VGS 55
3 Mysen VGS 55
4 Kirkeparken VGS 55
5 Malakoff VGS 66
6 Halden VGS 66
7 St. Olav VGS 66
8 Greåker VGS 66
9 Borg VGS 77
10 Kalnes VGS 77
11 Fredrikstad og utdanningsprogram 88
11.1 Glemmen VGS 88
11.2 Frederik II VGS 99
12 Skjeberg folkehøyskole 99

1 Innledning

Løsningsalternativene A og B legger opp til endringer som virker inn på formålsbyggene til videregående skole i Østfold fylkeskommune. ØFK eier om lag 300.000 kvm eiendom, hvor skolebygg utgjør den største andelen. Arealbehovet pr elev i de ulike programmene beregnes ut fra FEF-arealmodell (Fylkeskommunalt Eiendomsforum), og som tabellen nedenfor viser har Østfold gjennomgående større arealer enn behovet tilsier, på nesten samtlige skoler. Endring i tilbud og program vil derfor ikke nødvendigvis slå ut i behov for flere kvadratmeter, men det kan være behov for å bygge om og tilpasse arealene for fremtidige program. Overskuddareal er krevende å få avviklet på hver lokasjon, hvis ikke virksomheten kan organiseres slik at enkelte bygninger eller fløyer kan stenges, rives, leies ut, mm.

Skole	Byggeår	Dagens m2 (eiet)	Teknisk beregnet behov**	Alternativ A – nye arealbehov	Alternativ B – nye arealbehov
Askim	1972-2009	23.681	19.030	Ingen	Ingen
Mysen	1954-2010	19.299	18.150	Ingen	Ingen
Kirkeparken	1882-2009	23.730	16.474	Ingen	Ingen
Malakoff	1964-2008	20.769	16.647	Ingen	Ingen
Halden	1963/80/04/23	21.356	22.472	Ingen	Ingen
St Olav	1978/08/24	10.193	15.062	4.388 m2	5.779 m2
Greåker	1977-2013	22.422	18.180	Noe ombygg	Ingen
Borg	1988-2009	20.356	15.336	Ingen	Ingen
Kalnes	1955-2015	29.238	12.160	Ingen	Noe ombygg
Glemmen	1932-2007	27.019	26.352	Ombygg/nybygg på minst 2 lokasjoner, inntil 52.318 m2 til sammen	
Frederik II	1967-2009	7.882*	18.367		

**Christianslund er stengt. **Arealbehov basert på FEF og med dagens struktur/elevtall*

Vedlikeholdsetterslepet i Østfold fylkeskommune er estimert til 768 mill. I tillegg er det et oppgraderingsbehov knyttet til eldre bygninger fra 1960 – 1980 tallet hvor inneklima og standard ikke er i henhold til dagens krav. Samlet kostnadsanslag for oppgraderingen er 606 mill. Totalt utgjør dette 1,4 mrd. Beregningene er tilpasset løsningsforslagene og derfor justert noe ned – mot for om alt av dagens bygningsmasse skulle vært oppgradert.

Vedlikeholdsetterslepet kommenteres pr. skole i oversikten nedenfor, men disse beregningene vil ikke belaste økonomiplanen samtidig, samt at enkelte vedlikeholdsbehov kan bortfalle ved iverksetting av andre parallelle investeringer, eller avvikling av bygningsmasse.

Det er i denne rapporten lagt til grunn 55.000 kr/m2 for nybygg og 40.000 kr/m2 for ombygging/rehabilitering. Samtlige beløp er oppgitt inkludert merverdiavgift (mva). Det er ikke ferdige beregninger for tiltakene foreslått innenfor TO (tilrettelagt opplæring). Dette er særskilte arealer som må tegnes ut og tilpasses inn i den konkrete bygningsmassen. Det er gjort innledende vurdering av lokasjonene som er foreslått, slik at de er gjennomførbare.

2 Askim VGS

Askim har et vedlikeholdsetterslep på 125 mill. Mesteparten av dette vil bli nullet ut gjennom pågående investeringsprosjekt. Gammel bygningsmasse skal rives.

Justering av utdanningsprogram i alternativ A og B: Det er ingen justeringer som vil medføre vesentlige endringer i bygningsmassen eller eventuelt tilbygg.

3 Mysen VGS

Alternativ A og B innebærer at noe av utbyggingsplanene på Mysen VGS bør justeres – ift det som opprinnelig var tiltenkt, i vekslingen av fag mellom Askim og Mysen VGS. Det er tidligere besluttet å bygge nye lokaler for bygg/anleggsteknikk. Samtidig er deler av øvrig bygningsmasse utdatert med dårlig funksjonalitet. Det anbefales å vurdere disse i forbindelse med utbyggingen. Vedlikeholdsetterslepet er, ser man bort fra byggfaghallen som er under planlegging, er estimert til ca. 182 mill.

Utbyggingsbehovet på Mysen anslås i løsningsforslagene til om lag 3000 kvm, som utgjør 180 mill, inkludert mindre oppgraderingsbehov for programtilpasning i alternativene A og B.

4 Kirkeparken VGS

Skolen er i generelt god stand og er estimert til å ha et vedlikeholdsetterslep på 3,5 mill. Løsningsalternativene A og B gir ingen behov for tilbygg eller ombygg for Kirkeparken VGS.

5 Malakoff VGS

Dersom det skal etableres flyfag på Malakoff er det behov for å bygge et nytt utdanningsprogram for dette. Totalt arealbehov er da på 2200 m2 og bygningsmessige investeringer er beregnet til 121 mill. Øvrige endringer i alternativene A og B gir ingen behov for tilbygg eller ombygg på Malakoff, men bygningsmassen har et generelt vedlikeholdsetterslep på 60 mill.

6 Halden VGS

Løsningsforslagene gir ingen behov for tilbygg eller ombygg for Halden VGS. Leide arealer på Risum vil kunne avvikles.

Det er en del utfordringer med temperaturforhold og behov for oppgradering av ventilasjonsanlegget og varmeanlegget med bedre fordeling og effekt, med anslått kostnad på 63,7 mill. C-bygget bør i tillegg rives. Halden VGS har i tillegg et generelt vedlikeholdsetterslep på 45,1 mill.

7 St. Olav VGS

St. Olav har utestående behov for utbygging grunnet uløste krav til dagslys, mm i eksisterende bygg – så tilbygg ved denne skolen vil komme uansett, dersom skolen skal beholdes. I begge foreslåtte alternativer A og B – vil skolen behøve påbygning på ledig tomteareal, og restanser ift dagslyskrav, mm vil derfor løses samtidig. I foreslått alternativ A er det behov for å bygge 4388 m2 tilbygg, som vil utgjøre 241,3 mill. I foreslått alternativ B er det behov for å bygge 5779 m2 tilbygg, som vil utgjøre 317,8 mill. Det er plasseringen av programmet MDD til St Olav i alternativ B som er mest utslagsgivende på forskjellen i m2 behovet. Det gjøres oppmerksom på at det i umiddelbar nærhet av St. Olav er en kulturscene, som det eventuelt kan søkes samarbeid med – for å redusere utbyggingsbehovet noe. Dette er ikke nærmere undersøkt.

8 Greåker VGS

Bygningsmassen ved Greåker videregående skole er i varierende teknisk tilstand. Taktekkingen er klar for utskiftning, samt ventilasjon og sanitæranleggene er fra rundt 1977. Eldre og utgåtte el-installasjoner (tavler, belysning, panelovner) må fornyes. Varmeanlegget, som er delvis vannbåren og delvis elektrisk, bør oppgraderes for bedre energieffektivitet. Vedlikeholdsetterslepet ved Greåker er på 101,6 mill. I tillegg er

rehabiliteringsbehovet og større nødvendige oppgraderinger anslått til 250 mill, for også å kunne utnytte dagens arealer bedre. Den branntekniske takseringen kommer som tredje fremtidig kostnadselement og er anslått til 27,5 mill.

Totalt behov for vedlikehold og investeringer er på 379,1 mill. Dersom bygningsmassen kun skal opprettholdes i få år/overgangsfase vil det kun være mindre reparasjoner hvis det oppstår forskriftsbrudd.

Alternativ A innebærer at investeringer og vedlikehold må komme inn i økonomiplanen fremover, men øvrige endringer i utdanningsprogram krever ikke øvrige utbygginger. Alternativ B innebærer en fremtidig avvikling, og mindre beløp vil være nødvendig for å kunne ha forsvarlige bygg i overgangsfasen.

9 Borg VGS

Store deler av bygningsmassen er ca. 35 år gammel og trenger en oppgradering (vinduer, dører, gulv, overflater). Bygninger har ventilasjonsanlegg av ulik alder og kapasitet, mens sanitær- og el-anlegg stort sett er fra byggeåret. De tekniske installasjonene inkludert rør og radiatorer, er generelt i tilfredsstillende tilstand, men bør oppgraderes på sikt. Vedlikeholdsetterslepet på skolen er beregnet til 103,7 mill. Bygg E har behov for nytt ventilasjonsanlegg med bedre kapasitet, fordeling og mer energiøkonomisk drift. Det må også vurderes nytt varmeanlegg med energieffektivisering og antatt kostnadsramme er 142,5 mill. Branntekniske oppgraderingsbehov ved Borg VGS utgjør 2,8 mill og innebærer behov for å skifte en del av branndører og -vinduer samt løsninger rundt ventilasjon og sluser til trapperom.

Totalt behov for vedlikehold og investeringer er på 249 mill. Dersom bygningsmassen kun skal opprettholdes i få år/overgangsfase vil det kun være mindre reparasjoner hvis det oppstår forskriftsbrudd.

10 Kalnes VGS

Bygningsmassen på Kalnes vgs. er av varierende alder og kvalitet. Gulvbelegg er stort sett slitt og må erstattes med nytt belegg. Sanitæranleggene (sanitær, røropplegg), inkludert bunnledninger, synes i sin helhet å være modent for utskiftning. Det elektriske anlegget må oppgraderes, samt etableres ett felles SD-anlegg i bygningsmassen. Gamle radiatorer og styring er i ferd med å nå sin tekniske levetid, og det er et vesentlig

vedlikeholdsetterslep på store deler av bygningsmassen. Oppgradering etter på brannteknisk taksering er på 1,8 mill. Vedlikeholdsetterslepet er på 186,7 mill og rehabiliteringsbehovet er på 426,3 mill.

Totalt behov for vedlikehold og investeringer er på 614,8 mill. Dersom bygningsmassen kun skal opprettholdes i få år/overgangsfase vil det kun være mindre reparasjoner hvis det oppstår forskriftsbrudd.

Alternativ A innebærer en fremtidig avvikling. Alternativ B innebærer at investeringer og vedlikehold må komme inn i økonomiplanen fremover, men øvrige endringer i program/tilbudsstruktur krever noen mindre ombygginger (tilrettelagt opplæring). Det understrekes at endringer som foreslås i alternativ B vil medføre at mye av vedlikeholdsetterslepet/ rehabiliteringsbehovet kan reduseres betydelig – da enkelte arealer/driftsbygninger ikke lenger blir sentrale for skoledriften.

11 Fredrikstad og utdanningsprogram

Alternativ A og B innebærer bygging og rehabilitering av relativt mye bygningsmasse i Fredrikstad, og det samlede arealbehovet er i alternativ A på 49.715 m2 og i alternativ B på 52.318 m2. Disse beregningene inkluderer idrettsflater/haller på om lag 4100 m2. Den delen av Glemmen VGS som er i «god stand» er tenkt inkludert i fremtidig løsning og utgjør 20.568 m2.

I hovedrapporten er det skissert en foreløpig fordeling av utdanningsprogram mellom to skoler/lokasjoner i Fredrikstad. Dette skal avgjøres på et senere tidspunkt, og arealberegningene pr lokasjon vil gjøres ifm denne utredningen.

11.1 Glemmen VGS

Bygningsmassene fremstår med varierende tilstand og manglende vedlikehold. Bygg ABCDG har generelt slitte overflater som mangler vedlikehold. Det er også behov for ny ventilasjon i hele bygg A med en kapasitet på 40 000 m³/h. Sanitæranleggene trenger rehabilitering, inkludert kamerainspeksjon av bunnledninger. Det elektriske anlegget er av eldre årgang og trenger oppgradering til dagens standard. Varmeanlegget som er helelektrisk, bør konverteres til vannbåren varme for bedre energieffektivitet. En del av byggene er ligger i områder med fare for setninger og bør rives – samt at to av byggene har tiltaksbehov innen brannteknisk oppgradering. Vedlikeholdsetterslepet (i bygg som ikke skal rives) er på 142,5 mill og brannteknisk utbedring er estimert til 7,4 mill.

Totalt behov for vedlikehold og investeringer er på 150 mill – uten at rehabilitering, rivning og eventuelle nybygg er inkludert i dette regnestykket.

11.2 Frederik II VGS

Skolen har et vedlikeholdsetterslep på ca. 125 mill. ved Frydenberg. Avdeling Christianslund er permanent stengt og fylkeskommunen har leid midlertidig erstatningsareal på Cicignon. Det er behov for å opprettholde fremdrift frem mot bygging av varige løsninger for både avdeling Frydenberg og Cicignon, da disse midlertidige løsningene ikke er hensiktsmessige. Det vises til punkt 11 om videre utredningstrinn i Fredrikstad.

12 Skjeberg folkehøyskole

Skolen har et generelt vedlikeholdsetterslep på 62,5 mill, samt behov for etter hvert å skifte gulvbelegg og annen mindre oppgradering. Totalt behov for Skjeberg folkehøyskole er 77,5 mill.

ØSTFOLD
FYLKESKOMMUNE

VEDLEGG 2

Risikovurdering

Personalmessige konsekvenser ved endring og omstilling som følge av en helhetlig gjennomgang av opplæringstilbudet.

25.10.2024

Tittel: Risikovurdering
Type dokument: Rapport
Eier/virksomhet: Østfold fylkeskommune
Forfatter: Anne Grethe Berg
Vedtatt av: Fylkestinget
Dato vedtatt: [Dato]
Saksnummer: [nnnn/nn]
Fotograf: [Riktig kreditering av fotograf]

ofk.no

Innhold

1 Sammendrag 3
2 Bakgrunn og formål 3
2.1 Aktuelt lovverk og internkontrolldokumenter 4
3 Metode 4
3.1 Deltakere 6
4 Avgrensning 7
5 Risikovurdering med tiltak 8
5.1 Medvirkning 8
5.2 Informasjon og kommunikasjon 9
5.3 Organisering av omstillingsprosess 11
5.4 Opprettholde normal drift 13
5.5 Fremdrift / effektuering av politisk sak 14
5.6 Kompetanse 15
5.7 Arbeidsforhold 16
6 Drøfting av risiko og anbefalte tiltak 17
7 Referanser 17

1 Sammendrag

Østfold fylkeskommune gjennomgår en omfattende omstillingsprosess, hvor fylkeskommunens aktivitet må reduseres som følge av strammere, økonomiske rammer. Denne risikovurderingen tar for seg personalmessige konsekvenser.

Det er gjennomført en risikovurdering for å sikre at de personalmessige konsekvensene i omstillingsprosessen kartlegges og hensyntas med risikoreduserende tiltak som medfører liten eller akseptabel risiko.

Risikovurderingen er gjort på overordnet nivå og den vil kun berøre lokale forhold på virksomhetsnivå i enkelte aktiviteter.

Stegene i en risikovurderingsprosess består av å

1. kartlegge,
2. vurdere sannsynlighet, konsekvens og risiko,
3. planlegge og å iverksette tiltak,
4. evaluere tiltakene.

Overordnet ledelse skal som ledd i steg 3, vurdere forslag til risikoreduserende tiltak, definere ansvarlighet og frist for gjennomføring.

2 Bakgrunn og formål

Fylkeskommunen har ansvar for opplæring på videregående nivå. Dette innebærer at fylkeskommunen er skoleeier og ansvarlig for opplæring i bedrift. Fylkeskommunene skal bidra til at ungdom fullfører og består videregående opplæring, og sørge for at voksne får ivaretatt sine behov for videregående opplæring på en god måte. Jf. Opplæringslovens § 13-3 skal fylkeskommunen planlegge og bygge ut opplæringstilbudet med hensyn til nasjonale mål, søkernes ønsker og behov i samfunnet, og at fag- og yrkesopplæring er en integrert del av videregående opplæring.

Fylkestinget har besluttet at administrasjonen skal gjennomføre en helhetlig gjennomgang av opplæringstilbudet i Østfold fylkeskommune. Gjennomgangen skal resultere i mulige løsningsforslag, som skal behandles av fylkestinget i desember 2024.

En strammere økonomi, endringer i arbeidslivets behov og fall i elevtall fra 2028 er bakgrunnen for gjennomgangen.

Prosjektgruppen som består av medlemmer fra Avd. opplæring og kompetanse, Avd. finans og organisasjon, seksjonene eiendom, økonomi og HR, har bedt om en risikovurdering av de personalmessige konsekvensene av den helhetlige gjennomgangen av opplæringstilbudet, uavhengig av hvilke vedtak som blir gjort og omfanget av dette.

Formålet med risikovurderingen er å finne personalmessige områder med risiko, som må vurderes og hensyntas uavhengig av foreslåtte tiltak.

Arbeidsmiljøloven stiller krav til at virksomheten skal kartlegge og vurdere risikofaktorene knyttet til arbeidsmiljøet før selve omstillingen vedtas og iverksettes. Her skal også medvirkning fra de ansatte ivaretas.

2.1 Aktuelt lovverk og internkontrolldokumenter

- Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 28-2. Fylkeskommunen sitt juridiske og økonomiske ansvar
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). § 25-1 (c). Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.
- Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)
    - § 3-1. Krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.
    - § 4-2 tredje ledd. Krav til tilrettelegging, medvirkning og utvikling.
    - § 6-2 fjerde ledd. Verneombudets oppgaver.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften). § 5. Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Krav til dokumentasjon.
- Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning. § 7-1. Gjennomgående krav til kartlegging og risikovurdering.
- HMS-håndbok for Østfold fylkeskommune
- Lederhåndbok for Østfold fylkeskommune

3 Metode

Risikovurdering omfatter

- en systematisk kartlegging og vurdering av alle forhold i arbeidet som kan føre til personskader, helseplager eller sykdom.
- et systematisk arbeid med å identifisere og vurdere effekten av tiltak som kan redusere risikoen ved disse forholdene. (Arbeidstilsynet)

Valg av metode for risikovurdering er tatt etter vurdering av hva som skal risikovurderes, omfang og innhold. Den valgte metoden er en Excel-mal basert på «Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll», Praktisk veileder, Versjon 3, KS.

Stegene i arbeidet har bestått av:

1. Beskrivelse av normale/aktuelle aktiviteter i analyseområdet.
2. Hva kan gå galt? Beskrivelse av utfordring/uønsket hendelse/trussel.
3. Hvor galt kan det gå? Vurdering av iboende risiko – sannsynlighet og konsekvens.
4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt? Beskrivelse av etablerte tiltak for å redusere risiko.
5. Er det nok? Vurdering av restrisiko – sannsynlighet og konsekvens.
6. Oppfølging. Beskrivelse av nye eller endrede internkontrollaktiviteter.

Vurdering av sannsynlighet og konsekvens er gjort etter 5-delt skala.

Sannsynlighetsgradering Hvor stor sannsynlighet er det at hendelsen inntreffer?	**Tall-vurdering**
Svært sannsynlig	5
Meget sannsynlig	4
Sannsynlig	3
Mindre sannsynlig	2
Lite sannsynlig	1

Konsekvensgradering Hvor alvorlig kan konsekvensene være?	**Tall-vurdering**
Svært stor konsekvens (katastrofal)	5
Stor konsekvens	4
Middels konsekvens	3
Mindre konsekvens	2
Liten konsekvens (dette lever vi godt med)	1

For å beregne risiko, ble vurderingen av sannsynlighet og konsekvens sammenstilt i en matrise på 5x5. Sannsynlighet x konsekvens = risiko.

Risikomatrise						
Sannsynlighet	Svært sannsynlig	5	10	15	20	25
	Meget sannsynlig	4	8	12	16	20
	Sannsynlig	3	6	9	12	15
	Mindre sannsynlig	2	4	6	8	10
	Lite sannsynlig	1	2	3	4	5
		Liten	Mindre	Middels	Stor	Svært stor/ katastrofal
	Konsekvens					

Verdiene for hva som er akseptabel risiko, når tiltak skal vurderes og hva som er uakseptabel risiko, er definert slik:

Hovedregelen for å vurdere behov for tiltak, er ved risiko over 10. Risikovurderingens analyseområde er omfattende. Det er mange skoler og ansatte, og sannsynligheten er stor for at det er lokale variasjoner på risikonivå. Tiltak kan derfor være vurdert også ved risiko under 10.

3.1 Deltakere

Arbeidsgruppen har bestått av representanter både fra arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden.

Arbeidssted	Rolle	Navn
	Fylkeshovedverneombud	Bjørn Kaare Lerdahl
	Hovedtillitsvalgt	Jens Gunnar Adolfsen
	Hovedtillitsvalgt	Anne Lilly Steinsland
	Hovedtillitsvalgt	Aud Helen Larsen
	Hovedtillitsvalgt	Ine Merete Kvitnes
FYKOM		Katrine Benedicte Siebke Hunstad
KOMP	Seniorrådgiver	Maria Cecilie Hurrød
KOMP	Seksjonsleder	Bjørn Magnus Johansen
HR	Seksjonsleder	Håvard Nilsen
HR	Seniorrådgiver	Anja Houmb
HR	Seniorrådgiver	Hanne Kristin Nordaas

Arbeidssted	Rolle	Navn
HR	Seniorrådgiver	Natasha Kjølås-Larsen
ORFE	Analyseleder	Anne Grethe Berg

4 Avgrensning

Arbeidsgruppen ble bedt om å gjøre en risikovurdering av de personalmessige konsekvensene av den helhetlige gjennomgangen av opplæringstilbudet, uavhengig av hvilke vedtak som blir gjort og omfanget av dette. For å sikre at arbeidet kunne bli ferdigstilt innen fristen, ble det utarbeidet et forslag til aktuelle analyseområder av ansatte i HR og analyseleder. Forslaget ble fremlagt Overordnet drøftingsarena (ODA) for drøfting og beslutning.

Risikovurderingens hovedområde er Personal / arbeidsmiljø på de videregående skolene i fylket. Dette er et stort område og er videre kategorisert i delområder:

- Medvirkning
- Informasjon og kommunikasjon
- Organisering av omstillingsprosess
- Opprettholde normal drift
- Fremdrift / effektuering av politisk sak
- Kompetanse
- Arbeidsforhold

Under hvert av disse delområdene, er det beskrevet normale og aktuelle aktiviteter som faller inn under områdene. Det er disse aktivitetene som har blitt risikovurdert, altså hva som kan gå galt og hva som allerede er iverksatt/eksisterende tiltak. Finnes det restrisiko og hva er aktuelle tiltak for å redusere restrisiko?

Analysen vil bli presentert kronologisk etter delområdene ovenfor. De foreslåtte tiltakene står i lys-rosa felt under oppfølging.

5 Risikovurdering med tiltak

5.1 Medvirkning

Underlagt følger risikovurdering og tiltak knyttet til de ulike aktivitetene innen *Medvirkning*.

1. Aktiviteter innen analyseområdet	2. Hva kan gå galt?	4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt?	5. Er det nok?			Tiltak	6. Oppfølging	
Beskriv normale/aktuelle aktiviteter	Beskriv utfordring/hendelse/trussel	Etablerte kontroller/tiltak for å redusere risiko	Rest-risiko			Nr.	Nye eller endrede internkontroll-aktiviteter	
			Sann-synlig-het	Konse-kvens	Risiko		Hva	Ansvarlig
1 Medvirkning								
Å treffe riktig medvirkningsnivå.	At vi ikke treffer riktig medvirkningsnivå.	Vurderer ikke behov for tiltak.	2	3	6			
ODA (overordnet drøftingsarena) og HAMU (hovedarbeidsutvalget) på fylkesnivå.	Avdekker uforsvarlig sikkerhetsrisiko.	Vurderer ikke behov for tiltak.	2	3	6			
MBA (medbestemmelses-arena) og AMU (arbeids-miljøutvalget) ute på skolene.	Manglende behandling i AMU. Manglende kompetanse i prosessen. Uforsvarlig sikkerhetsrisiko.	Leders ansvar å tilrettelegge for møter og medvirkning.	3	4	12	1,1	Oppfølging fra leder opplæring og kompetanse mot virksomhetene.	
Drøfting og dialog kompetanse. Drøftingsarena for alle hovedtillitsvalgte. Overordnet nivå.	Kan få for korte frister.	Ingen tiltak pt.			12	1,2	Planlegge tid.	
	Manglende drøfting/ manglende involvering Ikke reell medvirkning	Har rutiner for medvirkning på overordnet nivå.	3	3	9			
	Forsinkelse av prosess	Vurderer ikke behov for tiltak.	2	2	4			

5.2 Informasjon og kommunikasjon

Underlagt følger risikovurdering og tiltak knyttet til de ulike aktivitetene innen *Informasjon og kommunikasjon.*

1. Aktiviteter innen analyseområdet	2. Hva kan gå galt?	4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt?	5. Er det nok?			Tiltak	6. Oppfølging	
Beskriv normale/aktuelle aktiviteter	Beskriv utfordring/hendelse/trussel	Etablerte kontroller/tiltak for å redusere risiko	Rest-risiko			Nr.	Nye eller endrede internkontroll-aktiviteter	
			Sann-synlig-het	Konse-kvens	Risiko		Hva	Ansvarlig
2 Informasjon og kommunikasjon								
Lederkommunikasjon en til en og en til mange (personalmøter inkl)	Manglende kompetanse i hvordan. Manglende tilrettelegging.	Kommunikasjon og opplæring lager felles budskap som lederne kan bruke i prosessen. Felles informasjonsplikt og tidspunkt. Opprettet eget team for virksomhetsledere i skolen (Teams).	2	4	8			
Medier	Uheldig vinkling i aviser/media	Presse- og kommunikasjonsstøtte for fylkeskommunens talspersoner.	4	3	12	**2,1**	Utenfor vårt ansvar og myndighet.	
	Direkte feilinformasjon	Planlagt pressemøte 28.10 8:30 med sperrefrist til 16:00. God medieberedskap fra FYKOM. Publisering av informasjon i egne interne (15:45) og eksterne kanaler (16:00).	2	3	6			
Fylkeskommunedirektørens Allmøter (digitalt)	Liten mulighet for å oppklare misforståelser	Ingen tiltak pt.	5	2	10	**2,2**	Rutine for å sikre mulighet for spørsmål/chat og at disses besvares.	
Eksternkommunikasjon fra Eiendom	Informasjon gis fra eiendom som kan fortolkes og samles til en "virkelighet". Ulik informasjon fra eiendom og opplæring.	Det er etablert gode kommunikasjonsrutiner mellom opplæring og eiendom.	2	3	6			
Drøftingsgrunnlag 28.10 gjøres allmenn kjent	Er uklart for ansatte hvor man er i prosessen.	FYKOM vil sikre tydelighet i hvor man er i prosessen og veien videre i all informasjon som publiseres. Både ledere og ansatte har tilgang til rett informasjon og vil veilede ansatte.	2	2	4			

Sosiale medier (fb, LinkedIn), uformelle kanaler	Rykter	Ha oppdatert informasjon tilgjengelig i fylkeskommunens kanaler. Øfk s etiske retningslinjer skal følges av ansatte.	5	4	20	**2,3**	Utenfor vårt ansvar og myndighet.	
Kommunikasjonsplan, kan være flere	Feil rekkefølge og timing på info Mangler interessentanalyse	Øfk har kommunikasjonsplan og interessentanalyse.	1	4	4			
Til ansatte: Ansattportalen, skolenes ansattportal, Teams, e-post, chat på teams, onenote, sms. Ekstern hjemmeside.	Ikke ensartet kommunikasjon (hvem er den fra og hvem skal den til)	Beskrevet i kommunikasjonsplan. Etablert samleside for denne prosessen. Skolene har fått tilbud om å lenke til denne fra egen ansattportal.	3	3	9	**2,4**	HR, FHVO og HTV ønsker innsyn i kommunikasjons-planen. HR sender forespørsel til kommunikasjon.	
	Fare for informasjon basert på misforståelser	Beskrevet i kommunikasjonsplan. Etablert samleside for denne prosessen. Skolene har fått tilbud om å lenke til denne fra egen ansattportal.	3	3	9			
	Mange interessenter med ulike mål (subjektiv info)	Øfk har gjort interessentanalyse. Kartlegging av hvem og vurdering av informasjonsbehov.	3	3	9			
Lekkasje av informasjon	Ansatte får informasjon før den kommer fra arbeidsgiver.	Intern og ekstern sperrefrist. Intern er 30 min før ekstern frist.	2	4	8			
Informasjon fra ulike ledernivå	Har ikke oversikt om hvorvidt ansatte har mottatt informasjonen.	Etablert samleside for prosessen. Skolene har fått tilbud om lenke på egen ansattportal. Skoleledere har informasjonsplikt i denne saken.	2	3	6			
	Har ikke oversikt om hvorvidt ansatte har forstått informasjonen.	Viser generelt til Hovedavtalen, Arbeidsmiljøloven. Lederhåndboken. God involvering av ansatte, tillitsvalgte og VO.	3	3	9	**2,5**	Minne om rutiner i Lederhåndboken. Anbefaler informasjon i mindre grupper med mulighet for dialog.	
Organisasjonenes og vernetjenestenes kontakt med medlemmer og ansatte.	Ulike mål og målkonflikter	FHVO har faste møter med HVO. HTV inviterer seg ut på klubbmøter. Vil være god saksstøtte for ATV. HTV, FHVO må være tilgjengelig for ATV og ansatte.	2	3	6			
Hva er offentlig og ikke-offentlig info (innsynsbehandling)	Får innsynsbegjæring om saker vi ønsker arbeidsro rundt.	Rutine på ansattportalen: Behandling av innsyn i arbeidsflyt. Henviser til Elements. Lov om rett til innsyn i offentleg verksemd (offentleglova).	2	3	6			

5.3 Organisering av omstillingsprosess

Underlagt følger risikovurdering og tiltak knyttet til de ulike aktivitetene innen *Organisering av omstillingsprosess.*

1. Aktiviteter innen analyseområdet	2. Hva kan gå galt?	4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt?	5. Er det nok?			Tiltak	6. Oppfølging	
Beskriv normale/aktuelle aktiviteter	Beskriv utfordring/hendelse/trussel	Etablerte kontroller/tiltak for å redusere risiko	Rest-risiko			Nr.	Nye eller endrede internkontroll-aktiviteter	
			Sann-synlig-het	Konse-kvens	Risiko		Hva	Ansvarlig
3 Organisering av omstillingsprosess								
Eksisterende rutiner og retningslinjer for omstilling og et underdokument for overtallighet.	Brudd på rutiner og retningslinjer. (HR)	Ingen tiltak pt.	2	4	8	**3,1**	Bevisstgjøring og skolering	
	Manglende revidering eller revideringen skjer etter at vedtaket er gjort. (HR)		3	4	12	**3,2**	Rutine for omstilling og overtallighet revideres.	
Rutiner og retningslinjer for omstilling ute på virksomhetene.	Mangelfull implementering.	Implementerer etter at revisjonen er gjort.	2	5	10	**3,3**	Bevisstgjøring og skolering. HR ønsker å følge prosessen godt.	
Kartlegging av det som skal omstilles	Det har ikke blitt tatt en grundig kartlegging på forhånd. Manglende felles forståelse av hva som skal kartlegges.	Arbeidet har pågått over flere uker nå. Gruppen vurderer at det er gjort et godt arbeid med kartlegging. HTV og skolene har blitt inkludert. Kritisk pkt er tid. Det er åpnet for høring som bøter på tidsaspektet.	2	3	6			
Involvering (brukergrupper, ansatte, vernetjenesten og tillitsvalgte)	Prosessen går for fort. Nedprioritert (glemmer å involvere).	Arbeidet har pågått over flere uker nå. Gruppen vurderer at det er gjort et godt arbeid med kartlegging. HTV og skolene har blitt inkludert. Kritisk pkt er tid. Det er åpnet for høring som bøter på tidsaspektet.	2	3	6			
Lederlinjer/lederansvaret	Lange linjer som gjør at budskapet blir endret underveis. Ulike ledernivåer og ulik informasjon. Står mellom barken og veden.	Kommunikasjon og opplæring lager felles budskap som lederne kan bruke i prosessen. Opprettet eget Team for virksomhetsledere i skolen.	2	3	6	**3,4**	Behov for å opprette kommunikasjonsplan ute på virksomhetene.	

	At ikke budskapet/informasjonen ut er samkjørt i ledergruppa.							
Støttefunksjoner (eks HR, Kommunikasjon, økonomi, BHT) for alle grupper i en omstilling (ledere, ansatte)	Stor arbeidsbyrde kan gå utover andre arbeidsoppgaver.	HR har drøftet hvilke oppgaver som kan vente for å være til stede for hjelp og støtte. Det er generelt mangelfull gjennomføring av risikovurdering i forkant. Arbeidet med risikovurderingen gjør oss mer fokusert på denne risikoen. Påminnelse.	3	4	12	**3,5**	Lederne for støttefunksjonene må være tett på sine ansatte og vurdere arbeidsbelastning. Dokumentasjon av risikovurdering.	
Handlingsplan/fremdriftsplan overordnet	Manglende informasjon, nåtid og fremtid, gir uforutsigbarhet.	Lager en fremdriftsplan når vedtaket er gjort. Overordnet ledergruppe TLG	1	2	2	**3,6**	Medvirkning av HTV og FHVO	
	Fremdriftsplanen er ikke kjent for alle. Planene legges ut på mange ulike ansattportaler.	Etablert samleside på ansattportal. Skolene har fått tilbud om å lenke til denne fra egen ansattportal.	1	2	2			
Krav iht. lov og avtaleverk	Ulike tolkninger. Uenighet om tolkning osv. kan gå utover arbeidsmiljøet.	Revidering av omstilling/overtallighet. HTV og FHVO skal delta.	1	2	2	**3,7**	Felles skolering, lage plan for informasjon og opplæring. HTV og FHVO står sammen med adm.	

5.4 Opprettholde normal drift

Underlagt følger risikovurdering og tiltak knyttet til de ulike aktivitetene innen *Opprettholde normal drift.*

1. Aktiviteter innen analyseområdet	2. Hva kan gå galt?	4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt?	5. Er det nok?			Tiltak	6. Oppfølging	
Beskriv normale/aktuelle aktiviteter	Beskriv utfordring/hendelse/trussel	Etablerte kontroller/tiltak for å redusere risiko	Rest-risiko			Nr.	Nye eller endrede internkontroll-aktiviteter	
			Sann-synlig-het	Konse-kvens	Risiko		Hva	Ansvarlig
4 Opprettholde normal drift								
Vurdering av arbeidsbyrde i fylkesadministrasjon og ledelse på virksomhetene	Manglende risikovurdering eller ingen vurdering. Internkontroll forskriften paragraf 5.5.	HR har drøftet hvilke oppgaver som kan vente for å være til stede for hjelp og støtte. Det er generelt mangelfull gjennomføring av risikovurdering i forkant. Arbeidet med risikovurderingen gjør oss mer fokusert på denne risikoen. Påminnelse.	3	4	12	**4,1**	Må gjøre risikovurderinger ute på virksomhetene. BHT, HR, kval.rådg, er støttefunksjoner ved risikovurdering. Opplæring og kompetanse må vurdere bistandsbehovet. Medvirkning.	
Styring og prioritering	Klarer ikke eller har ikke mulighet for å prioritere mellom arbeidsoppgaver. Høyere sykefravær. Konflikt		4	4	16	**4,2**	Risikovurdering av arbeidsbyrde og utarbeide tiltaksplan.	
Styringsdokumenter/ styringsdialog	Fare for mindre dialog med skolene pga lite tid, prioriteres bort.		1	3	3			
Helsefremmende arbeidsmiljø	Slitasje, uro, bekymringer	Må ha fokus på informasjon, leder gir tilbud om medarbeidersamtale. Opprettholde fellesmøter/ personalmøter. Dialogarena. Fokus på mellomlederne. Opprettholde systematisk HMS-arbeid.	3	4	12	**4,3**	Fokusere på/opprettholde systematisk HMS-arbeid.	
Samtidig krav til omstilling og krav til produksjon (dobbeltarbeid). Ute på virksomhetene.	Ikke nok tid til å overholde læreplanen, før- og etterarbeid, manglende måloppnåelse, manglende fokus, manglende motivasjon og arbeidsglede.		5	4	20	**4,4**	Sikre involvering av elever og ansatte. Må være fokus på dette gjennom kontakten med skolene gjennom styrings-dialogen. Hvordan ivaretar skolene innspill fra elevene?	

5.5 Fremdrift / effektuering av politisk sak

Underlagt følger risikovurdering og tiltak knyttet til de ulike aktivitetene innen *Fremdrift / effektuering av politisk sak.*

1. Aktiviteter innen analyseområdet	**2. Hva kan gå galt?**	**4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt?**	**5. Er det nok?**			**Tiltak**	**6. Oppfølging**	
Beskriv normale/aktuelle aktiviteter	Beskriv utfordring/hendelse/trussel	Etablerte kontroller/tiltak for å redusere risiko	Rest-risiko			Nr.	Nye eller endrede internkontroll-aktiviteter	
			Sann-synlig-het	Konse-kvens	Risiko		Hva	Ansvarlig
5 Fremdrift / Effektuering av politisk sak								
Tidsperspektivet drar ut i tid	Kompetanseflukt, miste ansatte, sykefravær	Omsorg og støtte. Lederansvar.	3	4	12	**5,1**	Forsterke/opprettholde systematisk forebyggende HMS-arbeid under omstillingsprosessen. Tett dialog mellom ledere og medarbeidere. Jevnlig risikovurderinger, vurdere mulige arbeidsmiljøtiltak. Vurdere behov for ekstra oppfølging av ansatte f.eks. med bistand fra BHT.	
	Saken sendes i retur uten vedtak, til ny vurdering.	Det ligger i politikkens natur at prosessen kan dra ut i tid. Det forutsettes av saksfremlegget er så godt at fylkestinget opplever reell valgfrihet og kan gjøre gode vedtak. Fylkesadm. må overholde sine frister.	2	4	8			

5.6 Kompetanse

Underlagt følger risikovurdering og tiltak knyttet til de ulike aktivitetene innen *Kompetanse*.

1. Aktiviteter innen analyseområdet	2. Hva kan gå galt?	4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt?	5. Er det nok?			Tiltak	6. Oppfølging	
Beskriv normale/aktuelle aktiviteter	Beskriv utfordring/hendelse/trussel	Etablerte kontroller/tiltak for å redusere risiko	Rest-risiko			Nr.	Nye eller endrede internkontroll-aktiviteter	
			Sann-synlig-het	Konse-kvens	Risiko		Hva	Ansvarlig
6 Kompetanse								
Bemanning- og kompetanseplan med kompetansekartlegging. Tilstrekkelig kompetanse ift. oppgaver/leveranser	Utarbeides ikke bemanningsplan. Gjøres - men følges ikke opp videre. Mangelfull tjenesteleveranse og kvalitet	Skolene vurderer bemanning- og kompetanseplan hvert år, normalitet. Involvere AMU og MBA. Fylkesadm mangler både bemanning- og kompetanseplan.	3	4	12	**6,1**	Kompetansekartlegging er mangelfull og må systematiseres i organisasjonen.	
Kompetanse for gjennomføring av omstillingsprosess	Ulik praktisering av prosesser, følger ikke mal/plan.	Eksisterer rutiner for omstilling og overtallighet i Sticos. Denne skal revideres av HR m.fl. Før vedtak.	2	5	10	**6,2**	Bevisstgjøring og felles skolering. HR ønsker å følge prosessen nøye.	
Endringsledelse	Manglende skolering i omstilling/endringsledelse i ledergruppa på skolene. Manglende rolleavklaring i store ledergrupper.	Har rutine for endring og omstilling. Handler om at leder sikrer informasjon og kommunikasjon. Dette ivaretas, se tidligere om kommunikasjonsplan.	2	4	8	**6,3**	Foreslår tiltak om å legge temaet inn i rutinen for omstilling og felles skolering.	
	Lojalitetskonflikt	Etiske retningslinjer, kommunikasjonsplan er risikoreduserende.	2	3	6			

5.7 Arbeidsforhold

Underlagt følger en visuell fremstilling av avdekt risiko knyttet til de ulike aktivitetene innen *Arbeidsforhold*.

1. Aktiviteter innen analyseområdet	2. Hva kan gå galt?	4. Hva har vi gjort for å unngå at det går galt?	5. Er det nok?			Tiltak	6. Oppfølging	
Beskriv normale/aktuelle aktiviteter	Beskriv utfordring/hendelse/trussel	Etablerte kontroller/tiltak for å redusere risiko	Rest-risiko			Nr.	Nye eller endrede internkontroll-aktiviteter	
			Sann-synlig-het	Konse-kvens	Risiko		Hva	Ansvarlig
7 Arbeidsforhold								
Lov og avtaleverk (AML mv)	At det ikke blir fulgt, ulik tolkning og ulike typer reaksjoner på ulike steder (skoler). Omdømmetap ved eks oppsigelser på feilaktig grunnlag.	Bevisstgjøring og felles skolering er risikoreduserende. Involvering av AMU og MBA. Reviderer eksisterende rutine. Har ansatte med juridisk kompetanse i adm.	2	4	8			
Type ansettelse/ arbeidsavtale/arbeidskontrakt	Usikkerhet blant de ansatte om forståelsen av arbeidsavtalen (eks de i permisjon, vikariater mv). Ansiennitet (tilknytningsform)	Juridisk avklaring vedr overføringsbrevet fra Viken til Øfk er gyldig.	1	4	4			
Retningslinje for overtallighet	Manglende revidering av overtallighetsrutinen. Risiko for at rutinen ikke er tilpasset til denne prosessen. Risiko for at overtallighetsrutinen blir endret etter at vedtaket er gjort.	Skal revideres før vedtaket gjøres.	2	4	8	**7,1**	Bevisstgjøring og felles skolering.	
	Brudd på rutine for overtallighet	Skal revideres før vedtaket gjøres.	3	4	12	**7,2**	Bevisstgjøring og felles skolering.	

6 Drøfting av risiko og anbefalte tiltak

Arbeidet har blitt gjort av en gruppe med ulik bakgrunn og roller. Det har vært gode drøftinger og risikovurderingen slik den foreligger, støttes i sin helhet. Gruppen har hatt oppmerksomhet på å redusere risiko ved å iverksette tiltak. Dette vil si at tiltakene har som mål å redusere risiko til et akseptabelt nivå.

Dersom ikke risikovurderingens tiltak effektueres og følges opp fortløpende, vil ikke risiko reduseres til akseptabelt nivå.

I videre prosess må overordnet ledelse vurdere forslag til risikoreduserende tiltak, definere ansvarlighet og frist for gjennomføring/oppfølging.

I neste ledd er det anbefalt at prosessen evalueres for kontinuerlig forbedring. Arbeidsgruppen stiller seg disponibel for å sikre den gode prosessen videre.

7 Referanser

Risikovurdering Arbeidstilsynet

Kommunedirektorens-internkontroll-veileder-08092020.pdf Orden i eget hus.

VEDLEGG 2: SAMMENFATTEDE KVANTITATIVE DATA

- Grunnlag for analyse

Tabellene på de neste sidene viser kvantitative data som er brukt i analysearbeidet for å utlede funn som danner grunnlag for tiltak i ny skole- og tilbudsstruktur. Før tabellen presenteres utdypes hva de ulike kolonnene innebærer og hva som danner grunnlag for bruk av fargekoder.

- **Plasser:** Antall elevplasser skoleåret 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Primærsøkere:** Antall primærsøkere 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Inntatte:** Antall inntatte i snitt 22/23 og 23/24
- **Søkning:** Over/undersøking (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Oppfylling:** Oppfyllingsgrad (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **1. ønske:** Andel inntatt til førsteønske (%) 22/23 og 23/24 (snitt)
- **Fullført og bestått:** Andel fullført og bestått 21/22 og 22/23 (snitt)
- **Søkere læreplass:** Antall søkere til læreplass medio nov 2023
- **Søkere % læreplass:** Andel søkere til læreplass 2023 pr. inntatte (22/23 og 23/24)
- **Formidlet læreplass:** Antall formidlet til læreplass medio nov 2023
- **Formidlet % læreplass:** Andel formidlet til læreplass medio nov 2023 (%)

Søkning, oppfylling, 1. ønske, Fullført & bestått, Søkere (%) læreplass og Formidlet (%) læreplass er angitt med fargekoder som vist i tabellen under:

Indikator / fargekode:				
Søkning	Over 105%	95% - 105%	80% - 95%	Under 80%
Oppfylling	Over 105%	95% - 105%	80% - 95%	Under 80%
1. ønske	Over 95%		80% - 95%	Under 80%
Fullført & bestått	Over 95%		80% - 95%	Under 80%
Søkere % læreplass	Over 80%		60% - 80%	Under 60%
Formidlet % læreplass	Over 95%		80% – 95%	Under 80%

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
BYGG- OG ANLEGGSTEKNIKK													
Vg1	Bygg- og anleggsteknikk	Borg	45	27	44	60 %	98 %	55 %	66 %				
Vg1		Greåker	75	76	71	101 %	94 %	75 %	80 %				
Vg1		Halden	30	41	37	135 %	123 %	77 %	84 %				
Vg1		Kalnes	30	30	29	98 %	97 %	83 %	92 %				
Vg1		Malakoff	45	49	45	109 %	99 %	78 %	75 %				
Vg1		Mysen	60	49	50	81 %	83 %	86 %	77 %				
Vg2	Anleggsgartner	Kalnes	15	17	16	113 %	107 %	84 %	100 %	6	38 %	5	83 %
Vg2	Anleggsteknikk	Kalnes	60	41	42	68 %	70 %	90 %	88 %	21	50 %	21	100 %
Vg2	Betong og mur	Greåker	15	6	12	40 %	80 %	50 %	57 %	3	25 %	3	100 %
Vg2		Mysen	7	3	6	43 %	86 %	50 %	83 %	4	67 %	4	100 %
Vg2	Klima, energi og miljøteknikk	Borg	12	6	10	46 %	79 %	58 %	79 %	6	63 %	6	100 %
Vg2	Overflateteknikk	Greåker	7	2	5	21 %	71 %	20 %	45 %	2	40 %	1	50 %
Vg2	Rørlegger	Mysen	12	16	15	129 %	125 %	86 %	83 %	13	87 %	10	77 %
Vg2		Borg	24	29	25	119 %	102 %	80 %	85 %	16	65 %	16	100 %
Vg2		Malakoff	12	13	12	108 %	100 %	96 %	92 %	10	83 %	5	50 %
Vg2	Treteknikk	Greåker	7	10	8	136 %	114 %	80 %	67 %	3	38 %	3	100 %
Vg2	Tømrer	Greåker	45	57	38	127 %	84 %	95 %	75 %	21	55 %	20	95 %
Vg2		Halden	15	15	14	100 %	93 %	82 %	96 %	11	79 %	11	100 %
Vg2		Malakoff	15	20	17	133 %	113 %	94 %	96 %	12	71 %	10	83 %
Vg2		Mysen	30	33	30	110 %	100 %	95 %	91 %	14	47 %	14	100 %
HÅNDVERK, DESIGN OG PRODUKTUTVIKLING													
Vg1	Håndverk, design, produktutv.	Glemmen	20	16	16	78 %	78 %	61 %	70 %	142	285		
Vg2	Søm og tekstilhåndverk	Glemmen	20	14	13	68 %	63 %	100 %	83 %	3	24 %	3	100 %
ELEKTRO OG DATATEKNOLOGI													
Vg1	Elektro og datateknologi	Askim	42	54	40	127 %	95 %	90 %	90 %	150			
Vg1		Borg	60	68	60	113 %	99 %	86 %	91 %				
Vg1		Glemmen	68	98	68	144 %	100 %	87 %	93 %				
Vg1		Halden	30	42	31	138 %	102 %	85 %	91 %				
Vg1		Malakoff	60	66	60	110 %	99 %	82 %	93 %				
Vg1	Elektro-TEK (3-årig m/ realfagsfordypning)	Askim	12	12	11	96 %	92 %	91 %	86 %				
Vg1		Glemmen	15	21	15	140 %	97 %	97 %	85 %				
Vg2		Askim	12	9	9	71 %	75 %	94 %	100 %				
Vg2		Glemmen	15	14	14	90 %	90 %	100 %	96 %				
Vg2	Automatisering	Borg	15	15	15	97 %	97 %	83 %	85 %	12	83 %	12	100 %
Vg2	Datateknologi og elektronikk	Askim	12	3	5	21 %	38 %	44 %	89 %	0	0 %	0	
Vg2		Borg	15	8	14	50 %	90 %	44 %	89 %	8	59 %	8	100 %
Vg2		Halden	15	7	12	43 %	77 %	52 %	90 %	6	52 %	3	50 %
Vg2		Malakoff	15	11	14	73 %	90 %	78 %	82 %	1	7 %	0	0 %
Vg2	Elenergi og ekom	Askim	26	34	27	129 %	104 %	96 %	96 %	24	89 %	21	88 %
Vg2		Borg	15	32	15	213 %	100 %	100 %	97 %	15	100 %	15	100 %
Vg2		Glemmen	45	55	45	122 %	100 %	86 %	98 %	30	67 %	28	93 %
Vg2		Halden	15	21	15	140 %	100 %	100 %	97 %	12	80 %	12	100 %
Vg2		Malakoff	30	38	30	127 %	100 %	95 %	98 %	26	87 %	19	73 %
Vg2	Kulde-, varmepumpe-, vent.tekn	Malakoff	14	14	12	100 %	86 %	92 %	96 %	10	83 %	9	90 %
Vg2	Dronefag	Glemmen	12	14	12	117 %	100 %	92 %	100 %	Nytt programområde 2023-24			
Vg3	Automatiseringsfaget	Borg	15	11	11	70 %	70 %	90 %	90 %	12	114 %	12	100 %
Vg3	Dataelektronikerfaget	Borg	15	10	8	63 %	53 %	81 %	87 %	7	88 %	2	29 %
Vg3		Malakoff	15	11	10	73 %	67 %	90 %	96 %	10	100 %	2	20 %
FRISØR, BLOMSTER, INTERIØR OG EKSPONERINGSDESIGN													
Vg1	Frisør,blomst,int,eksp.design	Glemmen	20	20	19	98 %	93 %	46 %	69 %				
Vg1		Kalnes	40	25	33	61 %	83 %	52 %	69 %				
Vg1		Mysen	40	26	32	64 %	79 %	79 %	68 %				
Vg2	Blomsterdekoratør	Kalnes	15	6	5	37 %	33 %	80 %	71 %	2	40 %	1	50 %
Vg2	Frisør	Kalnes	15	15	13	100 %	83 %	100 %	90 %	6	48 %	5	83 %
Vg2		Mysen	15	10	10	67 %	67 %	95 %	84 %	4	40 %	4	100 %
Vg2	Interiør og eksponeringsdesign	Glemmen	20	20	18	98 %	88 %	94 %	86 %	0	0 %	0	
Vg2		Mysen	15	12	13	77 %	87 %	88 %	96 %	2	15 %	2	100 %
Vg3	Interiør	Mysen	15	10	11	67 %	73 %	91 %	86 %				

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
HELSE- OG OPPVEKSTFAG													
Vg1	Helse- og oppvekstfag	Askim	60	53	56	88 %	93 %	80 %	72 %				
Vg1		Borg	80	47	72	58 %	89 %	59 %	77 %				
Vg1		Glemmen	130	161	119	123 %	92 %	87 %	88 %				
Vg1		Greåker	80	77	75	96 %	94 %	69 %	79 %				
Vg1		Halden	80	63	58	79 %	73 %	82 %	88 %				
Vg1		Malakoff	90	80	88	89 %	97 %	78 %	78 %				
Vg1		Mysen	40	32	40	80 %	100 %	59 %	83 %				
Vg1	HO - 3-årig løp mot stud.komp Barne- og ungd	Greåker	20	51	20	253 %	100 %	95 %	100 %				
Vg1	Helse-TEK (3-årig løp mot SK m/realfag)	Glemmen	30	58	30	193 %	100 %	100 %	100 %				
Vg1	HO - 3-årig løp mot stud.komp mot Helsefag	Mysen	20	34	20	170 %	100 %	98 %	95 %				
Vg2	Ambulansefag,SK 3 år fra ord Vg1	Malakoff	15	60	15	397 %	100 %	90 %	97 %				
Vg2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	Askim	30	33	30	108 %	100 %	92 %	89 %	15	50 %	14	93 %
Vg2		Borg	30	16	22	52 %	72 %	60 %	86 %	15	70 %	14	93 %
Vg2		Glemmen	36	34	33	94 %	90 %	94 %	87 %	11	34 %	11	100 %
Vg2		Greåker	30	29	27	97 %	90 %	91 %	83 %	11	41 %	11	100 %
Vg2		Halden	30	21	26	68 %	87 %	87 %	90 %	12	46 %	10	83 %
Vg2		Malakoff	30	8	22	27 %	72 %	33 %	69 %	5	23 %	5	100 %
Vg2	HO - 3-årig løp mot stud.komp Barne- og ungd	Greåker	20	20	20	98 %	98 %	100 %	95 %				
Vg2	Helsearbeiderfag	Askim	30	18	23	60 %	75 %	71 %	70 %	8	36 %	8	100 %
Vg2		Borg	45	27	41	60 %	91 %	62 %	66 %	18	44 %	17	94 %
Vg2		Glemmen	45	54	46	120 %	102 %	90 %	95 %	15	33 %	15	100 %
Vg2		Greåker	30	28	27	92 %	88 %	70 %	82 %	9	34 %	7	78 %
Vg2		Halden	30	29	24	97 %	80 %	88 %	91 %	12	50 %	12	100 %
Vg2		Malakoff	30	25	27	83 %	90 %	78 %	77 %	8	30 %	8	100 %
Vg2		Mysen	15	21	17	140 %	113 %	85 %	100 %	7	41 %	7	100 %
Vg2	Helsearbeiderfag mot studiekomp (etter ord Vg1)	Malakoff	15	15	15	100 %	97 %	48 %	74 %				
Vg2	Helse-TEK (3-årig løp mot SK m/realfag)	Glemmen	30	28	28	93 %	93 %	100 %	96 %				
Vg2	HO - 3-årig løp - helsearbeiderfag	Mysen	20	20	20	100 %	100 %	100 %	98 %				
Vg2	Helseservicefag	Borg	15	17	16	113 %	107 %	84 %	100 %				
Vg2		Greåker	30	28	27	93 %	88 %	79 %	73 %				
Vg2		Malakoff	15	15	15	100 %	97 %	41 %	93 %				
Vg2		Mysen	15	12	15	80 %	100 %	67 %	90 %				
Vg2	Hudpleie	Borg	15	14	12	93 %	77 %	87 %	89 %				
Vg3	Apotekteknikk	Borg	15	8	7	50 %	47 %	93 %	50 %				
Vg3	Helsesekretær	Greåker	15	15	12	100 %	80 %	100 %	65 %				
Vg3		Mysen	15	13	15	87 %	97 %	90 %	90 %				
Vg3	Hudpleier	Borg	15	8	8	53 %	50 %	87 %	93 %				
Vg3	Tannhelsesekretær	Malakoff	15	14	12	90 %	80 %	92 %	96 %				
IDRETTSFAG													
Vg1	Idrettsfag	Askim	30	45	30	150 %	100 %	90 %	93 %				
Vg1		Frederik II	84	74	78	88 %	93 %	83 %	91 %				
Vg1		Halden	30	48	31	158 %	102 %	92 %	97 %				
Vg1		Kalnes	30	25	27	82 %	88 %	79 %	87 %				
Vg1		Kirkeparken	60	103	60	171 %	100 %	94 %	94 %				
Vg1		St. Olav	56	64	56	114 %	99 %	82 %	93 %				
Vg1	Idrettsfag,toppidrett	St. Olav	30	59	29	195 %	95 %	98 %	82 %				
Vg2	Idrettsfag	Askim	30	31	30	102 %	100 %	100 %	98 %				
Vg2		Frederik II	84	79	79	93 %	93 %	99 %	85 %				
Vg2		Halden	30	31	30	102 %	100 %	100 %	97 %				
Vg2		Kalnes	30	24	25	80 %	82 %	96 %	85 %				
Vg2		Kirkeparken	60	64	60	107 %	100 %	100 %	92 %				
Vg2		St. Olav	57	54	56	95 %	97 %	95 %	75 %				
Vg2	Idrettsfag,toppidrett	St. Olav	30	26	25	85 %	83 %	98 %	93 %				
Vg3	Idrettsfag	Askim	31	28	28	92 %	92 %	100 %	85 %				
Vg3		Frederik II	84	82	82	98 %	97 %	100 %	88 %				
Vg3		Halden	30	26	27	87 %	90 %	96 %	94 %				
Vg3		Kalnes	30	22	23	73 %	75 %	98 %	78 %				
Vg3		Kirkeparken	60	64	61	106 %	101 %	100 %	94 %				
Vg3		St. Olav	56	53	54	94 %	96 %	96 %	86 %				
Vg3	Idrettsfag,toppidrett	St. Olav	30	25	24	83 %	80 %	100 %	98 %				
INFORMASJONSTEKNOLOGI OG MEDIEPRODUKSJON													
Vg1	IT og medieproduksjon	Glemmen	45	71	47	157 %	104 %	82 %	66 %				
Vg1		Halden	30	20	28	67 %	92 %	67 %	85 %				
Vg1		Kirkeparken	30	35	31	115 %	102 %	74 %	92 %				
Vg1		Mysen	30	32	28	107 %	93 %	96 %	72 %				
Vg2	Informasjonsteknologi	Glemmen	23	18	17	80 %	76 %	91 %	94 %	12	71 %	9	75 %
Vg2		Halden	15	13	12	83 %	77 %	91 %	82 %	5	43 %	3	60 %
Vg2		Kirkeparken	15	15	17	100 %	110 %	85 %	86 %	3	18 %	3	100 %
Vg2		Mysen	15	17	16	113 %	103 %	100 %	93 %	8	52 %	8	100 %
Vg2	Medieproduksjon	Glemmen	15	13	15	83 %	100 %	73 %	83 %	6	40 %	3	50 %
Vg2		Halden	15	18	16	120 %	103 %	97 %	81 %	8	52 %	4	50 %
Vg2		Kirkeparken	15	16	15	107 %	97 %	100 %	93 %	4	28 %	2	50 %
Vg2		Mysen	15	9	10	60 %	63 %	89 %	87 %	4	42 %	4	100 %

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
KUNST, DESIGN OG ARKITEKTUR													
Vg1	Kunst, design og arkitektur	Glemmen	60	80	57	133 %	95 %	90 %	92 %				
Vg1		Kirkeparken	30	49	30	162 %	98 %	88 %	81 %				
Vg2	Kunst, design og arkitektur	Glemmen	60	53	54	88 %	90 %	97 %	83 %				
Vg2		Kirkeparken	30	29	29	97 %	97 %	100 %	79 %				
Vg3	Kunst, design og arkitektur	Glemmen	60	53	51	88 %	85 %	100 %	86 %				
Vg3		Kirkeparken	30	26	26	85 %	85 %	100 %	78 %				
MUSIKK, DANS OG DRAMA													
Vg1	Musikk, dans og drama	Kirkeparken	30	27	30	90 %	98 %	83 %	92 %				
Vg1		Halden	25	12	12	46 %	49 %	84 %	69 %				
Vg1		Askim	15	15	11	100 %	75 %	93 %	90 %				
Vg1		Greåker	30	49	30	163 %	100 %	98 %	86 %				
Vg2	Dans	Kirkeparken	15	12	12	80 %	80 %	100 %	100 %				
Vg2	Musikk	Kirkeparken	15	16	15	103 %	100 %	100 %	97 %				
Vg2	Drama	Halden	15	7	7	43 %	43 %	100 %	73 %				
Vg2	Musikk	Halden	10	6	5	55 %	50 %	100 %	70 %				
Vg2	Musikk	Askim	15	15	16	100 %	107 %	97 %	76 %				
Vg2	Musikk	Greåker	30	29	28	97 %	93 %	100 %	91 %				
Vg3	Dans	Kirkeparken	15	13	13	83 %	83 %	100 %	88 %				
Vg3	Musikk	Kirkeparken	15	14	14	93 %	93 %	100 %	82 %				
Vg3	Drama	Halden	15	6	7	40 %	43 %	92 %	92 %				
Vg3	Musikk	Halden	10	6	6	55 %	55 %	100 %	64 %				
Vg3	Musikk	Askim	15	13	13	83 %	87 %	100 %	88 %				
Vg3	Musikk	Greåker	30	29	29	95 %	95 %	100 %	93 %				
MEDIER OG KOMMUNIKASJON													
Vg1	Medier og kommunikasjon	Glemmen	60	49	56	81 %	93 %	71 %	86 %				
Vg1		Mysen	30	21	25	68 %	83 %	74 %	81 %				
Vg2	Medier og kommunikasjon	Glemmen	60	49	49	81 %	81 %	100 %	86 %				
Vg2		Mysen	30	18	18	60 %	60 %	100 %	75 %				
Vg3	Medier og kommunikasjon	Glemmen	60	46	46	77 %	77 %	100 %	83 %				
Vg3		Mysen	30	15	15	50 %	48 %	100 %	87 %				
NATURBRUK													
Vg1	Naturbruk	Kalnes	105	86	87	82 %	83 %	91 %	88 %				
Vg2	Fiske og fangst	Kalnes	15	6	5	40 %	33 %	100 %	100 %	2	40 %	0	0 %
Vg2	Heste- og dyrefag	Kalnes	36	28	29	78 %	81 %	93 %	92 %	6	21 %	3	50 %
Vg2	Landbruk og gartnernæring	Kalnes	25	25	26	100 %	104 %	90 %	90 %	0	0 %	0	
Vg2	Skogbruk	Kalnes	8	6	5	75 %	63 %	100 %	80 %	0	0 %	0	
Vg3	Landbruk	Kalnes	15	6	6	37 %	37 %	100 %	100 %				
Vg3	Studieforberedende naturbruk	Kalnes	30	20	19	65 %	62 %	100 %	88 %				
RESTAURANT- OG MATFAG													
Vg1	Restaurant- og matfag	Glemmen	30	30	30	100 %	100 %	49 %	72 %				
Vg1		Halden	15	8	9	50 %	63 %	55 %	56 %				
Vg1		Kirkeparken	30	13	26	43 %	85 %	43 %	64 %				
Vg1		Mysen	30	18	19	58 %	62 %	73 %	75 %				
Vg1	Restaurant- og matfag,toppkokk	Glemmen	15	14	16	90 %	107 %	84 %	94 %				
Vg2	Baker og konditor	Glemmen	15	12	11	80 %	70 %	86 %	94 %	8	76 %	8	100 %
Vg2	Kokk- og servitørfag	Glemmen	23	24	23	104 %	100 %	87 %	75 %	19	84 %	16	84 %
Vg2		Halden	15	9	9	60 %	57 %	76 %	91 %	8	94 %	8	100 %
Vg2		Kirkeparken	15	14	15	93 %	100 %	90 %	82 %	6	40 %	6	100 %
Vg2		Mysen	15	15	14	100 %	93 %	89 %	100 %	7	50 %	7	100 %
Vg2	Kokk- og servitørfag, toppkokk	Glemmen	15	14	14	93 %	93 %	100 %	100 %	Nytt tilbud med første avgangselever våren 2024			
SALG, SERVICE OG REISELIV													
Vg1	Salg, service og reiseliv	Askim	40	24	35	60 %	88 %	65 %	60 %				
Vg1		Frederik II	60	34	52	56 %	87 %	52 %	77 %				
Vg1		Halden	20	32	17	158 %	85 %	76 %	64 %				
Vg1		Kirkeparken	40	40	35	99 %	88 %	52 %	82 %				
Vg1		Mysen	20	26	21	130 %	105 %	86 %	78 %				
Vg1		St. Olav	40	24	32	59 %	79 %	62 %	59 %				
Vg1	YSK Vg1 - Salg, service og reiseliv med studiekom	Frederik II	20	44	22	218 %	110 %	100 %	98 %				
Vg2	Salg og reiseliv	Askim	20	20	19	98 %	93 %	92 %	65 %	5	27 %	2	40 %
Vg2		Frederik II	30	29	31	97 %	103 %	92 %	83 %	15	48 %	12	80 %
Vg2		Halden	15	16	16	107 %	107 %	78 %	52 %	6	38 %	4	67 %
Vg2		Kirkeparken	30	25	26	83 %	87 %	86 %	93 %	10	38 %	8	80 %
Vg2		Mysen	15	13	13	83 %	87 %	88 %	86 %	2	15 %	1	50 %
Vg2		St. Olav	15	19	15	127 %	100 %	100 %	86 %	7	47 %	5	71 %
Vg2	YSK Vg2 - Salg og reiseliv med studiekompetanse	Frederik II	20	21	21	105 %	105 %	100 %	90 %	Læreplass inngår som integrert del i 4-årig YSK-vekslingsløp			
Vg3	YSK Vg3 - Salgsfaget med studiekompetanse	Frederik II	20	20	20	100 %	100 %	100 %	97 %				
Vg4	YSK Vg4 - Salgsfaget med studiekompetanse	Frederik II	20	17	17	85 %	92 %	100 %	97 %				
Vg2	Service, sikkerhet og admin.	Frederik II	15	9	8	60 %	53 %	100 %	88 %	3	38 %	2	67 %
Vg2		Mysen	15	9	10	60 %	67 %	80 %	82 %	5	50 %	5	100 %
Vg2		St. Olav	15	9	10	57 %	67 %	80 %	79 %	3	30 %	1	33 %

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
STUDIESPESIALISERING													
Vg1	Studiespesialisering	Askim	150	135	143	90 %	95 %	91 %	79 %				
Vg1		Frederik II	182	158	176	87 %	96 %	81 %	85 %				
Vg1		Greåker	120	139	125	115 %	104 %	83 %	73 %				
Vg1		Halden	120	105	113	88 %	94 %	87 %	82 %				
Vg1		Kirkeparken	150	190	150	127 %	100 %	94 %	91 %				
Vg1		Malakoff	120	64	116	53 %	97 %	53 %	79 %				
Vg1		Mysen	120	84	93	70 %	78 %	86 %	86 %				
Vg1		St. Olav	125	76	104	60 %	83 %	71 %	68 %				
Vg1	Studiespesialisering,forskerlinje	Frederik II	26	8	12	31 %	46 %	67 %	87 %				
Vg1	Studiespesialisering,science	Greåker	60	74	60	123 %	99 %	98 %	96 %				
Vg1	Studiespesialisering,toppidrett	St. Olav	15	17	11	113 %	73 %	86 %	75 %				
Vg2	Realfag	Askim	46	38	39	84 %	85 %	97 %	84 %				
Vg2		Frederik II	64	63	64	98 %	99 %	91 %	82 %				
Vg2		Greåker	46	47	41	103 %	90 %	98 %	72 %				
Vg2		Halden	43	33	32	76 %	75 %	98 %	94 %				
Vg2		Kirkeparken	53	57	53	108 %	100 %	97 %	90 %				
Vg2		Malakoff	38	30	30	80 %	79 %	90 %	85 %				
Vg2		Mysen	38	35	36	91 %	95 %	96 %	83 %				
Vg2		St. Olav	45	38	36	85 %	80 %	96 %	82 %				
Vg2	Realfag,forskerlinje	Frederik II	28	19	17	67 %	62 %	100 %	96 %				
Vg2	Realfag,science	Greåker	60	55	57	92 %	95 %	96 %	92 %				
Vg2	Språk, samfunnsfag og økonomi	Askim	95	94	91	99 %	96 %	98 %	81 %				
Vg2		Frederik II	126	130	127	103 %	101 %	96 %	77 %				
Vg2		Greåker	75	79	75	105 %	99 %	97 %	64 %				
Vg2		Halden	67	57	59	85 %	87 %	97 %	85 %				
Vg2		Kirkeparken	98	100	97	103 %	99 %	99 %	89 %				
Vg2		Malakoff	83	73	77	88 %	93 %	93 %	77 %				
Vg2		Mysen	68	61	60	90 %	89 %	98 %	78 %				
Vg2		St. Olav	76	69	75	91 %	99 %	89 %	69 %				
Vg3	Realfag	Askim	50	40	39	80 %	79 %	100 %	82 %				
Vg3		Frederik II	62	65	58	105 %	94 %	97 %	79 %				
Vg3		Greåker	46	45	45	97 %	98 %	99 %	77 %				
Vg3		Halden	33	32	32	98 %	98 %	97 %	91 %				
Vg3		Kirkeparken	58	59	55	102 %	96 %	99 %	88 %				
Vg3		Malakoff	33	30	30	89 %	89 %	98 %	70 %				
Vg3		Mysen	39	34	34	87 %	87 %	100 %	83 %				
Vg3		St. Olav	52	46	46	88 %	88 %	97 %	84 %				
Vg3	Realfag,forskerlinje	Frederik II	23	18	17	78 %	76 %	100 %	77 %				
Vg3	Realfag,science	Greåker	60	57	58	95 %	96 %	99 %	92 %				
Vg3	Språk, samfunnsfag og økonomi	Askim	101	87	88	87 %	87 %	99 %	83 %				
Vg3		Frederik II	145	146	150	101 %	104 %	93 %	78 %				
Vg3		Greåker	74	78	76	105 %	102 %	98 %	71 %				
Vg3		Halden	73	71	70	97 %	96 %	100 %	83 %				
Vg3		Kirkeparken	97	104	99	107 %	102 %	96 %	87 %				
Vg3		Malakoff	85	79	83	92 %	97 %	91 %	79 %				
Vg3		Mysen	63	55	54	87 %	86 %	100 %	82 %				
Vg3		St. Olav	84	79	78	94 %	93 %	98 %	82 %				
TEKNOLOGI- OG INDUSTRIFAG													
Vg1	Teknologi- og industrifag	Askim	42	44	42	104 %	100 %	76 %	83 %				
Vg1		Borg	60	40	47	66 %	78 %	67 %	78 %				
Vg1		Glemmen	60	75	71	124 %	118 %	77 %	78 %				
Vg1		Halden	45	31	43	68 %	94 %	52 %	69 %				
Vg1		Malakoff	45	25	40	56 %	88 %	46 %	68 %				
Vg1		Mysen	30	27	29	90 %	97 %	76 %	75 %				
Vg1	Industri-TEK (Studiekomp med realfag)	Glemmen	15	15	14	97 %	93 %	89 %	100 %				
Vg2	Arbeidsmaskiner	Askim	15	13	12	83 %	80 %	83 %	83 %	7	58 %	7	100 %
Vg2	Bilskade, lakk og karosseri	Borg	15	11	10	70 %	67 %	95 %	90 %	10	100 %	7	70 %
Vg2	Industriteknologi	Askim	12	19	14	154 %	117 %	93 %	76 %	10	71 %	10	100 %
Vg2		Borg	15	9	12	57 %	77 %	65 %	90 %	10	87 %	10	100 %
Vg2		Glemmen	36	26	31	71 %	86 %	76 %	81 %	24	77 %	21	88 %
Vg2		Halden	15	14	13	90 %	87 %	81 %	77 %	9	69 %	9	100 %
Vg2		Malakoff	15	10	12	67 %	80 %	75 %	86 %	8	67 %	6	75 %
Vg2		Mysen	15	8	11	53 %	70 %	48 %	63 %	5	48 %	4	80 %
Vg2	Industri-TEK (Studiekomp med realfag)	Glemmen	15	14	14	93 %	93 %	100 %	100 %				
Vg2	Kjemiprosess- og laboratoriefag	Borg	30	24	24	80 %	80 %	84 %	87 %	13	54 %	13	100 %
Vg2	Kjemiprosess- og laboratoriefag	Halden	15	11	12	73 %	80 %	71 %	80 %	12	100 %	12	100 %
Vg2	Kjøretøy	Askim	12	14	13	113 %	104 %	72 %	91 %	11	88 %	8	73 %
Vg2		Borg	15	14	16	93 %	103 %	68 %	83 %	11	71 %	11	100 %
Vg2		Glemmen	12	20	12	163 %	100 %	79 %	96 %	11	92 %	10	91 %
Vg2		Halden	15	11	15	73 %	97 %	55 %	73 %	13	90 %	12	92 %
Vg2		Malakoff	15	10	11	63 %	73 %	64 %	68 %	5	45 %	5	100 %
Vg2	Transport og logistikk	Askim	15	15	15	97 %	100 %	81 %	78 %	11	73 %	11	100 %
Vg2		Glemmen	15	17	15	113 %	100 %	87 %	90 %	12	80 %	12	100 %
Vg2		Malakoff	15	13	14	83 %	93 %	79 %	81 %	6	43 %	6	100 %

Trinn	Programområde	VGS	Plasser	Primær-søkere	Inntatte	Søkning	Oppfylling	1. ønske	Fullført & bestått	Søkere læreplass	Søkere % læreplass	Formidlet læreplass	Formidlet % læreplass
PÅBYGG TIL STUDIEKOMPETANSE													
Vg3	Påbygg. gen. studiekompetanse	Askim	60	55	58	92 %	97 %	83 %	61 %				
Vg3		Borg	30	18	22	58 %	72 %	70 %	73 %				
Vg3		Frederik Ii	56	24	29	43 %	51 %	72 %	42 %				
Vg3		Glemmen	90	101	97	112 %	108 %	90 %	75 %				
Vg3		Greåker	60	66	50	110 %	83 %	88 %	73 %				
Vg3		Halden	60	70	55	116 %	92 %	95 %	84 %				
Vg3		Kalnes	30	10	14	32 %	45 %	59 %	68 %				
Vg3		Kirkeparken	30	36	30	118 %	100 %	97 %	75 %				
Vg3		Malakoff	60	48	45	79 %	75 %	89 %	68 %				
Vg3		Mysen	30	32	30	107 %	98 %	92 %	73 %				
Vg3		St. Olav	28	25	24	89 %	84 %	79 %	67 %				
Vg3	Påbygg gen studiekomp e/yrkeskomp	Askim	30	25	25	83 %	82 %	94 %	88 %				
Vg3		Glemmen	60	55	55	91 %	92 %	90 %	75 %				
Vg3		Greåker	30	37	28	122 %	92 %	100 %	77 %				
Vg3		Halden	30	18	17	58 %	55 %	97 %	74 %				
Vg3		Kalnes	30	17	20	57 %	65 %	87 %	75 %				
Vg3		Malakoff	30	23	24	75 %	80 %	91 %	78 %				
Vg3		Mysen	30	13	16	43 %	52 %	81 %	68 %				
Vg3	Påbygg gen studiekomp med realfagsfordypning	Greåker	30	23	23	77 %	75 %	84 %	43 %				
Vg3	Påbygg etter Elektro-TEK m/ realfagsfordypning	Askim	7	7	7	100 %	100 %	100 %	79 %				
Vg3	Påbygg etter Elektro-TEK, Industri-TEK og Helse-TEK m/ realfagsfordypning	Glemmen	60	45	44	74 %	73 %	100 %	92 %				
Vg3	Påbygg etter HO mot Helsefagarbeider	Malakoff	30	30	30	98 %	98 %	98 %	86 %				
Vg3		Mysen	20	17	17	83 %	83 %	100 %	97 %				
	Totalt:		**10766**		**9683**								
	Samlet oppfyllingsgrad pr. 1. september:				**90 %**								

Vedlegg 4:

Opplæringsmodellen «Tilpasset Opplæring i bedrift – særløp 1+3»

Dette er en tilpasset opplæringsmodell av «Opplæring i bedrift – særløp 1+3», som innebærer følgende:

- Vg1 er ordinært skoleløp med tre påfølgende år i bedrift.
- Bedriften har ansvaret for opplæringen på Vg2, men skolen bidrar med kompetanse inn i oppfølging og vurdering av elevene. Skolens ansatte gjennomfører ikke undervisning i denne delen av opplæringen.
- Modellen forutsetter forpliktende avtaler med bransjen inklusive lærekontrakt for elevene.
- Ressurstildeling til skolen for støtte/oppfølging ute i bedrift baserer seg på ordinære programfagsrammer, og ses i lys av antall elever som skal følges opp. Tallene som er vist i tabellen under, er 2024-tall.

Programfagsrammer Vg2 v/15 elever	kr	575 000	
7 elever		7	kr 575 000
6 elever		6	kr 492 857
5 elever		5	kr 410 714
4 elever		4	kr 328 571
3 elever		3	kr 246 429
2 elever		2	kr 164 286
1 elev		1	kr 82 143